

ДЖЕФРИ АРЧЪР ГРЕХОВЕТЕ НА БАЩАТА

Част 2 от „Хрониките на Клифтън“

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2012

chitanka.info

ХАРИ КЛИФТЪН
1939 — 1941

1.

— Аз съм Хари Клифтън.

— Да бе, а аз съм Снежанка — отвърна детектив Коловски, докато палеше цигара.

— Не — рече Хари. — Вие не разбирате. Стана ужасна грешка. Аз съм Хари Клифтън, англичанин от Бристол. Служих на един и същи кораб с Том Брадшоу.

— Запази обясненията за адвоката си — посъветва го детективът, издиша и малката килия се напълни с лютив дим.

— Нямам адвокат.

— Хлапе, ако бях загазил като теб, първата ми грижа щеше да е да спечеля Сефтън Джелкс на моя страна като единствена надежда.

— Кой е Сефтън Джелкс?

— Може и да не си чувал за най-добрия адвокат в Ню Йорк — каза детективът и избълва още един облак дим, — но утре в осем той има среща с теб. А Джелкс не напуска кантората си, ако не му е платено предварително.

— Но... — започна Хари, докато Коловски удряше с длан вратата на килията.

— Така че когато утре сутринта Джелкс се появи — продължи детективът, без да обръща внимание на прекъсването, — гледай да измислиш някаква по-убедителна история от тази, че не сме арестували когото трябва. Казал си на имиграционния служител, че си Том Брадшоу, и щом това е било достатъчно за него, ще бъде достатъчно и за съдията.

Вратата на килията се отвори, но не и преди детективът да избълва още един облак дим, от който Хари се закашля. Без да каже нищо повече, Коловски излезе и затръшна вратата. Хари се просна на закрепения за стената нар и отпусна глава на възглавницата, която сякаш бе пълна с тухли. Загледа се в тавана и започна да мисли как се е озовал в полицейски арест на другия край на света, обвинен в убийство.

Вратата се отвори много преди светлината на утрото да се промъкне в килията през решетките на прозореца. Въпреки ранния час Хари беше буден.

Появи се надзирател с поднос храна, която от Армията на спасението не биха предложили и на най-пропадналия скитник. Остави мълчаливо подноса на малката дървена масичка и излезе.

Хари погледна храната и закрачи напред-назад. С всяка крачка се убеждаваше все повече и повече, че след като обясни на мистър Джелкс каква е причината да се представи като Том Брадшоу, въпросът бързо ще се изясни. Не можеха да му наложат по-тежко наказание от депортиране, а тъй като той винаги бе възнамерявал да се върне в Англия, това напълно пасваше на първоначалния му план.

В 8:55 изпълненият с нетърпение Хари седеше на ръба на нара и чакаше появата на мистър Джелкс. Тежката желязна врата се отвори чак в девет и дванайсет. Хари скочи на крака, когато надзирателят отстъпи настрана, за да направи път на висок елегантен мъж със сребриста коса. Хари реши, че човекът е горе-долу на възрастта на дядо му. Мистър Джелкс беше с тъмносин двуреден костюм, бяла риза и вратовръзка на райета. Досадата на лицето му подсказваше, че малко неща на този свят могат да го изненадат.

— Добро утро — рече той и дари Хари с бегла усмивка. — Аз съм Сефтън Джелкс, старши съдружник в „Джелкс, Майърс и Абърнати“. Клиентите ми, господин и госпожа Брадшоу, ме помолиха да ви представлявам в предстоящия процес.

Хари му предложи единствения стол в килията, сякаш Джелкс беше стар приятел, отбил се в стаята му в Оксфорд за чаша чай. Самият той седна на нара и загледа как адвокатът отваря куфарчето си, вади жълт бележник и го поставя на масата.

Джелкс извади писалка от вътрешния си джоб.

— Хайде като за начало да ми кажете кой сте, тъй като и двамата сме наясно, че не сте лейтенант Брадшоу.

Дори да беше изненадан от историята на Хари, адвокатът не го показва с нищо. С наведена глава си водеше подробни записки в бележника, докато Хари обясняваше как се е стигнало дотам да прекара нощта в затвора. След като приключи, беше убеден, че и с

проблемите му със сигурност е приключено, щом има такъв сериозен адвокат на своя страна — докато не чу първия въпрос на Джелкс.

— Казвате, че сте написали писмо на майка си, докато сте били на борда на „Канзас Стар“, в което обяснявате защо сте приели самоличността на Том Брадшоу?

— Точно така, сър. Не исках майка ми да страда ненужно, но в същото време исках да разбере защо взех подобно драстично решение.

— Да, разбирам какво би могло да ви накара да промените самоличността си, за да решите всичките си непосредствени проблеми, без да подозирате, че подобно нещо може да ви навлече още по-сериозни неприятности — рече Джелкс. Следващият му въпрос изненада Хари още повече. — Спомняте ли си съдържанието на въпросното писмо?

— Разбира се. Писах го и го преписвах толкова пъти, че мога да го възпроизведа почти дословно.

— В такъв случай ми позволете да тествам паметта ви — предложи Джелкс и без да каже нито дума повече, откъсна един лист от жълтия си бележник и го подаде на Хари заедно с химикалката.

Хари спря за момент, за да си припомни точните думи, след което написа писмото си за пореден път.

Ню Йорк

8 септември 1939 г.

Скъпа майко,

Направих всичко по силите си да получиш това писмо преди някой друг да ти съобщи, че съм загинал в морето.

Както показва датата, не умрях, когато „Девониън“ бе потопен на 4 септември. Бях изваден от морето от моряк от американски кораб и благодарение на него съм жив и здрав. Появи се обаче възможност да приема самоличността на друг човек и се възползвах от нея с надеждата, че това ще освободи Ема и семейството ѝ от многото проблеми, които неволно съм създад през годините.

Важно е да разбереш, че любовта ми към Ема не е намаляла ни най-малко — за подобно нещо и дума не може да става. Не мога да повярвам, че бих изпитал отново подобна любов. Но не смятам, че имам правото да очаквам от нея да изживее живота си вкопчена в напразната мечта, че някога в бъдеще ще мога да докажа, че мой баща е не Хюго Барингтън, а Артър Клифтън. По този начин тя ще може най-малкото да помисли за бъдеще с някой друг. Завиждам на онзи човек.

Смятам да се върна в Англия с първия кораб, така че ако получиш вести от някой си Том Брадшоу, знай, че това съм аз. Ще се свържа с теб веднага щом пристигна в Бристол, но дотогава трябва да те помоля да пазиш тайната ми така, както пазеше своята толкова много години.

Твой любящ син,

Хари

След като приключи с четенето на писмото, Джелкс отново изненада Хари.

— Лично ли го пуснахте, мистър Клифтън? Или помолихте някой друг да направи това вместо вас?

За първи път Хари изпита подозрение и реши да не споменава, че е помолил д-р Уолас да предаде писмото на майка му, когато се върне в Бристол след две седмици. Боеше се, че Джелкс може да убеди д-р Уолас да му предаде писмото и така майка му нямаше да научи, че още е жив.

— Пуснах го, когато слязох на брега.

Възрастният адвокат помълча, преди да зададе следващия си въпрос.

— Имате ли някакво доказателство, че сте Хари Клифтън, а не Томас Брадшоу?

— Не, сър, нямам — без никакво колебание отвърна Хари.

Много добре си даваше сметка, че никой на борда на „Канзас Стар“ няма причина да смята, че не е Том Брадшоу, че единствените хора, които биха могли да потвърдят историята му, се намират от другата страна на океана, на повече от три хиляди мили отук, и че

няма да мине много време преди да им бъде съобщено, че Хари Клифтън е намерил края си насред Атлантика.

— В такъв случай бих могъл да ви помогна, мистър Клифтън. Разбира се, ако приемем, че все още желаете мис Ема Барингтън да смята, че сте мъртъв. Ако желаете — рече Джелкс и на лицето му заигра неискрена усмивка, — мога да ви предложа решение на вашия проблем.

— Решение? — повтори Хари и за първи път погледна адвокатата с мъничко надежда.

— Но само ако смятате, че сте в състояние да продължите да се представяте като Томас Брадшоу.

Хари премълча.

— От Окръжната прокуратура приеха, че обвинението срещу Брадшоу е в най-добрия случай косвено и че единствената реална улика, с която разполагат, е това, че е напуснал страната в деня след убийството. Тъй като са наясно, че тезата им е слаба, те се съгласиха да снемат обвинението за убийство, ако се признаете за виновен по по-малкото престъпление дезертъорство от Въоръжените сили.

— Но защо ми е да се съгласявам с това? — попита Хари.

— Сещам се за три основателни причини — отвърна Джелкс. — Първо, ако не го направите, най-вероятно ще прекарате шест години в затвора заради влизане в Съединените щати под фалшива самоличност. Второ, ако запазите анонимността си, семейство Барингтън няма да има причина да смята, че все още сте жив. И трето, семейство Брадшоу са готови да ви платят десет хиляди долара, ако се представите за сина им.

Хари моментално си даде сметка, че това може да се окаже възможност да се отплати на майка си за всички жертви, които бе направила за него през годините. Подобна сума щеше да промени живота ѝ и би ѝ позволила да се спаси от съборетината на Стил Хаус Лейн и от ежеседмичните посещения на наемодателя. Можеше дори да престане да работи като сервитьорка в хотел „Роял“ и да заживее по-нормално, макар че Хари се съмняваше в това. Но преди да се съгласи да приеме плана на Джелкс, трябваше да зададе някои въпроси.

— Защо Брадшоу са готови на подобна измама, щом знаят, че синът им е загинал в морето?

— Мисис Брадшоу отчаяно иска да изчисти името на Томас. Тя никога няма да приеме, че единият от синовете ѝ може да е убил другия.

— Значи Том е обвинен в убийство на собствения си брат?

— Да, но както казах, доказателствата са неубедителни и косвени и със сигурност няма да издържат в съда, поради което обвинението е склонно да се откаже, но само ако се съгласим да се признаем за виновни в дезертъорство.

— И каква ще бъде присъдата ми, ако се съглася на подобно нещо?

— Прокурорът се съгласи да поиска от съдията една година затвор, така че при добро поведение можете да излезете на свобода след шест месеца. Това е доста по-добро предложение в сравнение с шестте години, които можете да очаквате, ако продължите да настоявате, че сте Хари Клифтън.

— Но веднага щом вляза в съдебната зала ще се намери някой, който да разбере, че не съм Брадшоу.

— Малко вероятно — отвърна Джелкс. — Семейство Брадшоу са от Сиатъл на Западния бряг и макар да са доста заможни, рядко посещават Ню Йорк. Томас е постъпил във флота на седемнайсет и както сам знаете, не е стъпвал в Америка през последните четири години. Освен това, ако се признаете за виновен, едва ли ще останете в залата за повече от двамазет минути.

— Но нали като си отворя устата всички веднага ще разберат, че не съм американец?

— Именно затова няма да си отваряте устата, мистър Клифтън.

Изисканият адвокат като че ли имаше отговор за всичко. Хари опита друг подход.

— В Англия на процесите за убийство винаги гъмжи от журналисти, а публиката се реди на опашка от малките часове с надеждата да зърне обвиняемия.

— Мистър Клифтън, в момента в Ню Йорк се провеждат четиринайсет процеса за убийства, сред които е делото срещу прословутия „убиец с ножици“. Съмнявам се, че на това дело ще бъде изпратен дори някой начинаещ репортер.

— Нужно ми е малко време да помисля.

Джелкс си погледна часовника.

— Трябва да се явим пред съдия Аткинс в дванайсет, така че разполагате с малко повече от час, за да решите, мистър Клифтън. — Извика на надзирателя да отвори килията. — Ако предпочетете да откажете услугите ми, желая ви успех, защото няма да се видим отново — добави, преди да излезе.

Хари се замисли за предложението на Сефтън Джелкс. Макар да му бе ясно, че среброкосият адвокат гони собствени цели, шест месеца звучаха доста по-добре от шест години. Пък и към кого друго да се обърне, освен към опитния юрист? За момент му се прииска да може да отскочи в кабинета на сър Уолтър Барингтън и да потърси съвета му.

Час по-късно Хари, облечен в тъмносин костюм, кремава риза с колосана яка, вратовръзка на райета и белезници на ръцете, беше изведен от килията до затворническия камион и откаран под въоръжена охрана до съдебната зала.

— Никой не бива да повярва, че сте способен на убийство — заяви Джелкс, след като някакъв шивач посети килията с няколко костюма, ризи и вратовръзки.

— Аз не съм убиец — напомни му Хари.

Срещнаха се отново в коридора. Адвокатът му отправи характерната си неискрена усмивка, мина през летящите врати и тръгна по централната пътека, като спря едва при двете свободни места на масата на защитата.

След като бе настанен на мястото си и му свалиха белезниците, Хари огледа почти празната зала. Джелкс се беше оказал прав. Публиката беше малобройна и като че ли никой представител на пресата не бе проявил интерес към делото. Явно за журналистите това бе поредното битово убийство, при което обвиняемият щеше да бъде най-вероятно оправдан; случаят в Зала номер четири не обещаваше нито заглавия тип „Каин и Авел“, нито перспективи за електрически стол.

Точно когато часовникът започна да бие дванайсет, вратата в отсрещния край на залата се отвори и на прага се появи съдия Аткинс. Тръгна бавно напред, изкачи стъпалата на подиума и зае мястото си. След това кимна към окръжния прокурор, сякаш много добре знаеше какво му предстои да чуе.

Младият юрист на мястото на обвинението стана и обясни, че щатът сменя обвинението в убийство, но ще преследва Томас Брадшоу в обвинение за дезертьорство от Военноморските сили на САЩ. Съдията кимна и се обърна към мистър Джелкс, който незабавно се изправи.

— Какво ще пледира клиентът ви по обвинението в дезертьорство?

— Виновен — отвърна Джелкс. — Надявам се Ваша Чест да прояви снизходителност към клиента ми по този случай. Не е нужно да ви напомням, сър, че това е първото му престъпление и че той е с чисто минало преди това неочаквано прегрешение.

Съдия Аткинс се намръщи.

— Мистър Джелкс — каза той, — някои могат да решат, че напускането на пост по време на служба е толкова тежко престъпление, колкото и убийството. И съм сигурен, че не е нужно да напомням на вас, че до неотдавна подобно деяние би изправило клиента ви пред наказателния взвод.

На Хари му призля и вдигна очи към Джелкс, който не откъсваше поглед от съдията.

— Предвид това — продължи Аткинс — осъждам лейтенант Томас Брадшоу на шест години затвор.

И удари с чукчето.

— Следващият — каза още преди Хари да има възможност да протестира.

— Но вие ми казахте... — започна Хари, но Джелкс вече беше обърнал гръб на бившия си клиент и се отдалечаваше. Хари понечи да се хвърли след него, но двамата полицаи сграбчиха ръцете му, извиха ги назад и бързо закопчаха осъдения престъпник, след което го поведоха към врата, която до този момент Хари не бе забелязал.

Той погледна назад и видя Сефтън Джелкс да се ръкува с мъж на средна възраст, който несъмнено го поздравяваше за добре свършената работа. Къде беше виждал това лице? И тогава се сети, по приликата. Това несъмнено беше бащата на Том Брадшоу.

2.

Поведоха го по дълъг слабо осветен коридор, минаха през безлична врата и той се озова в гол вътрешен двор.

В средата на двора чакаше жълт автобус без номера. До вратата му стоеше мускулест мъж с карабина в ръце, който кимна на Хари да се качва. Пазачите се заеха да му помогнат, за да не размисли.

Хари седна и се загледа оклюмало през прозореца. Към автобуса вече водеха рехава колона осъдени. Някои вървяха с наведени глави, но други, явно вече минавали по този път, крачеха почти небрежно. Автобусът вероятно скоро щеше да потегли към целта си, където и да се намираше тя, но Хари беше на път да научи първия си мъчителен урок като затворник — след като те осъдят, никой не бърза за никъде.

Помисли си дали да не попита надзирателите къде отиват, но и двамата не приличаха на услужливи туристически гидове. Обърна се тревожно, когато някой се плъосна на мястото до неговото. Не искаше да зяпа новия си съсед, но тъй като мъжът незабавно се представи, Хари го разгледа по-внимателно.

— Аз съм Пат Куин — заяви мъжът с лек ирландски акцент.

— Том Брадшоу — отвърна Хари. Щеше да се здрависа с новия си другар, ако и двамата не бяха закопчани.

Куин не приличаше на престъпник. Краката му едва достигаха земята, така че бе висок най-много метър и петдесет и пет; докато останалите затворници в автобуса бяха или мускулести, или просто дебели, Куин изглеждаше така, сякаш някой по-силен порив на вятъра ще го отвее. Оредяващата му рижа коса започваше да посивява, макар че едва ли беше на повече от четирийсет.

— Новак ли си? — уверено попита Куин.

— Толкова ли ми личи? — отвърна Хари.

— Изписано е на физиономията ти.

— Какво е изписано на физиономията ми?

— Че те вкарват за първи път.

— Значи на теб не ти е за първи?

— Влизам в този автобус поне за единайсети. А може би за дванайсети.

Хари се разсмя за първи път от дни.

— За какво те осъдиха? — попита го Куин.

— За бягство — отвърна Хари, без да се впуска в подробности.

— Не съм чувал да вкарват за такова нещо — рече Куин. — Бягал съм от три жени, но никога не са ме пъхали в дранголника за това.

— Не от жена — каза Хари, мислеше си за Ема. — А от Кралския флот... от флота.

— И колко ти лепнаха?

— Шест години.

Куин подсвирна през двата си останали зъба.

— Доста зле са те насадили. Кой беше съдията?

— Аткинс — горчиво рече Хари.

— Арни Аткинс? Попаднал си на най-гадния проклетник. Ако ти се случи да се изправяш отново пред съда, гледай да си уредиш подходящия съдия.

— Не знаех, че можеш да си избираш съдията.

— Не можеш. Но има начини да избегнеш най-лошите.

Хари се вгледа по-внимателно в спътника си, но не го прекъсна.

— В съда се въртят седем съдии, като двама от тях трябва да избягваш на всяка цена. Единият е Арни Аткинс. Лесно се дразни и още по-лесно лепва дълги присъди.

— Но как бих могъл да го избегна?

— Аткинс води делата в Зала номер четири от единайсет години, така че ако ме поведат натам, получавам епилептичен припадък и надзирателите ме замъкват при лекаря.

— Ти си епилептик?

— Не съм — отвърна Куин. — Не ме слушаш. — Като че ли беше изгубил търпение, сякаш обясняваше на малко дете. Хари се умълча. — Когато настъпи моментът да дойда на себе си, вече са ме разпределили за друг съдия.

Хари се разсмя за втори път.

— Да не искаш да кажеш, че номерът ти минава?

— Е, не всеки път, но ако ми се случат надзиратели новобранци, имам шанс, макар че е трудно да въртиш все един и същи номер. Този

път не ми се наложи, защото ме помъкнаха направо във Втора зала, а тя е територия на съдия Ригън. Той е ирландец — също като мен, ако случайно не си забелязал — така че е по-вероятно да лепне минимална присъда на сънародник.

— За какво те вкараха този път? — попита Хари.

— Аз съм джебчия — заяви Куин, сякаш се представяше като архитект или доктор. — Специалностите ми са състезанията през лятото и боксовите мачове през зимата. Винаги е по-лесно, ако целите ти стоят прави — обясни той. — Но напоследък късметът започва да ми изневерява, защото много от разпоредителите взеха да ме запомнят. Наложил се да работя в метрото и по автогарите, където плячката е малка, а вероятността да те пипнат — по-голяма.

Хари имаше страшно много въпроси към новия си наставник и, подобно на ентусиазиран студент, се съсредоточи върху онези, които можеха да му помогнат да мине на приемните изпити. Беше доволен, че Куин не повдигна темата за акцента му.

— Знаеш ли къде ни карат? — попита той.

— В Лейвънхам или Пиърпойнт — отвърна Куин. — Зависи дали ще излезем на магистралата на дванайсети или на четиринайсети изход.

— Бил ли си в някой от тях?

— И в двата, на няколко пъти — прозаично отвърна Куин. — И преди да попиташ, ако имаше туристически пътеводител за затвори, Лейвънхам щеше да получи една звезда, а Пиърпойнт щеше да е закрит.

— Защо просто не попитаме пазача накъде ни карат? — предложи Хари. Страшно му се искаше да има малко повече яснота в мизерното му положение.

— Защото ще те преметне само за да ни направи гадно. Ако ни карат в Лейвънхам, единственото, за което трябва да се безпокоиш, е в кой блок ще те сложат. Ако си новобранец, най-вероятно ще се озовеш в блок А, където животът е доста по-лесен. Старите пушки като мен обикновено отиват в блок D. Там всички са над трийсетте и никой не е осъден за насилие, така че мястото е идеално, ако просто искаш да си кротуваш и да си излежиш присъдата. Гледай да не попадаш в блокове В или С, там е пълно с всякакви изверги и откачалки.

— Какво трябва да направя, за да съм сигурен, че ще попадна в блок А?

— Кажи на приемащия надзирател, че си ревностен християнин, не пушиш и не пиеш.

— Не знаех, че в затворите е разрешено да се пие — учуди се Хари.

— Не е, смотаняк такъв — отвърна Куин. — Но ако можеш да предложиш зелено — добави той, като потърка палец и показалец, — надзирателите изведнъж се превръщат в бармани. Дори сухият режим не промени нещата.

— Какво е най-важното, за което да внимавам първия ден?

— Гледай да си уредиш подходяща работа.

— Какъв е изборът?

— Чистач, помощник в кухнята, санитар в лечебницата, работник в пералнята, библиотеката, градината или параклиса.

— Какво трябва да направя, за да попадна в библиотеката?

— Да им кажеш, че можеш да четеш.

— А ти какво ще им кажеш? — попита Хари.

— Че съм учил за готвач.

— Сигурно е било интересно.

— Още не можеш да чатнеш, а? — рече Куин. — Никога не съм учил за готвач, но това означава, че винаги ме слагат в кухнята, а това е най-добрата работа във всеки затвор.

— Защо?

— Излизаш от килията преди закуска и се връщаш чак след вечеря. Топло е, можеш да избираш най-добрата храна. А, отиваме в Лейвънхам — каза Куин, когато автобусът излезе на магистралата на изход 12. — Това е добре, защото сега няма да ми се налага да отговарям на тъпи въпроси за Пиърпойнт.

— Има ли нещо друго за Лейвънхам, което трябва да знам? — попита Хари, без да се смущава от сарказма на Куин; подозираше, че старата пушка с удоволствие преподава безценните си уроци на ревностен ученик като него.

— Твърде много неща има за казване — въздъхна Куин. — Само гледай да стоиш близо до мен, след като ни регистрират.

— Няма ли веднага да те изпратят в блок D?

— Не и ако на смяна е мистър Мейсън — отвърна Куин без повече обяснения.

Хари успя да зададе още няколко въпроса, преди автобусът най-сетне да спре пред портала на затвора. Имаше чувството, че за два часа би могъл да научи от Куин повече, отколкото от десет лекции в Оксфорд.

— Стой с мен — повтори Куин, докато тежките врати се отваряха.

Автобусът бавно мина през портала и се озова в скръбен пуцинак, който никога не бе виждал градинар. Спряха пред огромна тухлена сграда с редици малки мръсни прозорци; през много от тях надничаха глави.

Десетима надзиратели се построиха в коридор, водещ чак до входа на затвора. Двама пазачи с карабини заеха позиции от двете страни на вратата на автобуса.

— Излизате по двойки — каза високо единият. — С пет минути интервал между всяка двойка. Никой да не мърда, докато не наредя.

Хари и Куин останаха в автобуса още час. Когато най-сетне дойде редът им, Хари погледна високите стени с бодлива тел, които обикаляха целия затвор. Дори световен рекордьор по овчарски скок не би могъл да избяга от Лейвънхам.

Тръгна с Куин към сградата. Спряха пред надзирател, седнал зад една маса. Беше облечен в лъснала от носене синя униформа с копчета, които не бяха лъскани от години, и изглеждаше така, сякаш вече е излежал поне една доживотна присъда. Усмихна се и каза:

— А, добре дошъл, Куин. Няма да намериш особени промени от последното ти посещение.

Куин се ухили.

— И аз се радвам да ви видя, мистър Мейсън. Ще бъдете ли така добър да пратите някое пиколо да отнесе багажа ми в обичайната ми стая?

— Не прекалявай, Куин — предупреди го Мейсън. — Иначе ще се изкуша да кажа на новия доктор, че не си епилептик.

— Но, мистър Мейсън, мога да го докажа с медицинско.

— Издадено от същия източник, от който е и дипломата ти за готвач, предполагам — изсумтя Мейсън и насочи вниманието си към Хари. — А ти кой си?

— Това е мой приятел, Том Брадшоу. Не пуши, не пие, не псува и не плюе — каза Куин още преди Хари да успее да отвори уста.

— Добре дошъл в Лейвънхам, Брадшоу — каза Мейсън.

— Всъщност, капитан Брадшоу — обади се Куин.

— Лейтенант — поправи го Хари. — Никога не съм бил капитан.

Куин погледна разочаровано протежето си.

— Новобранец ли си? — попита Мейсън и огледа Хари с голям интерес.

— Да, сър.

— Ще те сложа в блок А. След като се изкъпеш и вземеш затворническите си дрехи от склада, мистър Хеслер ще те отведе до килия триста дваисет и седем. — Мейсън отбеляза нещо в бележника си и се обърна към младия надзирател, който стоеше до него с палка в ръка.

— Има ли шанс да сме заедно с приятеля ми? — попита Куин, след като Хари се подписа в регистъра. — В края на краищата лейтенант Брадшоу може да има нужда от ординарец.

— Ти си последният, от когото има нужда — отвърна Мейсън.

Джебчията се наведе, измъкна от чорапа си сгъната банкнота и светкавично я пхна в джоба на Мейсън.

— Куин също ще бъде в килия триста дваисет и седем — каза Мейсън на младшия надзирател.

Дори да беше видял банкнотата, Хеслер не го показва с нищо.

— След мен — бяха единствените му думи към двамата.

Куин забърза след Хари, преди Мейсън да е променил решението си.

Минаха по дълъг зелен коридор и спряха пред малка баня с две тесни дървени пейки, закрепени за стената и затрупани с използвани кърпи.

— Събличайте се и под душовете — нареди надзирателят.

Хари бавно свали костюма, елегантната кремава риза, колосаната яка и вратовръзката на ивици, които му беше осигурил мистър Джелкс с намерението да впечатли Аткинс. Проблемът бе, че беше избрал неподходящия съдия.

Още не беше развързал обувките си, а Куин вече се бе пхнал под душа. Завъртя кранчето и върху оплешивяващата му глава неохотно закапа вода. Ирландецът взе парче сапун от пода и започна да

се мие. Хари пристъпи под студената вода на единствения друг душ и Куин му подаде сапуна.

— Напомни ми да си поговоря с управата за качеството на услугите — каза Куин, докато вземаше една мокра кърпа с размерите на салфетка, за да се избърше.

Устните на Хеслер си оставаха все така свити.

— Обличайте се и след мен — нареди той още преди Хари да е успял да се насапуниса.

И отново тръгна с бърза крачка по коридора, сподирян от полуоблечения и все още мокър Хари. Спряха пред двойна врата с надпис СКЛАД. Хеслер почука енергично и отвори. Вътре ужасно отегчен надзирател бе опрял лакти на дълъг тезгях и пушеше свита на ръка цигара. Като видя Куин, се усмихна и каза:

— Не съм сигурен, че нещата ти са дошли от пералнята, Куин.

— В такъв случай ще ми трябва нов комплект, мистър Нюболд — каза Куин, наведе се и извади от другия си чорап нещо, което също изчезна безследно и за миг. — Изискванията ми са прости — добави той. — Едно одеяло, два памучни чаршафа, една възглавница, една калъфка... — Надзирателят взе нещата от лавиците и ги постави на спретната купчинка на тезгяха. — Две ризи, три чифта чорапи, шест чифта гащета, две кърпи, една купа, една чиния, един нож, вилица и лъжица, един бърснач, една четка и една паста за зъби. Предпочитам „Колгейт“.

Нюболд не направи никакъв коментар, но купчината на Куин растеше все повече и повече.

— Ще желаете ли още нещо? — попита накрая той, сякаш Куин беше скъп клиент, който най-вероятно ще ги посети отново.

— Да. Приятелят ми лейтенант Брадшоу ще има нужда от същото, а тъй като е офицер и джентълмен, погрижете се да получи от най-доброто.

За изненада на Хари Нюболд започна да трупва втора купчина, като внимателно подбираше всяко нещо. И всичко това заради затворника, който беше седнал до него в автобуса.

— След мен — каза Хеслер, когато Нюболд си свърши работата.

Хари и Пат грабнаха нещата си и забързаха по коридора. По пътя спряха още няколко пъти, тъй като надзирателят трябваше да отключва

и заключва решетките с приближаването до килиите. Когато най-сетне влязоха в крилото, ги посрещна шумът на стотици затворници.

— Виждам, че сме на горния етаж, мистър Хеслер — рече Куин. — Няма да ползвам асансьора, трябва да правя упражнения.

Надзирателят премълча и продължи покрай викащите затворници.

— Май спомена, че това крило било най-спокойното — отбеляза Хари.

— Явно мистър Хеслер не е от най-популярните надзиратели — прошепна Куин малко преди да стигнат килия 327.

Надзирателят отключи тежката метална врата и я отвори, за да могат новакът и старата кримка да влязат в дома, отпуснат на Хари за следващите шест години.

Вратата се затвори с трясък. Хари я огледа и видя, че от вътрешната страна няма дръжка.

В килията имаше два нара, един върху друг, стоманен умивалник, закрепен за стената, дървена маса, също закрепена за стената, и един дървен стол. Накрая погледът му се спря върху металното гърне под долния нар. За момент си помисли, че ще повърне.

— Настанявай се отгоре — нареди Куин. — Все пак си новобранец. Ако изляза преди теб, ще се преместиш долу, а новият ти съкилийник ще бъде отгоре. Такъв е затворническият етикет.

Хари стъпи на долния нар и бавно оправи леглото си, после се покатери, легна и положи глава на тънката твърда възглавница. Болезнено си даваше сметка, че ще мине доста време, преди да успее да заспи.

— Мога ли да ти задам още един въпрос? — попита той.

— Да, но след това искам да не се обаждаш, докато сутринта не запалят лампите.

Хари си спомни, че Фишър бе казал почти същото през първата му нощ в „Сейнт Бийд“.

— Виждам, че си успял да вмъкнеш доста пари. Защо надзирателите просто не ти ги конфискуваха веднага щом слезе от автобуса?

— Защото ако го бяха направили — отвърна Куин, — вече никоя кримка няма да внесе пари и цялата система ще отиде по дяволите.

3.

Хари лежеше на горния нар и се взираше в грубо варосания бял таван — можеше да го докосне с пръсти. Дюшекът беше на бучки, а възглавницата бе толкова твърда, че успяваше да задреме само за няколко минути.

Мислите му се насочиха към Сефтън Джелкс и колко лесно го беше подлъгал. Буквално чуваше какво казва бащата на Том Брадшоу на Джелкс — махни обвинението за убийство срещу сина ми, друго не ме интересува. Хари се опитваше да не мисли за следващите шест години, за които мистър Брадшоу не се интересува. Дали си струваха 10 000 долара?

Изхвърли адвоката от ума си и се замисли за Ема. Липсваше му ужасно, искаше да ѝ пише и да ѝ съобщи, че е жив, но знаеше, че не може да го направи. Запита се какво ли прави тя в този есенен ден в Оксфорд. Как ли се представяше през първата си година като студентка? Дали я ухажваше някой друг?

Ами брат ѝ Джайлс, неговият най-добър приятел? След влизането на Великобритания във войната беше ли напуснал Оксфорд, за да се бие срещу германците? Ако бе станало така, молеше се приятелят му все още да е жив. Заудря леко по рамката на леглото с юмрук, ядосан, че не му беше позволено и той да изпълни дълга си.

Куин не каза нищо — прие, че Хари страда от „първонощит“.

А Хюго Барингтън? Виждал ли го беше някой след изчезването му в деня, когато Хари щеше да се ожени за дъщеря му? Щеше ли да намери начин да изпълзи отново и да си спечели благоволение, след като всички повярват, че Хари е мъртъв? Изхвърли и Барингтън от ума си. Още не искаше да приеме, че този човек може да е баща му.

После мислите му се насочиха към майка му и Хари се усмихна. Надяваше се, че тя ще намери добро приложение за десетте хиляди, които бе обещал да ѝ изпрати Джелкс, след като Хари се съгласи да се представи за Том Брадшоу. Реши, че с повече от две хиляди лири в банката ще може да напусне работата си като сервитьорка в „Гранд Хотел“ и да си купи онази малка къщичка в провинцията, за която си

мечтаеше. Това бе единственото хубаво нещо, което можеше да излезе от цялата тази история.

Ами сър Уолтър Барингтън, който винаги се беше отнасял с него като със собствен внук? Ако Хюго беше бащата на Хари, то сър Уолтър *наистина* бе негов дядо. В такъв случай Хари се явяваше наследник на имението Барингтън и един ден щеше да стане сър Хари Барингтън. Хари обаче искаше титлата да бъде наследена от приятеля му Джайлс, законния син на Хюго Барингтън. Дори нещо повече — отчаяно желаше да *докаже*, че истинският му баща е Артър Клифтън. Така щеше да има някакъв шанс да се ожени за любимата си Ема. Помъчи се да забрави къде ще прекара следващите шест години.

В седем сутринта прозвуча сирена, за да събуди онези затворници, които бяха прекарвали тук достатъчно дълго, за да се радват на нощен сън. „Когато спиш, не си в затвора“ — беше измърморил Куин, преди да заспи като пън и да захърка. Хъркането му не тормозеше Хари. Куин нямаше никакви шансове да се сравнява с постиженията на вуйчо му Стан.

През дългата безсънна нощ Хари беше взел решение за няколко неща. За да се справи с вцепеняващата жестокост на изгубеното време, „Том“ щеше да бъде образцов затворник с надеждата, че присъдата му ще бъде намалена за добро поведение. Щеше да започне работа в библиотеката и да си води дневник за случилото се преди осъждането му и за всичко преживяно зад решетките. Щеше да се поддържа във форма, така че ако войната в Европа се затегне, да е готов да постъпи в армията веднага щом го освободят.

Когато Хари слезе от нара, Куин вече беше облечен.

— И сега какво? — попита Хари като нов ученик в първия учебен ден.

— Закуска — отвърна Куин. — Обличай се, вземай чинията и чашата и гледай да си готов, когато надзирателят отключи килията. Замотаеш ли се и за секунда, може да ти затръшне вратата в лицето.

Хари започна забързано да намъква панталоните си.

— И без приказки по пътя към стола — добави Куин. — Така привличаш внимание, а това дразни старите пандизчии. По принцип не бива да заговаряш никой непознат през първите две години.

Хари щеше да се разсмее, но не беше сигурен дали Куин се шегува. Ключът се завъртя в ключалката и вратата на килията се отвори. Куин изхвърча навън като хрътка на състезание и Хари го последва по петите. Вляха се в дългата опашка мълчаливи затворници, която се точеше по пътеката пред отворените килии към виещата се стълба към долния етаж, където щяха да се присъединят към събратята си по участ за закуска.

Колоната спря много преди да стигнат столовата. Хари гледаше дежурните с къси бели престилки, които стояха зад котлоните. Един надзирател с палка и дълга бяла престилка наблюдаваше никой да не получава по-голяма порция от положеното.

— Много се радвам да ви видя отново, мистър Сидел — тихо му каза Пат, когато дойде неговият ред, и двамата се здрависаха като стари приятели.

Този път Хари не видя да се разменят никакви пари, но отсеченото кимане на мистър Сидел показва, че сделката е сключена.

Хари вървеше след Куин и подаваше чинията си също като него. Сложиха му препържено яйце, картофи, които бяха повече черни, отколкото златисти, и полагащите се две филийки баят хляб. Дежурните го гледаха объркано, докато им благодареше, сякаш е гост на чаено парти у местния викарий.

— По дяволите — измърмори Хари, когато последният дежурен вдигна чайника с кафе. — Забравих си чашата в килията.

Дежурният напълни чашата на Куин до ръба.

— Следващия път не я забравяй — подметна Куин през рамо.

— Никакви приказки по опашката! — извика Хеслер и тупна палката си в облечената си в ръкавица ръка.

Куин поведе Хари към една дълга маса и седна срещу него. Хари бе толкова гладен, че погълна всяка трошица. Яйцето бе най-мазното, което бе вкусвал през живота си. Дори се замисли да оближе чинията — и се сети за приятеля си Джайлс и за един друг първи ден.

Когато приключиха петминутната закуска, ги поведоха обратно по виещата се стълба до най-горния етаж. Щом вратата на килията се затръшна зад тях, Куин изми чинията и чашата си, прибра ги прилежно под нара и обясни:

— Когато живееш години наред в такава теснотия, се научаваш да използваш всяко свободно местенце.

Хари последва примера му, като се питаше колко ли време ще мине, преди той да може да научи Куин на нещо. После попита:

— А сега какво следва?

— Определяне на наряди — отвърна Куин. — Аз отивам при Сидел в кухнята, но първо трябва да се погрижим ти да попаднеш в библиотеката. А това ще зависи изцяло от дежурния. Проблемът е, че парите ми свършват.

В същия миг вратата се отвори отново и на прага се очерта силуетът на Хеслер, все така се удряше по дланта с палката.

— Куин — рече той. — Незабавно се яви в кухнята. Брадшоу, отивай на пункт девет при останалите чистачи на крилото.

— Надявах се да работя в библиотеката, мистър...

— Изобщо не ми пука на какво се надяваш, Брадшоу — прекъсна го Хеслер. — Като главен дежурен надзирател на крилото аз определям правилата тук. Можеш да посещаваш библиотеката във вторник, четвъртък и неделя между шест и седем, както всеки друг затворник. Достатъчно ясно ли се изразих?

Хари кимна.

— Вече не си офицер, Брадшоу, а най-обикновен престъпник като всички останали тук. И не си губи времето да си въобразяваш, че можеш да ме подкупиш — добави и продължи към следващата килия.

— Хеслер е един от малкото, които не можеш да подкупиш — прошепна Куин. — Сега единствената ти надежда е директорът на затвора мистър Суонсън. Запомни, че се смята за един вид интелектуалец, което най-вероятно означава, че може да пише без много грешки. Освен това е баптист фундаменталист. Алилуя!

— Кога ще ми се отвори шанс да го видя? — попита Хари.

— Когато той реши. Вероятно днес. Гледай обаче веднага да научи, че искаш да работиш в библиотеката, защото всеки нов затворник получава само пет минути от времето му.

Хари се отпусна на дървения стол и подпря глава на ръцете си. Ако не бяха десетте хиляди долара, които Джелкс бе обещал да прати на майка му, щеше да използва петте минути да разкаже на директора истината за това как се е озовал в Лейвънхам.

— А междувременно ще направя всичко възможно да те уредя в кухнята — добави Куин. — Може и да не е онова, на което се надяваш, но със сигурност е по-добре от чистач.

— Благодаря — рече Хари.

Куин, който нямаше нужда от упътване, забърза към кухнята. Хари слезе отново на най-долния етаж и тръгна да търси пост девет.

Дванайсет мъже, всички новобранци, се бяха скупчили на групичка и очакваха инструкции. В Лейвънхам не се гледаше с добро око на инициативата — тя намирисваше на бунт или намекуваше, че затворникът може да е по-умен от надзирателя.

— Вземайте по една кофа, напълнете я с вода и си намерете парцали — каза Хеслер. Усмихна се на Хари, докато слагаше чавка до името му в бележника. — Брадшоу, тъй като дойде последен, следващия месец ще работиш в кенефа.

— Не бях последен — запротестира Хари.

— Според мен беше — отвърна Хеслер. Усмивката така и не слизаше от лицето му.

Хари напълни кофата със студена вода и взе един парцал. Нямаше нужда да му казват накъде да върви — тоалетната се надуваше отдалеч. Започна да му се гади още преди да влезе в голямото квадратно помещение с трийсет дупки в пода. Внимаваше да не диша през носа, но непрекъснато му се налагаше да излиза, за да си поеме дъх. Хеслер стоеше на безопасно разстояние и се смееше.

— Ще свикнеш, Брадшоу. Всяко нещо с времето си.

Хари вече съжаляваше, че е закусил така обилно — още през първите минути се прости с погълнатата храна. Около час по-късно чу вика на друг надзирател.

— Брадшоу!

Бял като платно, Хари излезе с олюляване от тоалетната и отвърна:

— Аз.

— Директорът иска да те види, така че се размърдай.

С всяка следваща стъпка Хари можеше да диша все по-дълбоко и когато стигна кабинета на директора, вече се чувстваше почти човек.

— Чакай тук, докато не те извикат — нареди му надзирателят.

Хари седна между двама други затворници, които побързаха да се дръпнат. Не можеше да ги обвинява. Опитва се да събере мислите си, докато новите затворници влизаха и излизаха един след друг от кабинета. Куин беше прав — срещите продължаваха около пет минути,

някои и по-малко. Хари не можеше да си позволи да изгуби нито секунда от отреденото му време.

— Брадшоу — каза надзирателят и отвори вратата. Дръпна се настрана, докато Хари влизаше в кабинета.

Хари реши да не приближава много мистър Суонсън и остана на няколко крачки от огромното тапицирано с кожа бюро. Макар че директорът беше седнал, Хари виждаше, че не би могъл да закопчае средното копче на спортното си сако. Косата му бе боядисана в черно в опит да изглежда по-млад, но това само го правеше малко нелеп. Какво беше казал Брут за суетата на Цезар? Сложете му венец, възхвалете го като бог и това ще бъде падението му.

Суонсън отвори досието на Брадшоу, прегледа го за няколко секунди, след което вдигна поглед към Хари.

— Виждам, че сте получили шест години за дезертьорство. Досега не бях попадал на подобна присъда.

— Да, сър — отвърна Хари, който не искаше да губи нито миг от безценното време.

— Не си правете труда да ми обяснявате, че сте невинен — продължи Суонсън, — защото това е вярно само за един на хиляда, така че залозите са срещу вас. — Хари неволно се усмихна. — Но ако държите носа си чист — Хари си помисли за тоалетните — и ако не причинявате неприятности, не виждам защо да ви се налага да излежавате целия срок.

— Благодаря, сър.

— Имате ли някакви конкретни интереси? — попита Суонсън, макар да изглеждаше така, сякаш отговорът изобщо не го интересува.

— Четене, изобразително изкуство и хорово пеене, сър.

Директорът го изглежда невярващо, сякаш не бе сигурен дали затворникът не го поднася. Посочи надписа на стената зад бюрото и попита:

— Можете ли да ми кажете продължението на стиха, Брадшоу?

Хари прочете избродирания цитат: „Подигам очи към планините“, и благодари наум на мис Елинон Е. Мънди и дългите репетиции с хора й.

— „Отдето ще ми помощ дойде.“ Псалм сто и двајсети.

Директорът се усмихна.

— Кажете ми, Брадшоу, кои са любимите ви писатели?

— Шекспир, Дикенс, Остин, Тролъп и Томас Харди.

— А от нашите сънародници никой ли не е достоен?

На Хари му се прииска да се наругае на глас заради грешката. Хвърли поглед към запълнената наполовина библиотека на директора.

— Разбира се — рече той. — Франсис Скот Фицджералд, Хемингуей и О'Хенри не отстъпват на никого, но съм на мнение, че Стайнбек е най-добрият модерен американски автор.

Надяваше се, че е произнесъл правилно името. Щеше да се погрижи да прочете „За мишките и хората“ преди следващата си среща с директора.

Усмивката на лицето на Суонсън се върна.

— Каква работа ви определи мистър Хеслер?

— Чистач на крилото, макар че бих предпочел да работя в библиотеката, сър.

— Нима? — рече директорът. — В такъв случай ще се наложи да проверя дали имат свободно място.

И си отбеляза нещо в бележника на бюрото.

— Благодаря, сър.

— Ако има място, ще ви бъде съобщено по-късно през деня — каза директорът, докато затваряше папката.

— Благодаря, сър — повтори Хари. Излезе бързо, осъзнавайки, че е престоял в кабинета повече от отредените му пет минути.

Щом се озова в коридора, дежурният надзирател го върна в крилото. Хари бе благодарен, че Хеслер не се вижда никъде и че чистачите вече са се заели с втория етаж.

Беше изтощен много преди сирената да обяви обедната почивка. Нареди се на опашката в стола и откри, че Куин вече е застанал зад тезгяха и сипва храна на другарите си. В чинията на Хари се появи щедра порция картофи и преварено месо. Той седна сам на дългата маса и зачопли храната си. Боеше се, че ако Хеслер се появи, ще го прати отново в тоалетните и той ще се прости за втори път с храната си.

Хеслер не беше дежурен, когато Хари се яви на работа, и заместникът му прати в тоалетните друг новобранец. Хари прекара следобеда в миене на коридори и изпразване на кошчета за боклук. Единствената му мисъл бе дали директорът е наредил да го преместят

в библиотеката. Ако не беше, трябваше да се надява на работа в кухнята.

Когато след вечеря Куин се върна в килията, изражението му беше повече от красноречиво. Хари нямаше да работи с приятеля си.

— Имаше свободно място за мияч.

— Вземам го — каза Хари.

— Но когато мистър Сидел предложи името ти, Хеслер отказа. Заяви, че трябва да останеш минимум три месеца чистач, преди да се замисли дали да бъдеш прехвърлен в кухнята.

— Какво му е на този човек? — отчаяно попита Хари.

— Носи се слух, че е кандидатствал за флотски офицер, но се е провалил на приемния изпит и е трябвало да се задоволи с работа в затвора. Затова се налага лейтенант Брадшоу да понесе последствията.

4.

Хари прекара следващите двацет и девет дни в чистене на тоалетните на блок А и едва когато се появиха следващите новобранци, Хеслер най-сетне го освободи от задължението му и се зае да превърне в ад живота на някой друг нещастник.

— Този проклетник е абсолютен психопат — рече Куин. — Сидел още е готов да ти предложи работа в кухнята, но Хеслер е против.

Хари не каза нищо.

— Но новините не са чак толкова лоши — продължи Куин. — Току-що чух, че помощник-библиотекарят Анди Саватори ще бъде освободен предсрочно. Излиза другия месец. И което е още по-добре, май никой не иска работата му.

— Дийкинс би я поискал — тихо промълви Хари. — И какво трябва да направя, за да я получа със сигурност?

— Нищо. Дори гледай да създадеш впечатление, че не проявяваш чак такъв интерес. И не се пречкай на Хеслер, защото знаем, че директорът е на твоя страна.

Следващият месец се влачеше мъчително, всеки нов ден изглеждаше по-дълъг от предишния. Хари ходеше в библиотеката всеки вторник, четвъртък и неделя между шест и седем, но старшият библиотекар Макс Лойд не му даваше никакъв повод да смята, че обмислят да го направят негов помощник. Помощникът му Саватори си мълчеше, макар че несъмнено знаеше нещо.

— Мисля, че Лойд не ме иска в библиотеката — каза една вечер Хари, след като изгасиха осветлението.

— Лойд няма думата — отвърна Куин. — Решението се взема от директора.

Хари обаче не беше особено убеден.

— Струва ми се, че Хеслер и Лойд действат заедно и се мъчат да не получа работата.

— Ставаш пара... как беше думата?

— Параноик.

— Да, точно такъв ставаш, не че съм сигурен какво точно означава.

— Човек, страдащ от неоснователни подозрения — обясни Хари.

— И аз не бих могъл да го кажа по-добре!

Хари не беше убеден, че подозренията му са неоснователни. Седмица по-късно Саватори го дръпна настрани и потвърди най-лошите му опасения.

— Хеслер е предложил на директора трима за мястото ми. Твоето име не фигурира в списъка.

— Значи всичко е свършено — каза Хари и се тупна по бедрото. — Ще си остана чистач до края на дните си.

— Не е задължително — отвърна Саватори. — Обади ми се в деня, преди да ме пуснат.

— Но тогава ще е твърде късно.

— Не мисля — каза Саватори без повече обяснения. — А дотогава много внимателно прочети това нещо.

И подаде на Хари дебел том в кожена подвързия, който рядко напускаше библиотеката.

Хари се настани на нара си и отвори заемащия 273 страници затворнически правилник. Започна да си води бележки още преди да е стигнал до страница 6. Планът започна да се оформя в главата му много преди да започне да чете правилника за втори път.

Знаеше, че изборът на подходящ момент е от решаващо значение, и затова трябваше да репетира усърдно и двете си действия — още повече че щеше да бъде на сцената, когато завесата се вдигнеше. Прие, че не може да започне да осъществява плана си преди освобождаването на Саватори, макар вече да имаше назначен нов помощник-библиотекар.

Когато Хари направи генерална репетиция в килията, Куин го обяви не само за параноик, но и за луд, като не пропусна да го увери, че ще изнася второто си представление в карцера.

Директорът правеше месечните си обиколки на всеки блок в понеделник сутрин, така че Хари знаеше, че ще трябва да чака появата

му в блок А цели три седмици след освобождаването на Саватори. Суонсън винаги минаваше по един и същи маршрут и затворниците знаеха, че ако искат да отърват кожата, е по-добре да изчезнат веднага щом го зърнат.

Когато в понеделник сутринта Суонсън се появи на горния етаж на блок А, Хари го чакаше с парцал в ръка. Хеслер следваше директора и направи с палката знак на Брадшоу да се разкара, ако му е мил животът. Хари не помръдна от мястото си и се наложи директорът да спре.

— Добро утро, господин директор — поздрави той, сякаш се срещаха най-редовно.

Суонсън беше изненадан, че се е натъкнал на затворник при обиколката си. Изумлението му бе още по-голямо от факта, че затворникът си позволява да го заговори. Вгледа се по-внимателно в Хари.

— Брадшоу, нали?

— Имате добра памет, сър.

— Помня също, че проявявахте интерес към литературата. Много се изненадах, че сте отказали мястото на помощник-библиотекар.

— Мястото изобщо не ми е било предлагано, сър — отвърна Хари. — В противен случай щях да го приема с най-голямо удоволствие — добави той, с което явно изуми директора.

Суонсън се обърна към Хеслер.

— Вие ми казахте, че Брадшоу не иска работата.

Хари се намеси, преди надзирателят да успее да отговори:

— Вероятно вината е моя, сър. Не знаех, че трябва да кандидатствам за мястото.

— Разбирам — рече директорът. — Е, това обяснява нещата. И да знаете, Брадшоу, новият помощник не прави разлика между Платон и Плутон.

Хари избухна в смях. Хеслер стоеше със стиснати устни.

— Добра аналогия, сър — каза Хари, когато директорът опита да продължи. Стори му се, че Хеслер ще се пръсне, когато извади плика от куртката си и го подаде на директора.

— Какво е това? — подозрително попита Суонсън.

— Официална молба към комисията при тримесечното ѝ посещение в затвора следващия вторник, което е мое право според член трийсет и втори от правилника. Изпратих копие от молбата на адвокатата ми, мистър Сефтън Джелкс.

Директорът като че ли се смути. Хеслер вече едва се сдържаше.

— Оплакване ли правите? — предпазливо попита директорът.

Хари вperi поглед право в Хеслер.

— Според член сто и шестнайсет имам право да не разкривам пред никого от управата на затвора какъв е характерът на молбата ми, както несъмнено знаете, господин директор.

— Да, разбира се, Брадшоу — смотолеви директорът.

— Но смятам наред с другите неща да уведомя комисията за особеното внимание, което отделяте на литературата и религията като част от ежедневието ни. — Хари се дръпна настрана, за да направи път на директора.

— Благодаря, Брадшоу — рече Суонсън. — Много мило от ваша страна.

— Ще се видим по-късно, Брадшоу — тихо изсъска Хеслер.

— Очаквам ви с нетърпение — отвърна Хари достатъчно високо, за да го чуе и Суонсън.

Срещата на Хари с директора беше основната тема на разговор между затворниците на опашката за вечеря, а когато късно вечерта се върна от кухнята, Куин предупреди Хари, че се носят слухове, че след угасяването на светлините Хеслер сигурно ще му види сметката.

— Не мисля — спокойно отвърна Хари. — Разбираш ли, проблемът на биячите е, че ако обърнеш монетата, ще откриеш абсолютен страхливец.

Куин не изглеждаше особено убеден.

На Хари не му се наложи да чака дълго, за да докаже твърдението си. Секунди след угасяването на светлините вратата се отвори и в килията влезе Хеслер, като поклащаше палката си.

— Куин, върн — нареди той, без да сваля поглед от Хари.

След като ирландецът се изнесе, Хеслер затвори вратата.

— Цял ден с нетърпение очаквах този момент, Брадшоу. Предстои ти да откриеш колко много кокали имаш в тялото си.

— Не мисля, мистър Хеслер — каза Хари, без да трепне.

— И какво според теб ще те спаси? — попита Хеслер и направи крачка напред. — Този път директорът не е наблизо, за да ти отърве задника.

— Не ми е нужен директорът — отвърна Хари. — Не и докато разглеждат предложението ви за повишение — добави той, като погледна Хеслер в очите. — Имам сигурна информация, че ще се явите пред комисията във вторник, в два часа следобед.

— И какво от това? — поинтересува се Хеслер, който вече беше на педя от него.

— Явно сте забравили, че аз ще се явя пред комисията в десет сутринта на същия ден. Някои от членовете й може и да се учудят колко кости съм си счупил, след като съм се осмелил да говоря с директора.

Хеслер стовари палката в ръба на нара, само на сантиметри от лицето на Хари. Хари не трепна.

— Разбира се — продължи той, — възможно е да искате да си останете главен надзирател до края на живота си, но малко се съмнявам. Защото дори вие не може да сте толкова тъп, че да съсипете единствения си шанс за повишение.

Хеслер вдигна отново палката си, но се поколеба, когато Хари извади дебелата тетрадка изпод възглавницата си.

— Направих подробен списък на правилата, които нарушихте през изминалия месец, мистър Хеслер. Някои от тях престъпихте на няколко пъти. Сигурен съм, че комисията ще го намери за интересно четиво. Тази вечер смятам да добавя още две нарушения — оставане сам в килия със затворник при затворена врата, което се забранява от член четиристотин и деветнайсети, както и отправяне на заплахи за физическа разправа, когато затворникът няма възможност да се защити, член петстотин и дванайсети.

Хеслер отстъпи крачка назад.

— Но съм уверен, че когато стигне до разглеждането на повишаването ви, комисията ще се повлияе най-много от въпроса защо е трябвало да напуснете така ненадейно флота. — Хеслер пребледня. — Причината определено не е в лошото представяне на изпитите при кандидатстването ви за офицер.

— Кой се е раздрънкар? — едва чуто попита Хеслер.

— Един от бившите ви колеги, извадил лошия късмет да се озове тук. Вие сте се погрижили да си държи устата затворена, като сте го уредили на поста помощник-библиотекар. Очаквам най-малко същото.

Спря за момент, за да може Хеслер да проумее чутото, и му подаде месечния си труд. После добави:

— Ще си държа устата затворена, докато не бъда освободен. Разбира се, освен ако не ми дадете друг повод да се разприказвам. И ако занапред ме докоснете с пръст, ще се погрижа да ви изхвърлят от затвора по-бързо, отколкото са ви изхвърлили от флота. Ясно ли се изразих?

Хеслер кимна, без да каже нито дума.

— Освен това, ако решите да си го изкарате на някой от новобранците, всички уговорки отпадат. А сега се разкарайте от килията ми.

5.

Когато в девет сутринта през първия му ден на новото работно място Лойд стана да го посрещне, Хари осъзна, че досега е виждал старшия библиотекар само седнал. Лойд бе по-висок, отколкото беше очаквал, доста над метър и осемдесет. Въпреки нездравословната затворническа храна беше атлетичен и един от малцината затворници, които се бръснеха всяка сутрин. Със зализаната си назад черна коса приличаше на застаряващ популярен актьор, а не на човек, осъден на пет години за измама. Куин не знаеше подробности около престъплението му, което означаваше, че единствено директорът е наясно с цялата му история. А правилата в затвора бяха прости — ако някой затворник не реши сам да разкаже защо е вътре, не го питащ.

Лойд запозна Хари с ежедневната работа и когато слязоха да вечерят, новият помощник беше наясно с всичко. През следващите няколко дни Хари засипваше Лойд с въпроси по теми като събиране на пресрочени книги, наказания и подканване на затворниците да дарят собствените си книги на библиотеката при освобождаването им. Лойд не се беше замислял за подобни неща. Повечето от отговорите на старшия библиотекар бяха едносрични, така че Хари най-сетне го остави да се върне на мястото си, скрит зад новия брой на „Ню Йорк Таймс“.

Макар в Лейвънхам да имаше близо хиляда затворници, най-много един на всеки десет можеше да чете и пише, а от тях съвсем не всички си правеха труда да посещават библиотеката във вторник, четвъртък или неделя.

Хари скоро откри, че Макс Лойд е мързелив и гледа да изклинчи. Като че ли нямаше нищо против инициативите на новия си помощник, стига те да не означаваха допълнителна работа за него.

Основната задача на Лойд като че ли се свеждаше до грижата винаги да има топло кафе, ако случайно в библиотеката се отбие някой надзирател. След като вчерашният брой на „Ню Йорк Таймс“ пристигнеше от кабинета на директора, Лойд се настаняваше на бюрото си за остатъка от сутринта. Най-напред преглеждаше

литературния раздел, след което насочваше вниманието си към обявите за запознанства, следвани от новините и спорта. След обедната почивка започваше да решава кръстословицата, а Хари я довършваше на следващата сутрин.

Тоест когато стигаше до Хари, вестникът вече беше от завчера. Той винаги започваше с международните новини, тъй като се интересуваше от хода на войната в Европа. Така научи за падането на Франция, а няколко месеца по-късно за оставката на Невил Чембърлейн от поста министър-председател и заместването му от Уинстън Чърчил. Той не беше всеобщ любимец, макар че Хари никога нямаше да забрави речта му при връчването на наградите в Бристолската гимназия. Изобщо не се съмняваше, че начело на Великобритания е застанал подходящият човек. Не минаваше ден, в който Хари да не се наругае, че е помощник-библиотекар в американски затвор, а не офицер в Кралския флот.

През последния час от деня, когато дори не можеше да измисли нещо ново за правене, Хари се заемаше да попълни дневника си.

Потрябва му малко повече от месец, за да научи всички книги по съответните им категории — първо художествената, след това техническата и научнопопулярната литература. През втория месец ги раздели на седем по-малки раздела, така че на затворниците не им се налагаше да губят време в търсене на трите книги по дърворезба, с които разполагаше библиотеката. Обясни на Лойд, че когато става въпрос за техническа литература, категорията е по-важна от името на автора. Лойд отвърна със свиване на рамене.

В неделя сутрин Хари тръгваше с количка из четирите блока и събираше просрочените книги — някои не бяха върнати повече от година. Очакваше, че някои от старите кримки в блок D ще недоволстват и дори ще възнегодуват срещу натрапването му, но явно всички искаха да видят човека, заради когото Хеслер беше прехвърлен в Пиърпойнт.

Комисията беше предложила на Хеслер по-висок пост в Пиърпойнт и той прие повишението, още повече че затворът се намираше по-близо до дома му. Макар Хари с нищо да не загатна, че има нещо общо с преместването на Хеслер, Куин не се сдържа и се зае

да раздрънка случката от ухо на ухо, докато тя не се превърна в легенда.

При обиколките си из блоковете в търсене на изгубени книги Хари често чуваше истории, които вечер записваше в дневника си.

Директорът навестяваше от време на време библиотеката; една от причините за това бе, че когато се яви пред комисията, Хари беше описал отношението на мистър Суонсън към образованието на затворниците като дръзко, творческо и далновидно. Хари направо не можеше да повярва какви количества ласкателства може да поеме директорът, при това с най-голямо удоволствие.

След първите три месеца броят на заетите книги скочи с четиринайсет процента. Когато Хари попита директора дали може да открие вечерен образователен курс, Суонсън отначало се колебаеше, но накрая, когато помощник-библиотекарят повтори думите „дръзко“, „творческо“ и „далновидно“, се предаде.

На първия курс присъстваха само трима затворници, един от които бе Пат Куин, който и без това можеше да чете и пише. В края на следващия месец обаче класът се състоеше от шестнайсет души, макар неколцина да идваха само защото биха направили всичко, за да се измъкнат от килиите си за един час. Хари успя да постигне един-два забележими успеха сред младите затворници и непрекъснато си припомняше, че ако не си ходил в „подходящото“ училище или изобщо не си ходил на училище, това не означава, че си глупак — или обратното, както отбелязваше Куин.

Въпреки всичките тези допълнителни начинания му оставаше свободно време и затова се нагърби със задачата да прочита по две нови книги на седмица. След като приключи с малцината американски класици в библиотеката, насочи вниманието си към криминалетата, които бяха най-популярната литература сред затворниците и заемаха цели седем от общо деветнайсетте лавици на библиотеката.

Хари винаги беше харесвал Конан Дойл и с нетърпение очакваше да се запознае с американските му съперници. Започна с „Колкото повече порастват“ на Ърл Стенли Гарднър и продължи с „Големият сън“ на Реймънд Чандлър. Чувстваше се малко гузен, че романите му харесват толкова много. Какво ли щеше да си помисли мистър Холкомби, ако научеше?

Пред последния час преди затварянето на библиотеката Хари продължаваше да води дневника си. Една вечер се изненада, когато Лойд приключи с вестника и го попита дали може да го прочете. Хари знаеше, че Лойд е работил като литературен агент в Ню Йорк, поради което и бе станал библиотекар в затвора. Понякога споменаваше имената на авторите, които е представлявал и за повечето от които Хари никога не бе чувал. Лойд спомена как се е озовал в Лейвънхам само веднъж, като гледаше вратата, за да се увери, че никой не ги подслушва.

— Лош късмет — обясни той. — Подлъгах се, инвестирах парите на мои клиенти на фондовата борса, а когато нещата не се развиха по план, аз опрах пешкира.

Вечерта, когато Хари разказа историята на Куин, приятелят му завъртя очи към небето.

— По-скоро е прахосал парите за бавни удоволствия и бързи мадами.

— Тогава защо му е да влиза в такива подробности, щом никога не е споменавал на никого другото защо е тук?

— Понякога си страшно наивен — отвърна Куин. — Лойд много добре знае, че ако ти си му глашатаят, има много по-голям шанс останалите да повярват на историята му. Само гледай никога да не сключваш сделки с него, защото той има по шест пръста на всяка ръка.

Последното беше джебчийски израз, който Хари веднага записа в дневника си. Въпреки това не обърна особено внимание на съвета на Куин. Просто не можеше да си представи ситуация, в която да му се налага да сключва сделка с Макс Лойд — освен уговорката кой да налива кафето при поредното отбиване на директора.

В края на първата си година в Лейвънхам Хари беше изписал три тетрадки с наблюдения върху затворническия живот и се чудеше колко ли още страници ще заемат хрониките му до пълното излежаване на присъдата му.

Беше изненадан от ентусиазма на Лойд, който винаги искаше да прочете поредната част. Старшият библиотекар дори предложи да му бъде позволено да покаже творбата на Хари на някой издател. Хари се разсмя.

— Не мога да си представя, че някой би проявил интерес към дрънканиците ми.

— Животът е пълен с изненади — отвърна Лойд.

ЕМА БАРИНГТЪН
1939 — 1941

6.

— Себастиан Артър Клифтън — каза Ема, докато подаваше спящото дете на баба му.

Мейзи грейна. За първи път взимаше внука си в ръце.

— Нямаше да ми позволят да дойда да ви видя, преди да ме пратят в Шотландия — рече Ема, без да си прави труда да скрие недоволството си. — Затова ви се обадох веднага щом пристигнах в Бристол.

— Много мило от твоя страна — рече Мейзи. Взираше се напрегнато в мъничкото момче и се опитваше да се убеди, че Себастиан е наследил светлата коса и ясните сини очи на съпруга ѝ.

Ема седеше на масата в кухнята, усмихваше се и отпиваше от чая си. Типично за Мейзи — беше запомнила марката, „Ърл Грей“. И сандвичите със съомга и краставичка, любимите на Хари, които сигурно бяха изчерпали бюджета ѝ за храна. Огледа се и погледът ѝ спря върху гредата на камината, където имаше тонирана фотография на редник от Първата война. На Ема страшно ѝ се искаше да може да види нюанса на скритата под каската коса или дори цвета на очите. Дали бяха сини като на Хари, или кафяви като нейните? Артър Клифтън изглеждаше дързък и смел в армейската си униформа. Ъгловатата челюст и решителният поглед показваха на Ема, че е служил с гордост на страната си. Погледът ѝ се премести върху по-нова снимка на Хари с хора на училище „Сейнт Бийд“ малко преди гласът му да мутира; до нея, подпрян на стената, имаше пощенски плик с характерния почерк на Хари. Ема предположи, че това е последното писмо, което е написал на майка си, преди да загине. Запита се дали Мейзи ще ѝ позволи да го прочете. Стана, отиде до камината и с изненада откри, че пликът не е отварян.

— Толкова съжалявам, че е трябвало да напуснеш Оксфорд — каза Мейзи, когато видя, че Ема се взира в плика.

— Трябваше или да продължа образованието си, или да родя детето на Хари, така че нямаше място за двоумение — отвърна Ема, без да откъсва поглед от плика.

— Сър Уолтър ми каза, че брат ти Джайлс е постъпил в Уесекския полк, но за съжаление...

— Виждам, че сте получили писмо от Хари — прекъсна я Ема, която вече не можеше да се сдържа.

— Не, не е от Хари — каза Мейзи. — А от някой си лейтенант Томас Брадшоу, който е служил с него на „Девониън“.

— И какво пише този лейтенант Брадшоу? — попита Ема, макар прекрасно да виждаше, че пликът е запечатан.

— Нямам представа — отвърна Мейзи. — Донесе ми го някой си доктор Уолас и каза, че в писмото се изказват съболезнования. Не исках да ми се припомня отново за смъртта на Хари и затова така и не го отворих.

— Но не е ли възможно писмото да хвърли някаква светлина върху случилото се на „Девониън“?

— Не ми се вярва — отвърна Мейзи. — В края на краищата те са се познавали само от няколко дни.

— Искате ли да ви го прочета, мисис Клифтън? — попита Ема: даваше си сметка, че на Мейзи ѝ е неудобно да признае, че не може да чете.

— Не, мила, благодаря ти — отговори Мейзи. — В края на краищата това няма да ни върне Хари, нали?

— Така е — съгласи се Ема. — Но ще ми позволите ли поне аз да го прочета? Може би така ще намеря известен покой.

Водата в чайника започна да завира.

— Германците бомбардират нощем пристанището — рече Мейзи. — Надявам се, че доковете на Барингтън не са пострадали силно.

— Засега се разминаваме с пряко попадение — отвърна Ема и с неохота прие факта, че няма да ѝ бъде позволено да прочете писмото. — Пък и не ми се вярва дори германците да се осмелят да пуснат бомба върху дядо.

Мейзи се разсмя и за момент Ема си помисли дали да не грабне плика от камината и да го отвори преди майката на Хари да успее да я спре. Хари обаче не би одобрил подобно нещо. Ако Мейзи напуснеше стаята дори за момент, Ема щеше да отвори плика, като го постави на парата от чайника, да провери подписа и да го върне на мястото му, преди тя да се върне.

Мейзи обаче сякаш четеше мислите ѝ, защото остана да си седи до камината и не помръдна нито за миг.

— Дядо спомена, че трябва да ви поздравя — каза Ема, която все още нямаше намерение да се отказва.

Мейзи се изчерви и започна да приказва за новото ѝ назначение в „Гранд Хотел“. Погледът на Ема все така не се откъсваше от плика. Внимателно оглеждаше отделните букви в адреса — трябваше да ги запечата в паметта си като на снимка, докато се върне в Имението. Когато Мейзи ѝ върна малкия Себастиан с извинението, че се налага да се връща на работа, Ема се изправи с неохота, но не и преди да хвърли един последен поглед върху писмото.

По обратния път до Имението се стараеше да запази в ума си формата на буквите; слава богу, Себастиан беше заспал. Веднага щом колата спря на чакъла пред предните стъпала, Хъдсън отвори задната врата, за да може Ема да слезе и да отнесе сина си в къщата. Тя го понесе право към детската, където ги чакаше бавачката. За голяма изненада на жената, Ема целуна Себастиан по челото и излезе, без да каже нито дума.

Щом се озова в стаята си, отключи главното чекмедже на писалището си и извади купчината писма, които ѝ бе написал Хари през годините.

Най-напред провери главното Х от подписа — просто и решително, също като буквата върху неразпечатания плик на Мейзи на Стил Хаус Лейн. Това ѝ вдъхна кураж да продължи нататък. Затърси главно К и накрая го намери на една коледна картичка, където имаше и бонус — М от „мила“ — същите М и К като при „Мисис Клифтън“ от плика. *Хари със сигурност е жив*, повтаряше си тя. Намирането на „Бристол“ бе лесна работа, но „Англия“ ѝ създаде повече трудности, докато не попадна на негово писмо от Италия, когато двамата още бяха ученици. Отне ѝ повече от час да изреже всички 40 букви и цифри, преди да успее да възпроизведе адреса върху плика.

Мисис М. Клифтън
Стил Хаус Лейн 27
Бристол
Англия

Изтощена, Ема се отпусна на леглото. Нямахте представа кой е Томас Брадшоу, но едно беше сигурно — неразпечатаният плик над камината на Мейзи беше надписан от Хари и поради някаква причина, известна единствено на него, той не искаше тя да знае, че все още е жив. Запита се дали е нямало да размисли, ако е знаел, че тя е бременна, преди да замине на онова фатално плаване.

Отчаяно ѝ се искаше да сподели новината, че Хари може и да е жив, с майка си, дядо си, с Грейс и, разбира се, с Мейзи, но си даваше сметка, че трябва да запази мълчание, докато не открие по-сигурно доказателство от едно неотворено писмо. В главата ѝ започна да се оформя план.

Ема не слезе за вечеря, а остана в стаята си и продължи да се опитва да проумее защо Хари ще иска всички, освен майка му да смятат, че е умрял през онази ужасна нощ.

Когато си легна малко преди полунощ, можеше да приеме само едно — че явно постъпката му е била въпрос на чест. Може би горкият лишен от илюзии глупчо си е въобразил, че по този начин я освобождава от евентуалните отговорности, които би могла да чувства към него. Нима не беше разбрал, че от първата им среща на рождения ден на брат ѝ, когато бе едва десетгодишна, в живота ѝ никога не би могло да има друг мъж?

Семейството на Ема беше много доволно, когато осем години по-късно двамата с Хари се сгодиха. С изключение на баща ѝ, който толкова дълго бе живял с лъжа — лъжа, която бе разкрита едва в деня на сватбата им. Двамата стояха пред олтара и тъкмо се канеха да произнесат клетвите си, когато Стария Джак сложи неочакван край на церемонията. Разкритието, че бащата на Ема може да е баща и на Хари, не беше и никога нямаше да може да сложи край на любовта ѝ към него. Никой не се изненада, че Хари постъпи като джентълмен, докато бащата на Ема остана верен на себе си и се държа като мерзавец. Единият се изправи срещу фактите, докато другият се изхлузи през задната врата и изчезна безследно.

Много преди да поиска ръката на Ема, Хари ясно беше казал, че ако избухне война, незабавно ще напусне Оксфорд и ще постъпи в Кралския флот. По принцип беше инат, но в това отношение бе

направо непоносим. Ема знаеше, че няма смисъл да се опитва да го разубеждава — никакъв довод не можеше да го накара да промени решението си. Освен това той я беше предупредил, че няма да се върне в университета, преди германците да са капитулирали.

Ема също бе напуснала преждевременно Оксфорд, но за разлика от Хари, тя нямаше друг избор. За нея нямаше шанс да се върне. В Съмървил не се гледеше с добро око на бременността, още повече ако не си омъжена за бащата. Решението ѝ сигурно бе съкрушило сърцето на майка ѝ. Елизабет Барингтън страшно много искаше дъщеря ѝ да получи образованието, което бе отказано на самата нея единствено заради пола ѝ. Олекна ѝ мъничко чак когато следващата година по-малката сестра на Ема, Грейс, спечели стипендия за Гъртън Колидж в Кеймбридж и още от самото начало засенчи и най-добрите студенти от силния пол.

Щом бременността на Ема започна да личи, тя отиде в имението на дядо си в Шотландия, за да роди детето на Хари. Фамилията Барингтън не раждаше незаконни деца, поне не и в Бристол. Себастиан вече пълзеше из замъка, когато на блудната дъщеря ѝ бе разрешено да се върне в Имението. Елизабет искаше да останат в Мългелри до приключването на войната, но на Ема ѝ беше дошло до гуша да се крие в затънтения шотландски замък.

Един от първите, които посети след връщането си, беше дядо ѝ сър Уолтър Барингтън. Именно той ѝ каза, че Хари е постъпил на служба на „Девониън“ с намерението да се върне в Бристол в рамките на следващия месец и да се прехвърли като моряк на „Резолушън“. Хари така и не се върна и мина месец и половина преди Ема да узнае, че морето се е превърнало в гроб за любимия ѝ.

Сър Уолтър се беше нагърбил да посети лично всеки член на семейството и да съобщи трагичната новина. Започна с мисис Клифтън, макар да знаеше, че тя вече е научила за случилото се от д-р Уолас, който ѝ бе предал писмото на Томас Брадшоу. След това замина за Шотландия, за да каже на Ема. Остана изненадан, че внучката му не проля нито една сълза — но пък Ема просто беше отказала да приеме, че Хари е мъртъв.

След завръщането си в Бристол сър Уолтър посети Джайлс и му съобщи новината. Най-добрият приятел на Хари потъна в безутешно мълчание и никой от роднините не бе в състояние да го утеши. Лорд и

лейди Харви приеха стоически вестта за смъртта на Хари. Седмица по-късно, когато всички се събраха да почетат паметта на капитан Джак Тарант в Бристолската гимназия, лорд Харви сподели, че се радва, че на Стария Джак не му се е наложило да научава какво се е случило с протежето му.

Единственият човек от семейството, когото сър Уолтър отказа да посети, бе синът му Хюго. Беше обяснил, че не знае как да се свърже с него, но когато Ема се върна в Бристол, сър Уолтър призна, че дори да знае, не би си направил труда, и добави, че баща ѝ е вероятно единственият, който би се зарадвал на смъртта на Хари. Ема премълча, но беше сигурна, че дядо ѝ е прав.

След гостуването при Мейзи на Стил Хаус Лейн Ема прекарваше дълги часове сама в стаята си и непрекъснато мислеше какво да прави с откритието си. Накрая реши, че няма как да разбере съдържанието на писмото, което бе останало недокоснато над камината повече от година, без да развали отношенията си с Мейзи. Бе обаче твърдо решена не само да докаже на целия свят, че Хари е жив, но и да го открие, където и да се намираше. С тази мисъл си уговори нова среща с дядо си. В края на краищата сър Уолтър беше единственият, освен Мейзи, който се бе срещал с д-р Уолас, и съответно бе най-добрият ѝ шанс да разкрие загадъчната самоличност на Томас Брадшоу.

7.

Едно от нещата, които дядото на Ема й бе втълпил от малка, бе никога да не закъснява за срещи. Това създава погрешно впечатление, беше й казал; разбира се, ако искаш да те вземат на сериозно.

Именно затова Ема тръгна от Имението в девет и дваайсет и пет сутринта и мина през портала на доковете на Барингтън точно в десет без осем. Колата спря пред Барингтън Хаус точно в десет без шест. Когато излезе от асансьора на петия етаж и мина по коридора до кабинета на президента, беше десет без две.

Секретарката на сър Уолтър мис Бийл отвори вратата на кабинета му точно когато часовникът над камината започна да отброява десет. Президентът се усмихна, стана, излезе иззад бюрото си и поздрави Ема с целувка по бузите.

— Как е любимата ми внучка? — попита той, докато я водеше към удобното кресло до камината.

— Грейс е много добре, дядо — отвърна Ема. — Чувам, че се справя великолепно в Кеймбридж, и ти праща много поздрави.

— Не ми се правете на остроумна, млада лейди — каза той, отвърщайки на усмивката й. — А как я кара Себастиан, любимият ми правнук?

— Единственият ти правнук — напомни му Ема, докато се настаняваше в дълбокото кожено кресло.

— Щом не си го довела, явно искаш да обсъдим нещо сериозно.

С празните приказки беше приключено. Ема знаеше, че сър Уолтър е отредил определено време за срещата. Веднъж мис Бийл й беше казала, че в зависимост от важността им, на посетителите се отпускат петнайсет минути, половин час до един час максимум. Членовете на семейството не бяха изключение от правилото, освен в неделя. Ема се нуждаеше от отговор на много въпроси и се надяваше отреденото й време да е поне половин час.

Облегна се и се опита да се отпусне, защото не искаше дядо й да се досети за истинската причина за тази среща.

— Помниш ли когато бе така добър да отскочиш до Шотландия, за да ми съобщиш, че Хари е загинал в морето? — започна тя. — Боя се, че бях толкова шокирана, че не успях да го проумея напълно, и затова се надявах, че може би ще ми кажеш малко повече за последните дни от живота му.

— Разбира се, мила — съчувствено рече сър Уолтър. — Да се надяваме, че паметта ми ще се окаже на ниво. Има ли нещо конкретно, което искаш да знаеш?

— Каза ми, че Хари е постъпил като четвърти офицер на „Девониън“, след като се е върнал от Оксфорд.

— Точно така. Стана благодарение на стария ми приятел капитан Хейвънс, който е сред малцината оцелели от трагедията. Неотдавна го посетих и той говори много топло за Хари. Описа го като храбър младеж, който не само спасил живота му, след като корабът бил улучен от торпедо, но пожертвал своя, докато се опитвал да спаси главния машинист.

— Капитан Хейвънс също ли е бил качен от „Канзас Стар“?

— Не, от друг кораб в района. За жалост капитанът никога вече не видял Хари.

— Значи не е видял с очите си, че Хари се е удавил?

— Не. Единственият офицер от „Девониън“, който бил с Хари в момента на смъртта му, бил някакъв американец, лейтенант Томас Брадшоу.

— Каза ми, че някой си доктор Уолас е предал писмо от лейтенант Брадшоу на мисис Клифтън.

— Правилно. Доктор Уолас бил главен лекар на „Канзас Стар“. Увери ме, че той и хората му направили всичко по силите си да спасят живота на Хари.

— Брадшоу писа ли и на теб?

— Не, само на най-близкия роднина, ако си спомням правилно думите на доктор Уолас.

— В такъв случай не ти ли се струва странно, че не е писал на мен?

Сър Уолтър се умълча за известно време.

— Знаеш ли, досега изобщо не се бях замислял за това. Може би Хари никога не е споменавал за теб пред Брадшоу. Знаеш колко потаен беше понякога.

Ема често си бе мислила за това, но побърза да продължи.

— Чел ли си писмото му до мисис Клифтън?

— Не. Но го видях над камината, когато я посетих на следващия ден.

— Мислиш ли, че доктор Уолас има някаква представа какво може да е написал Брайшоу?

— Да. Каза ми, че били съболезнавания от другар, служил с Хари на борда на „Девониън“.

— Де да можех да се видя с лейтенант Брайшоу — пусна вдицата Ема.

— Не зная как би могла да го постигнеш, скъпа — отвърна сър Уолтър. — Освен ако Уолас не поддържа връзка с него.

— Имаш ли някакъв адрес на доктора?

— Единствено този на „Канзас Стар“.

— Но те сигурно са престанали да плават до Бристол след обявяването на войната.

— Не и докато в Англия не са останали американци, готови да платят мило и драго, за да се приберат у дома.

— Не е ли рисковано при толкова много немски подводници, патрулиращи из Атлантика?

— Не и докато Америка е неутрална — отвърна сър Уолтър. — Последното нещо, което иска Хитлер, е да си навлече война с янките само защото някоя от подводниците му е потопила американски пътнически кораб.

— Знаеш ли дали „Канзас Стар“ се очаква да се появи в Бристол в близко бъдеще?

— Не, но лесно мога да разбера.

Старецът се надигна от мястото си, отиде до бюрото и започна да прелиства дебелия месечен график на пристигащите и заминаващи кораби.

— А, ето — каза най-сетне. — Трябва да отплава от Ню Йорк след четири седмици и се очаква да пристигне в Бристол на петнайсети ноември. Ако искаш да се свържеш с някой от екипажа, имай предвид, че корабът няма да се задържи много време тук, тъй като това е единственото място, където е уязвим за атака.

— Ще ме пуснат ли да се кача на борда?

— Не, освен ако не търсиш работа. А честно казано, не те виждам нито като моряк, нито като сервитьорка на коктейли.

— В такъв случай как мога да се видя с доктор Уолас?

— Ще се наложи да чакаш на пристанището и да се надяваш, че ще слезе на сушата. Почти всички го правят след едноседмично пътуване. Така че ако е на кораба, със сигурност ще го намериш. Но не забравяй, Ема, че от смъртта на Хари мина повече от година и Уолас може вече да не служи на кораба. — Ема прехапа устна. — Но ако искаш да ти уредя среща с капитана, ще се радвам да...

— Не, не — побърза да го прекъсне Ема. — Не е чак толкова важно.

— Ако размислиш... — започна сър Уолтър, който изведнъж си даде сметка колко важно е всъщност това за внучката му.

— Не, дядо, благодаря — рече тя, докато ставаше. — Благодаря, че ми отдели толкова много време.

— Не беше достатъчно — отвърна старецът. — Искан ми се да се отбиваш по-често. И следващия път задължително да доведеш Себастиан — добави той, докато я изпращаше до вратата.

Сър Уолтър вече нямаше никакви съмнения каква е причината за посещението на внучката му.

Едно изречение оставаше запечатано в ума на Ема, докато пътуваше обратно към Имението. Повтаряше думите отново и отново, подобно на прескачаща грамофонна плоча.

Щом се прибра у дома, тя отиде при Себастиан в детската. Наложил се да го свали принудително от кончето люлка, при това чак след дежурните сълзи. След обяда той се сви като доволно коте и заспа дълбоко. Бавачката го сложи в леглото, а Ема звънна на шофьора.

— Хъдсън, бих искала да ме закарате до Бристол.

— Къде по-точно, мис?

— В „Гранд Хотел“.

— Какво?! — не повярва Мейзи.

— Искан да ме наемете като сервитьорка.

— Но защо?

— Предпочитам да не ви казвам.
— Имаш ли представа колко тежка работа е това?
— Не — призна Ема. — Но обещавам, че няма да ви разочаровам.
— И кога искаш да започнеш?
— Утре.
— Утре?
— Да.
— За колко време?
— Един месец.
— Така, да видим дали съм разбрала — каза Мейзи. — Искаш от утре да започна да те обучавам за сервитьорка, ще работиш един месец, но няма да ми кажеш защо?
— В общи линии, да.
— Очакваш ли заплащане?
— Не — отвърна Ема.
— Е, поолекна ми.
— Кога започвам?
— В шест сутринта.
— В шест? — слисано повтори Ема.
— Може и да се изненадаш, Ема, но имам клиенти, които трябва да закусят в седем и да се явят на работа в осем, така че гледай да си на мястото си в шест — всяка сутрин.
— На мястото ми?
— Ще ти обясня, ако се явиш преди шест.

През следващите двайсет и осем дни Ема не закъсня нито веднъж за работа, може би защото Дженкинс чукаше на вратата ѝ всяка сутрин в 4:30, а в 5:45 Хъдсън я оставяше на стотина метра от служебния вход на „Гранд Хотел“.

Мис Дикенс, както беше известна сред останалия персонал, се възползва от актьорските си умения и се погрижи никой да не се досети, че всъщност е Барингтън.

Мисис Клифтън не показва никакво снизхождение към нея, когато покапа със супа един редовен клиент, и се отнесе още по-сурово, когато изпусна купчина чинии, които станаха на парчета наред

салона. При нормални обстоятелства цената им щеше да се приспадне от заплатата ѝ — ако вземаше заплатата. Мина известно време преди Ема да овладее номера с рамото, за да минава през летящите врати на кухнята, без да се сблъска с друга сервитьорка, движеща се в обратната посока.

Въпреки всичко това Мейзи бързо откри, че е достатъчно да каже нещо на Ема само веднъж и тя никога не го забравя. Освен това бе впечатлена колко бързо Ема може да разчисти и подготви масата за следващите клиенти, макар да не го бе правила никога през живота си. И докато на повечето обучаващи се им трябваха няколко седмици да овладеят изкуството да подреждат сребърните прибори, като някои така и не успяваха да се справят, след втората седмица Ема нямаше нужда от наглеждане.

В края на третата седмица на Мейзи ѝ се искаше Ема да не напуска, а в края на четвъртата желанието ѝ се споделяше и от някои редовни клиенти, които настояваха да бъдат обслужвани единствено от мис Дикенс.

Мейзи започваше да се тревожи как ще обясни на директора на хотела, че мис Дикенс е решила да напусне само след месец работа при тях.

— Можете да кажете на мистър Хърст, че са ми предложили по-добра работа с по-добро заплащане — предложи Ема, докато сгъваше униформата си.

— Това няма да му хареса — отвърна Мейзи. — Щеше да е по-лесно, ако не ставаше за нищо или поне закъсняваше от време на време.

Ема се разсмя и постави за последен път малката си бяла шапчица върху дрехите.

— Мога ли да направя още нещо за вас, мис Дикенс? — попита Мейзи.

— Да, ако обичате — отвърна Ема. — Трябват ми препоръки.

— Значи ще кандидатствате за нова работа?

— Нещо такова — отвърна Ема и се почувства малко виновна, че не може да се довери на майката на Хари.

— В такъв случай ще диктувам, ти ще пишеш, а аз ще се подпиша — каза Мейзи и подаде на Ема бланка на хотела. — На

вашето внимание — започна Мейзи. — По време на кратката си работа...

— Не можем ли да пропуснем „кратката“? — попита Ема.

Мейзи се усмихна.

— Докато работеше при нас в „Гранд“, мис Дикенс... — Ема написа „мис Барингтън“, но не го спомена, — се показва като работлива, изключително ефективна и популярна както сред клиентите, така и сред персонала. Уменията ѝ като сервитьорка са впечатляващи, а способността ѝ да се учи ме убеждава, че всяко заведение би се гордяло със служител като нея. Много съжаляваме, че трябва да се разделим с нея, и ако тя някога пожелае да се върне в хотела ни, с радост ще я приемем.

Ема се усмихна, докато ѝ подаваше листа. Мейзи сложи подписа си над думите „Управителка на ресторанта“.

— Благодаря — каза Ема и я прегърна.

— Нямам представа какво си намислила, скъпа — рече Мейзи, след като Ема я пусна. — Но каквото и да е то, желая ти успех.

На Ема ужасно ѝ се прииска да ѝ каже, че отива да търси сина ѝ и че няма да се върне, докато не го намери.

8.

Когато „Канзас Стар“ влезе в пристанището, Ема стоеше вече повече от час на кея. Мина още час преди корабът най-сетне да пристане.

През цялото това време Ема си мислеше за взетото решение и вече започваше да се пита дали има куража да го изпълни. Помъчи се да пропъди от мислите си потопяването на „Атиния“ няколко месеца по-рано и възможността никога да не стигне до Ню Йорк.

Беше написала на майка си дълго писмо, в което се опитваше да обясни защо ще отсъства за две, най-много три седмици, и можеше само да се надява, че тя ще я разбере. Не можеше да пише на Себастиан и да му каже, че е тръгнала да търси баща му, а той вече ѝ липсваше. Продължаваше да се опитва да убеди самата себе си, че прави всичко това колкото за себе си, толкова и за сина си.

Сър Уолтър отново беше предложил да я запознае с капитана на „Канзас Стар“, но Ема любезно бе отклонила поканата, тъй като анонимността не влизаше в плановите ѝ. Освен това дядо ѝ бе описал повърхностно д-р Уолас, но тази сутрин от кораба не слезе никой, който дори смътно да напомня за него. Сър Уолтър обаче беше успял да намери две други ценни сведения. „Канзас Стар“ щеше да отплава с вечерния отлив. И че домакинът обикновено може да бъде открит в кабинета си между два и пет следобед, когато попълва формулярите за отплаване. Важното в случая бе, че той бе отговорен за наемането на обслужващия персонал без моряците.

Предишния ден Ема писа на дядо си да му благодари за помощта, но не му разкри какво е намислила, макар да имаше чувството, че старецът се е досетил.

След като часовникът на Барингтън Хаус удари два пъти и от д-р Уолас още нямаше нито следа, Ема взе малкия си куфар и реши, че е дошло време да се качи по мостчето. Стъпи нервно на палубата и помоли първия униформен да я упъти към домакина. Беше ѝ обяснено, че кабинетът му се намира на долната задна палуба.

Забеляза някаква пътничка да се спуска по широко стълбище и я последва, но тъй като нямаше представа къде точно е долната задна палуба, се нареди на опашка пред информацията.

От другата страна стояха две момичета с тъмносини униформи и бели блузи. Опитваха се да отговарят на всеки въпрос на пътниците, без да престават да се усмихват.

— С какво мога да ви помогна? — попита едното, когато дойде редът на Ема. Явно я бе взело за пътничка. Ема беше мислила дали да не си плати пътуването до Ню Йорк, но реши, че е по-вероятно да открие онова, което търси, ако се качи на кораба като една от персонала.

— Къде мога да намеря кабинета на домакина? — попита тя.

— Втората врата отдясно надолу по тази стълба — отвърна момичето. — Няма начин да я пропуснете.

Ема проследи сочещия ѝ пръст и когато стигна вратата с надпис „Домакин“, пое дълбоко дъх и почука.

— Влез.

Ема отвори вратата и се озова пред елегантен офицер, седнал зад покрито с формуляри бюро. Беше с безупречно бяла риза с разкопчана яка и златни еполети на раменете.

— Какво има? — попита той с акцент, какъвто Ема никога не бе чувала и който трудно можеше да се определи.

— Търся работа като сервитьорка, сър — каза Ема с надеждата, че говори като някоя от прислужниците в Имението.

— Съжалявам — рече той. — Нямаме нужда от повече сервитьорки. Единственото свободно място е на информационното бюро.

— Нямам нищо против да работя и там — каза Ема, този път с нормалния си тон.

Домакинът се вгледа в нея по-внимателно и я предупреди:

— Заплащането не е добро. И работното време е ужасно.

— Свикнала съм — отвърна Ема.

— Освен това не мога да ви предложа постоянна работа — продължи домакинът. — Едно от момичетата ми е в отпуск в Ню Йорк и ще се качи на кораба след този курс.

— Няма проблем — каза Ема, без да се впуска в обяснения.

Домакинът не изглеждаше убеден.

— Можете ли да четете и пишете?

Ема с удоволствие би му казала, че е спечелила стипендия в Оксфорд, но премълча.

— Да, сър.

Без да каже нито дума повече, домакинът отвори чекмедже, извади дълъг формуляр и ѝ го подаде заедно с писалка.

— Попълнете това. — И когато Ема започна да отговаря на въпросите, добави: — Освен това ще ми е нужна някаква препоръка.

След като попълни формуляра, Ема отвори чантата си и му подаде препоръката на Мейзи.

— Впечатляващо — каза той. — Но сигурна ли сте, че ставате за рецепционистка?

— Това щеше да е следващата ми работа в „Гранд“ — отвърна Ема. — Като част от обучението ми за управителка.

— Тогава защо се отказвате от такава възможност и идвате тук?

— Имам възрастна роднина, която живее в Ню Йорк. Майка ми иска да остана при нея до края на войната.

Този път домакинът като че ли прие думите ѝ — не за първи път му се случваше някой да иска да постъпи на работа на кораба, за да се махне от Англия.

— Тогава да започваме.

Домакинът се изправи енергично. Излязоха от кабинета и той я поведе по краткия път обратно до информацията.

— Пеги, намерих заместничка на Дана за плаването, така че по-добре започни да я въвеждаш още сега.

— Слава богу — отвърна Пеги и вдигна преградата, за да може Ема да мине от другата страна. — Как се казваш? — попита със същия почти неразбираем акцент.

Ема за първи път разбра какво е имал предвид Бърнард Шоу с твърдението си, че англичаните и американците са разделени от общия език.

— Ема Барингтън.

— Е, Ема, това е помощничката ми Труди. В момента сме много заети, така че може би е най-добре засега просто да гледаш, а ние ще се опитваме да ти обясняваме в крачка.

Ема отстъпи назад и загледа как двете момичета се справят с всичко, което им стоварват, като в същото време успяват да запазят

усмивките на лицата си.

Час по-късно Ема знаеше кога и къде трябва да се явят пътниците за тренировки със спасителните лодки, на коя палуба е грил ресторантът, колко навътре в морето трябва да излязат, преди пътниците да могат да си поръчат питиета, къде биха могли да намерят партньор за партия бридж след вечеря и как да стигнат до горната палуба, ако искат да гледат залеза.

През следващия час слушаше почти същите въпроси да се задават отново и отново, а през третия излезе напред и започна да отговаря сама на пътниците, като само понякога ѝ налагаше да се обърне за помощ към другите две момичета.

Пеги беше впечатлена.

— Време е да ти покажем каютата и да хапнем нещо, докато пътниците са заети с аперитива — каза тя, когато опашката се сведе само до неколцина закъснели. Обърна се към Труди и обеща, че ще я смени към седем, след което излезе от информацията.

Труди кимна на поредния пътник, дошъл да пита нещо.

— Можете ли да ми кажете дали трябва да се обличаме официално за вечеря?

— Не и първата вечер, сър — последва твърдият отговор. — Но по-нататък официалното облекло е задължително.

Без да спира да бърбри нито за миг, Пеги поведе Ема по дълъг коридор и стигна до преградена с въже стълба, до която имаше знак САМО ЗА ПЕРСОНАЛА, изписан с големи червени букви.

— Оттук се стига до спалните помещения — обясни Пеги, докато махаше въжето. — Ще се наложи да делим каютата — добави тя, докато слизаха. — В момента единствената свободна койка е тази на Дана.

— Нямам нищо против — отвърна Ема.

Спускаха се все по-надолу и по-надолу, а с всяка следваща палуба стълбите ставаха все по-тесни.

Пеги млъкваше само когато някой член от екипажа се дърпаше настрана, за да им направи път. От време на време награждаваше колегите си с топла усмивка. Ема никога досега не бе попадала на момиче като Пеги: тя бе яростно независима, но в същото време някак успяваше да запази женствеността си с буйната светла коса, достигаща

малко под коленете пола и тясна куртка, която ясно показваше колко добра фигура има.

— Това е нашата каюта — най-сетне рече тя. — Тук ще спиш през следващата седмица. Надявам се, че не си очаквала палат.

Ема влезе в каютата, която се оказа по-малка и от най-малкия килер в Имението.

— Гадно, нали? — рече Пеги. — И изобщо няма място за гости, между другото.

На Ема не ѝ се наложи да пита какви точно, защото Пеги с радост отговаряше на собствените си въпроси, както и на нейните.

— Отношението мъже към жени тук е по-добро от всяко друго място на света — със смях каза Пеги. — Това е койката на Дана, а тази е моята. Както виждаш, няма място за двама души едновременно, освен ако единият не си е легнал. Ще те оставя да се настаниш и ще се върна след половин час, за да те заведа долу в столовата за вечеря.

Ема се зачуди как е възможно да слязат още по-надолу, но Пеги беше изчезнала още преди да успее да попита. Седна замаяно на койката. Как можеше да накара Пеги да отговори на всичките ѝ въпроси, щом тя не млъкваше нито за миг? Или може би това щеше да се окаже предимство? Дали след време нямаше да ѝ разкрие сама всичко, което искаше да научи? Имаше на разположение цяла седмица, така че можеше да си позволи да е търпелива. Започна да пъха малкото си неща в шкафчето, което Дана не си беше направила труда да изпразни.

Корабната сирена изсвири протяжно два пъти и секунди по-късно Ема усети лек тласък. Макар каютата да нямаше илюминатор, Ема усети, че се движат. Седна на койката и се опита да се убеди, че е взела правилното решение. Макар да планираше да се върне в Бристол в рамките на един месец, Себастиан вече ѝ липсваше.

Започна да оглежда по-внимателно помещението, в което щеше да живее през следващата седмица. От двете страни на каютата имаше тесни легла, закрепени за стената; размерите им предполагаха, че заемащият ги трябва да е под среден ръст. Ема легна и опита дюшека, който не се огъна, тъй като койката нямаше пружина. Положи глава на възглавница, пълна с дунапрен вместо с пух. Имаше малък умивалник с две кранчета, от които едва струеше хладка вода.

Облече униформата на Дана и се помъчи да не се разсмее. Пеги обаче се разсмя, когато се върна. Дана явно беше най-малко десетина сантиметра по-ниска, а дрехите ѝ бяха с три размера по-големи от тези на Ема.

— Бъди благодарна, че е само за седмица — каза Пеги. — Хайде сега на вечеря.

Спуснаха се още по-дълбоко в недрата на кораба и се присъединиха към други членове на екипажа. Неколцина млади мъже и един-двама по-възрастни поканиха Пеги да вечеря с тях. Тя предпочете един висок младеж — машинист, както обясни на Ема. Може би това обясняваше защо само косата му не е изцапана с машинно масло. Тримата се наредиха на опашката за храна. Машинистът напълни подноса си с почти всичко, което се предлагаше. Пеги си взе два пъти по-малко, а Ема, на която леко ѝ бе прилошало, се задоволи със сухар и ябълка.

След вечерята се върнаха на информацията да сменят Трудите. Вечерята за пътниците се сервираше в осем, така че се появиха само неколцина, за да бъдат упътени към трапезарията.

През следващия час Ема научи много повече за Пеги, отколкото за „Канзас Стар“. Когато в десет вечерта смяната им приключи, двете спуснаха решетката и Пеги поведе новата си колежка към стълбището за долната палуба.

— Искаш ли да пийнем в столовата за персонала?

— Не, благодаря — отвърна Ема. — Ужасно съм уморена.

— Сигурна ли си, че ще намериш пътя до каютата?

— Седма палуба, стая сто и тринайсет. Ако не съм в леглото, когато се прибереш, организирай издирване.

Щом влезе в каютата, Ема бързо се съблече, изми се и се пхна под единствения чаршаф и одеяло. Легна и се опита да се настани удобно; коленете едва не опираха в брадичката ѝ, а неравномерното поклащане на кораба означаваше, че не може да остане в една и съща позиция за повече от няколко минути. Последната ѝ мисъл, преди да потъне в неспокойна дрямка, бе за Себастиан.

Събуди се със стряскане. Беше толкова тъмно, че нямаше как да види часовника си. Отначало си помисли, че люлеенето се дължи на движението на кораба, но после очите ѝ се фокусираха и успя да различи двете тела на койката отсреща: движеха се ритмично. Мъжът

несъмнено бе машинистът. На Ема ѝ идеше да се разсмее, но остана да лежи абсолютно неподвижно, докато Пеги не издаде дълъг стон и движението не спря. След малко дългите крака на мъжа се отлепиха от стената и стъпиха на пода. Минута по-късно вратата на каютата се отвори и затвори съвсем тихо. Ема потъна в дълбок сън.

9.

На следващата сутрин, когато Ема се събуди, Пеги вече беше будна и облечена.

— Отивам да закуся — заяви тя. — Ще се видим на информацията. Между другото, смяната ни започва в осем.

Веднага щом вратата се затвори, Ема скочи от леглото и след бавното миене и бързото обличане осъзна, че няма да има време за закуска, ако иска да е навреме на информацията.

Когато се яви на работното си място, бързо откри, че Пеги се отнася към работата си много сериозно и е готова да помогне на всеки пътник, който се нуждае от нещо.

— Един от пътниците ме попита за приемните часове на доктора — каза Ема по време на сутрешната почивка.

— От седем до единайсет сутринта и от четири до шест следобед — отвърна Пеги. — При спешни случаи се звъни на сто и единайсет от най-близкия телефон.

— А как се казва докторът?

— Паркинсън. Доктор Паркинсън. Всички момичета на борда са му хвърлили око.

— О... един пътник каза, че се казвал Уолас.

— Не, Уоли се пенсионира преди половин година. Сладко старче.

През остатъка от почивката Ема не каза нищо, само пиеше мълчаливо кафето си.

— Защо не се поразходиш, за да знаеш къде пращаш хората? — предложи Пеги, след като се върнаха на местата си, и подаде на Ема пътеводител на кораба. — Ще се видим през обедната почивка.

С отворен пътеводител в ръка Ема започна обиколката си на горната палуба — трапезарии, барове, салон за карти, библиотека, дори бална зала с постоянен джазов оркестър. Спря само веднъж, когато стигна до лечебницата на втора палуба, предпазливо отвори двойната врата и надникна вътре. При отсрещната стена имаше две безупречно оправени свободни легла. Дали Хари е бил в едното, а лейтенант Брадшоу — в другото?

— Да? — чу се глас.

Ема се обърна и видя висок мъж с дълга бяла престилка. Моментално разбра защо Пеги му е хвърлила око.

— Тъкмо започнах работа на информацията — отвърна тя. — Трябва да разбера кое къде се намира.

— Саймън Паркинсън — представи се мъжът с дружелюбна усмивка. — След като вече знаете къде съм, можете да се отбивате по всяко време. За мен ще бъде удоволствие.

— Благодаря — отвърна Ема.

Бързо излезе в коридора, затвори вратата и забърза нататък. Не си спомняше кога за последно някой е флиртувал с нея, но й се искаше докторът в лечебницата да беше Уолас. През остатъка от сутринта продължи да изучава всяка палуба, докато не реши, че е опознала кораба и ще може уверено да обясни на всеки пътник кое къде се намира.

Очакваше с нетърпение следобед, за да провери новите си умения, но Пеги я помоли да прегледа списъка на пътниците по същия начин, по който бе изучила и кораба. Ема седна сама в помещението отзад и се зае да чете за хора, които нямаше да види отново през живота си.

След края на работния ден се опита да изяде вечерята си — фасул с препечен хляб и лимонада — но скоро се върна в каютата с надеждата да поспи малко, в случай че машинистът се появи отново.

Когато вратата се отвори, светлината от коридора я събуди. Ема не успя да различи кой влиза в каютата, но със сигурност не беше машинистът, тъй като краката му не достигаха стената. Лежа будна четирийсет минути и успя да заспи едва след като вратата се отвори и затвори отново.

Ема бързо свикна с темпото на дневната работа, следвана от нощните посещения, които се различаваха единствено по мъжете. Все пак имаше случай, когато посетителят се насочи не към койката на Пеги, а към нейната.

— Грешна посока — твърдо рече Ема.

— Извинете — смотолеви онзи и се коригира.

Пеги явно беше решила, че съквартирантката ѝ е заспала, защото след края на акта Ема чу всяка дума от проведенния шепнешком разговор.

— Приятелката ти свободна ли е?

— Защо, да не би да си ѝ хвърлил око? — изкиска се Пеги.

— Не аз, но познавам човек, който с удоволствие би приел да е първият, разкопчал униформата на Дана.

— Никакъв шанс. Има си приятел в Бристол, а и чух, че дори доктор Паркинсън не ѝ е направил впечатление.

— Жалко — отбеляза гласът.

Пеги и Труди често говореха за онази сутрин, когато бяха погребали в морето девет моряци от „Девониън“. С няколко умели подкани Ема успя да получи информация, която не можеше да знае нито дядо ѝ, нито Мейзи. Въпреки всичко до пристигането им в Ню Йорк оставаха само три дни, а тя още не беше на път да открие дали оцелелият е Хари, или лейтенант Брадшоу.

На петия ден Ема за първи път пое информацията. Нямаше изненади. Изненадата дойде вечерта.

Когато вратата на каютата се отвори, мъжът отново се насочи към койката на Ема, но този път, когато тя каза: „Грешна посока“, незабавно си излезе. Ема остана да лежи будна и да се пита кой ли е бил.

На шестия ден не научи нищо ново за Хари или Том Брадшоу и започваше да се страхува, че може да пристигне в Ню Йорк без никаква представа какво да прави. На вечеря реши да попита Пеги за „онзи, дето е оцелял“.

— Видях Том Брадшоу само веднъж, докато се мотаеше по палубата със сестрата — рече Пеги. — Е, всъщност не беше точно мотаене, защото нещастникът бе с патерици.

— Разговаря ли с него? — попита Ема.

— Не, изглеждаше много стеснителен. Пък и Кристин не го оставяше нито за миг.

— Кристин?

— Тя беше сестра в лечебницата по онова време, работеше с доктор Уолас. Именно благодарение на тях двамата Том Брадшоу

остана жив.

— Значи не си го виждала никога повече?

— Само когато акостирахме в Ню Йорк. Забелязах го да слиза на брега с Кристин.

— Слязъл е от кораба с Кристин? — с безпокойство попита Ема.
— Доктор Уолас с тях ли беше?

— Не, само Кристин и приятелят ѝ Ричард.

— Ричард? — с облекчение повтори Ема.

— Да, Ричард... не му помня фамилията. Беше трети офицер. Малко по-късно двамата с Кристин се ожениха и повече не ги видяхме.

— Добре ли изглеждаше? — попита Ема.

— Том или Ричард? — уточняващо попита Пеги.

— Да те почерпя едно питие, Пег? — попита млад мъж, когото Ема не бе виждала, но имаше чувството, че ще го види в профил през нощта.

Оказа се права и не заспа преди, по време на и след визитата. Беше си наумила нещо.

На следващата сутрин, за първи път от началото на пътуването, Ема стоеше на информацията и очакваше появата на Пеги.

— Да подготвя ли списъка на пътниците за слизание от кораба? — попита тя, когато Пеги най-сетне се появи.

— Ти си първият човек, който доброволно се нагърбва с тази работа, но нямам нищо против — отвърна Пеги. — Някой трябва да се погрижи списъкът да е актуален, ако имиграционните решат да направят двойна проверка.

Ема веднага отиде в задното помещение. Остави списъка на сегашните пътници и насочи вниманието си към досиетата на предишните членове на екипажа, които бе открила в отделно шкафче, което сякаш не беше отваряно от доста време.

Започна бавно и педантично да търси имената Кристин и Ричард. С Кристин се оказа лесно — имаше само една жена с това име, работила като старша сестра на „Канзас Стар“ от 1936 до 1939 г. Имаше обаче няколко души на име Ричард, Дик или Дики, но адресът на един от тях, лейтенант Ричард Тибет, беше в същата жилищна сграда в Манхатън, в която живееше и мис Кристин Крейвън.

Ема си записа адреса.

10.

— Добре дошла в Съединените щати, мис Барингтън.

— Благодаря — отвърна Ема.

— Колко дълго смятате да останете в страната? — поинтересува се имиграционният служител, докато проверяваше паспорта ѝ.

— Седмица, най-много две — отговори Ема. — Идвам на гости при една възрастна роднина и след това ще се връщам в Англия.

Ема наистина имаше роднина в Ню Йорк, сестра на лорд Харви, но нямаше намерение да я посещава, най-малкото защото не искаше останалите от семейството да разберат какво си е наумила.

— Бихте ли ми казали адреса на роднината ви?

— Шестдесет и четвърта и Парк авеню. Имиграционният служител си записа, подпечата паспорта на Ема и ѝ го подаде.

— Приятно прекарване в Голямата ябълка, мис Барингтън.

След като мина през имиграционните, Ема се нареди на дългата опашка бивши пътници от „Канзас Стар“. Минаха още дваайсет минути, преди да се качи на задната седалка на жълто такси.

— Търся малък хотел на разумна цена, разположен недалеч от Мъртън стрийт в Манхатън — каза тя на шофьора.

— Айде да ми го кажете още веднъж, лейди? — отвърна шофьорът. От ъгълчето на устата му стърчеше угасена пура.

На самата Ема ѝ беше трудно да разбира всяка негова дума и затова реши, че човекът има същия проблем.

— Търся малък, евтин хотел близо до Мъртън стрийт на остров Манхатън — повтори тя бавно, като внимателно изричаше всяка дума.

— Мъртън стрийт — повтори шофьорът, сякаш това бе единственото, което е разбрал.

— Точно така — рече Ема.

— Що не го казахте още първия път?

Шофьорът потегли и не каза нито дума, докато не спря пред червена тухлена сграда с флаг, на който пишеше „Хотел Мейфлауър“.

— Дотук четирийсет цента — каза той, без да вади пурата от устата си.

Ема плати от пачката, която беше изкарала от работата на кораба. След като се регистрира, взе асансьора до четвъртия етаж и отиде направо в стаята си. Първата ѝ работа беше да се съблече и да се потопи в горещата вана.

Когато излезе с неохота, се подсуши с голяма пухкава хавлия, облече се в скромна според преценките ѝ рокля и слезе на партера. Вече се чувстваше почти човек.

Намери си спокойна маса в ъгъла в хотелското кафене и си поръча чай (тук не бяха и чували за „Ърл Грей“) и хамбургер — нещо, за което не беше чувала. Докато чакаше да я обслужат, започна да пише върху салфетката дълъг списък въпроси с надеждата, че на Мъртън стрийт 46 ще се намери някой, който ще се съгласи да им отговори.

След като подписа сметката (поредната новост), попита на рецепцията как да стигне до Мъртън стрийт. Казаха ѝ, че се намирала на три преки на север и на две на запад. Не беше подозирала, че всеки нюйоркчанин си има вграден компас.

Разходи се с удоволствие, като на няколко пъти спря да разгледа възхитителните витрини, пълни със стоки, каквито не беше виждала в Бристол. Накрая се озова пред висок жилищен блок. Беше малко след дванайсет и не знаеше какво да прави, ако мисис Тибет не си е в къщи.

Еlegantно облечен портиер ѝ отдаде чест и отвори вратата.

— С какво мога да ви помогна?

— Дойдох да се видя с мисис Тибет — каза Ема, като се мъчеше да покаже с тона си, че я очакват.

— Апартамент трийсет и първи, на третия етаж — упъти я портиерът и докосна козирката на фуражката си.

Май беше вярно. Английският акцент като че ли наистина отваряше врати.

Докато асансьорът пълзеше бавно нагоре, Ема повтори няколкото думи, които евентуално биха отворили още една врата. След като кабината спря, тя дръпна решетката, излезе в коридора и тръгна да търси номер 31. В средата на вратата на семейство Тибет имаше малка дупка със стъкло, която ѝ напомни за окото на циклоп. Ема не можеше да види вътре, но вероятно обитателите на апартамента можеха да гледат навън. На стената до вратата имаше нещо по-познато — звънец. Ема го натисна и зачака. Мина известно време, преди вратата да се

отвори, но само на няколко сантиметра. Отвътре беше сложена верига. Две очи я погледнаха.

— Какво искате? — попита глас, който поне беше разбираем.

— Съжалявам, че ви безпокоя, мисис Тибет — каза Ема, — но вие може би сте последната ми възможност.

Очите я погледнаха с подозрение.

— Разбирате ли, отчаяно се опитвам да открия Том — продължи Ема.

— Том? — повтори гласът.

— Том Брадшоу. Той е бащата на детето ми — каза Ема, изигравайки последния си коз за отваряне на врати.

Вратата се затвори, верижката беше свалена, след което вратата се отвори отново и Ема видя млада жена с бебе на ръце.

— Извинявайте — рече тя. — Ричард не обича да отварям на непознати. Моля, заповядайте. — Поведе Ема през дневната. — Настанете се, аз ще сложа Джейк в леглото му.

Ема седна и се огледа. В стаята имаше няколко фотографии на Кристин с млад флотски офицер, който по всяка вероятност беше съпругът ѝ Ричард.

След малко Кристин се върна с поднос и каничка кафе.

— Черно или бяло?

— Бяло, ако обичате — отвърна Ема, която никога не беше пила кафе в Англия, но бързо бе научила, че американците не пият чай дори на закуска.

— Захар? — попита Кристин, след като наля кафето.

— Не, благодаря.

— Е, значи Том ви е съпруг? — попита Кристин, след като седна срещу Ема.

— Не, аз съм негова годеница. Честно казано, той нямаше представа, че съм бременна.

— Как ме открихте? — попита Кристин малко подозрително.

— Домакинът на „Канзас Стар“ каза, че с Ричард сте били сред последните хора, които са видели Том.

— Така е. Бяхме с него, когато го арестуваха малко след слизането ни на брега.

— Арестували са го? — смая се Ема. — Какво е направил, че да го арестуват?

— Беше обвинен в убийството на брат си — отвърна Кристин. — Нима не знаете?

Ема избухна в сълзи. Надеждите ѝ се пръснаха, когато осъзна, че оцелелият е Брадшоу, а не Хари. Ако Хари беше обвинен в убийството на брата на Брадшоу, нямаше да му е трудно да докаже, че са арестували погрешния човек.

Ако беше отворила писмото над камината на Мейзи, щеше да знае истината и нямаше да ѝ се налага да търпи това изпитание. Плачеше горчиво, приела чак сега, че Хари наистина е мъртъв.

ДЖАЙЛС БАРИНГТЪН
1939 — 1941

11.

Когато сър Уолтър Барингтън посети внука си да му съобщи ужасната новина, че Хари Клифтън е загинал в морето, Джайлс се почувства странно изтръпнал, сякаш беше изгубил крайник. Всъщност с радост би пожертвал крайник, ако това можеше да върне Хари. Двамата бяха неразделни от малки и той винаги беше смятал, че нещата ще си останат така завинаги. Безсмислената, ненужна смърт на Хари само засили решимостта на Джайлс да направи същата грешка.

Докато седяха в кабинета и слушаха речта на мистър Чърчил по радиото, Ема попита:

— Мислиш ли да се включиш?

— Да. Няма да се върна в Оксфорд. Смятам да се запиша незабавно.

Майка му определено се изненада, но му каза, че разбира. Ема го прегърна и каза, че Хари би се гордял с него. Грейс, която рядко показваше емоции, избухна в сълзи.

На следващата сутрин Джайлс отпътува за Бристол и показно паркира жълтото си МГ пред пункта за набиране на доброволци. Влезе вътре с решителна — както се надяваше — физиономия. Старши сержантът от Глостърширския полк — стария полк на капитан Джек Тарант — застана мирно, когато видя младия мистър Барингтън. Даде му формуляр, който той надлежно попълни, и след час вече беше на преглед при военния лекар.

След като го прегледа обстойно — уши, нос, гърло, гърди и крайници — докторът сложи чавка на всеки ред и накрая се зае да провери зрението му. Джайлс застана зад бялата линия и започна да казва посочваните му букви и цифри; в края на краищата можеше да посрещне топка, летяща към него със сто и четирийсет километра в час, и да я запрати извън очертанията на игрището. Беше уверен, че ще се справи с цветовете, но накрая докторът го попита дали му е известно за някакви наследствени заболявания в рода. Джайлс отговори съвсем честно:

— Баща ми и дядо ми имат цветна слепота.

Докторът продължи с прегледите и Джайлс забеляза, че хъмканията се превърнаха в цъкания.

— Съжалявам, че трябва да ви го кажа, мистър Барингтън — рече той в края на прегледа, — но предвид медицинската история в рода ви няма да мога да ви препоръчам за активна служба. Разбира се, нищо не пречи да постъпите в армията и да се занимавате с кабинетна работа.

— Докторе, не можете ли просто да сложите чавка в съответната кутийка и да забравим, че изобщо е ставало дума за това? — предложи Джайлс, като се мъчеше да звучи отчаяно.

Докторът не обърна внимание на протеста му и в последното поле на формуляра записа СЗ — негоден за активна служба.

Джайлс се върна в Имението навреме за обяд. Майка му не коментира факта, че синът ѝ изпи почти цяла бутилка вино. Джайлс каза на всички, които го попитаха, както и на неколцина, които не задаваха въпроси, че е бил отхвърлен от Глостърширския полк, защото страда от цветна слепота.

— Това не е попречило на дядо да участва в Бурската война — напомни му Грейс, след като му сервираха допълнително пудинг.

— Сигурно по онова време не са подозирали за съществуването на подобно състояние — отвърна Джайлс, като се мъчеше да пренебрегне хапливата ѝ забележка.

След това дойде ред на Ема да му нанесе удар под пояса.

— Изобщо не си възнамерявал да се записваш, нали? — каза тя, гледаше го в очите.

Джайлс наведе поглед.

— Жалко, че приятеля ти от доковете го няма, за да ти напомни, че той също страда от цветна слепота.

Когато научи новината, майката на Джайлс явно изпита облекчение, но не каза нищо. Грейс не разговаря повече с брат си, докато не дойде време да се върне в Кеймбридж.

На следващия ден Джайлс отпътува за Оксфорд, като се мъчеше да убеди самия себе си, че всички ще приемат причината, поради която не е в състояние да влезе в армията и смята да продължи да учи. Когато мина през портала на колежа, установи, че дворът прилича

повече на наборен център, отколкото на университет: младежите в униформи бяха повече от онези със студентското облекло. Според Джайлс единственото добро от всичко това бе, че за първи път в историята жените в университета бяха колкото мъжете. За съжаление повечето от тях искаха да ги видят под ръка с някой униформен.

Старият му приятел от училище Дийкинс беше един от малцината, който като че ли не се чувстваше неудобно, че не се е записал доброволец. Пък и нямаше особен смисъл да се явява на медицински преглед. Това бе един от малкото тестове, на които би се провалил напълно. По-късно обаче той ненадейно изчезна на място, наречено Блечли Парк. Никой не можеше да каже на Джайлс какво правят там — знаеше се само, че всичко е секретно. Самият Дийкинс предупреди приятеля си, че няма да може да го вижда изобщо и при никакви обстоятелства.

Месеците минаваха и Джайлс започна да прекарва повече време сам в кръчмата, отколкото в пълната аудитория. Оксфорд започна да се пълни със завърнали се от фронта бойци, някои с една ръка, други с един крак, неколцина ослепели — и това бяха хора само от неговия колеж. Джайлс се опита да продължи, сякаш не забелязва, но в края на семестъра започна да се чувства все повече и повече не на място.

В края на семестъра замина за Шотландия, за да присъства на кръщенето на Себастиан Артър Клифтън. На церемонията в параклиса на замъка Мългелри бяха поканени само най-близките роднини и един-двама приятели. Баща му не беше сред тях.

Джайлс остана изненадан и поласкан, когато Ема го помоли да е кръстник, макар че донякъде се сачиса, когато тя призна, че единствената причина за решението ѝ е това, че въпреки всичко той би бил първият избор на Хари.

На следващата сутрин, докато слизаше за закуска, Джайлс забеляза, че в кабинета на дядо му свети. Когато мина покрай вратата на път за трапезарията, чу в разговора да се споменава името му. Веднага спря и пристъпи към откритата врата. Замръзна от ужас, когато чу думите на сър Уолтър:

— Болно ми е да го кажа, но какъвто бащата, такъв и синът.

— Съгласен — отвърна лорд Харви. — А аз винаги имах такова високо мнение за момчето, поради което цялата тази проклета история става още по-противна.

— Никой — рече сър Уолтър — не се е гордял повече от мен като председател на настоятелството, когато Джайлс беше обявен за първенец на Бристолската гимназия.

— Тогава си помислих — каза лорд Харви, — че забележителният му лидерски талант и куражът му, показван толкова често на игрището, ще намерят отлично приложение и на бойното поле.

— Единственото хубаво от всичко това — отбеляза сър Уолтър — е, че вече не вярвам, че Хари Клифтън би могъл да е син на Хюго.

Джайлс продължи по коридора, подмина трапезарията и излезе навън. Качи се в колата си и пое по дългия път към Западна Англия.

На следващата сутрин паркира пред един пункт за доброволци. Отново се нареди на опашката — този път не за Глостършир, а от другата страна на Ейвън, където Уесекският полк набираще нови попълнения.

След като попълни формуляра, беше подложен отново на обстоен медицински преглед. Този път, когато докторът го попита дали му е известно за някакви наследствени заболявания в рода, Джайлс отговори:

— Не, сър.

12.

По обед на следващия ден Джайлс напусна един свят и влезе в друг.

Трийсет и шестима новобранци, нямащи нищо общо помежду си освен факта, че са се записали заедно, се качиха във влака под надзора на ефрейтор, играещ ролята на бавачка. Докато излизаха от гарата, Джайлс се взираше през мръсния прозорец на трета класа. Беше сигурен само в едно — пътуваха на юг. Но едва когато четири часа покъсно влакът пристигна в Лимпстдун, Джайлс осъзна колко далеч на юг отиват всъщност.

През целия път беше мълчал и слушаше внимателно всички, които щяха да му бъдат другари през следващите три месеца. Шофьор на автобус от Филтън, полицай от Лонг Аштън, касапин от Броудстрийт, строител от Нейлси и фермер от Уинскомб.

След като слязоха, ефрейторът ги подкара към чакащия автобус.

— Къде отиваме? — попита строителят.

— Скоро ще ти се изясни, момко — отвърна ефрейторът.

Близко час автобусът се тътреше през Дартмур. Не се виждаха никакви къщи и хора. Забелязваха само по някой ястреб, кръжащ в небето в търсене на плячка.

Накрая спряха пред мрачна група постройките с очукан надпис „Казарма Ипър — тренировъчен лагер на Уесекски полк“. Гледката не повдигна духа на Джайлс. Някакъв войник излезе от постройката при портала и вдигна бариерата, за да може автобусът да продължи още стотина метра и да спре насред плаца. Там ги очакваше самотна фигура.

Щом слязоха, се озоваха пред гигант с огромен гръден кош, облечен в жълто-кафява униформа, който сякаш бе забит в земята. Имаше три реда медали и камшик за езда под лявата мишница, но онова, което порази най-силно Джайлс, беше острият като нож ръб на панталоните му и фактът, че ботушите му бяха така излъскани, че можеше да се огледа в тях.

— Добър ден, господа — каза мъжът и гласът му прогърмя из целия плац; явно нямаше нужда от мегафон. — Аз съм старши сержант Доусън, за вас „сър“. Моя отговорност е само за три месеца да ви превърна от жалка сбирщина във войници. Накрая ще можете да се наречете бойци от Уесекс, най-добрия полк на бойното поле. През следващите дванайсет седмици ще съм ваша майка, ваш баща и ваша любима. Позволете да ви уверя, че имам само една цел в живота — да съм сигурен, че когато срещнете първия си немец, ще успеете да го убиете, преди той да убие вас. Това обучение ще започне утре в пет сутринта. — Надигна се стон, но старши сержантът не му обърна внимание. — Междувременно ви оставям на ефрейтор Маклауд, който ще ви заведе в столовата, след което ще се настаните в казармата. Гледайте да се наспите добре, защото при следващата ни среща ще ви е нужна всяка капка енергия. Действайте, ефрейтор.

Джайлс седна пред кюфте от кълцана риба, чиито съставки никога не бяха виждали солена вода, и след една глътка хладка жълтеникава водица, минаваща за чай, остави чашата си на масата.

— Ако няма да си ядеш кюфтето, мога ли да го взема? — попита младият мъж, който седеше до него.

Джайлс кимна и двамата си размениха чиниите. Съседът не проговори, докато не погълна порцията на Джайлс.

— Познавам майка ти — каза той.

Джайлс се вгледа в него. Как бе възможно това?

— Ние доставяме месото за Имението и Барингтън Хол — продължи мъжът. — Харесвам майка ти. Много приятна дама. Между другото, аз съм Бейтс. Тери Бейтс. — Стисна здраво ръката на Джайлс. — Никога не съм си помислял, че ще седя до теб.

— Хайде, момчета, да ви настаняваме — каза ефрейторът.

Новобранците скочиха от пейките и го последваха през плаца към барака от желязо и цимент с надпис МАРНА на вратата. Друга бойна слава за Уесекския полк, обясни ефрейторът, преди да отвори вратата и да ги въведе в новия им дом.

Трийсет и шест легла, по осемнайсет от всяка страна, бяха натъпкани в помещение, не по-голямо от трапезарията в Барингтън Хол. Джайлс беше поставен между Аткинсън и Бейтс. Също като в началното училище, помисли си той, макар че през следващите няколко дни се сблъска и с някои разлики.

— Хайде, момчета, време е да се съблечете и да нанкате.

Много преди последният от новобранците да си легне, ефрейторът угаси светлините и изрева:

— И гледайте да ловнете малко сън. Утре ви чака тежък ден.

Джайлс нямаше да се изненада, ако беше добавил: „И никакви приказки след изгасването на лампите“, досущ като стария му префект Фишър.

Както им беше обещано, лампите светнаха в пет часа на следващата сутрин; не че Джайлс имаше възможност да погледне часовника си, след като старши сержант Доусън влезе и изрева:

— Последният станал ще бъде първият нанизан на щика на швабата!

Множество крака бързо се спуснаха на земята, докато старши сержантът минаваше по пътеката през средата на бараката и удряше с камшика за езда рамката на всяко легло, чийто обитател още не беше скочил.

— Сега ме слушайте много внимателно — продължи той. — Ще ви дам четири минути за умиване и бръснене, четири минути за оправяне на леглата, четири минути за обличане и осем минути за закуска. Общо двайсет минути. Не ви препоръчвам да разговаряте, тъй като не можете да си позволите да си губите времето, пък и така или иначе аз съм единственият, който може да говори. Ясно ли се изразих?

— Съвсем ясно — отвърна Джайлс и думите му бяха посрещнати с вълна нервен смях от изненада.

В следващия миг старши сержантът стоеше пред него.

— Когато си отваряш устата, момче — излая той и отпусна камшика на рамото на Джайлс, — искам да чувам само тъй вярно, сър, и съвсем не, сър. Ясно ли е?

— Тъй вярно, сър — каза Джайлс.

— Не те чух, момче.

— Тъй вярно, сър! — извика Джайлс.

— Така е по-добре. А сега се замъквайте в умивалнята, марди такива, преди да съм ви набил канчетата.

Джайлс нямаше представа как се набиват канчета, но обещанието не му се видя особено примамливо.

Когато Джайлс влезе в умивалнята, Бейтс вече беше там. Докато той се избръсна, Бейтс си беше оправил леглото, беше се облякъл и

вървеше към столовата. Когато най-сетне го настигна, Джайлс седна срещу него и го попита с възхищение:

— Как успяваш?

— Кое? — не разбра Бейтс.

— Да си толкова бодър, докато всички останали сме още сънени.

— Проста работа. Аз съм касапин, също като баща си. Ставаме всяка сутрин в четири и отиваме на пазара. Ако искам най-доброто месо, трябва да го чакам веднага щом го докарат от пристанището на борсата. Закъснея ли само с няколко минути, получавам второ качество. А половин час закъснение означава да се задоволя с изрезки и майка ти няма да ги хареса, нали?

Джайлс се разсмя, а Бейтс скочи от мястото си и тръгна обратно към спалното, но там установи, че старши сержантът не им е отделил време за миене на зъбите.

По-голямата част от сутринта премина в раздаване на униформи за „бомбетата“, както наричаха новобранците; някои униформи изглеждаха така, сякаш са имали и предишни собственици. Последваха барети, колани, ботуши, каски, канчета, прибори и боя за обувки. След като ги екипираха, ги изкараха на плаца за първата им строева подготовка. Тъй като бе участвал, макар и не особено усърдно, в Обединената кадетска част в училище, Джайлс започна с леко предимство, но имаше чувството, че няма да мине много време, преди Тери Бейтс да го настигне.

В дванайсет ги пратиха в столовата. Джайлс бе толкова гладен, че омете почти всичко. След това се върнаха в спалното да облекат спортните екипи и ги изкараха на гимнастика. Джайлс мислено благодари на учителя по физическо, че го е научил как да се катери по въже, да ходи по гредата и да прави упражнения на шведска стена. Нямахме как да не забележи, че Бейтс повтаря всяко негово движение.

Следобедът завърши с осем километра крос из тресавищата на Девън. Само осем от трийсет и шестимата новобранци се върнаха в казармата заедно с инструктора. Един дори се изхитри да се изгуби и се наложи да го издирват. След чая имаше свободно време, както го нарече старши сержантът, което за повечето момчета означаваше плъосване в леглото и потъване в сън.

В пет на следващата сутрин вратата отново се отвори с трясък и този път няколко чифта крака бяха стъпили на земята още преди старши сержантът да включи осветлението. След закуска имаше отново трамбоване по плаца и почти всички се движеха в крачка. После новобранците седнаха в кръг на тревата и започнаха да се учат как да разглобяват, почистват, зареждат и стрелят с пушка. Ефрейторът с плавно движение прокара шомпол през цевта и им напомни, че куршумът не знае на чия страна е, така че трябва да му осигурят всяка възможност да излезе отпред и да убие врага, а не да пръсне затвора и да ти види сметката.

Следобедът премина на стрелбището, където инструкторите показаха на всеки как да опре здраво приклада на рамото си, да се прицели в централния кръг на мишената и да дърпа спусъка бавно, без никакви резки движения. Този път Джайлс благодари на дядо си за дългите часове, прекарани в лов на яребици в мочурищата, които сега му помагаша да улучва всеки път в десетката.

Денят завърши отново с крос, чай и свободно време, следвано от изгасване на лампите в десет вечерта. Повечето новобранци бяха заспали много преди това с желанието слънцето да забрави да изгрее на следващата сутрин или поне старши сержантът да умре в съня си. Не изкараха късмет.

Първата седмица се точеше като цял месец за Джайлс, но в края на втората вече започна да свиква с режима, макар че нито веднъж не успя да изпревари Бейтс в умивалнята.

Макар началното обучение да не му харесваше повече, отколкото на всички останали, Джайлс се наслаждаваше на предизвикателството и конкуренцията. С всеки ден обаче трябваше да признае, че му е все по-трудно да излезе пред касапина от Броуд стрийт. Бейтс не му отстъпваше ни най-малко на боксовия ринг и стрелбището, а когато започнаха да бягат кроса с тежките ботуши и пушките, изведнъж стана още по-трудно да победиш човек, който години наред сутрин, обед и вечер е мъкнал на рамо заклани телета.

В края на шестата седмица никой не бе изненадан, когато Барингтън и Бейтс бяха избрани за повишаване в ефрейтори и всеки от тях застана начело на отделение.

Веднага щом двамата сложиха нашивките, отделенията им станаха смъртни съперници не само на плаца или в гимнастическия салон, но и всеки път, когато излизаха на нощни упражнения и тактика. В края на всеки ден Джайлс и Бейтс се гледаха кръвнишки кой ще излезе победител. На старши сержанта често му се налагаше да ги хвали поотделно.

С приближаването на края на обучението Джайлс започваше да усеща гордостта на отделенията, които започваха да вярват, че все пак може и да са достойни да се нарекат усексци, макар че старши сержантът непрекъснато ги предупреждаваше, че в най-скоро време ще им се наложи да участват в истинско сражение срещу истински противник и с истински патрони. Напомняше им също, че няма да го има, за да ги държи за ръчичка. За първи път Джайлс си призна, че този проклетник ще му липсва.

— Нека само ми паднат — беше коментарът на Бейтс за германците.

Когато най-сетне дойде петъкът на дванайсетата седмица, Джайлс смяташе, че ще се върне в Бристол с останалите момчета да изкара един свободен уикенд, преди да се яви в полка в понеделник. Но когато следобед излезе на плаца, старши сержантът му каза:

— Ефрейтор Барингтън, явете се незабавно при майор Радклиф.

Джайлс можеше да попита защо, но знаеше, че няма да получи отговор.

Пресече плаца и почука на вратата на адютанта, когото бе виждал само от разстояние.

— Влез — чу се отвътре.

Джайлс влезе, застана мирно и отдаде чест.

— Барингтън — каза майор Радклиф, след като отвърна на поздрава, — имам добри новини за вас. Приет сте за обучение за офицер.

На Джайлс и през ум не му беше минавало, че е бил разглеждан като евентуален офицер.

— Утре сутринта отивате направо в „Монс“, където ще започнете встъпителен курс в понеделник. Моите поздравления и успех.

— Благодаря, сър — отвърна Джайлс и попита: — А Бейтс също ли ще дойде?

— Бейтс? — повтори майор Радклиф. — Ефрейтор Бейтс ли имате предвид?

— Тъй вярно, сър.

— Господи, не — отвърна адютантът. — Той не е от офицерско тесто.

Джайлс можеше само да се надява, че германците са също толкова късогледни при подбора на офицерите си.

Когато следващия следобед се яви в Школата за обучение на офицери „Монс“ в Олдършот, Джайлс не беше подготвен за поредния бърз обрат в живота си. Отне му известно време да свикне ефрейторите, сержантите и дори старши сержантът да се обръщат към него със „сър“.

Спеше в самостоятелна стая, чиято врата не се отваряше с трясък в пет сутринта, нямаше подофицер, който да му крещи да стане. Вратата се отваряше тогава, когато самият той решише да я отвори. Закусваше в столовата с група млади мъже, които нямаха нужда от обяснения как да държат ножа и вилицата, макар че един-двама като че ли никога нямаше да се научат как се държи пушка, още повече да стрелят с нея. След няколко седмици обаче същите тези мъже щяха да са на фронтовата линия начело на войници, чийто живот щеше да зависи от решенията им.

Джайлс седеше заедно с тях в класната стая, където изучаваха военна история, география, картография, бойна тактика, немски и изкуството на командването. Ако беше научил нещо от касапина от Броуд стрийт, то бе, че изкуството на командването не може да се преподава.

След два месеца същите млади мъже участваха в тържествен парад и бяха повишени в офицери на Негово Величество. Получиха две коронки, по една за всяко рамо, офицерски камшик за езда и поздравително писмо от благодарния крал.

Джайлс искаше просто да се върне в полка си при старите си другари, но знаеше, че това е невъзможно, защото когато в онзи петъчен следобед излезе на плаца, ефрейторите, сержантите и дори старши сержантът му отдадоха чест.

В същия ден шестдесет младши лейтенанти напуснаха Олдършот и се пръснаха из цялата страна, за да прекарат уикенда със семействата си. За някои от тях това бе последното завръщане у дома.

Джайлс прекара по-голямата част от съботата в прекачване от влак на влак на път за Западна Англия. Пристигна в Имението точно за вечеря.

Елизабет не направи опит да скрие гордостта си.

Джайлс бе разочарован, че Ема и Грейс ги няма, за да го видят в униформа. Майка му обясни, че Грейс, която бе втори курс в Кеймбридж, рядко се прибирала дори през ваканциите.

По време на скромната вечеря, сервирана от Дженкинс (някои хора от персонала сега служели на фронта, а не в трапезарията, обясни майка му), Джайлс разказа за тренировъчния лагер в Дартмур. Когато чу за Тери Бейтс, майка му въздъхна.

— „Бейтс и син“ бяха най-добрите касапи в Бристол.

— Бяха?

— Всички магазини на Броуд стрийт бяха изравнени със земята, така че вече не можем да ползваме услугите на Бейтс. Да, германците трябва да отговарят за много неща.

Джайлс се намръщи и попита:

— А Ема?

— Много е добре... само дето...

— Само дето? — повтори Джайлс.

Мина известно време преди майка му да въздъхне и да каже:

— Колко по-удобно щеше да е, ако Ема бе родила дъщеря вместо син.

— Какво значение има? — попита Джайлс, докато си наливаше вино.

Майка му не каза нищо, само наведе глава.

— Ох, господи! — възкликна Джайлс, когато най-сетне проумя значението на думите ѝ. — Мислех, че след смъртта на Хари аз ще наследя...

— Не, скъпи — каза майка му и го погледна. — Тоест не и докато не се докаже, че баща ти не е баща и на Хари. Дотогава, по

силата на завещанието на дядо ти, титлата ще бъде наследена от Себастиан.

Джайлс почти не отвори уста до края на вечерята: мъчеше се да осъзнае думите на майка си. Когато поднесоха кафето, Елизабет каза, че е уморена, и се оттегли.

Когато също се качи горе, Джайлс не се сдържа и се отби в детската да види кръщелника си. Поседя сам с наследника на титлата Барингтън. Себастиан спеше блажено, без изобщо да се тревожи от войната и определено без да се замисля за завещанието на прадядо си или за значението на думите „и всичко, което върви с нея“.

На следващия ден Джайлс обядва с дядовците си в Савидж Клуб. Атмосферата бе съвсем различна в сравнение с онзи уикенд преди пет месеца в замъка Мългелри. Двамата старци като че ли се интересуваха единствено от това къде ще бъде разположен полкът му.

— Нямам представа — отвърна Джайлс, който също искаше да знае. Щеше обаче да им отговори по същия начин дори да знаеше, въпреки факта, че двамата почитаеми възрастни джентълмени бяха ветерани от Бурската война.

В понеделник сутринта лейтенант Барингтън стана рано и след като закуси с майка си, Хъдсън го закара до щаба на Първи Усекски полк. По пътя бяха задържани от колона танкове, бронирани коли и камиони с войници, които се изсипваха при портала. Джайлс слезе от колата и отиде в караулното помещение.

— Добро утро, сър — каза някакъв ефрейтор и отдаде чест; Джайлс още не беше свикнал с подобно отношение. — Адютантът нареди да се явите в кабинета му веднага щом пристигнете.

— С най-голямо удоволствие, ефрейтор — отвърна Джайлс и отвърна на поздрава. — Не знам обаче къде се намира кабинетът на майор Радклиф.

— От другата страна на плаца, сър, зелената врата. Няма начин да я пропуснете.

Джайлс прекоси плаца и му се наложи да отговори на още няколко поздрава, преди да стигне до кабинета на адютанта.

Майор Радклиф — седеше зад бюрото си — вдигна глава, щом Джайлс влезе.

— А, Барингтън, стари друже. Радвам се да те видя. Не бяхме сигурни, че ще пристигнеш навреме.

— Навреме за какво, сър? — попита Джайлс.

— Полкът заминава и полковникът реши, че трябва да ти се даде възможност да се присъединиш към нас. В противен случай трябваше да останеш и да чакаш следващата пратка.

— Къде отиваме, сър?

— Нямам представа, стари друже. Тези неща се решават горе. Едно обаче мога да ти кажа със сигурност — ще сме много по-близо до немците, отколкото до Бристол.

ХАРИ КЛИФТЪН

1941

13.

Хари никога нямаше да забрави деня, в който Лойд беше освободен от Лейвънхам, и макар да беше разочарован, че Макс си отива, остана изненадан от прощалните му думи.

— Би ли ми направил една услуга, Том? — каза Лойд. — Дневниците ти страшно ми харесаха и бих искал да продължа да ги чета. Ако ми ги изпращаш на този адрес — добави и подаде на Хари визитка, сякаш вече беше на свобода, — ще ти ги връщам след седмица.

Хари беше поласкан и се съгласи да праща на Макс всяка тетрадка след завършването ѝ.

На следващата сутрин зае мястото зад бюрото на библиотекаря, но и не помисли да чете вчерашния вестник, преди да е изпълнил задълженията си. Продължи да води дневниците си всяка вечер и всеки път, когато тетрадката свършваше, изпращаше последните си творения на Макс Лойд. Изпитваше облекчение и дори малко изненада, че той винаги му ги връщаше, както беше обещал.

Месеците минаваха и Хари започна да приема факта, че затворническият живот е предимно рутинен и еднообразен; затова се изненада, когато една сутрин директорът нахълта в библиотеката, размахал новия брой на „Ню Йорк Таймс“. Хари остави книгите, които подреждаше по рафтовете, и се обърна към него.

— Имаме ли карта на Съединените щати? — настоятелно попита Суонсън.

— Разбира се — отвърна Хари. — Нещо конкретно ли търсите, господин директор?

— Пърл Харбър.

През следващото денонощие имаше само една тема, която занимаваше както затворниците, така и надзирателите. Кога Америка ще се включи във войната?

Суонсън се върна в библиотеката на следващата сутрин.

— Президентът Рузвелт току-що обяви по радиото, че Съединените щати са обявили война на Япония.

— Всичко това е много добре — отвърна Хари, — но кога американците ще ни помогнат за разгромяването на Хитлер?

Съжали моментално за неволното изпускане и използването на „ни“. Вдигна очи, видя, че Суонсън го гледа озадачено, и бързо се зае да подрежда книгите от предишния ден.

Получи отговор на въпроса си след седмица, когато Уинстън Чърчил долетя във Вашингтон, за да разговаря с президента, и Рузвелт се съгласи Съединените щати да насочат вниманието си към войната в Европа и да се заемат със задачата да победят нацистка Германия.

Хари запълваше страница след страница от дневника си за реакцията на останалите затворници на новината, че страната им е във война. Стигна до заключението, че повечето от тях попадат в една от две ясно различни категории: на героите и на страхливците — едните изпитваха облекчение, че са на сигурно място в затвор, и се надяваха, че враждебните действия ще приключат много преди да бъдат освободени, а другите с нетърпение чакаха да излязат и да се хвърлят срещу враговете, които бяха по-омразни и от надзирателите. Когато Хари попита съкилийника си в коя категория попада, Куин отговори:

— Да си виждал някога ирландец, който да не си пада по хубавите тупалки?

Самият Хари се измъчваше още повече и беше убеден, че след като американците са се включили във войната, тя ще завърши много преди да му се отвори възможност да вземе участие в нея. За първи път от влизането си зад решетките започна да мисли за бягство.

Хари тъкмо беше привършил с четенето на литературния раздел на „Ню Йорк Таймс“, когато в библиотеката влезе един надзирател.

— Брадшоу, директорът иска да се явиш незабавно в кабинета му.

Хари не бе изненадан, макар че след като погледна обявата в края на страницата, отново се запита как ли Лойд си е въобразявал, че може да му се размине. Сгъна прилежно вестника, сложи го на рафта и излезе след надзирателя.

— Имате ли представа защо иска да ме види, мистър Джойс? — попита Хари, докато пресичаха двора.

— Не питай мен — отвърна Джойс, без да прави опит да скрие сарказма си. — Никога не съм бил сред доверениците на Суонсън.

Стигнаха до кабинета на директора и Джойс почука на вратата.

— Влез!

Джойс отвори вратата и Хари влезе.

Срещу директора седеше някакъв офицер. Изглеждаше толкова елегантен, колкото Хари се чувстваше размъкнат. Непознатият го изгледа с интерес.

Директорът стана и каза:

— Добро утро, Том. — За първи път Суонсън се обръщаше към него на малко име. — Това е полковник Клевърдън от Пети Тексаски рейнджърски полк.

— Добро утро, сър — каза Хари.

Клевърдън стана и му стисна ръката — поредното нещо, което се случваше за първи път.

— Сядай, Том — каза Суонсън. — Полковникът иска да ти направи едно предложение.

Хари седна.

— Радвам се да се запознаем, Брадшоу — започна полковник Клевърдън, след като се настани обратно на мястото си. — Аз съм командир на СЧ.

Хари го изгледа неразбиращо.

— Специални части — обясни полковникът. — Няма да ни откриете в никоя наборна брошура. Обучавам войници, които биват стоварвани зад вражеските линии със задача да нанесат колкото се може повече поразии и по този начин да дадат възможност на пехотата да си свърши работата по-добре. Все още никой не знае къде или кога ще дебаркираме в Европа, но ще съм сред първите, които ще научат, тъй като момчетата ми ще бъдат спуснати с парашути в района няколко дни преди десанта.

Хари седеше на ръба на стола и го гледаше внимателно.

— Но преди това балонче да литне, събирам малък отряд специалисти за операцията „Ден С“. Отрядът ще се състои от три групи от по десет човека — един капитан, един сержант, двама ефрейтори и шестима редници. През последните няколко седмици разговарях с неколцина директори на затвори и ги питах дали имат способни хора, които според тях биха могли да са подходящи за

операцията. Вашето име беше едно от двете, предложени от мистър Суонсън. След като проверих досието ви и стана ясно, че сте служили във флота, трябваше да се съглася с директора, че е по-добре да сте навън в униформа, отколкото да си губите времето тук.

Хари се обърна към директора.

— Благодаря, сър, но мога ли да попитам кой е другият затворник?

— Куин — отвърна Суонсън. — Вие двамата ми създадохте толкова проблеми през последните две години, че реших, че е по-добре немците да ви сърбат попарата.

Хари се усмихна.

— Ако решите да постъпите при нас, Брадшоу — продължи полковникът, — ще започнете незабавно двумесечно основно обучение, следвано от месец и половина специална подготовка. Преди да продължа, трябва да знам дали идеята ви допада.

— Кога започвам? — попита Хари.

Полковникът се усмихна.

— Колата ми е отвън на двора, оставих двигателя запален.

— Вече наредих да донесат цивилните ти дрехи от склада — каза директорът. — Естествено, причината за това неочаквано напускане трябва да си остане между нас. Ако някой пита, ще казвам, че ти и Куин сте били преместени в друг затвор.

— Някакви въпроси, Брадшоу? — попита полковникът.

— Куин съгласи ли се да постъпи? — попита Хари.

— В момента седи на задната седалка в колата и сигурно се чуди защо се бавите толкова.

— Знаете ли причината да съм в затвора, полковник?

— Дезертьорство — отвърна полковник Клевърдън. — Така че ще трябва да те следя изкъсо, нали?

Двамата се разсмяха.

— Ще постъпиш в групата ми като редник, но мога да те уверя, че досието ти няма да попречи на шансовете ти за повишение. И докато сме на тази тема, Брадшоу, една промяна на името може да се окаже подходяща при тези обстоятелства. Не искаме някой умник от архивите да се добере до досието ти от флота и да започне да задава смущаващи въпроси. Някакви идеи?

— Хари Клифтън, сър — отвърна Хари малко по-бързо от необходимото.

Директорът се усмихна и каза:

— Винаги съм се чудил какво ли е истинското ти име.

ЕМА БАРИНГТЪН

1941

14.

Ема искаше да си тръгне колкото се може по-бързо от апартамента на Кристин, да се махне от Ню Йорк и да се върне в Англия. В Бристол можеше да скърби сама и да посвети живота си на отглеждането на сина на Хари. Но махането оттук се оказа не толкова лесно.

— Ужасно съжалявам — рече Кристин и я прегърна през раменете. — Нямах представа, че не сте знаели какво се е случило с Том.

Ема се усмихна едва-едва.

— Искам да знаете — продължи Кристин, — че с Ричард винаги сме били уверени, че е невинен. Човекът, когото върнах към живот, не е способен на убийство.

— Благодаря ви — рече Ема.

— Имам малко снимки на Том, докато беше на „Канзас Стар“. Искате ли да ги видите? — попита Кристин.

Ема кимна любезно, макар изобщо да нямаше желание да вижда лейтенант Томас Брадшоу. Реши да се измъкне тихомълком и да се прибере в хотела си, след като Кристин излезе от стаята. Нямаше желание да продължава да се прави на глупачка пред напълно непозната жена.

Веднага щом Кристин излезе, Ема скочи на крака, но бутна чашата си и тя падна от масата и кафето се разля. Ема клекна и заплака, а Кристин се върна със снимките и щом видя Ема обляна в сълзи, се опита да я успокои.

— Моля ви, не се безпокойте, няма нищо. Ето, разгледайте снимките, докато почистя.

Подаде ѝ снимките и излезе отново.

Ема въздъхна. Нямаше да успее да се измъкне. Седна, погледна първата снимка и ахна.

— Боже мой!

Гледаше невярващо снимката на Хари, застанал на палубата на кораб със Статуята на свободата на заден план... а след това друга

снимка, където беше на фона на небостъргачите на Манхатън. Очите ѝ отново се напълниха със сълзи. Как бе възможно това? Закача с нетърпение връщането на Кристин. След минутка добросъвестната домакиня се появи, клекна и започна да бърше петното от кафето с мокър парцал.

— Знаете ли какво се е случило с Том след арестуването му? — попита Ема. Гласът ѝ трепереше.

— Никой ли не ви е казал? — попита Кристин и я погледна. — Оказало се, че нямали достатъчно доказателства да го съдят за убийство, и Джелкс го измъкнал. Бил обвинен за дезертьорство от флота, намерен за виновен и осъден на шест години.

Ема просто не можеше да разбере как Хари се е озовал зад решетките за престъпление, което очевидно не беше извършил.

— Процесът в Ню Йорк ли се проведе?

— Да — отвърна Кристин. — Тъй като адвокат му беше Сефтън Джелкс, с Ричард решихме, че не се нуждае от финансова помощ.

— Не ви разбирам.

— Сефтън Джелкс е старши съдружник в една от най-престижните адвокатски кантори на Ню Йорк, така че Том имаше възможно най-добрата защита. Когато дойде да разговаря с нас за Том, Джелкс бе искрено загрижен. Зная, че е ходил и при доктор Уолас и при капитана на кораба. Уверяваше ни, че Том е невинен.

— Знаете ли в кой затвор са го изпратили? — тихо попита Ема.

— В Лейвънхам, щата Ню Йорк. С Ричард мислехме да му отидем на свиждане, но мистър Джелкс каза, че той не искал да се вижда с никого.

— Бяхте много мила — каза Ема. — Мога ли да ви помоля за още една малка услуга, преди да си тръгна? Ще ми позволите ли да задържа някоя от снимките?

— Вземете ги всичките. Ричард винаги вади по няколко копия. Фотографията му е хоби.

— Не искам да ви губя повече времето — каза Ема и се изправи, като се помъчи да не залитне.

— Изобщо не ми губите времето — отвърна Кристин. — Случилото се с Том беше абсолютно необяснимо. Когато го видите, предайте му много поздрави от нас — каза тя, докато я изпращаше до

вратата. — И ако иска да се видим, с радост ще му отидем на свиждане.

— Благодаря ви — каза Ема, докато Кристин сваляше веригата.

— И двамата знаехме, че Том е отчаяно влюбен, но така и не ни каза, че сте англичанка — каза Кристин.

15.

Ема запали нощната лампа и отново се загледа в снимките на Хари на палубата на „Канзас Стар“. Изглеждаше толкова щастлив, така спокоен — и очевидно не подозираше какво го чака, когато стъпи на сушата.

Унасяше се и се будеше, и през цялото време се мъчеше да разбере защо Хари се е съгласил да бъде обвинен в убийство и се е признал за виновен в дезертьорство от флот, в който никога не бе постъпвал. Реши, че единствено Сефтън Джелкс може да ѝ даде отговор на тези въпроси. Първото, което трябваше да направи, бе да си уреди среща с него.

Отново погледна часовника на нощното шкафче — 3:21. Стана от леглото, облече халат, седна на малката масичка и изписа с бележки няколко хотелски бланки. Трябваше да се подготви за срещата със Сефтън Джелкс. Имаше чувството, че се подготвя за изпит.

В шест сутринта взе душ, облече се и слезе да закуси. На масата ѝ беше оставен брой на „Ню Йорк Таймс“ и тя го прелисти бързо, като спря да прочете само една статия. Американците започваха да гледат песимистично на възможността Великобритания да издържи германска инвазия, която изглеждаше все по-вероятна. Над снимката на Уинстън Чърчил с неизменната си пура, застанал на белите скали на Доувър и виращ се предизвикателно към Ламанша, имаше заглавие „Ще ги бием по плажовете“.

Ема се чувстваше виновна, че е далеч от родината си. Трябваше да открие Хари, да го измъкне от затвора и да се върнат заедно в Бристол.

Рецепционистката потърси „Джелкс, Майърс и Абърнати“ в телефонния указател на Манхатън, записа адреса на Уолстрийт и го даде на Ема.

Таксито я остави пред огромна сграда от стомана и стъкло, която се извисяваше високо в небето. Ема мина през въртящата се врата и се зачете в голямото табло на стената, на което бяха изброени всички фирми на четирийсет и осемте етажа. „Джелкс, Майърс и Абърнати“

се намираха на етажи 20, 21 и 22; всички посетители трябваше да се явят на рецепцията на двайсетия етаж.

Ема се присъедини към тълпата мъже в сиви костюми, които напълниха първия свободен асансьор. Слезе на двайсетия етаж и се озова пред три елегантно облечени жени с бели ризи и черни поли, които седяха зад рецепцията — поредната новост, на която не бе попадала в Бристол. Тръгна уверено към бюрото.

— Бих искала да се видя с мистър Джелкс.

— Имате ли уговорена среща? — любезно попита рецепционистката.

— Не — призна Ема. Досега си бе имала вземане-даване само с фамилията адвокат, който бе винаги на разположение, когато през кабинета му минеше член на фамилията Барингтън.

Жената я погледна изненадано. Клиентите не се явяваха на рецепцията просто така с настояване да се видят със старшия съдружник — или пращаха писмена заявка, или секретарката им се обаждаше да уговори среща в препълнения график на мистър Джелкс.

— Ако ми кажете името си, ще се обадя на асистента му.

— Ема Барингтън.

— Моля, седнете и изчакайте малко, мис Барингтън.

Ема седна в една малка ниша. „Малкото“ се оказа повече от половин час. Накрая се появи поредният мъж със сив костюм и с жълт бележник в ръка.

— Аз съм Самюъл Анскот — представи се той и протегна ръка.

— Разбрах, че желаете да се видите със старшия съдружник.

— Точно така.

— Аз съм юридическият му асистент — каза Анскот, докато се настаняваше срещу нея. — Мистър Джелкс ме помоли да разбера защо искате да се срещнете с него.

— Въпросът е личен — отвърна Ема.

— Боя се, че няма да се съгласи да се срещне с вас, ако не съм в състояние да му кажа за какво става въпрос.

Ема сви устни.

— Приятелка съм на Хари Клифтън.

Следеше внимателно Анскот, но ясно си личеше, че името не означава нищо за него, макар че си записа нещо в жълтия бележник.

— Имам основания да смятам, че Хари Клифтън е бил арестуван за убийството на Адам Брадшоу и че мистър Джелкс го е представлявал в съда.

Този път името явно говореше нещо и писалката се задвижи побързо по бележника.

— Искам да се видя с мистър Джелкс, за да разбера как един адвокат с неговото положение може да позволи годеникът ми да заеме мястото на Томас Брадшоу.

На челото на младия мъж се появи дълбока бръчка. Явно не беше свикнал някой да се изказва по такъв начин за шефа му.

— Нямам представа за какво говорите, мис Барингтън — рече той. Ема подозираше, че говори истината. — Ще съобщя на мистър Джелкс и ще се свържа отново с вас. Можете ли да ми дадете адрес за контакт?

— Отседнала съм в хотел „Мейфлауър“ — каза Ема. — Готова съм да се видя с мистър Джелкс по всяко време.

Анскот си записа отново в бележника, стана и кимна отсечено, но този път не протегна ръка. Ема беше сигурна, че няма да ѝ се наложи да чака дълго преди старшият съдружник да се съгласи да се види с нея.

Взе такси до хотел „Мейфлауър“ и чу звъна на телефона още преди да е отворила вратата. Прекоси тичешком стаята, но когато вдигна слушалката, връзката беше прекъснала.

Седна на бюрото и започна да пише на майка си, за да ѝ съобщи, че е пристигнала без проблеми, макар да не спомена факта, че вече е убедена, че Хари е жив. Щеше да го направи едва когато го види с очите си в плът и кръв. Беше на третата страница, когато телефонът иззвъня отново. Тя вдигна слушалката.

— Добър ден, мис Барингтън.

— Добър ден, мистър Анскот — каза тя. Нямаше нужда мъжът от другата страна да ѝ се представя.

— Говорих с мистър Джелкс относно желанието ви за среща, но се боя, че той не е в състояние да ви приеме, тъй като това би създавало конфликт на интереси с друг негов клиент. Изказва съжалението си, че не може да ви бъде от помощ.

Връзката прекъсна.

Ема остана да седи като втрещена, продължаваше да стиска слушалката. Думите „конфликт на интереси“ звъняха в ушите ѝ. Наистина ли имаше друг клиент и ако да, кой можеше да е той? Или това бе само извинение, за да не се срещне с нея? Затвори телефона и известно време стоя неподвижно: питаше се как ли би постъпил дядо ѝ в подобна ситуация. Спомни си една от любимите му максими — че има повече от един начин да... хм, одереш котка.

Отвори чекмеджето на бюрото, извади чисти бланки на хотела и направи списък на хората, които биха могли да попълнят празнините, създадени от така наречения конфликт на интереси на мистър Джелкс. След това слезе на рецепцията с пълното съзнание, че през следващите няколко дни ще е много заета. Рецепционистката се опита да скрие изненадата си, когато любезната млада дама от Англия я попита за адреса на съда, полицейското управление и затвора.

Преди да тръгне от „Мейфлауър“, Ема мина през магазина на хотела и си купи жълт бележник. След това излезе на улицата и спря такси.

Таксито я остави в част на града, която много се различаваше от онази, в която се подвизаваше мистър Джелкс. Докато изкачваше стъпалата на съда, Ема си помисли за Хари и как ли се е чувствал, когато е влизал в същата тази сграда, но при съвсем други обстоятелства. Попита охраната на входа къде е справочната библиотека с надеждата, че ще открие какви са били въпросните обстоятелства.

— Ако имате предвид архива, мис, той е в мазето — отвърна охранителят.

След като слезе по стълбите, Ема попита някакъв чиновник дали може да види материалите по делото „Щатът Ню Йорк срещу Брадшоу“. Човекът ѝ даде да попълни формуляр, включващ въпрос „Студент ли сте?“, на който тя отговори утвърдително. Минути по-късно получи три големи кутии с документи.

— Затваряме след два часа — предупреди я архиварят. — Когато звънне звънецът, трябва незабавно да върнете материалите на това бюро.

Ема прочете първите няколко страници и не успя да си обясни защо щатът не беше продължил с обвинението за убийство срещу Том Брадшоу, след като на пръв поглед разполагаха с такива силни

доказателства срещу него. Братята делели обща хотелска стая; гарафата с уиски била цялата с кървави отпечатьци на Том и нищо не подсказвало, че някой друг е влизал в стаята, преди тялото на Адам да бъде открито в локва кръв. И най-важното, защо Том беше избягал от местопрестъплението и защо прокурорът се беше съгласил на признаване за виновен за по-малкото престъпление — дезертьорство? Още по-озадачаващо бе как изобщо Хари се беше вълвякъл във всичко това. Възможно ли бе писмото над камината на Мейзи да съдържа отговорите на всички тези въпроси? Или просто Джелкс знаеше нещо, но не искаше тя да го научи?

Мислите ѝ бяха прекъснати от звънеца, който предупреждаваше посетителите да върнат материалите на бюрото. Някои въпроси бяха изяснени, но много повече оставаха без отговор. Ема си записа две имена, които може би щяха да ѝ дадат някои отговори, но дали и те нямаше да се позоват на конфликт на интереси?

Излезе от съда малко след пет часа, стиснала още няколко листа, изписани със ситния ѝ почерк. Грабна нещо на име „Хърши Бар“ и една кока-кола от улична сергия, спря такси и каза на шофьора да я откара до 24-ти полицейски участък. Яде и пи в движение — нещо, което майка ѝ никога не би одобрила.

Когато стигна в участъка, поиска да говори с детектив Коловски или детектив Райън.

— Тази седмица и двамата са нощна смяна — каза ѝ дежурният сержант. — Няма да ги намерите преди десет.

Ема му благодари и реши да се върне в хотела и да вечеря, преди да дойде пак в участъка.

След салата „Цезар“ и първия ѝ сладолед с плодове и сметана се върна в стаята си на четвъртия етаж. Легна и се замисли какво да пита Коловски или Райън, стига някой от тях да се съгласи да се види с нея. Например имал ли е лейтенант Брадшоу американски акцент...?

Заспа дълбоко и се събуди със стряскане от непознат звук — вой на полицейска сирена от улицата долу. Едва сега разбра защо стаите на горните етажи са по-скъпи. Погледна си часовника. Беше един и четвърт.

— По дяволите! — изруга тя, скочи от леглото, изтича в банята, намокри кърпата със студена вода и я сложи на лицето си. Бързо излезе от стаята и взе асансьора до рецепцията. Когато излезе от хотела, с

изненада откри, че улицата е оживена, а по тротоарите има толкова хора, колкото и през деня.

Спря такси и каза на шофьора да я откара до 24-ти участък. Нощният дежурен я покани да седне и обеща да каже на Коловски или Райън, че имат посетител.

Ема се подготви за дълго чакане, но за нейна изненада само след две минути чу дежурния да казва:

— Хей, Карл, тук има една дама, която иска да се види с теб. — И посочи Ема.

Детектив Коловски, с кафе в едната ръка и цигара в другата, се приближи и ѝ се усмихна. Тя се запита колко ли бързо ще изчезне усмивката му, когато разбере причината за посещението.

— Да? Какво има? — попита той.

— Казвам се Ема Барингтън — каза тя, като нарочно наблягаше на английския си акцент. — Искам да се консултирам с вас по един личен въпрос.

— Тогава заповядайте в кабинета ми, мис Барингтън — отвърна Коловски, поведе я по коридора и отвори някаква врата с крак. — Сядайте — покани я и посочи единствения стол освен неговия. Ема се настани и той попита: — Кафе?

— Не, благодаря.

— Мъдро решение, ако питате мен — каза той, остави чашата си на бюрото, запали цигарата си и седна. — Е, с какво мога да ви бъда полезен?

— Разбрах, че сте единият от детективите, арестували годеника ми.

— Името му?

— Томас Брадшоу.

Права беше. Погледът, гласът, поведението — всичко в него се промени.

— Да, така е. И мога да ви кажа, че случаят беше от ясен по-ясен до намесването на Сефтън Джелкс.

— Но до обвинение така и не се е стигнало — напомни му Ема.

— Само защото адвокат на Брадшоу беше Джелкс. Ако този тип защитаваше Понтий Пилат, сигурно щеше да убеди заседателите, че клиентът му просто е помогнал на млад дърводелец, който искал да си купи пирони за кръста, върху който работел.

— Нима намекувате, че Джелкс...

— Не — саркастично отвърна Коловски още преди да е завършила въпроса си. — Винаги съм си мислел, че по една чиста случайност окръжният прокурор ще кандидатства за преизбиране тази година и че някои от клиентите на Джелкс са сред най-големите спонсори на кампанията му. Както и да е — продължи той, като издиха дълга струя дим, — Брадшоу в крайна сметка получи шест години за дезертьорство, докато обичайната присъда за подобно провинение е от осемнайсет месеца до две години максимум.

— Какво имате предвид? — попита Ема.

— Че съдията е бил убеден, че Брадшоу е виновен... — Коловски направи пауза, избълва нов облак дим и добави — в убийство.

— Съгласна съм с вас и със съдията — рече Ема. — Том Брадшоу вероятно е виновен за убийство.

Коловски я погледна изненадано.

— Но арестуваният от вас човек казвал ли ви е някога, че грешите и че не е Том Брадшоу, а Хари Клифтън? — продължи Ема.

Детективът я изгледа по-внимателно и се замисли за момент.

— В началото наистина спомена нещо подобно, но Джелкс явно му е казал, че това няма да мине, защото така и не го повтори.

— Мистър Коловски, за вас ще представлява ли интерес, ако успея да докажа, че става въпрос точно за това?

— Не — твърдо рече Коловски. — Случаят е приключен отдавна. Годеникът ви излежава шест години за престъпление, за което си е признал, а аз имам прекалено много работа — той постави ръка върху купчината папки на бюрото си, — за да отворям стари рани. А сега, ако няма друго, което да направя за вас...

— Ще ми позволят ли да отида да видя Том в Лейвънхам?

— Не виждам причина да не го направят — отвърна Коловски. — Пишете на директора. Той ще ви изпрати формуляр за свиждане. След като го попълните и го върнете, ще ви определят дата. Едва ли ще отнеме повече от месец и половина — два.

— Но аз нямам толкова време! — запротестира Ема. — Трябва да се върна в Англия до две седмици. Няма ли начин да стане по-бързо?

— Възможно е единствено по снисхождение, но подобно отношение се ограничава до съпругите и родителите — отвърна детективът.

— А за майката на детето на затворника? — попита Ема.

— В Ню Йорк това ви дава същите права като на съпруга, стига да можете да го докажете.

Ема извади от чантата си две снимки — на Себастиан и на Хари, стоящ на палубата на „Канзас Стар“.

— За мен това е достатъчно — каза Коловски и ѝ върна без коментар снимката на Хари. — Ако обещаете да ме оставите на мира, ще говоря с директора и ще видя какво може да се направи.

— Благодаря ви — рече Ема.

— Как мога да ви намеря?

— Отседнала съм в хотел „Мейфлауър“.

— Ще поддържам връзка — каза Коловски, докато си записваше. — Но не искам да оставате със заблуждения. Том Брадшоу е убил брат си. Сигурен съм.

— И аз не искам да се заблуждавате, полицай. Човекът, затворен в Лейвънхам, не е Том Брадшоу. Сигурна съм. — Прибра снимките в чантата си и стана да си върви.

Детективът се намръщи замислено, докато я изпращаше до вратата.

Ема се върна в хотела си, съблече се и си легна. Питаше се дали Коловски няма да се замисли, че е възможно да е арестувал неподходящия човек. Още не можеше да проумее защо Джелкс е позволил Хари да бъде осъден на шест години, щом би могъл лесно да докаже, че клиентът му не е Том Брадшоу.

Телефонът иззвъня, докато беше в банята, но когато успя да го вдигне, вече даваше свободно.

Второто обаждане дойде точно докато затваряше вратата на стаята и се канеше да слезе да закусва. Втурна се обратно вътре и грабна слушалката. Незабавно позна гласа от другата страна на линията и каза:

— Добро утро, полицай Коловски.

— Новините не са добри — каза детективът, който явно не си падаше по празните приказки.

Ема се отпусна на леглото, очакваше най-лошото.

— Разговарях с директора на Лейвънхам малко преди да ми свърши смяната и той ми каза, че Брайшоу ясно е посочил, че не желае никакви посетители, без изключение. Явно мистър Джелкс е издал заповед дори да не му бъде съобщавано, когато някой иска да го види.

— Не можете ли да се опитате някак да му пратите съобщение?
— замоли се Ема. — Сигурна съм, че ако разбере, че съм аз...

— Безнадеждно е — отвърна Коловски. — Нямате представа докъде стигат пипалата на Джелкс.

— Нима думата му тежи повече от тази на директора на затвора?

— Директорът на затвора е дребна риба. Окръжният прокурор и половината съдии в Ню Йорк са в ръцете на Джелкс. Само не споменавайте пред никого, че съм ви го казвал.

Връзката прекъсна.

Ема не знаеше колко време е минало. На вратата се почука. Кой ли беше? Вратата се отвори и надникна дружелюбно лице.

— Мога ли да почистя стаята, мис?

— След минута излизам — каза Ема. Погледна си часовника и с изненада откри, че е десет без десет. Трябваше да проясни главата си, преди да реши какъв да е следващият ѝ ход. Реши да излезе на дълга разходка в Сентръл Парк.

Обиколи парка и най-сетне взе решение. Беше време да посети сестрата на дядо си и да се посъветва с нея какво да прави.

Тръгна към Шестдесет и четвърта и Парк авеню. Беше толкова потънала в мисли как да обясни на баба Филис защо не се е отбила по-рано, че отначало не успя да проумее какво точно вижда. Спря, обърна се и се върна, като проверяваше всяка витрина, докато не стигна книжарницата на „Дъбълдей“. В центъра се издигаше пирамида от книги с фотография на усмихнат мъж със зализана назад черна коса и тънък мустак.

ДНЕВНИКЪТ НА ЕДИН ОСЪДЕН:

Моят живот в строгия тъмничен затвор Лейвънхам
от

Макс Лойд

Авторът на новия бестселър ще раздава автографи в
книжарницата в 17:00 ч. в четвъртък

Не пропускайте възможността да се срещнете с
автора

ДЖАЙЛС БАРИНГТЪН
1941

16.

Джайлс нямаше представа къде отива полкът му. Дни наред сякаш бяха в непрекъснато движение и спираха най-много за по два часа. Първо се качи на влак, после на камион, след това на транспортен кораб, който се люшкаше дълго и мудно по океанските вълни, докато най-сетне не стовари 3000 войници на безименно пристанище някъде на северноафриканския бряг.

По време на пътуването Джайлс отново се събра с приятелите си от лагера „Ипър“ при Дартмур и му се наложи да приеме, че те вече са под негово командване. На неколцина от тях и най-вече на Бейтс не им бе лесно да се обръщат към него със „сър“ и им беше още по-трудно да отдават чест всеки път, когато го видеха.

Конвой военни камиони очакваше пристигналия по море Уесекски полк. Джайлс никога не беше изпитвал подобна жегата и чистата му риза подгизна от пот за секунди. Бързо организира хората си в три групи и се качиха в чакащите камиони. Потеглиха по тесен прашен път и когато стигнаха покрайнините на някакъв полуразрушен от бомбардировки град, Бейтс заяви високо: „Тобрук! Нали ви казах!“ — и заложените пари започнаха да преминават от едни ръце в други.

В града започнаха да ги разтоварват на различни места. Офицерите слязоха пред хотел „Маджестик“, който беше реквизиран от полка и играеше ролята на щабквартира. Джайлс мина през въртящата се врата и бързо откри, че великолепието на хотела се съдържа единствено в името му. Импровизирани офиси заемаха всяко налично място. На стените, където някога бяха висели картини, сега имаше закрепени карти и графики, а дебелият килим, посрещал важни гости от цял свят, беше изтънял от непрекъснатото тъпчане на подковани ботуши.

Рецепцията беше единственото, което напомняше, че сградата някога е била хотел. Дежурният ефрейтор намери името на лейтенант Барингтън в дългия списък на новодошлите.

— Стая двеста и деветнайсет — каза той и му подаде един плик.
— Тук ще намерите всичко необходимо, сър.

Джайлс се качи по широкото стълбище на втория етаж и влезе в стаята. Седна на леглото, отвори плика и прочете заповедите. В седем часа трябваше да се яви в балната зала, където полковникът щеше да се обърне към всички офицери. Джайлс разопакова багажа си, взе си душ, облече чиста риза и слезе долу. Взе си сандвич и чай от офицерската столова и влезе в балната зала малко преди седем.

Голямото помещение с висок таван и възхитителни полилеи вече бе пълно с оживени офицери, които срещаха стари приятели и се запознаваха с нови, докато чакаха да научат на коя позиция от шахматната дъска ще бъдат преместени. Джайлс зърна млад лейтенант в отсрещния край на залата — изглеждаше му познат, но секунда по-късно го изгуби от поглед.

В седем и една минута полковник Робъртсън излезе на сцената, разговорите секнаха и всички застанаха мирно. Полковникът спря в центъра на подиума и даде свободно с махване на ръка. Обърна се към офицерите с ръце на кръста и леко разкрачен.

— Господа, може да ви изглежда странно да се съберете от всички части на империята, за да се сражавате с германците в Северна Африка. Фелдмаршал Ромел със своя Африкански корпус обаче също е тук със задачата да осигури доставката на петрол за войските на Германия в Европа. Нашата задача е да го върнем в Берлин с разкървавен нос много преди последният им танк да остане без гориво.

В залата се надигнаха окуражителни възгласи, съпроводжани от тропане на крака.

— Генерал Уейвъл даде на Уесекския полк привилегията да защитава Тобрук и му каза, че всички ние сме готови да пожертваме живота си, но да не позволим на Ромел да отседне в „Маджестик“.

Тези думи бяха посрещнати с още по-силни викове и тропане.

— Сега ще се явите при ротните си командири, които ще ви запознаят с общия ни план за защита на града и задачите, които трябва да изпълни всеки от вас. Господа, нямаме време за губене. Късмет и успех!

Офицерите отново застанаха мирно, докато полковникът напускаше сцената. Джайлс отново огледа останалите. Беше зачислен в рота С, чиито командири трябваше да се срещнат в библиотеката на хотела след речта на полковника, за да бъдат инструктирани от майор Ричардс.

— Вие трябва да сте Барингтън — каза майорът, когато Джайлс влезе в библиотеката. Джайлс отдаде чест. — Браво на вас, че дойдохте веднага след издигането ви в офицерски чин. Поставям ви начело на три взвода от по осемнайсет души, чиято задача ще бъде да патрулира западния периметър на града. Ще имате на разположение сержант и трима ефрейтори и ще бъдете под командването на офицер, който ще ви даде по-подробни инструкции. По една щастлива случайност сте били съученици, така че няма да ви е нужно много време да се опознаете.

Джайлс се зачуди кой ли може да е съученикът му. И тогава си спомни познатата фигура в другия край на залата.

Джайлс с удоволствие би накарал лейтенант Фишър да се измъчва от съмнения, макар че никога нямаше да може да заличи от паметта си спомена си за него като префект в „Сейнт Бийд“, когато пердашеше Хари всяка вечер през първата им седмица без никаква причина освен това, че беше син на докер.

— Радвам се да се видим след толкова време, Барингтън — рече Фишър. — Няма причина да не можем да работим добре заедно, нали?

Той явно също си спомняше как се беше отнасял с Хари Клифтън. Джайлс успя да се усмихне.

— Под наше командване са петдесет и четирима души с трима ефрейтори и един сержант. Познаваш някои от тях от дните в тренировъчния лагер. Всъщност вече поставих ефрейтор Бейтс начело на първи взвод.

— Тери Бейтс?

— Ефрейтор Бейтс — натърти Фишър. — Никога не използвай малко име, когато се обръщаш към хора с друг чин. В столовата и когато сме насаме, Джайлс, можеш да ме наричаш Алекс, но не и пред хората. Сигурен съм, че разбираш.

„Открай време си бил арогантно смрадливо лайно и явно си останал такова“, помисли Джайлс. Този път не се усмихна.

— И така, наредено ни е да патрулираме западния периметър на града на четиричасови смени. Не подценявай значението на задачата, защото ако Ромел наистина атакува Тобрук, според данните на разузнаването ще го направи от запад. Трябва да сме нащрек. Ще

оставя на теб да направиш графиците. Обикновено успявам да направя две обиколки на ден, но повече от това не мога заради другите ми задължения.

На Джайлс му се прииска да попита какви по-точно са въпросните други задължения.

Хареса му да патрулира западната част на града с хората си и бързо запомни всичките петдесет и четирима; за това голяма заслуга имаше ефрейтор Бейтс, който винаги го държеше добре информиран за всичко. И макар да се опитваше да ги държи непрекъснато нащрек, както го бе предупредил Фишър, след седмици без нито един инцидент започна да се пита дали някога ще им се случи да се изправят лице в лице с неприятеля.

Беше тиха вечер в началото на април. Трите патрула на Джайлс бяха на обиколка, когато от нищото се изсипа порой куршуми. Хората му моментално залегнаха и бързо изпълзяха до най-близката постройка, за да намерят убежище.

Джайлс беше с водещия взвод. Вторият залп не закъсня. Куршумите прелетяха далеч от целите си, но Джайлс си даваше сметка, че скоро врагът ще открие позицията му.

— Не стреляйте, докато не ви кажа — нареди той, докато бавно оглеждаше хоризонта през бинокъла.

Реши да съобщи на Фишър, преди да предприеме ход. Вдигна полевия телефон и от другата страна отговориха незабавно.

— Колко са според теб? — попита Фишър.

— Не повече от седемдесет, най-много осемдесет. Ако доведеш втори и трети взвод, ще сме повече от достатъчно да ги задържим до идването на подкрепленията.

Последва трети залп, но след като огледа хоризонта, Джайлс отново нареди на хората си да не стрелят.

— Изпращам взвод В със сержант Харис — каза Фишър. — Ако ме държиш в течение, ще реша дали да доведе и взвод С.

Телефонът замлъкна.

Четвъртият залп не закъсня. Джайлс фокусира бинокъла и видя десетина мъже да пълзят към тях.

— Прицелете се, но не стреляйте преди целта да навлезе в обхвата ви. Гледайте нито един куршум да не иде напразно.

Бейтс бе първият, който дръпна спусъка.

— Пипнах те — каза той, когато един немец остана да лежи в пустинния пясък. И докато презареждаше, добави: — Това да ти е за урок, задето бомбардира Броуд стрийт.

— Бейтс, млъквай и се съсредоточи — нареди Джайлс.

— Извинете, сър.

Джайлс продължи да се взира през бинокъла. Видя двама, може би трима противници, които бяха улучени и лежаха по лице в пясъка на няколко метра от окопите си. Заповяда нов залп и видя как неколцина германци побързаха да се оттеглят в прикритията си.

— Прекрати огъня! — извика Джайлс. Даваше си сметка, че не могат да си позволят да пилеят ценни муниции. Погледна наляво и видя, че взвод В под командването на сержант Харис вече е заел позицията и очаква заповедите му.

Вдигна отново телефона и се свърза с Фишър.

— Мунициите ми няма да стигнат за дълго време, сър. Левият ми фланг е покрит от сержант Харис, но десният е оголен. Ако успеете да дойдете, ще имаме по-добър шанс да ги задържим.

— Барингтън, след като взвод В е засилил позицията ви, по-добре ще е да остана отзад и да ви прикривам, ако успеят да пробият.

Нов порой куршуми полетя към тях. Германците явно вече бяха разбрали точното им местоположение, но Джайлс въпреки това нареди на взводовете да не стрелят. Изруга, остави телефона и изтича през откритото пространство при сержант Харис. Естествено, противникът не закъсня да стреля по него.

— Какво мислиш, сержант?

— Сър, това е цяла батарея, около осемдесет души. Предполагам обаче, че са само разузнавателен отряд, така че е достатъчно само да задържим позиции и да запазим търпение.

— Съгласен — рече Джайлс. — Какво ще направят според теб?

— Швабите ще разберат, че са повече от нас, и ще опитат да атакуват, преди да дойдат подкрепления. Ако лейтенант Фишър доведе взвод С да прикрива десния ни фланг, това ще засили позицията ни.

— Съгласен — повтори Джайлс и в следващия миг противникът изстреля нов залп. — Връщам се да говоря с Фишър. Чакай заповедите

ми.

Върна се на прибежки през открития терен. Този път едва не го улучиха. Тъкмо се канеше да се обади на Фишър, когато полевият телефон зазвъня. Джайлс грабна слушалката.

— Барингтън — каза Фишър. — Мисля, че дойде време да поемем инициативата.

Джайлс трябваше да повтори думите му, за да се увери, че ги е чул правилно.

— Искате да атакувам германската позиция, докато изкарвате взвод С да ме прикрива.

— Ако го направим — обади се Бейтс, — ще сме като мишени на стрелбище.

— Млъквай, Бейтс.

— Слушам, сър.

— Сержант Харис смята, а аз съм съгласен с него, че ако доведете взвод С да прикрива десния ни фланг, немците ще бъдат принудени да атакуват и тогава ще можем...

— Не ме интересува какво мисли сержант Харис — прекъсна го Фишър. — Аз давам заповедите, а вие ги изпълнявате. Ясно ли е?

— Тъй вярно, сър — отвърна Джайлс и тресна телефона.

— Винаги мога да му видя сметката, сър — каза Бейтс.

Без да му обръща внимание, Джайлс зареди пистолета си и закачи шест гранати за колана си. Стана, така че и двата взвода да го виждат, и извика:

— Сложете щикове и се пригответе за атака. След мен!

Докато тичаше по нажежения пясък със сержант Харис и ефрейтор Бейтс само на крачка зад него, се сниши пред поредния залп и се запита колко ли дълго ще оцелее при такова смазващо превъзходство на противника. Оставаха още четирийсет метра и вече виждаше точно къде се намират трите вражески окопа. Откачи една граната от колана си, дръпна предпазителя и я метна към централния изкоп, сякаш връщаше топка за крикет в ръкавиците на вратаря. Тя падна точно на ръба. Джайлс видя как двама души полетяха във въздуха, трети беше отхвърлен назад.

Запрати втора граната наляво явно с успех, защото вражеският огън изведнъж спря. Третата граната взриви една картечница. Докато тичаше напред, Джайлс видя противниците, които се изправяха да го

прострелят. Извади пистолета от кобура си и започна да стреля, сякаш бе на стрелбище, само дето този път мишените бяха човешки същества. Един, двама, трима противници изпопадаха, след което Джайлс видя един германски лейтенант да се прицелва в него. Немецът дръпна спусъка с миг закъснение и рухна. На Джайлс му прилоша.

Вече беше само на метър от окопа. Един млад германец хвърли пушката си на земята, друг вдигна ръце високо във въздуха. Джайлс виждаше отчаяните им лица. Не му трябваше да знае немски, за да разбере, че тези момчета не искат да умрат.

— Прекрати огъня! — изкрещя Джайлс, докато остатъците от взводове А и В превземаха вражеските позиции. — Обкръжете ги и ги обезоръжете, сержант Харис — добави той, но когато се обърна, видя Харис да лежи по лице в пясъка само на няколко метра от окопа. От устата му течеше кръв.

Впери поглед в открития терен, който бяха преминали, като се опитваше да не брои колко войници са жертвали живота си заради страхливото решение на един офицер. Санитарите вече изнасяха на носилки телата от бойното поле.

— Ефрейтор Бейтс, стройте пленниците в колона по трима и ги отведете в лагера.

— Слушам, сър — отвърна тутакси Бейтс.

След минути Джайлс и оредялата му група тръгнаха обратно. Не бяха изминали и петдесетина метра, когато Джайлс видя Фишър да тича към него, следван от взвод С.

— Добре, Барингтън, аз поемам — извика той. — Поеми тила. След мен — заповяда и поведе триумфално пленените германски войници към града.

Когато стигнаха „Маджестик“, пред хотела вече се бяха събрали хора. Фишър отвърна на поздравите им и нареди:

— Барингтън, погрижете се пленниците да бъдат затворени и заведете момчетата в столовата за по пиетие. Заслужиха си го. Аз отивам да докладвам на майор Ричардс.

— Мога ли да му видя сметката, сър? — попита Бейтс.

17.

Когато на следващата сутрин Джайлс слезе да закуси, неколцина офицери, с някои от които не бе разговарял досега, дойдоха да му стиснат ръката.

Докато влизаше в столовата, много офицери се обръщаха и му кимаха с усмивка. Смутен, той си взе закуската и един стар брой на „Пънч“ и седна сам, с надеждата да го оставят на мира, но секунди по-късно трима австралийски офицери, които не познаваше, се настаниха на масата му. Джайлс обърна страницата на „Пънч“ и се усмихна на карикатурата на Е. Х. Шепърд на Хитлер, който се омота от Кале на пърдящ кон.

— Невероятно храбра постъпка — каза австралиеца отдясно.

Джайлс се изчерви.

— Така е — съгласи се глас от отсрещната страна на масата. — Направо забележително.

На Джайлс му се прииска да се махне, преди да...

— Как каза, че се казвал офицерът?

Джайлс се наведе над чинията.

— Фишър.

Джайлс едва не се задави.

— Та този Фишър, напук на всичко, повел взвода си през открития терен само с ръчни гранати и пистолет и превзел три окопа, пълни с немци.

— Просто да не повярваш! — възкликна третият австралиец.

Поне с това Джайлс можеше да се съгласи.

— А вярно ли е, че убил швабски офицер и после взел в плен петдесет кучи синове само с дванайсет души?

Джайлс махна капачето на първото си яйце. Не беше рохко. Беше твърдо сварено.

— Трябва да е вярно — каза гласът. — Защото е произведен в капитан.

Джайлс седеше и се взираше в яйцето.

— Чух, че щели да го предложат за кръст за храброст.

— Това е най-малкото, което заслужава.

„Най-малкото, което заслужава, е онова, което предложи Бейтс“, помисли си Джайлс.

— Някой друг участвал ли е в сражението? — попита офицерът от отсрещната страна на масата.

— Да, заместникът му. Но да ме вземат мътните, ако му помня името.

Джайлс бе чул достатъчно. Реши да обясни на Фишър какво точно си мисли за него, остави закуската, излезе от столовата и тръгна право към оперативната зала. Беше толкова ядосан, че нахълта, без да чука. В следващия миг застана мирно и отдаде чест.

— Извинявайте, сър. Нямах представа, че сте тук.

— Полковник, това е лейтенант Барингтън, моят заместник — каза Фишър. — Тъкмо той ми помогна във вчерашната акция, както вече ви споменах.

— А, да. Барингтън. Добре сте се справили. Може да не сте запознат със заповедите от сутринта, но сте произведен в старши лейтенант и трябва да ви кажа, че след като прочетох доклада на капитан Фишър, ще бъдете споменати в официалните съобщения.

— Поздравления, Джайлс — каза Фишър. — Напълно заслужено.

— Точно така — съгласи се полковникът. — И щом така или иначе сте тук, Барингтън, тъкмо казах на капитан Фишър, че след като е установил евентуалния маршрут на Ромел към Тобрук, ще трябва да удвоим патрулите в западната част на града и да разположим танкова бригада, която да ви подкрепи. — Заби пръст в разстланата на масата карта. — Тук, тук и тук. Надявам се, че и двамата сте съгласни?

— Аз да, сър — отвърна Фишър. — Ще се погрижа взводовете незабавно да заемат позиции.

— Не бива да се бавим — рече полковникът, — защото имам чувството, че Ромел скоро ще се върне и този път няма да бъде само разузнавателен отряд, а целият Африкански корпус. Трябва да сме готови и да се погрижим да влезе направо в капана.

— Ще сме готови да го посрещнем, сър — каза Фишър.

— Добре. Защото ви слагам начело на новите патрули, Фишър. Барингтън, вие оставате заместник-командир.

— Ще ви предам доклада си по обед, сър — каза Фишър.

— Добре, Фишър. Ще оставя на вас да уточните подробностите.

— Благодаря, сър — каза Фишър и отдаде чест, докато полковникът излизаше.

Джайлс понечи да отвори уста, но Фишър го изпревари.

— Предложих сержант Харис също да бъде награден посмъртно с медал, а ефрейтор Бейтс да бъде съобщен в комюникето. Надявам се, че ще ме подкрепиш.

— Вярно ли чувам, че са те предложили и за кръст за храброст?

— попита Джайлс.

— Това не го решавам аз, друже, но с радост ще се задоволя с онова, което командирът намери за уместно. А сега да почваме работа. Вече разполагаме с шест патрула под наше командване и предлагам да...

След онова, което във взводове А и В стана известно като *Лъжата на Фишър*, всички от полковника надолу си отваряха очите на четири. Шест взвода патрулираха западната част на града — четири на смяна, два в почивка, денонощно, без вече да се питат дали, а кога Ромел ще се появи на хоризонта начело на своя Африкански корпус.

Дори Фишър в новото си амплуа на герой трябваше да се появява от време на време по периметъра, макар и с единствената цел да запази мита за героичната си постъпка, но се задържаше само колкото да се увери, че всички са го видели. След това отиваше при командира на танкистите на пет километра назад в тила и дежуреше при телефоните.

Пустинната лисица избра 11 април 1941 г. за нападение срещу Тобрук. Британците и австралийците показаха чудеса от храброст при защитата на града от германската атака. Но докато месеците отминаваха и запасите от храна и муниции започнаха да се изчерпват, малцина се съмняваха — макар това никога да не бе казано на глас — че е само въпрос на време, преди огромната армия на Ромел да ги прегази.

Беше петък сутринта и пустинната мъгла тъкмо се вдигаше, когато лейтенант Барингтън огледа хоризонта с бинокъла си и видя

безкрайните редици немски танкове, които продължаваха докъдето стигаше поглед.

— Мамка му — изруга той.

Грабна телефона точно когато един снаряд улучи сградата, която беше избрал с хората си за наблюдателен пост. Фишър се обади веднага.

— Виждам сто, може би двеста танка, движещи се към нас, плюс цял полк пехотинци — докладва Джайлс. — Мога ли да оттегля хората си на по-сигурни позиции, където да се прегрупираме и да организираме отбраната?

— Останете по местата си и когато врагът влезе в обхват, открийте огън — отвърна Фишър.

— Огън? — повтори Джайлс. — С какво? С лъкове и стрели ли? Фишър, това не е Азенкур. Разполагам само със сто души, изправени срещу цял танков полк. Имаме единствено пушки. За бога, Фишър, позволи ми аз да решавам кое е най-добро за хората ми.

— Останете по местата си — повтори Фишър — и открийте огън, когато врагът влезе в обхват. Това е заповед.

Джайлс тресна телефона.

— Поради някаква причина, известна най-добре на самия него, този човек не иска да оцелееш — каза Бейтс. — Трябваше да ми разрешиш да му светя маслото.

Втори снаряд улучи измазаната в бяло сграда и около тях се посипа мазилка и кирпич. Джайлс вече не се нуждаеше от бинокъл, за да види колко танкове приближават към тях и да разбере, че му остава още съвсем малко живот.

Внезапно си помисли за Себастиан, който щеше да наследи фамилната титла. Ако момчето беше наполовина добро колкото Хари, династията Барингтън нямаше причини да се страхува за бъдещето си.

Следващият снаряд улучи сградата зад тях.

— Огън! — заповяда Джайлс.

Помисли си за Ема, за Грейс, за брат си, за дядовците си и... От удара на следващия снаряд цялата сграда се срина. Джайлс погледна нагоре и видя огромно парче мазилка да пада, пада, пада... Скочи върху Бейтс, който още стреляше по приближаващия танк.

Последното, което видя, бе как Хари стига до спасителния бряг.

ЕМА БАРИНГТЪН

1941

18.

Ема седеше сама в хотелската стая и четеше жадно „Дневникът на един осъден“. Не знаеше кой е Макс Лойд, но в едно бе сигурна — че авторът не е той.

Само един човек можеше да е написал тази книга. Разпозна толкова много познати изрази, пък и Лойд дори не си беше направил труда да промени всички имена — разбира се, освен ако нямаше любима на име Ема, която обожаваше.

Прочете книгата от кора до кора и след като приключи с последната страница малко преди полунощ, реши да се обади на един човек, който все още би трябвало да е на работа.

— Моля ви, направете ми само една услуга — замоли се тя, когато чу гласа му по телефона.

— Кажете — отвърна той.

— Трябва ми името на наблюдаващия инспектор на Макс Лойд.

— Макс Лойд писателя ли?

— Именно.

— Дори няма да ви питам защо.

Започна да чете книгата за втори път, като си водеше бележки с молив по полетата, но заспа много преди героят да започне работа като помощник-библиотекар. Събуди се в пет сутринта и не спря да чете, докато в библиотеката не влезе надзирател и не каза: „Лойд, директорът иска да те види“.

Докато се къпеше във ваната, се замисли върху факта, че цялата информация, до която се бе домогвала с такива усилия, е налична срещу долар и петдесет в най-близката книжарница.

След като се облече, слезе да закуси и взе новия брой на „Ню Йорк Таймс“. Прочете отзива за „Дневникът на един осъден“.

Трябва да сме благодарни на мистър Лойд, че ни обръща внимание върху случващото се в затворите днес. Лойд е надарен писател и истински талант и трябва да се

надяваме, че след излизането му на свобода няма да изостави перото си.

„Изобщо не го е вдигал“, помисли възмутено Ема, докато подписваше сметката.

Преди да се върне в стаята си, помоли рецепционистката да ѝ препоръча добър ресторант в близост до книжарницата на „Дъбълдей“.

— „Брасъри“, мадам. Има репутацията на първокласно заведение. Желаете ли да ви резервирам маса?

— Да, ако обичате — рече Ема. — Бих искала маса за един човек за обяд, както и за двама вечерта.

Рецепционистката бързо се учеше да не се изненадва от дамата от Англия.

Ема се върна в стаята си и се зае да прочете дневника още веднъж. Беше учудена, че повествованието започва с пристигането на Хари в Лейвънхам въпреки факта, че на няколко места в книгата имаше препратки, които наемкваха, че е записвал и предишните си преживявания; нищо чудно да не са били забелязани от издателя, още по-малко от читателите. Това я убеди, че би трябвало да има и друга тетрадка, която не само описва ареста и осъждането на Хари, но и би могла да обясни защо си е навлякъл подобно изпитание, след като адвокат от калибъра на мистър Джелкс със сигурност е знаел, че той не е Том Брадшоу.

След като прочете за трети път отбелязаните страници, реши, че ѝ е нужна още една дълга разходка в парка. На Лексингтън авеню се отби в „Блумингдейлс“ и направи поръчка; увериха я, че ще може да я прибере в три следобед. В Бристол изпълняването на същата поръчка щеше да отнеме две седмици.

Докато вървеше из парка, в главата ѝ започна да се оформя план, но трябваше да се върне в „Дъбълдей“ и да огледа по-добре плана на книжарницата, преди да довърши последните детайли. Когато влезе, служителите вече се подготвиха за посещението на автора. Имаше маса, а оградената с въжета площ ясно показваше къде ще е опашката. На плаката на витрината имаше набиваща се на очи червена лента с надпис *ДНЕС*.

Ема си избра място между две лавици, откъдето можеше да вижда ясно Лойд, докато той подписваше книгите си.

Излезе от книжарницата малко преди един и пресече Пето авеню до „Брасъри“. Сервитьорът я заведе до маса, която дядовците ѝ изобщо не биха намерили за приемлива. Храната обаче се оказа първокласна, точно както ѝ бе обещано. Когато донесоха сметката, Ема пое дълбоко дъх и остави голям бакшиш.

— Резервирала съм маса и за вечерта — каза тя на сервитьора. — Възможно ли е да бъде в някоя ниша?

Сервитьорът не изглеждаше особено убеден, докато Ема не извади еднодоларова банкнота, която като че ли премахна всякакви съмнения. Вече започваше да схваща как вървят нещата в Америка.

— Как се казвате? — попита Ема, докато му подаваше парите.

— Джими — отвърна сервитьорът.

— Има и още нещо, Джими.

— Да, госпожо?

— Мога ли да задържа менюто?

— Разбира се, госпожо.

На връщане към „Мейфлауър“ Ема мина през „Блумингдейлс“ и си взе поръчката. Усмихна се, когато служителят ѝ показва мостра от визитната картичка.

— Надявам се, че ви харесва, мадам.

— Чудесна е — усмихнато отвърна Ема.

Прибра се в стаята си, почна да преговаря подготвените въпроси и след като реши в какъв ред е най-добре да ги зададе, ги записа върху гърба на менюто. После легна и потъна в дълбок сън.

Когато настоятелният звън на телефона я събуди, вече се бе стъмнило. Погледна си часовника — 17:10.

— По дяволите! — изруга и вдигна слушалката.

— Знам какво е чувството, макар че лично аз бих му избрал малко по-цветисто определение — каза гласът от другата страна. Ема се разсмя. — Името, което търсите, е Брет Елдърс... Не съм ви казвал нищо.

— Благодаря ви — рече Ема. — Ще се опитам да не ви досаждам повече.

— Надявам се — отвърна детективът и връзката прекъсна.

Ема написа с молив „Брет Елдърс“ в горния десен ъгъл на менюто. Много ѝ се искаше да вземе душ и да се преоблече, но вече закъсняваше и не можеше да си позволи да пропусне срещата.

Гребна менюто и три визитки. Прибра ги в чантата и се втурна навън и надолу по стълбите, без да чака асансьора. Спря такси и скочи на задната седалка.

— „Дъбълдей“ на Пето — каза тя. — И ще ви помоля по-живо.

„О, не — помисли си, докато таксито набираше скорост. — Какво ми става?“

Влезе в претъпканата книжарница и зае избраното си място между отделите за политика и религия, откъдето можеше да наблюдава Макс Лойд.

Той подписваше всяка книга с видимо удоволствие, наслаждаваше се на сиянието на славата си и на тълпящите се обожатели. Ема знаеше, че на мястото му би трябвало да седи Хари и да обира оваците. Дали изобщо знаеше, че творбата му е публикувана? Тя щеше ли да научи истината тази вечер?

Оказа се, че не е имало нужда да бърза, защото Лойд продължи да раздава автографи още цял час, докато опашката не започна да оредява. Започваше да се бави все повече и повече с надеждата, че така ще привлече и други почитатели.

Докато Лойд бърбеше многословно с последната жена от опашката, Ема се приближи.

— Как е скъпата ви майка? — възторжено питаше почитателката.

— Много добре, благодаря — отвърна Лойд и добави: — След успеха на книгата вече не ѝ се налага да работи в хотела.

Почитателката се усмихна.

— А Ема, ако смея да попитам?

— Ще се женим наесен — отвърна Лойд, след като подписа книгата ѝ.

„Виж ти, аз пък не знаех“, помисли Ема.

— О, толкова се радвам! — възкликна почитателката. — Тя е пожертвала толкова много за вас! Моля ви, предайте ѝ най-добрите ми пожелания.

„Защо не се обърнеш и не го направиш лично?“, едва не ѝ предложи Ема.

— Благодаря, ще ѝ предам — отвърна Лойд, докато ѝ подаваше книгата със същата усмивка, която можеше да се види на снимката върху задната корица.

Ема пристъпи напред и подаде визитка на Лойд.

Той я прочете и ѝ се усмихна със същата изкуствена усмивка.

— Колега агент. — И стана да я поздрави.

Ема стисна протегнатата ръка и някак успя да отвърне на усмивката му.

— Да. Някои издатели в Лондон проявяват интерес към правата за издаване на книгата ви. Разбира се, ако вече сте подписали договор или имате друг агент в Англия, няма да ви губя времето.

— Не, не, с удоволствие ще обмисля евентуално предложение от ваша страна.

— В такъв случай какво ще кажете да вечеряме заедно, за да поговорим по-подробно?

— Мисля, че очакват да вечерям с тях — каза Лойд и махна към персонала на книжарницата.

— Жалко — рече Ема. — Утре летя за Лос Анджелис, за да се видя с Хемингуей.

— В такъв случай се налага да ги разочаровам, нали? — каза Лойд. — Сигурен съм, че ще ми влязат в положението.

— Очевидно. Какво ще кажете да се видим в „Брасъри“, след като приключите с автографите?

— Съмнявам се, че ще успеете да намерите маса в последния момент.

— Не мисля, че ще е проблем — каза Ема. Още един почитател пристъпи напред с надеждата да получи автограф. — Очаквам с нетърпение да се видим, мистър Лойд.

— Моля ви, наричайте ме Макс.

Ема излезе от книжарницата и пресече Пето авеню до ресторанта. Този път не ѝ се наложи да чака.

— Джими — каза тя, докато сервитьорът я водеше до масата в нишата, — ще вечерям с важен клиент и искам това да бъде вечер, която няма да забрави.

— Можете да разчитате на мен, госпожо — отвърна сервитьорът, докато Ема се настаняваше.

След като Джими се оттегли, Ема отвори чантата си, извади менюто и прегледа още веднъж списъка с въпроси. Когато видя, че Джими се връща, следван от Макс Лойд, обърна менюто.

— Явно ви познават тук — отбеляза Лойд, докато се настаняваше срещу нея.

— Това е любимият ми ресторант в Ню Йорк — каза Ема и му се усмихна.

— Ще желаете ли нещо за пиене, сър? — попита Джими.

— „Манхатън“ с лед.

— А за вас, мадам?

— Както обикновено, Джими.

Сервитьорът побърза да се оттегли. Ема се зачуди какво ли ще ѝ донесе.

— Предлагам да поръчаме, а след това да говорим за работа — каза Ема.

— Добра идея — отвърна Лойд. — Аз зная точно какво ще поръчам — добави, когато сервитьорът се появи отново и постави коктейла пред него и чаша бяло вино пред Ема, от същото, което бе поръчала през деня. Ема беше наистина впечатлена.

— Джими, мисля, че сме готови да поръчаме.

Сервитьорът кимна и се обърна към госта ѝ.

— За мен говеждо филе, сочно, с много гарнитура.

— Разбира се, сър. — Джими се обърна към Ема. — С какво мога да ви изкуша тази вечер, мадам?

— Салата „Цезар“, Джими, но с малко дресинг.

И щом сервитьорът се отдалечи, обърна менюто, макар че нямаше нужда да си припомня първия въпрос.

— Дневникът покрива само година и половина от присъдата ви. Вие обаче сте лежали повече от две години, така че се надявам, че можем да очакваме още един том, нали?

— Имам още цяла тетрадка материали — отвърна Лойд. — Мислех да вкарам някои от необичайните си изживявания в роман, който смятам да започна.

„Защото ако ги напишеш като дневник, никой издател няма да повярва, че си им авторът“, едва не отбеляза Ема на глас.

Сомелиерът изникна от нищото, призован от празната чаша на Лойд.

— Желаете ли да видите листа с вината, сър? Може би нещо към филето?

— Добра идея — каза Лойд и отвори дебелото подвързано в кожа меню, сякаш той бе домакинът. Прокара пръст по дългия списък бургундско и се спря в дъното на страницата. — Бутилка от реколта трийсет и седма, да.

— Отличен избор, сър.

Ема предположи, че това означава, че виното не е от евтините, но моментът не бе подходящ за разпавиии относно цената.

— И що за противен човек само е бил онзи Хеслер — каза тя, като хвърли поглед към втория си въпрос. — Мислех си, че подобни образи съществуват само в долнопробните книжки или в третокласните филми.

— Не, беше си съвсем истински — отвърна Лойд. — Но ако помните, успях да уредя прехвърлянето му в друг затвор.

— Помня — каза Ема, докато слагаха голямото филе пред госта ѝ и салатата пред нея.

Лойд взе ножа и вилцата и докато набощдаше филето, попита:

— Е, какво е предложението ви?

— Предложението ми е точно такова, каквото заслужавате — отвърна Ема рязко.

Лойд я погледна озадачено, остави ножа и вилцата и зачака да продължи.

— Мистър Лойд, много добре знам, че не сте написали нито дума от „Дневникът на един осъден“, а само сте сменили името на истинския автор със своето.

Лойд отвори уста, но преди да успее да възрази, Ема продължи:

— Ако сте достатъчно глупав да продължавате да твърдите, че вие сте написали книгата, първата ми среща утре сутринта ще бъде с наблюдаващия ви инспектор Брет Елдърс. И темата на разговора няма да бъде как върви превъзпитанието ви.

Сомелиерът се появи отново, отвори бутилката и зачака да му кажат кой ще опита виното. Лойд се взираше в Ема като заек, попаднал в светлините на фарове, така че тя кимна да ѝ налее, разклати чашата си, отпи малка глътка и каза:

— Отлично. Реколта трийсет и седма ми е от любимите.

Сомелиерът се поклони, напълни чашите им и тръгна да търси друга жертва.

— Не можете да докажете, че не съм го написал аз — дръзко заяви Лойд.

— Напротив, мога — каза Ема. — Защото представлявам човека, който го е написал. — Отпи още глътка и добави: — Том Брадшоу, вашият помощник-библиотекар.

Лойд я изглежда стреснато.

— Така че нека очертая сделката, която ви предлагам, мистър Лойд, като в същото време искам ясно да се разбере, че няма място за пазарлъци — разбира се, освен ако не искате да се върнете в затвора по обвинение в измама и кражба. Имам чувството, че ако се озовете в Пиърпойнт, мистър Хеслер ще е щастлив да ви заведе лично в килията ви, тъй като не е представен особено добре в книгата.

Лойд нямаше вид на човек, на когото идеята се харесва особено.

Ема отпи още една глътка.

— Мистър Брадшоу щедро се съгласи да ви позволи да поддържате мита, че вие сте написали дневника, и дори няма да очаква да му върнете аванса, който сте получили. А и без това аз лично смятам, че той вече е похарчен.

Лойд сви устни.

— Той обаче желае да знаете, че ако направите глупостта да се опитате да издавате в друга страна, срещу вас и срещу издателя ще бъде подаден иск за кражба на авторски права — продължи тя. — Ясно ли се изразих?

— Да — измънка Лойд.

— Добре. Значи се разбрахме — рече Ема, отпи изискано малка глътка и добави: — Мистър Лойд, несъмнено сте съгласен, че няма смисъл да продължаваме този разговор, така че може би е време да си вървите.

Лойд се поколеба.

— Ще се видим утре в десет сутринта, на Уолстрийт четирийсет и девет.

— Уолстрийт четирийсет и девет?

— Там е кантората на мистър Сефтън Джелкс, адвоката на Том Брадшоу.

— Значи Джелкс е зад всичко това? Е, сега нещата се изясняват.

Ема не разбра какво има предвид, но каза:

— Ще донесете всички тетрадки и ще му ги предадете. Ако закъснеете и с една минута, ще поискам мистър Джелкс да се обади на наблюдаващия ви инспектор и да му каже с какво сте се занимавали след излизането ви от Лейвънхам. Кражбата на парите на клиент е едно, но да твърдите, че сте написали книгата му...

Лойд я гледаше втренчено.

— Можете да си вървите, мистър Лойд — каза Ема. — С нетърпение очаквам да ви видя в десет сутринта на Уолстрийт четирийсет и девет. Не закъснявайте, ако не искате да се срещнете преждевременно с мистър Елдърс.

Лойд се изправи и бавно тръгна към изхода. Олюляваше се като пиян. Сервитьорът му задържа вратата отворена, след което забърза към масата на Ема.

— Всичко наред ли е, мис Барингтън? — попита тревожно, след като видя недокоснатото филе и виното.

— По-добре от това няма как, Джими — отвърна Ема и му кимна да й налее.

19.

След като се върна в хотела, Ема прегледа отново гърба на менюто и с удоволствие установи, че е успяла да отметне почти всички въпроси. Помисли си, че искането ѝ тетрадките да ѝ бъдат предадени в лобито на Уолстрийт 49 е плод на вдъхновение, защото това явно беше оставило Лойд с твърдото впечатление, че мистър Джелкс е адвокатът ѝ, а подобно нещо явно би вселило ужас и в сърцето на напълно невинен човек. Въпреки това още се чудеше какво бе имал предвид Лойд, когато изтърва думите „Значи Джелкс е зад всичко това“. Е, нещата се изясняваха. Изгаси лампата и спа спокойно за първи път, откакто беше напуснала Англия.

Сутринта мина почти по същия начин, по който и предишните. След спокойна закуска в компанията на „Ню Йорк Таймс“ тя излезе от хотела и взе такси до Уолстрийт. Беше се погрижила да дойде няколко минути по-рано и таксито я остави пред сградата в 9:51. Докато подаваше четвърт долар на шофьора, с облекчение си помисли, че посещението ѝ в Ню Йорк приближава края си: животът тук се оказа много по-скъп, отколкото бе предполагала. Двете хранения в скъпия ресторант плюс бутилката вино за пет долара определено не се отразиха добре на бюджета ѝ.

Ема обаче изобщо не се съмняваше, че пътуването си е струвало. Най-малкото защото снимките, направени на борда на „Канзас Стар“, потвърждаваха убеждението ѝ, че Хари е жив и по някаква причина е приел самоличността на Том Брадшоу. След като се добереше до липсващите ръкописи, останалата част от загатката щеше да се разреши и тя вече със сигурност щеше да е в състояние да убеди детектив Коловски, че Хари трябва да бъде освободен. Нямаше намерение да се връща в Англия без него.

Вля се в навалищата забързани служители, които влизаха в сградата, но не тръгна към асансьорите, а зае стратегическа позиция между рецепцията и тях, за да може да вижда всеки, който влезе в небостъргача.

Погледна си часовника — 9:54. Лойд не се виждаше никакъв. Погледна го пак, и пак. 9:57,9:58,9:59, 10:00. Сигурно се беше забавил заради натоварения трафик. В 10:02 погледът ѝ се спираше за част от секундата върху всеки влизащ. 10:04 — нима го беше изпуснала? В 10:06 погледна към рецепцията — без резултат. В 10:08 се опита да пропъди мрачните мисли, които започваха да я обземат. 10:11 — дали не беше надушил, че блъфира? 10:14 — дали следващата ѝ среща нямаше да бъде с мистър Брет Елдърс? 10:17 — струваше ли си да кисне още тук? 10:21...

— Добро утро, мис Барингтън — каза глас зад нея.

Ема се обърна и се оказа лице в лице срещу Самюъл Анскот.

— Мистър Джелкс пита дали ще бъдете така добра да се отбиете в кабинета му — любезно рече той.

И без да каже нито дума повече, се обърна и тръгна към чакащия асансьор. Ема успя да скочи в кабината миг преди вратата да се затвори.

И дума не можеше да става за разговори, докато претъпканата кабина бавно и с много спирания пълзеше до 22 етаж. Анскот слезе и поведе Ема по дълъг коридор. По дървената ламперия висяха портретите на предишни старши съдружници и колегите им, всички създаващи впечатление за почтеност, коректност и порядъчност. Килимът беше дебел.

На Ема ѝ се искаше да разпита Анскот преди първата си среща с Джелкс, но той вървеше пред нея и мълчеше. Когато стигнаха до вратата в дъното на коридора, почука и отвори, без да чака отговор. Дръпна се настрана, за да направи път на Ема, след което затвори вратата, но не влезе.

Вътре, на удобно кресло с висока облегалка до прозореца, седеше Макс Лойд. Пушеше цигара и отправи на Ема същата усмивка, с която я беше дарил при първата им среща в „Дъбълдей“.

Тя обаче насочи вниманието си към високия елегантно облечен мъж, който бавно се надигна зад бюрото си. На лицето му нямаше и намек за усмивка. Стената зад него бе от стъкло, през което се виждаха извисяващите се към небето небостъргачи. Всичко създаваше впечатлението за безгранична власт.

— Много мило, че дойдохте, мис Барингтън — каза той. — Заповядайте, седнете.

Ема се отпусна в кожено кресло, което бе толкова дълбоко, че едва не я скри от поглед. Забеляза купчина тетрадки на бюрото на Джелкс.

— Казвам се Сефтън Джелкс — започна той. — Имам привилегията да представлявам изтъкнатия и популярен писател мистър Макс Лойд. Клиентът ми ме посети рано тази сутрин, за да ми каже, че към него се е обърнало лице, което се е представило за литературен агент от Лондон и му е отправило клеветническото обвинение, че той не е авторът на книгата „Дневникът на един осъден“, излязла с неговото име. Може би ще ви е интересно да научите, мис Барингтън — продължи Джелкс, — че притежавам оригиналния ръкопис, всяка дума от който е написана от ръката на мистър Лойд.

Сложи ръка върху купчината тетрадки и на лицето му се появи нещо като усмивка.

— Мога ли да видя някоя от тетрадките? — попита Ема.

— Разбира се — отвърна Джелкс, взе най-горната от купчината и ѝ я подаде.

Ема я отвори и зачете. Моментално забеляза, че текстът не е написан с почерка на Хари. Стилът обаче беше неговият.

— Мога ли да погледна и някоя от другите? — попита тя.

— Не. Вече доказахме твърдението си, мис Барингтън — отвърна Джелкс. — И моят клиент ще се възползва от всичко, което предвижда законът, ако сте достатъчно глупава да продължите с клеветите си.

Ема не сваляше поглед от купчината тетрадки, а Джелкс продължи:

— Освен това реших, че е уместно да поговоря с мистър Елдърс и да го предупредя, че може да го потърсите. Казах му, че ако се съгласи да се срещне с вас, със сигурност ще бъде призован за свидетел, когато се стигне до съд. След като прецени положението, мистър Елдърс реши, че е най-добре за него да избягва срещите с вас. Разумен човек.

Ема продължаваше да гледа тетрадките.

— Мис Барингтън, не беше нужно дълго проучване, за да установим, че сте внучка на лорд Харви и сър Уолтър Барингтън, което вероятно обяснява погрешната ви увереност при общуване с американци. Ако смятате и занапред да се представяте за литературен

агент, позволете да ви информирам безплатно за едно нещо, което може да се открие навсякъде. Ърнест Хемингуей напусна Америка през трийсет и девета, за да живее в Куба...

— Колко щедро от ваша страна, мистър Джелкс — прекъсна го Ема. — Позволете и аз да ви дам един безплатен съвет. Зная много добре, че „Дневникът на един осъден“ е написан не от клиента ви, а от Хари Клифтън. — Очите на Джелкс се присвиха. — Ако сте достатъчно глупав да ме съдите за клевета, мистър Джелкс, ще ви се наложи да обяснявате пред съда защо сте защитавали обвинен в убийство човек, за когото със сигурност сте знаели, че не е лейтенант Том Брадшоу.

Джелкс започна трескаво да натиска някакъв бутон под бюрото си. Ема стана, усмихна се сладко на двамата и излезе, без да каже нито дума повече. Тръгна бързо по коридора към асансьора, като по пътя се размина с мистър Анскот и човек от охраната, които тичаха към кабинета на Джелкс. Поне си беше спестила унижението да я изхвърлят.

— Накъде, мис? — попита операторът, когато тя влезе в асансьора.

— До партера, ако обичате.

Операторът се изкиска.

— Явно сте англичанка.

— Защо решихте така?

— В Америка му казваме първи етаж.

— О, да — отвърна Ема и му се усмихна, докато излизаше от асансьора.

Нямаше никакви съмнения какъв трябва да е следващият ѝ ход. Имаше само един човек, към когото можеше да се обърне. Най-сетне бе дошло времето да потърси съвета на баба Филис. В края на краищата сестрата на лорд Харви би трябвало да е могъщ съюзник. Или пък можеше да се окаже близка приятелка на Сефтън Джелкс. В такъв случай Ема щеше да вземе първия кораб до Англия.

Спря такси, но когато се настани на задната седалка, трябваше почти да вика, понеже радиото направо гърмеше.

— Шейсет и четвърта и Парк. — Чудеше се как да обясни закъснелото си посещение. Наведе се напред и тъкмо щеше да помоли шофьора да намали радиото, когато чу:

— Президентът Рузвелт ще направи обръщение към нацията от Овалния кабинет в дванайсет и половина източно време.

ДЖАЙЛС БАРИНГТЪН
1941 — 1942

20.

Първото, което забеляза, бе, че десният му крак е в шина и гипсиран.

Смътно си спомняше дълго пътуване, по време на което болката бе станала почти непоносима и беше приел, че ще умре много преди да го отнесат в болница. И никога нямаше да забрави операцията — но и как би могъл, когато упойката свърши малко преди докторът да направи първия разрез?

Обърна много бавно глава наляво и видя прозорец с три решетки. После се обърна надясно. И го видя.

— Не, не и ти — промълви Джайлс. — За момент си помислих, че съм се разкарал оттук и съм на небето.

— Още не — отвърна Бейтс. — Първо трябва да минеш през чистилището.

— За колко време?

— Поне докато кракът ти не оздравее, а може би и по-дълго.

— В Англия ли сме? — с надежда попита Джайлс.

— Де да бяхме — отвърна Бейтс. — В Германия сме, в лагер за военнопленници край Вайнсберг. Докараха ни тук след падането на Тобрук.

Джайлс се опита да седне, но успя само да надигне глава от възглавницата — достатъчно, за да види снимката в рамка на стената — Адолф Хитлер с вдигната в нацистки поздрав ръка.

— Колко от момчетата оцеляха?

— Шепа. Бяха взели думите на полковника присърце: Ще пожертваме живота си, но няма да позволим на Ромел да отседне в „Маджестик.“

— Някой от нашия взвод оцеля ли?

— Ти, аз и...

— Не ми казвай, моля те. Фишър?

— Не. Защото ако го бяха пратили във Вайнсберг, аз щях да поискам да ме преместят в Колдиц.

Джайлс остана да лежи неподвижно, взираше се в тавана.

— Как ще избягаме?
— Чудех се кога най-сетне ще попиташ.
— И какъв е отговорът?
— Никакъв шанс, докато кракът ти е гипсиран. И дори след това няма да е лесно, но имам нещо наум.
— Естествено, че имаш.
— Планът не е проблем — рече Бейтс. — Проблемът е комисията по бягствата. Те контролират списъка с чакащите, а ти си в края му.
— Как да се прередя?
— Положението е като при всяка опашка в Англия. Трябва да си изчакаш реда... освен ако...
— Освен ако?
— Освен ако генерал-майор Търнбул, който е офицерът с най-висок чин, не реши, че има добра причина да бъдеш придвижен по-напред.
— Например?
— Например ако знаеш немски, и то добре.
— Понаучих това-онова в офицерската школа... де да бях внимавал повече...
— Е, имаме уроци по два пъти на ден, така че човек с твоя интелект едва ли би срещнал особени трудности. За съжаление дори този списък е доста дълъг.
— Какво друго мога да направя, за да се набутам по-напред?
— Да си намериш подходящата работа. Именно това ме премести на три места напред през изминалия месец.
— Как успя да го постигнеш?
— Веднага щом разбраха, че съм касапин, швабите ми предложиха работа в офицерската столова. Казах им да си го начукат, но генерал-майорът настоя да приема.
— Защо ще иска да работиш за немците?
— Защото от време на време успявам да откъсна храна от кухнята. Но още по-важното е, че дочувам по някое и друго сведение, което може да се окаже полезно за комисията по бягствата. Затова съм в началото на опашката, а ти си още в края. А и трябва тепърва да проходиш.

— Имаш ли представа колко ще отнеме, докато успея? — попита Джайлс.

— Затворническият лекар казва, че ще ти трябва най-малко още месец, дори два, преди да може да махне гипса.

Джайлс се отпусна на възглавницата.

— На мен няма да ми предложат работа в офицерската столова. За разлика от теб, аз нямам необходимата квалификация.

— Напротив, имаш — отвърна Бейтс. — Всъщност в едно отношение можеш да се справиш по-добре от мен и да си намериш работа в трапезарията на коменданта на лагера, защото знам, че търсят сервитьор на вино.

— И какво те кара да мислиш, че ставам за сервитьор на вино? — попита Джайлс, без да се опитва да скрие сарказма си.

— Ако паметта не ме лъже — рече Бейтс, — имахте един иконом, Дженкинс, работеше за вас в Имението.

— И още го имаме, но това едва ли ме прави...

— А дядо ти, лорд Харви, е в търговията с вино. Честно казано, имаш дори по-голяма квалификация от нужното.

— И какво предлагаш?

— Щом се махнеш оттук, ще те накарат да попълниш формуляр, в който да изброиш предишните си професии. Вече им казах, че си бил сервитьор на вино в „Гранд Хотел“ в Бристол.

— Благодаря. Но ще им трябват само няколко минути, за да разберат...

— Повярвай ми, нямат си и представа. Трябва само да наблегнеш на немския и да се опиташ да си спомниш онова, което е правил Дженкинс. После, ако успеем да скроим свестен план и го представим на комисията, за нула време ще се озовем в началото на опашката. Има обаче една уловка.

— Разбира се, че има. Щом ти участваш...

— Аз обаче намерих начин да я заобиколим.

— И какъв е?

— Не можеш да си намериш работа за швабите, ако вземаш уроци по немски, защото те не са чак толкова тъпи. Правят списък на всички посещаващи уроците, защото не искат никой да подслушва личните им разговори.

— Нали каза, че си намерил начин да го заобиколиш?

— Ще трябва да се държиш като богаташ, за да стоиш настрана от хора като мен. Да вземаш частни уроци. Успях да ти намеря дори учител — едно момче, което е преподавало немски в гимназията в Солихъл. Само дето няма да ти е лесно да разбираш английския му. — Джайлс се разсмя. — И тъй като ще си на легло още месец и половина и нямаш какво по-добро да правиш, можеш да започнеш веднага. Под възглавницата си ще намериш немско-английски речник.

— Задължен съм ти, Тери — каза Джайлс и стисна ръката на приятеля си.

— Не, аз съм ти задължен, забрави ли? Все пак ти ми спаси живота.

21.

Джайлс излезе от лазарета след трийсет и пет дни. Вече знаеше хиляда думи на немски, но не бе имал възможност да работи върху произношението си.

Беше прекарал безкрайни часове да си спомни как Дженкинс си вършеше работата. Упражняваше се да казва „Добро утро, сър“ с почиттелно кимане, както и „Желаете ли да опитате това вино, полковник“, докато наливаше вода от каната в стъкленица.

— Винаги изглеждай скромен, никога не прекъсвай и не говори, докато не те заговорят — напомняше му Бейтс. — Всъщност прави точно обратното на всичко, което си правил в миналото.

На Джайлс му се прииска да го цапне, но знаеше, че е прав.

Макар че на Бейтс му разрешаваха да посещава Джайлс само два пъти седмично за по половин час, той използваше всяка минута, за да го запознае с реда в личната трапезария на коменданта. Каза му имената и чина на всеки офицер, предпочитанията и вкусовете им и го предупреди, че майор Мюлер от СС, който командваше охраната на лагера, не е джентълмен и определено не е податлив на добрите обноски, особено ако са старомодни.

Друг посетител бе генерал-майор Търнбул, който изслуша с интерес какво е наумил да прави Джайлс, след като излезе от лазарета. Тръгна си впечатлен и след няколко дни се върна с други планове.

— Групата е сигурна, че швабите няма да ви позволят да работите в трапезарията на коменданта, ако разберат, че сте офицер — каза той на Джайлс. — За да има планът ви шанс за успех, трябва да се представяте за редник. Тъй като Бейтс е единственият, който е служил под ваше командване, той е и единственият, за когото трябва да се погрижите да си затваря устата.

— Той ще направи всичко, което му кажа — отвърна Джайлс.

— Вече не — предупреди го генерал-майорът.

Джайлс с изненада откри на каква дисциплина се подчинява животът в лагера — особено за редниците.

Режимът събуди спомени за дните в „Ипър“ при Дартмур — краката на пода в пет сутринта и старши сержант, който определено не се отнасяше с него като с офицер.

Бейтс продължаваше да го изпреварва всяка сутрин до умивалнята и на закуска. В седем се строяваха на плаца за преглед от генерал-майора. След като старши сержантът изкрещяваше: „Свободни сте!“, всички се пръскаха, за да се захванат с трескава работа до края на деня.

Джайлс никога не пропускаше осемкилометровия крос, равняващ се на двайсет и пет обиколки на лагера, нито часа тих разговор на немски с частния си учител, докато клечаха в тоалетната.

Бързо откри, че военнопленническият лагер при Вайнсберг има много общо с казармата „Ипър“ — студен, суров и гол терен, бараки с дървени нарове, натъпкани с конски косъм дюшеци и никакво отопление освен слънцето, което, подобно на Червения кръст, се вясваше само от време на време. Освен това си имаха и старши сержант, който не пропускаше нито една възможност да нарече Джайлс дребен мързелив мерзавец.

Също като в Дартмур, около лагера имаше висока телена ограда и само един портал. Разликата беше, че нямаше отпуски през уикендите и въоръжената охрана определено нямаше да ти отдаде чест, докато излизаш с жълтото си МГ.

Когато му дадоха да попълни формуляра за работа, Джайлс написа в графата за име „редник Джайлс Барингтън“, а като предишна професия — „сомелиер“.

— Какво означава това на нормален език, по дяволите? — попита Бейтс.

— Сервитьор на вино — важно обясни Джайлс.

— Че защо не го написа по нормалния начин? — попита Бейтс, докато късаше формуляра. — Да не си мислиш, че кандидатстваш за работа в „Риц“? Ще се наложи да попълваш отново — добави той с тон на човек, на когото му е писнало от глупости.

След като предаде формуляра, Джайлс зачака нетърпеливо да бъде разпитан от някой от кабинета на коменданта. Използваше безкрайните часове, за да поддържа във форма ума и тялото си. Mens

sana in corpore sano^[1] беше кажи-речи единствената латинска поговорка, която си спомняше от училището.

Бейтс продължаваше да го държи в течение със случващото се от другата страна на оградата и дори успяваше понякога да измъкне по някой картоф или кора хляб, а в един случай и половин портокал.

— Не мога да прекалявам — обясни той. — Последното, което ми трябва, е да си изгубя работата.

След месец двамата бяха повикани пред комисията по бягствата да представят плана Бейтс/Барингтън, който бързо стана известен като план „Нощувка със закуска“ — нощувка във Вайнсберг и закуска в Цюрих.

Представянето им мина добре и комисията се съгласи, че трябва да бъдат придвижени с няколко места нагоре в списъка, но никой не спомена, че е дошло време за действие. Тъкмо обратното — генерал-майорът им каза в прав текст да не досаждат на комисията, докато редник Барингтън не си осигури работа в трапезарията на коменданта.

— Защо всичко се влечи толкова, Тери? — попита Джайлс след края на срещата.

Ефрейтор Бейтс се ухили.

— Много се радвам, че ме наричаш Тери... Разбира се, когато сме на четири очи, но никога пред останалите, нали разбираш? — добави, като имитираше доста добре Фишър.

Джайлс го сръга в ребрата.

— Не забравяй, че нападение от редник срещу подофицер е военно престъпление — напомни му Бейтс.

Джайлс го сръга отново.

— Отговори на въпроса ми.

— Тук нищо не става бързо. Ще се наложи да проявиш търпение, Джайлс.

— Можеш да ме наричаш Джайлс, когато закусваме в Цюрих.

— Нищо против, стига ти да черпиш.

Всичко се промени в деня, когато комендантът на лагера трябваше да даде обяд на група представители на Червения кръст и се нуждаеше от допълнителен сервитьор.

— Не забравяй, че си редник — напомни му Бейтс, когато извикаха Джайлс при майор Мюлер. — Трябва да мислиш като прислужник, а не като човек, който е свикнал да му прислужват. Ако заподозре дори за миг, че си офицер, и на двамата ще ни наритат задниците и ще се върнеш на дъното на стълбицата. Едно мога да ти обеща с сигурност — генерал-майорът никога няма да ни покани отново да си пробваме късмета. Така че се дръж като слуга и се прави, че не разбираш и думичка немски. Разбра ли?

— Тъй вярно, сър — отвърна Джайлс.

Върна се час по-късно, ухилен до ушите.

— Получи ли работата? — попита Бейтс.

— Изкарах късмет — каза Джайлс. — Интервюира ме не Мюлер, а комендантът. Започвам утре.

— И не е заподозрял, че си офицер и джентълмен?

— Не и след като му казах, че съм ти приятел.

Преди да сервират обяда за представителите на Червения кръст, Джайлс отвори шест бутилки мерло, за да може виното да подиша. След като гостите се настаняха, наля един пръст в чашата на коменданта и зачака одобрението му. След кимане от негова страна обслужи гостите, като винаги стоеше от дясната им страна. След това продължи с офицерите според чина им, като накрая се върна при коменданта в качеството му на домакин.

По време на угощението внимаваше нито една чаша да не остане празна, но никога не сервираше на някого, преди да му бъде казано. Подобно на Дженкинс, рядко го виждаха и никога не го чуваха. Всичко мина според плана, макар Джайлс много добре да си даваше сметка, че майор Мюлер непрекъснато го следи с подозрителния си поглед.

— Комендантът е впечатлен — каза Бейтс, след като късно следобед ги върнаха в лагера.

— Защо мислиш така? — поинтересува се Джайлс.

— Каза на главния готвач, че сигурно си работил за някое богато домакинство, защото макар да си от нисшата класа, си бил обучен от изтънчен професионалист.

— Благодаря ти, Дженкинс — промърмори Джайлс.

— Какво точно значи „изтънчен“? — попита Бейтс.

Джайлс стана толкова умен в новото си призвание, че комендантът на лагера настояваше да бъде обслужван от него дори когато се хранеше сам. Това позволяваше на Джайлс да изучава маниерите му, интонацията му, смеха, дори лекото му заекване.

След няколко седмици редник Барингтън получи ключовете за винарската изба и му бе позволено да избира какви вина да се сервират на вечеря. След няколко месеца Бейтс подслуша коменданта да казва на главния готвач, че Барингтън бил *erstklassig*^[2].

Всеки път когато комендантът организираше вечерно парти, Джайлс бързо преценяваше чии езици могат да се развържат с редовното пълнене на чашите и как да стане невидим всеки път, когато някой започне да бъбри. Предаваше всяка полезна информация, научена вечерта, на ординареца на генерал-майора по време на осемкилометровия крос. Сред тези късчета имаше сведения къде живее комендантът, как е бил избран в градския съвет на трийсет и две годишна възраст и как през 1938 бил назначен за кмет. Не можел да шофира. Бил ходил в Англия три или четири пъти преди войната и владеел свободно английски. В замяна Джайлс научаваше, че двамата с Бейтс са се изкачили с още някое стъпало по стълбицата на комисията.

През деня основната работа на Джайлс беше да прекарва по един час с учителя си. Не разговаряха изобщо на английски и човекът от Солихъл дори каза на генерал-майора, че редник Барингтън започва да звучи все повече и повече като коменданта.

На 3 декември 1941 г. ефрейтор Бейтс и редник Барингтън направиха последното си представяне пред комисията. Генерал-майорът и хората му изслушаха плана „Нощувка със закуска“ със значителен интерес и се съгласиха, че той има много по-добри шансове за успех от повечето недомислени идеи, които бяха чували досега.

— Кога според вас е най-доброто време за изпълняването на плана? — попита генерал-майорът.

— На Нова година, сър — без колебание отвърна Джайлс. — Всички офицери ще се съберат у коменданта за посрещането на празника.

— И тъй като редник Барингтън ще бъде виночерпецът — добави Бейтс, — едва ли много от тях ще са трезви, когато удари полунощ.

— С изключение на Мюлер, който не пие — напомни генерал-майорът.

— Така е, но пък никога не подминава тост за Отечеството, фюрера и Третия райх. Ако добавим Новата година и наздравица за домакина, май ще е доста сънен, когато дойде време да го откарат у дома.

— По кое време обикновено ви връщат в лагера след вечерните партита? — попита един младши лейтенант, който неотдавна се бе включил в групата.

— Около единайсет — отвърна Бейтс. — Но тъй като е Нова година, със сигурност няма да бъде преди полунощ.

— Не забравяйте, господа, че ключовете от винарската изба са у мен, така че ще се погрижа няколко бутилки да стигнат до караулното помещение същата вечер — намеси се Джайлс. — Не искаме охраната да пропусне празненството, нали?

— Всичко това е много добре — каза един подполковник от авиацията, който рядко се обаждаше. — Но как смятате да се измъкнете покрай тях?

— Като минем през портала с колата на коменданта — отвърна Джайлс. — Той винаги е прилежен домакин и никога не си тръгва преди последния си гост, така че би трябвало да имаме най-малко два часа предимство.

— Дори да успеете да откраднете колата му — каза генерал-майорът, — колкото и пияни да са стражите, ще успеят да направят разлика между командира си и сомелиера му.

— Не и ако нося неговия шинел, фуражка, шал и ръкавици — посочи Джайлс.

Младши лейтенантът явно не беше убеден.

— Нима част от плана ви е комендантът най-кратко да ви предаде всичките си дрехи, редник Барингтън?

— Не, сър — отвърна Джайлс на офицера, който бе с по-нисък чин от неговия. — Комендантът винаги оставя шинела, шапката и ръкавиците си в гардеробната.

— Ами Бейтс? — попита същият офицер. — Ще го забележат от километър и половина.

— Не и ако съм в багажника на колата — каза Бейтс.

— Ами шофьорът на коменданта, който би трябвало да остане трезвен като краставичка? — попита генерал-майорът.

— Работим по това — призна Джайлс.

— И дори да успеете да решите проблема с шофьора и да минете през охраната, колко е разстоянието до швейцарската граница? — попита младши лейтенантът.

— Сто седемдесет и три километра — отвърна Бейтс.

— При сто километра в час би трябвало да стигнем за по-малко от два часа.

— При положение, че няма спиране по пътя.

— Няма план за бягство без недостатъци — намеси се генерал-майорът. — В крайна сметка всичко се свежда до това как се справяме с непредвиденото.

Джайлс и Бейтс кимнаха едновременно в знак на съгласие.

— Благодаря, господа — рече генерал-майорът. — Комисията ще обсъди плана ви и ще ви уведоми за решението ви утре сутринта.

— Какво против нас има онзи млад шапкар? — попита Бейтс, след като излязоха.

— Нищо — отвърна Джайлс. — Тъкмо обратното. Подозирам, че иска да е третият член на групата.

На 6 декември ординарецът на генерал-майора каза на Джайлс по време на кроса, че на плана им е дадена зелена светлина и че комисията им желае добър път. Джайлс бързо настигна ефрейтор Бейтс и му съобщи новината.

Барингтън и Бейтс преглеждаха и преговаряха отново и отново плана си, докато не им писна от безкрайните часове подготовка и досущ като олимпийски атлети копнееха да чуят стартовия сигнал.

В шест вечерта на 31 декември 1941 година ефрейтор Тери Бейтс и редник Джайлс Барингтън се явиха в квартирата на коменданта, като

си даваха много добре сметка, че ако планът им се провали, в най-добрия случай ще им се наложи да чакат още цяла година. А ако ги заловяха...

[1] Здрав дух в здраво тяло (лат.). — Б.пр. ↑

[2] Първокласен (нем.). — Б.пр. ↑

22.

— Върни... се... в... шест... и... половина — бавно и високо каза Тери на немския ефрейтор, който ги беше довел до квартирата на коменданта.

От празния поглед на германеца на Джайлс му беше повече от ясно, че от ефрейтора няма да стане сержант.

— Шест... и... половина — повтори Тери, като бавно и отчетливо произнасяше всяка дума. Хвана ефрейтора за китката и му показва на часовника му.

На Джайлс му се искаше да каже на немеца на родния му език: „Ефрейтор, ако се върнеш в шест и половина, ще има каса бира за теб и приятелите ти в караулното“. Знаеше обаче, че ако го направи, ще го арестуват и ще посрещне Нова година в карцера.

Тери отново посочи часовника на ефрейтора и имитира пиене от бутилка. Този път немецът се усмихна и повтори знака.

— Май най-сетне схвана — отбеляза Джайлс, докато влизаха. — Въпреки това трябва да се погрижим да вземе бирата преди пристигането на първия офицер. Така че по-добре да действаме.

— Слушам, сър — отвърна Тери, докато се отдалечаваше към кухнята. Естественият ред беше възстановен.

Джайлс отиде в гардеробната, свали униформата си на сервитьор от закачалката и се преоблече в бяла риза, черна вратовръзка, черни панталони и бяло ленено сако. Видя на пейката черни кожени ръкавици, явно забравени от някой офицер при предишно парти, и ги пхна в джоба си с мисълта, че може да се окажат полезни. Затвори вратата на гардеробната и отиде в трапезарията. Три сервитьорки от града, сред които и Грета (единствената, с която се изкушаваше да флиртува, но знаеше, че Дженкинс не би одобрил), подреждаха маса за шестнайсет души.

Погледна си часовника — 18:12. Излезе от трапезарията и слезе в избата. Една-единствена крушка осветяваше помещението, в което някога се беше намирал архивът. След пристигането на Джайлс шкафове бяха заменени с рафтове за вино.

Джайлс вече беше решил, че ще му трябват най-малко три каси вино за вечерта, както и каса бира за жадния ефрейтор и другарите му в караулното. Прегледа внимателно рафтовете и избра две бутилки шери, дузина бутилки италианско пино гриджо, две каси френско бургундско и каса немска бира. Тъкмо излизаше, когато погледът му се спря върху три бутилки „Джони Уокър“ червен етикет, две бутилки руска водка, половин дузина бутилки „Реми Мартен“ и гарафа старо порто. Помисли си, че на някой случаен посетител може да бъде простено, ако не познае кой с кого воюва.

През следващите петнайсет минути мъкнеше касите вино и бира по стълбите, като непрекъснато си поглеждаше часовника. В 18:29 отвори задната врата и видя немския ефрейтор да подскача и да пляска с ръце, за да се стопли. Джайлс му даде знак да почака мъничко, върна се бързо по коридора (Дженкинс никога не тичаше), взе касата бира, върна се и му я предаде.

Грета, която явно закъсняваше, забеляза размяната и му се ухили. Джайлс отвърна на усмивката ѝ и тя изчезна в трапезарията.

— В караулното — твърдо каза Джайлс и посочи.

Ефрейторът кимна и тръгна. По-рано Тери беше попитал Джайлс дали да не измъкне и малко мезе от кухнята за ефрейтора и приятелите му.

— Категорично не — беше отвърнал Джайлс. — По-добре да се наливат цяла нощ на гладен стомах.

Джайлс затвори вратата и се върна в трапезарията. Сервитьорките почти бяха приключили с подреждането на масата.

Отвори дузината бутилки мерло, но остави на масата само четири, като дискретно скри останалите осем отдолу. Нямаше нужда Мюлер да се досети какво е намислил. Освен това постави бутилка уиски и две бутилки шери в края на масата, след което строи като войници на парад дузина чаши без столче и половин дузина чаши за шери. Всичко беше на мястото си.

Когато влезе полковник Шабакер, Джайлс лъскаше една чаша. Комендантът огледа масата, направи една-две промени в настаняването на гостите и насочи вниманието си към строените бутилки. Джайлс се запита дали няма да коментира видяното, но той просто се усмихна и каза:

— Очаквам гостите да пристигнат към седем и трийсет. Вечерята ще започне в осем.

На Джайлс му оставаше само да се надява, че след няколко часа немският му ще се окаже поне толкова добър, колкото английският на полковник Шабакер.

Следващият влязъл в трапезарията беше млад лейтенант, който беше пристигнал скоро и това беше първата му вечеря при коменданта. Джайлс го забеляза, че поглежда към уискито, и пристъпи напред да го обслужи, като му наля половин чаша. След това поднесе на коменданта обичайното му шери.

Вторият явил се офицер бе капитан Хенкел, адютантът на лагера. Джайлс му поднесе обичайната чаша водка и през следващите трийсет минути обслужваше всеки нов гост, като винаги се съобразяваше с предпочитанията му.

Когато гостите седнаха да вечерят, няколко празни бутилки бяха сменени с резервните, скрити под масата.

Минути по-късно се появиха сервитьорките с купи борш, а комендантът опита бялото вино.

— Италиано — каза Джайлс и посочи етикета.

— Отлично — промърмори комендантът.

Джайлс напълни всички чаши, с изключение на тази на майор Мюлер, който продължаваше да отпива от водата си.

Някои гости пиеха по-бързо от другите, което принуждаваше Джайлс да снове около масата и да внимава някой да не остане с празна чаша. След като купите бяха вдигнати, Джайлс се постара да стане невидим, защото Тери го бе предупредил какво следва. Двойната врата се отвори тържествено и в помещението влезе главният готвач — носеше глава на глиган върху сребърен поднос. Сервитьорките го последваха и поднесоха зеленчуци, картофи и панички с гъст сос в центъра на масата.

Докато готвачът режеше, полковник Шабакер опита бургундското и вкусът на виното го накара да се усмихне доволно. Джайлс отново се зае със задачата да допълва всяка преполовена чаша, отново с едно изключение. Беше забелязал, че младият лейтенант не се е обаждал от известно време, така че остави чашата му недокосната. Един-двама от другите офицери вече започваха да оплитат езици, а Джайлс искаше всички да останат будни поне до полунощ.

Главният готвач се появи отново, за да поднесе второто блюдо, и Джайлс се подчини, когато полковник Шабакер настоя всички чаши да бъдат напълнени. Когато Тери се появи да отнесе остатъците от глиганската глава, единственият все още трезвен офицер беше майор Мюлер.

Готвачът се появи за трети път с черна торта с горски плодове, която бе поставена пред коменданта. Домакинът я нарязва и сервитьорките поднесоха парчетата на гостите. Джайлс продължи да пълни чашите им, докато не му остана само една бутилка.

Докато сервитьорките разчистваха чиниите за десерт, Джайлс махна винените чаши от масата и ги смени с чаши за бренди и порто.

— Господа — обяви полковник Шабакер малко след единайсет, — моля напълнете чашите, тъй като искам да вдигна тост. — Стана, вдигна високо чашата си и провъзгласи: — За Отечеството!

Петнайсет офицери се изправиха с различна скорост и повториха: „За Отечеството!“ Мюлер погледна Джайлс и почука чашата си, за да покаже, че ще му трябва нещо за наздравицата.

— Не вино, идиот такъв — каза му той. — Искam бренди.

Джайлс се усмихна и напълни чашата му с бургундско.

Мюлер не беше успял да го излови.

Шумният разговор продължи, а Джайлс обиколи масата с кутия пури. Младият лейтенант вече беше положил глава на масата и на Джайлс му се стори, че чува хъркане.

Когато комендантът се изправи за втори път, за да пие за здравето на фюрера, Джайлс наля на Мюлер още червено вино. Той вдигна чаша, тракна с токове и отдаде чест. Последва тост за Фридрих Велики и този път Джайлс се погрижи чашата на Мюлер да е напълнена много преди той да се изправи.

В дванайсет без пет Джайлс провери дали всички чаши са пълни. Когато часовникът започна да бие, офицерите закрещяха почти в един глас: „Десет... девет... осем... седем...“ и така до „едно“, след което запяха „Deutschland, Deutschland iiber alles“, като се тупаха по гърба и си честитяха Нова година.

Мина известно време, преди всички да заемат отново местата си. Комендантът остана прав и почука чашата си с лъжица. Всички замълчаха в очакване на новогодишната му реч.

Той започна с благодарност към колегите си за тяхната вяност и всеотдайност в тежката война. След това говори известно време за предопределението на Отечеството. Джайлс си спомни, че Шабакер е бил местен кмет, преди да поеме командването на лагера. Накрая комендантът заяви, че се надява справедливостта да е спечелила войната по това време догодина. На Джайлс му се прииска да закрещи: „Браво! Браво!“ на който и да е език, но Мюлер се обърна да види дали думите на полковника са предизвикали някаква реакция у него. Джайлс се взираше с празен поглед, сякаш не бе разбрал нито дума. Беше успял да издържи поредния тест на Мюлер.

23.

Малко след един първият гост стана да си върви.

— В шест започва дежурството ми, полковник — обясни той.

Думите му бяха посрещнати с насмешливо ръкопляскане, а офицерът се поклони и излезе, без да каже нито дума повече.

Неколцина други гости си заминаха през следващия един час, но Джайлс знаеше, че не може да изпълни добре отрепетираното си измъкване, докато Мюлер все още е тук. Стана малко нервнен, когато сервитьорките започнаха да вдигат чашите за кафе — знак, че вечерта клони към края си и може би ще им бъде наредено да се върнат в лагера. Намираще си занимание и продължаваше да обслужва онези офицери, които като че ли не бързаха да си ходят.

След като последната сервитьорка излезе, Мюлер най-сетне се надигна и пожела лека нощ на колегите си, но не и преди да тракне с токове и отново да отдаде чест. Джайлс и Тери се бяха разбрали да не задействат плана си поне четвърт час след заминаването на Мюлер.

Джайлс напълни чашите на шестимата офицери, останали на масата. Всички бяха близки приятели на коменданта. Двама бяха негови съученици, а други трима бяха работили в градския съвет по негово време; единствено адютантът на лагера беше по-отскорошен познат. Джайлс бе научил всичко това през последните няколко месеца.

Минаваше два и дваисет, когато комендантът даде знак на Джайлс да се приближи.

— Денят беше дълъг — каза той на английски. — Идете при приятеля си в кухнята и си вземете бутилка вино.

— Благодаря, сър — отвърна Джайлс, като остави бутилка бренди и гарафа порто в центъра на масата.

Последните думи, които чу от коменданта, преди да излезе, бяха отправени към адютанта, който седеше от дясната му страна:

— Когато най-сетне спечелим войната, Франц, смятам да предложа на този човек работа. Не мога да си представя, че ще поиска да се върне в Англия, след като над Бъкингамския дворец ще се издига свастика.

Джайлс взе единствената останала бутилка вино на масата, излезе от трапезарията и тихо затвори вратата. Усещаше прилива на адреналин и ясно си даваше сметка, че следващите петнайсет минути ще решат съдбата им. Слезе по задното стълбище до кухнята, където Тери си бърбеше с готвача. На масата до него имаше наполовина празна бутилка шери за готвене.

— Честита Нова година, шефе — каза Тери, докато ставаше от стола си. — Трябва да бягам, че ще закъснея за закуската в Цюрих.

Джайлс едва се сдържа да не избухне в смях, когато готвачът понечи да вдигне ръка за довиждане.

Изтичаха нагоре по стълбите. Бяха единствените двама трезви в сградата. Джайлс подаде бутилката вино на Тери и му каза:

— Най-много две минути.

Тери тръгна по коридора и се измъкна през задната врата, а Джайлс се скри в сенките в горния край на стълбището, защото един офицер излезе от трапезарията и тръгна към тоалетната.

След секунди задната врата се отвори и Тери подаде глава. Джайлс му замаха яростно и му посочи тоалетната. Тери изтича при него в сенките миг преди офицерът да излезе оттам и да тръгне с несигурна крачка към трапезарията. След като вратата се затвори, Джайлс попита:

— Как е нашият кротък немец, ефрейтор?

— Почти заспал. Дадох му бутилката вино и му казах, че ще се забавим поне още час.

— Мислиш ли, че те е разбрал?

— Мисля, че не му пукаше.

— Бива. Твой ред е да стоиш на пост — каза Джайлс и се измъкна в коридора.

Стисна юмруци, за да накара ръцете си да спрат да треперят, и тъкмо да отвори вратата на гардеробната, когато му се стори, че чува глас отвътре. Замръзна, долепи ухо до вратата и се заслуша. Нужен му бе само миг да разбере кой е. За първи път наруши златното правило на Дженкинс и изтича по коридора, за да се присъедини към Тери.

— Какво стана?

Джайлс опря пръст на устните си. Вратата на гардеробната се отвори и от нея излезе майор Мюлер, закопчаваше си панталона.

Наметна си шинела, погледна по коридора, за да се увери, че никой не го е забелязал, измъкна се през предната врата и изчезна в нощта.

— С коя? — попита Джайлс.

— Сигурно с Грета. Оправял съм я няколко пъти, но никога в гардеробната.

— Това не е ли поддържане на близки връзки с врага? — прошепна Джайлс.

— Само ако си офицер — отвърна Тери.

Наложи се да чакат само няколко секунди, преди вратата да се отвори отново. Леко зачервена, Грета излезе спокойно, без да си прави труда да проверява дали някой я е видял.

— Втори опит — каза Джайлс, тръгна бързо по коридора, отвори гардеробната и хлътна вътре миг преди друг офицер, адютантът, да излезе от трапезарията.

„Не завивай надясно, не завивай надясно“, замоли се Тери наум. Офицерът зави наляво, към тоалетната. Тери се замоли немецът да постави рекорд по дълго пикаене. Започна да брои секундите — и тогава вратата на гардеробната се отвори и в коридора излезе човек, който беше комендантът във всяко отношение, с изключение на името. *Скрий се*, замаха му трескаво Тери. Джайлс се мушна обратно в гардеробната и затвори вратата.

Аджутантът излезе от тоалетната и Тери се уплаши, че ще отиде в гардеробната за шинела и фуражката си и ще открие Джайлс облечен като коменданта. Това щеше да означава край на играта преди още да е започнала. Адютантът обаче спря пред вратата на трапезарията, отвори я и изчезна вътре. Щом вратата се затвори, Тери се втурна по коридора, отвори гардеробната и откри Джайлс, облечен с шинел, с шал, ръкавици, висока фуражка и с палка в ръка. На челото му беше избила пот.

— Да се махаме, преди някой от двамата ни да е получил инфаркт — каза Тери.

Напуснаха сградата по-бързо и от Мюлер и Грета.

— Спокойно — каза Джайлс, щом се озоваха навън. — Не забравяй, че ние сме единствените трезвени тук.

Уви шала около врата си, за да скрие доколкото може лицето си, нахлупи фуражката, стисна здраво палката и леко се прегърби, тъй като беше малко по-висок от коменданта.

Щом зърна приближаващия се Джайлс, шофьорът изскочи от колата и отвори задната врата. Джайлс беше репетирал изречението, което бе чувал полковникът да казва неведнъж на шофьора си, и докато се настаняваше отзад, нахлупи фуражката още повече и каза завалено:

— У дома, Ханс.

Докато сядаше зад волана, Ханс чу някакво щракане, което приличаше на затваряне на багажник, и погледна подозрително назад. Беше се объркал — комендантът просто почукваше с палката по прозореца.

— Какво чакаш, Ханс? — попита малко завалено Джайлс.

Ханс запали двигателя, превключи на първа и бавно потегли към портала. Някакъв сержант чу приближаването на колата и излезе от постройката. Опита се да вдигне бариерата и да отдаде чест едновременно. Джайлс вдигна палката си за поздрав и едва не избухна в смях, когато видя, че горните две копчета на куртката на стража са разкопчани. Полковник Шабакер никога не би оставил това без забележка, дори на Нова година.

Майор Форсдайк, отговорникът по разузнаването в комисията по бягствата, беше казал на Джайлс, че домът на коменданта е на три километра от лагера и че последните двеста метра са по тясна неосветена алея. Джайлс остана сгъшен в края на задната седалка, където не можеше да бъде видян в огледалото, но веднага щом колата зави в алеята, се изправи, потупа шофьора по рамото с палката си и му нареди да спре.

— Не мога да издържа — каза той, изскочи от колата и се престори, че разкопчава дюкяна си.

Ханс гледаше как полковникът изчезва в храстите. Беше малко объркан — в края на краищата се намираха само на стотина метра от дома му. Излезе от колата и зачака при задната врата. Когато му се стори, че чува приближаването на началника си, се обърна — и видя юмрук, който в следващия миг счупи носа му.

Ханс се свлече на земята в безсъзнание.

Джайлс изтича при багажника и го отвори. Тери се измъкна, клекна до Ханс и започна да разкопчава униформата му. След като я облече, стана ясно колко по-дребен и дебел е Ханс.

— Няма значение — каза Джайлс, сякаш прочел мислите му. — Когато си зад волана, никой не те поглежда за втори път.

Замъкнаха Ханс зад колата и го натикаха в багажника.

— Не вярвам да се събуди, преди да сме седнали да закусваме в Цюрих — каза Тери, докато му запушваше устата с носна кърпа.

Новият шофьор на коменданта зае мястото си зад волана и никой от двамата не проговори, докато не се озоваха отново на главния път. На Тери не му се налагаше да спира и да проверява знаците, тъй като беше изучавал маршрута до границата всеки ден през изминалия месец.

— Стой от дясната страна — ненужно му напомни Джайлс — и не карай прекалено бързо. Най-малко ни трябва да ни спре някой.

— Мисля, че успяхме — каза Тери, докато подминаваха табелата за Шафхаузен.

— Няма да повярвам, докато не ни настанят на масата в хотел „Империал“ и сервитьорът не ми връчи менюто.

— На мен не ми трябва меню — отвърна Тери. — Яйца, бекон, боб, наденичка и домат, плюс една бира. Това ми е обичайната закуска на пазара всяка сутрин. А твоята?

— Съомга, препечена филийка с масло, лъжичка оксфордски мармалад и чай „Ърл Грей“.

— Не ти беше нужно много време да се преобразиш от иконом в конте.

Джайлс се усмихна. Погледна си часовника. В първата сутрин на новата година колите по пътя бяха малко, така че се движеха доста добре. Докато Тери не забележа пред тях военна колона.

— А сега какво? — попита той.

— Задмини ги. Не можем да си позволим да се бавим. Нямат причина да подозират нищо — ти караш старши офицер.

Тери мина в средата на пътя и започна да задминава дългата колона бронирани камиони и мотоциклети. Точно както беше предсказал Джайлс, никой не прояви интерес към минаващия мерцедес, който явно пътуваше по някаква важна работа. Когато задмина водещата кола, Тери въздъхна с облекчение, но не се отпусна, докато не взе следващия завой и колоната не изчезна от погледа им.

Джайлс продължаваше да поглежда часовника си на всеки няколко минути. Следващият знак потвърди, че се движат добре, но той знаеше, че няма как да кажат кога си е тръгнал последният гост на

коменданта и дали полковник Шабакер вече не търси колата и шофьора си.

След още половин час стигнаха покрайнините на Шафхаузен. И двамата бяха толкова нервни, че почти не разговаряха. Джайлс бе изтощен от бездействието на задната седалка, но знаеше, че не може да си позволи да се отпусне, докато не прекосят швейцарската граница.

Когато влязоха в града, местните тъкмо се събуждаха — трамвай, окъсняла кола, неколцина велосипедисти, които имаха лошия късмет да са на работа през първия ден от новата година. Тери нямаше нужда да се оглежда за указателни знаци към границата — Швейцарските Алпи се извисяваха в небето. Свободата бе толкова близо, че можеха да се протегнат и да я докоснат.

— По дяволите! — изруга Тери и наби спирачките.

— Какво има? — попита Джайлс и се наведе напред.

— Виж само каква опашка!

Джайлс подаде глава през прозореца и видя пред тях поне четирийсет коли, които чакаха да прекосят границата. Огледа се за официални автомобили. Оказа се, че няма.

— Пререди ги — каза той. — Точно това се очаква от нас. Ако не го направим, това само ще привлече вниманието.

Тери подкара напред и спря точно пред бариерата.

— Слез и ми отвори вратата, но без да казваш нито дума — каза Джайлс.

Тери изключи двигателя, излезе и отвори задната врата. Джайлс тръгна решително към караулката.

Младият офицер вътре скочи от мястото си зад бюрото и отдаде чест, когато видя влизащия полковник. Джайлс му подаде документите, изработени от лагерния фалшификатор, които би трябвало да им осигурят преминаване през всеки граничен пост на Германия. Скоро щеше да разбере дали онзи не е преувеличавал. Докато офицерът ги прелистваше, Джайлс се потупваше нетърпеливо по бедрото с палката и час по час си поглеждаше часовника.

— Имам важна среща в Цюрих — рязко рече той. — Вече закъснявам.

— Съжалявам, полковник. Ще отнеме само минутка.

Погледна снимката на Джайлс и като че ли се озадачи. Джайлс се запита дали ще намери смелост да го помоли да си свали шала — ако

го направеше, офицерът незабавно щеше да си даде сметка, че е твърде млад, за да е полковник.

Джайлс се взираше дръзко в офицера, която явно претегляше възможните последствия от задържането на старши офицер и задаването на ненужни въпроси. Везните се наклониха в полза на Джайлс. Офицерът кимна, подпечата документите и каза:

— Надявам се да не закъснеете за срещата си, господин полковник.

— Благодаря — отвърна Джайлс, прибра документите във вътрешния си джоб и тръгна към вратата, но изведнъж гласът на младия офицер го закова на място.

— Хайл Хитлер! — извика той.

Джайлс се поколеба, обърна се бавно и каза „Хайл Хитлер“, отдавайки перфектно чест. Докато излизаше, трябваше да потисне смеха си, като видя как Тери държи вратата с една ръка, а с другата поддържа панталоните си.

— Благодаря, Ханс — каза Джайлс, докато се настаняваше на задната седалка.

Точно тогава нещо задумка откъм багажника.

— Господи — промълви Тери. — Ханс.

И двамата си припомниха думите на генерал-майора — няма план за бягство без недостатъци. В крайна сметка всичко се свежда до това как се справяме с непредвиденото.

Тери затвори задната врата и се върна на мястото си зад волана колкото се може по-бързо, тъй като се страхуваше, че стражите ще чуят блъскането. Опита се да остане спокоен, докато бариерата се вдигаше сантиметър по сантиметър, а ударите ставаха все по-силни и по-силни.

— Карай бавно — каза Джайлс. — Не им давай причина да заподозрат нещо.

Тери превключи на първа и бавно потегли към бариерата. Джайлс погледна през страничния прозорец, докато минаваха покрай поста. Младият офицер говореше по телефона. Погледна през прозореца, закова поглед право в Джайлс, скочи от мястото си и се втурна навън.

Джайлс прецени, че швейцарският граничен пост е на не повече от двеста метра. Погледна през задния прозорец и видя, че младият

офицер трескаво ръкомаха, а от граничния пункт се изсипват войници с пушки.

— Смяна на плана — викна Джайлс. — Газ!

Първите куршуми се забиха в багажника.

Задната дясна гума се пръсна. Тери отчаяно се опита да задържи колата на пътя, но тя започна да лъкатуши, блъсна се в мантинелата и спря между двата гранични поста. Около тях продължаваха да се сипят куршуми.

Двамата изскочиха от колата и затичаха презглава към швейцарската граница. Ако на някой от тях му беше писано да постави рекорд по спринт, днес беше денят. Макар да тичаха на зигзаг, за да избегнат куршумите, Джайлс беше сигурен, че ще успее пръв да мине през финала. Швейцарските граничари им викаха окуражително и когато премина линията, Джайлс вдигна триумфално ръце. Най-сетне беше победил най-големия си съперник.

Обърна се да му се подиграе. Тери лежеше наред пътя на трийсетина метра назад, с пръсната глава.

Джайлс рухна на колене и запълзя към приятеля си, но двама швейцарски граничари го сграбчиха за глезените и го издърпаха назад.

Искаше му се да им обясни, че вече не му пука за закуската.

ХЮГО БАРИНГТЪН
1939 — 1942

24.

Когато прочете в „Бристол Ивнинг Нюз“, че Хари Клифтън е загинал в морето часове след обявяването на войната, Хюго Барингтън се усмихна доволно.

Най-сетне германците бяха направили нещо свястно. Неизвестен капитан на подводница бе решил с лекота най-големия му проблем. Хюго започна да вярва, че дори е възможно след време да се върне в Бристол и да заеме отново мястото си като вицепрезидент на „Барингтън Шипинг Лайн“. Щеше да започне да обработва майка си с редовни обаждания до Барингтън Хол, но само след като баща му е тръгнал на работа. Вечерта излезе да празнува и се прибра пиан като лорд.

Когато след прекъснатата сватба на дъщеря си се премести в Лондон, Хюго нае един сутеренен апартамент в Кадоган Гардънс за един паунд седмично. Единственото добро на тристайната квартира беше адресът, който създаваше впечатление за състоятелен човек.

Макар все още да имаше някакви средства в банката, те бързо се стопиха — разполагаше с куп свободно време и нямаше редовен източник на доходи. Не след дълго се наложи да се откаже от любимото си „Бугати“, което му помогна да изкара още няколко седмици, докато не отхвърлиха поредния му чек. Не можеше да се обърне за помощ към баща си, защото той щеше да го отреже; пък и сър Уолтър по-скоро би подал ръка на Мейзи Клифтън, отколкото пръст на сина си.

След няколко месеца бездействие в Лондон се опита да си намери работа. Не беше лесно; ако потенциалният работодател познаваше баща му, не се стигаше дори до интервю, а в останалите случаи бъдещите му шефове очакваха от него да работи през часове, за чието съществуване не бе подозирал, и срещу заплащане, което не можеше да покрие дори сметката му в клуба.

Хюго започна да играе с малкото останали му пари на борсата. Беше слушал доста стари приятели от училището, които му говореха за сделки, които не могат да се провалят; дори се забърка в едно-две

съмнителни начинания, които го свързаха с типове, наричани от пресата черноросаджии. Баща му би ги нарекъл долни мошеници.

Близо година Хюго разчиташе на заеми от приятели и дори от приятели на приятелите си. Но когато нямаш начин да си върнеш дълговете, бързо отпадаш от повечето списъци за партита и престават да те канят на лов в провинцията през уикенда.

Когато се отчайваше напълно, Хюго звънеше на майка си. Винаги можеше да разчита на мама за някоя десетачка — точно както беше разчитал и навремето като малък.

Един стар съученик, Арчи Фенуик, също го биваше — канеше го от време на време на обяд в клуба си или на някое модно коктейл парти в Челси. Именно там Хюго за първи път среща Олга. Онова, което привлече моментално вниманието му, не беше лицето или фигурата ѝ, а перлите — три реда перли около шията ѝ. Хюго притисна Арчи в ъгъла и го попита дали са истински.

— Със сигурност — отвърна приятелят му. — Но имай предвид, че не си единственият, който се опитва да бръкне точно в това гърне мед.

Арчи му каза, че Олга Петровски пристигнала неотдавна в Лондон: избягала от Полша след германското нашествие. Родителите ѝ били прибрани от гестапо, защото били евреи. Хюго се намръщи. Арчи не можеше да му каже повече за нея, освен че живеела във великолепна къща на Лаундс Скуеър и имала колекция картини. Хюго никога не бе проявявал особен интерес към изящните изкуства, но дори той бе чувал за Пикасо и Матис.

Така че се представи на мис Петровски и когато Олга му разказа защо е трябвало да напусне Германия, изрази възмущението си и я увери, че семейството му с гордост е поддържало делови отношения с евреи вече повече от сто години. В края на краищата баща му сър Уолтър Барингтън беше приятел на Ротшилд и Хамбро. Много преди края на партито вече беше поканил Олга на обяд в „Риц“ на следващия ден, но тъй като вече не му позволяваха да подписва сметката, трябваше да изкрънка пет паунда от Арчи.

Обядът мина добре и през следващите няколко седмици Хюго ухажваше усърдно Олга, доколкото позволяваха ресурсите му. Каза ѝ, че е напуснал съпругата си, след като тя му признала, че имала връзка с най-добрия му приятел, и че е помолил адвоката си да подготви

необходимите документи за развода им. Елизабет всъщност вече се беше развела с него и съдията ѝ бе отредил Имението и всичко, което Хюго не беше успял да вземе при спешното си изнасяне оттам.

Олга се отнесе с голямо разбиране и Хюго ѝ обеща, че веднага щом бъде свободен, ще поиска ръката ѝ. Непрекъснато ѝ повтаряше колко е прекрасна и страстна — тя всъщност лежеше в леглото като дърво — в сравнение с Елизабет. Не пропускаше да отбележи, че след смъртта на баща му тя ще стане лейди Барингтън и че временните му финансови затруднения ще бъдат решени, когато наследи имотите на фамилията. Успя да я остави с впечатлението, че баща му е много по-възрастен и много болен. „Топи се бързо“ — това бе изразът му.

След няколко седмици Хюго се премести на Лаундс Скуеър и през следващите няколко месеца се върна към стила на живот, който смяташе за свой по право. Някои от приятелите му коментираха какъв късмет е извадил да си осигури компанията на такава очарователна и красива жена, а един-двама не се сдържаха и добавиха: „При това доста състоятелна“.

Хюго почти беше забравил какво е да се храниш три пъти на ден, да носиш нови дрехи и да те кара шофьор. Върна повечето си дългове и не след дълго пред него отново започнаха да се отварят врати, които доскоро се затръшваха под носа му. Започваше обаче да се чуди колко ли още ще продължи всичко това, защото определено нямаше намерение да се жени за еврейска бегълка от Варшава.

Дерек Мичъл се качи на експреса от Темпъл Мийдс до Падингтън. Частният детектив отново работеше на пълна пара за стария си работодател, след като възнаграждението му се изплащаше на първо число и разходите му се възстановяваха срещу представена сметка. Хюго очакваше Мичъл да му докладва веднъж месечно за живота на фамилията Барингтън. Най-вече се интересуваше от делата на баща си, бившата си жена, Джайлс, Ема и дори Грейс, но си оставаше параноичен и относно Мейзи Клифтън и искаше Мичъл да му казва всичко, което прави — наистина всичко.

Мичъл пътуваше до Лондон с влак и двамата се срещаха в чакалнята при седми перон на гара Паддингтън. Час по-късно детективът вземаше влака обратно до Темпъл Мийдс.

Именно благодарение на него Хюго знаеше, че Елизабет продължава да живее в Имението и че Грейс рядко се връща у дома, след като беше спечелила стипендия в Кеймбридж. Ема бе родила син, когото бе кръстила Себастиан Артър. Джайлс бе постъпил в Уесекския полк като редник и след основното обучение бе изпратен в офицерската школа.

Това изненада Хюго, който знаеше, че Джайлс е определен като негоден за военна служба от Глостърширския полк малко след началото на войната — подобно на баща си, той също имаше цветна слепота. Хюго бе използвал същия недъг, за да си спести мобилизирането през 1915 година.

Месеците минаваха и Олга започна да пита все по-често и по-често кога ще приключи разводът на Хюго. Той винаги се опитваше да създаде впечатление, че развързката предстои в най-скоро време, но когато тя му каза, че ще е по-добре да се върне в апартамента си на Кадоган Скуеър, докато всичко не приключи официално и окончателно, той реши да предприеме нещо. Изчака още една седмица и ѝ каза, че адвокатите му са започнали делото.

Последваха още няколко месеца домашна хармония. Не беше казал на Олга, че е освободил апартамента на Кадоган Скуеър в деня, когато се премести при нея. Ако тя го изхвърлеше, нямаше къде да живее.

Около месец по-късно Мичъл се обади и каза, че трябва спешно да се срещнат. Това беше крайно необичайно. Разбраха се да се видят на следващия ден в четири следобед на обичайното място.

Когато Мичъл влезе в чакалнята, Хюго вече седеше на една пейка, скрит зад новия брой на „Лондон Ивнинг Нюз“. Четеше за превземането на Тобрук от Ромел — не че можеше да открие мястото на картата. Продължи да чете, докато Мичъл не седна до него.

Частният детектив говореше тихо и нито веднъж не погледна към Хюго.

— Реших, че ще искате да научите, че голямата ви дъщеря е постъпила на работа като сервитьорка в „Гранд Хотел“ под името мис Дикенс.

— Мейзи Клифтън не работи ли на същото място?

— Да, тя е управител на ресторанта и шефка на дъщеря ви.

Хюго не можеше да си представи защо ѝ е притрябвало на Ема да работи като сервитьорка.

— Майка ѝ знае ли?

— Би трябвало, защото Хъдсън я оставя на стотина метра от хотела всяка сутрин в пет и четирийсет и пет. Но не това е причината, поради която поисках да се срещнем.

Хюго обърна страницата на вестника и попадна на снимка на генерал Окинлек — стоеше пред палатката си наред пустинята и говореше на войската.

— Вчера сутринта дъщеря ви взе такси до пристанището. Носеше куфар. Качи се на пътническия кораб „Канзас Стар“, където е получила работа на рецепцията. Каза на майка си, че отива в Ню Йорк на гости при баба си Филис, която, доколкото ми е известно, е сестра на лорд Харви.

На Хюго щеше да му е много интересно да разбере как Мичъл се е добрал до тази информация, но още се опитваше да проумее защо Ема ще иска да започне работа на кораба, на който бе умрял Хари Клифтън. Нищо от чутото не изглеждаше смислено. Заръча на Мичъл да порови по-надълбоко и незабавно да му съобщи, ако успее да разбере какво е намислила Ема.

Малко преди да вземе обратния влак до Темпъл Мийдс Мичъл каза, че немските бомбардировачи са сринали напълно Броуд стрийт. Хюго не можеше да си представи защо това трябва да го интересува, докато Мичъл не му напомни, че именно на тази улица се бе намирало „При Тили“. Смяташе, че мистър Барингтън следва да е в течение, че около някогашното заведение на мисис Клифтън има промени. Хюго му благодари за информацията, без да показва, че тя представлява особен интерес за него.

Веднага щом се върна на Лаундс Скуеър, Хюго телефонира на мистър Прендъргаст от „Национална провинциална банка“.

— Предполагам, че се обаждате за Броуд стрийт — бяха първите думи на банкера.

— Да, чух, че теренът, където беше „При Тили“, може би е за продан.

— Цялата улица е за продан след бомбардировките — каза Прендъргаст. — Повечето търговци изгубиха бизнеса си, а тъй като сме във война, не могат да си поискат застраховките.

— Значи мога да взема терена на разумна цена?

— Честно казано, можете да вземете цялата улица на безценица. Всъщност, мистър Барингтън, ако разполагате със свободни пари, бих ви го препоръчал като умна инвестиция.

— При положение, че спечелим войната — напомни му Хюго.

— Признавам, че има известен риск, но печалбите могат да се окажат доста добри.

— За каква сума говорим?

— Мисля, че за терена на мисис Клифтън двеста паунда е приемлива цена. Тъй като половината търговци от улицата ползват моята банка, предполагам, че можете да купите целия бомбардиран район за около три хиляди. Все едно да играеш „Монополи“ с подправени зарове.

— Ще си помисля — каза Хюго и затвори. Не можеше да каже на Прендъргаст, че не разполага дори с изкуствените пари на „Монополи“.

Опита се да измисли по какъв начин да събере сумата, щом никой от обичайните му познати не беше склонен да му заеме дори петачка. Не можеше да иска още пари от Олга, освен ако не беше готов да се яви пред олтара с нея — нещо, за което и дума не можеше да става.

Щеше да изхвърли мисълта от главата си, ако случайно не се бе сблъскал с Тоби Дънстейбъл на едно от партитата на Арчи.

Тоби и Хюго бяха учили по едно време в Итън. Хюго не можеше да си спомни кой знае какво за Дънстейбъл, освен че редовно крадеше неща на по-малките момчета. Когато най-сетне го хванаха да вади банкнота от десет шилинга от едно шкафче, всички очакваха да го

изключат. И най-вероятно щеше да стане точно така, ако Тоби не беше вторият син на граф Дънстейбъл.

Когато Хюго го попита как я кара, Тоби отговори доста мъгляво, че се занимава с покупко-продажби. Хюго сподели с него за възможностите за инвестиции, които предлагаше Броуд стрийт, но той като че ли не прояви особен интерес. Всъщност Хюго забеляза, че Тоби не откъсва поглед от диамантената огърлица, проблясваща на шията на Олга.

Тоби му подаде визитката си с думите:

— Друже, ако някога ти потрябват бързи пари, няма проблем, ако разбираш накъде бия.

Хюго разбираше накъде бие, но не прие чак толкова сериозно намека му, докато една сутрин на закуска Олга не го попита дали вече има насрочена дата за делото. Хюго я увери, че всичко ще стане в най-скоро време.

Излезе от къщата, отиде право в клуба, извади визитката на Тоби и му звънна. Разбраха се да се срещнат в една кръчма във Фулам, където седнаха в ъгъла, поръчаха си по един двоен джин и разговаряха как вървят военните действия в Близкия изток. Смениха темата едва когато бяха сигурни, че никой не ги подслушва.

— Трябва ми само ключ за апартамента — каза Тоби. — И точното място, където си държи бижутата.

— Това лесно може да се уреди — увери го Хюго.

— Единственото, което искам, друже, е двамата да ви няма достатъчно дълго, за да си свърша работата.

Когато на закуска Олга спомена, че би искала да види постановката на „Риголето“ в „Садлър Уелс“, Хюго предложи да вземе билети. При други обстоятелства щеше да измисли някакво извинение, но този път се съгласи с готовност и дори предложи след това да празнуват в „Савой“.

— Какво да празнуваме? — попита тя.

— Разводът ми — отвърна той.

Тя се хвърли в обятията му.

— Скъпа моя, само още шест месеца и ще бъдеш мисис Барингтън.

Извади малка кожена кутийка от джоба си и й предложи годежен пръстен, купен предишния ден от бижутерски магазин на Бърлингтън

Аркейд с уговорката, че може да го върне, ако не бъде приет. Не че имаше намерение да го връща през следващата половин година. Тя го прие.

Операта сякаш се проточи цели три месеца вместо трите часа, както пишеше в програмата. Хюго обаче изтърпя геройски, тъй като знаеше, че Тоби ще се възползва добре от отпуснатото му време.

По време на вечерята в Речния салон Хюго и Олга обсъждаха къде ще прекарат медения си месец, тъй като нямаше да могат да пътуват в чужбина. Олга предпочиташе Бат, което бе малко по-близо до Бристол, отколкото му се харесваше на Хюго, но тъй като пътешествието така и нямаше да се случи, с радост се съгласи на предложението ѝ.

В таксито на връщане до Лаундс Скуеър Хюго се запита колко ли време ще мине, преди Олга да открие, че диамантите ѝ са изчезнали. Оказа се по-скоро, отколкото предполагаше, защото още с отварянето на вратата видяха, че всичко е обрано до шушка. По стените бяха останали само бели петна, показващи размерите на картините, които доскоро висяха там.

Олга изпадна в истерия, а Хюго вдигна телефона и се обади на 999. На полицаите им трябваша няколко часа да опишат всичко изчезнало, защото Олга не можеше да се успокои достатъчно, за да отговаря на въпросите им. Главният разследващ инспектор ги увери, че в рамките на четирийсет и осем часа всички по-големи търговци на диаманти и произведения на изкуството ще получат описание на изчезналите неща.

Когато следващия следобед се срещна с Тоби Дънстейбъл във Фулам, Хюго беше бесен. Старият му съученик прие избухването му със спокойствието на боксьор тежка категория и когато Хюго най-сетне остана без сили, побутна към него кутия за обувки.

— Не ми трябват обувки — озъби се Хюго.

— Може би. Но с онова вътре ще можеш да си купиш цял магазин за обувки — отвърна Тоби.

Хюго вдигна капака и зяпна. В кутията нямаше обувки, а пачки банкноти от по пет паунда.

— Не е нужно да си правиш труда да ги броиш — каза Тоби. — Точно десет хиляди са.

Хюго се усмихна. Изведнъж отново се почувства спокоен.

— Ти си добър другар — каза той, затвори кутията и поръча по още един двоен джин с тоник.

Седмиците минаваха, полицията не успя да открие никакви заподозрени и главният инспектор ясно даде на Хюго да разбере, че обирът по всяка вероятност е дело на вътрешен човек. Използваше този израз при всяка среща. Тоби обаче го увери, че никога не биха се осмелили да арестуват сина на сър Уолтър Барингтън, освен ако не разполагат с железни доказателства, които биха убедили категорично съдебните заседатели.

Олга попита Хюго откъде са новите му костюми и как може да си позволи „Бугати“. Той ѝ показва документите на колата, които потвърждаваха, че я е притежавал още преди да се запознаят. Спести ѝ подробността какъв късмет е извадил, че търговецът, на когото я бе продал с такава неохота, все още я притежаваше на хартия.

Краят на срока, след който щеше да бъде обявен разводът му, бързо приближаваше и Хюго започна да се подготвя за маневрата, известна във военните кръгове като стратегическо изтегляне. Именно тогава Олга обяви, че имала да сподели с него някаква чудесна новина.

Уелингтън някога казал на някакъв младши офицер, че най-важното нещо в живота е избирането на подходящия момент — а кой беше Хюго, че да противоречи на победителя от Ватерлоо, особено щом пророчеството на великия мъж беше на път да се отнесе за него?

Докато четеше „Таймс“ на закуска, обърна на некролозите и видя снимка на баща си, който се взираше в него от страницата. Прочете текста, като внимаваха Олга да не види, че животът и на двамата предстои да се промени.

Гръмовержеца беше подготвил добро изпращане на стареца, но Хюго най-много го интересуваше последният абзац. „Сър Уолтър Барингтън се наследява от единствения му оцелял син Хюго, който ще наследи титлата“.

„Таймс“ обаче не добавяше „и всичко, което върви с нея“.

МЕЙЗИ КЛИФТЪН
1939 — 1942

Мейзи още помнеше болката, която бе изпитала, когато съпругът ѝ не се върна от работа. Знаеше, че Артър е мъртъв, макар че минаха години преди брат ѝ Стан да склони да ѝ каже истината за това как съпругът ѝ бе намерил смъртта си в корабостроителницата.

Но тази болка беше нищо в сравнение с новината, че единственият ѝ син е бил погребан в морето след като „Девониън“ бил поразен от германско торпедо часове след обявяването на войната.

Никога нямаше да забрави последния път, когато бе видяла Хари. Беше дошъл да я види в „Гранд Хотел“ онзи четвъртък сутринта. Ресторантът бе пълен, посетителите се бяха наредили на дълга опашка и чакаха да се освободят места. Той също се беше наредил, но като я видя да влиза и излиза от кухнята без секунда свободно време, си беше тръгнал: сигурно си мислеше, че не го е забелязала. От малък беше разумно дете и знаеше, че тя не би одобрила прекъсване през работно време; а и знаеше, че тя не би искала да научава, че е напуснал Оксфорд, за да постъпи във флота.

Сър Уолтър Барингтън мина на следващия ден да ѝ каже, че Хари е отплавал сутринта като четвърти офицер на „Девониън“ и ще се върне след по-малко от месец, за да постъпи на борда на „Резолюшън“ като обикновен моряк, тъй като възнамерявал да поеме на издирване на германски подводници в Атлантика. Онова, което не осъзнаваше, бе, че подводниците вече издирват него.

Мейзи смяташе да си вземе почивен ден за връщането на Хари, но не бе писано така. Не ѝ помагаше знанието колко много други майки са изгубили децата си заради тази жестока и варварска война.

Доктор Уолас, корабният лекар на „Канзас Стар“, я чакаше на Стил Хаус Лейн, когато се върна от работа в онази октомврийска вечер. Нямаше нужда да ѝ казва защо е дошъл. Беше изсечено на лицето му.

Седнаха в кухнята и докторът ѝ каза, че е бил отговорен за здравето на моряците, извадени от океана след потопяването на „Девониън“. Увери я, че е направил всичко по силите си да спаси живота на Хари, но за съжаление той така и не дошъл в съзнание. От

деветимата моряци, за които се грижел онази нощ, оцелял само един — някой си Том Брадшоу, трети офицер на „Девониън“, който явно бил приятел на Хари. Брадшоу написал съболезнователно писмо, което д-р Уолас обещал да връчи на мисис Клифтън веднага щом „Канзас Стар“ се върне в Бристол. Беше спазил думата си. Мейзи се почувства виновна в мига, в който докторът си тръгна. Не му беше предложила дори чаша чай.

Остави писмото на Том Брадшоу над камината до любимата ѝ снимка на Хари с училищния хор.

На следващия ден колегите ѝ в хотела бяха мили и се опитваха да я утешат, а управителят мистър Хърст ѝ предложи да си вземе няколко дни отпуска. Тя му отговори, че това е последното, от което има нужда. Вместо това поемаше колкото може извънредни часове с надеждата, че работата ще притъпи болката ѝ.

Това така и не стана.

Много от работещите в хотела младежи напускаха, за да постъпят в армията. Местата им се заемаха от жени. Вече не се смяташе за позорно петно млада жена да работи и Мейзи откри, че поема върху себе си все повече и повече отговорности с намаляването на мъжкия персонал.

Управителят на ресторанта щеше да се пенсионира на шестдесетия си рожден ден, но Мейзи предполагаше, че мистър Хърст ще го помоли да остане на работа до края на войната. Смая се, когато той я повика в кабинета си и ѝ предложи мястото му.

— Напълно си го заслужила, Мейзи — каза той. — И управителният съвет е съгласен с мен.

— Бих искала да ми дадете няколко дни да си помисля — отговори тя.

През следващата седмица мистър Хърст не повдигна въпроса, а когато най-сетне го направи, Мейзи предложи да я поставят на изпитателен срок за един месец. Той се разсмя.

— Обикновено за изпитателен месец настоява работодателят, а не работникът.

Само за седмица бяха забравили за изпитателния период — макар че работното време бе дълго и новите ѝ отговорности я

изтощаваха, Мейзи никога не се бе чувствала по-задоволена. Знаеше, че когато войната свърши и момчетата се върнат от фронта, отново ще заработи като сервитьорка. Би се съгласила да се върне и към проституцията, ако по този начин имаше някакъв шанс Хари да е сред завърналите се.

Не ѝ трябваше да може да чете, за да научи, че японските военновъздушни сили са унищожили американския флот в Пърл Харбър и че гражданите на Съединените щати са се надигнали като един срещу общия враг, защото всички говореха за това.

Не мина много време и тя срещна първия американец.

Хиляди янки пристигаха в Западна Англия през следващите две години и мнозина от тях бяха разквартирувани в армейските лагери в покрайнините на Бристол. Някои от офицерите се хранеха в ресторанта на хотела, но малко след като ставаха редовни посетители изчезваха и никой не ги виждаше отново. Мейзи постоянно и с болка забелязваше, че някои от тях не са по-големи от Хари.

Това обаче се промени, когато един от офицерите се върна. Мейзи не го позна веднага, когато влезе в ресторанта с инвалидна количка и помоли да го настанят на обичайната му маса. Винаги бе смятала, че е добра в запомнянето на имена и още по-добра в запомнянето на лица — трябва да си добър, когато не можеш да четеш и пишеш. И в момента, в който чу провлачения южняшки акцент, нещо прещрака в главата ѝ.

— Лейтенант Мълхоланд, нали?

— Не, мисис Клифтън. Вече съм майор Мълхоланд. Тук съм да се възстановя, преди да ме върнат в Северна Каролина.

Тя се усмихна и го настани на обичайната му маса, макар че той не ѝ позволи да му помогне с инвалидната количка. Майк, както я помоли да се обръща към него, наистина стана редовен посетител и се появяваше два, дори три пъти седмично.

Мейзи се разсмя, когато мистър Хърст ѝ прошепна:

— Знаеш ли, хвърлил ти е око.

— Мисля, че дните ми за флиртуване са отминали отдавна — отвърна тя.

— Не се заблуждавай — възрази той. — Ти си в разцвета си, Мейзи. Казвам ти, майор Мълхоланд не е първият мъж, който ме е питал дали излизаш с някого.

— Не забравяйте, че съм баба, мистър Хърст.

— На твое място не бих им го казвал — отвърна управителят.

След месец майорът се появи с патерици. След още месец патериците бяха заменени с бастуни, а не след дълго и те се превърнаха в минало.

Една вечер майор Мълхоланд се обади по телефона, за да си резервира маса за осем часа; каза на Мейзи, че имал повод да празнува. Тя предположи, че сигурно се връща в Северна Каролина, и за първи път си даде сметка колко много ще ѝ липсва.

Не смяташе Майк за красив мъж, но той имаше невероятно топла усмивка и маниерите на английски джентълмен или, както самият той посочи веднъж, на южняшки джентълмен. Откакто американците се бяха настанили в британските бази, беше станало модно да ги оплюват и мнозина жители на Бристол, които никога не бяха виждали американец, често се подиграваха, че били прекалено похотливи, прекалено високо платени и прекалено надути; братът на Мейзи, Стан, бе сред злословещите и нищо не беше в състояние да промени мнението му.

Когато празничната вечеря на майора приближи към края си, ресторантът бе почти празен. Точно в десет един офицер се изправи, за да вдигне наздравица за здравето на Майк.

Преди да си тръгнат заради вечерния час Мейзи каза от името на целия персонал, че всички се радват, че Майк се е възстановил напълно и вече е достатъчно добре, за да се прибере у дома.

— Не се прибирам у дома, Мейзи — отвърна той със смях. — Празнувахме повишаването ми в заместник-командир на базата. Боя се, че ще се наложи да ме търпите до края на войната.

Мейзи беше приятно изненадана от новината и се стъписа, когато той добави:

— Следващата събота има танцова забава и се питах дали ще ми направиш честта да бъдеш моята дама.

Мейзи изгуби дар слово. Не можеше да си спомни кога за последен път я бяха канили на среща. Не беше сигурна колко време му

се наложи да чака отговора ѝ, но преди да успее да отвори уста, той каза:

— Боя се, че това ще е първото ми излизане на дансинга от няколко години.

— На мен също — призна Мейзи.

26.

Мейзи винаги депозираше надниците и бакшишите си в банката в петък следобед.

Не носеше никакви пари вкъщи, тъй като не искаше Стан да научава, че печели повече от него. Двете ѝ сметки винаги бяха на кредит и всеки път, когато парите по някоя от тях достигаха десет паунда, тя прехвърляше пет от тях в депозитната си сметка — малкият ѝ запас, или бели пари за черни дни, както се изразяваше. След финансовия удар с Хюго Барингтън се беше убедила, че подобни дни рано или късно ще се появят.

Въпросният петък тя изпразни портмонето си на тезгяха и касиерът започна да сортира монетите, както правеше всяка седмица.

— Общо четири шилинга и девет пенса, мисис Клифтън — каза той, докато попълваше спестовната ѝ книжка.

— Благодаря — отвърна Мейзи, докато той ѝ плъзгаше книжката под решетката. И тъкмо да я прибере в чантата си, касиерът добави:

— Мистър Прендъргаст пита дали може да поговори с вас.

Сърцето на Мейзи се сви. Смяташе управителите на банките и събирачите на такси за хора, които носят само лоши новини, и имаше достатъчно богат опит в това отношение с мистър Прендъргаст — последния път, когато бе поискал да се срещне с нея, бе да ѝ напомни, че в сметката ѝ няма достатъчно пари, които да покрият таксите за последния срок на Хари в Бристолската гимназия. С неохота тръгна към кабинета на управителя.

— Добро утро, мисис Клифтън — поздрави я мистър Прендъргаст и стана от бюрото си, за да я посрещне. Поведе я към едно кресло. — Искан да поговоря с вас по един личен въпрос.

Мейзи се изпълни с още повече опасения. Опита се да си спомни дали през изминалите две седмици не е подписала чекове, които да изпразнят сметката ѝ. Беше си купила елегантна рокля за танцовата забава в американската база, на която я бе поканил Майк Мълхоланд, но тя бе втора ръка и напълно се вместила в бюджета ѝ.

— Един ценен клиент на банката — започна мистър Прендъргаст — прояви интерес към вашия участък на Броуд стрийт, където някога се намираше „При Тили“.

— Мислех, че съм изгубила всичко. Нали сградата беше разрушена.

— Не всичко — отвърна Прендъргаст. — По документи земята си остава на ваше име.

— Но колко може да струва тя, след като немците сринаха почти целия квартал? Там няма нищо, освен развалини.

— Може и така да е — отвърна мистър Прендъргаст, — но въпреки това клиентът ми е склонен да ви предложи двеста паунда.

— Двеста паунда? — повтори Мейзи, сякаш беше спечелила от лотарията.

— Това е сумата, която е готов да плати — потвърди Прендъргаст.

— Колко струва земята според вас? — попита Мейзи и въпросът ѝ определено изненада управителя.

— Нямам представа — отвърна той. — Аз съм банкер, не съм търговец на недвижима собственост.

Мейзи помълча, после каза:

— Предайте на вашия клиент, че искам да помисля няколко дни.

— Да, разбира се — рече Прендъргаст. — Но трябва да ви предупредя, че клиентът ми е склонен да изчака само една седмица.

— Тоест ще трябва да взема решение до следващия петък, така ли? — отвърна Мейзи.

— Да, мадам — каза Прендъргаст. — С нетърпение очаквам да се видим следващия петък.

Докато излизаше от банката, Мейзи не можеше да се освободи от мисълта, че управителят никога досега не се беше обръщал към нея с „мадам“. Вървеше покрай къщите със затъмнени прозорци (качваше се на автобус само когато валеше) и си представяше как би могла да похарчи двеста паунда. Мислите ѝ обаче бързо се насочиха към това кой би могъл да я посъветва дали цената е добра.

Мистър Прендъргаст беше представил предложението като разумно, но на чия страна беше той? Може би нямаше да е зле да поговори с мистър Хърст. Но много преди да стигне Стил Хаус Лейн тя реши, че няма да е професионално да занимава шефа си с лични

въпроси. Майк Мълхоланд изглеждаше умен и интелигентен човек, но какво би могъл да знае той за цената на земята в Бристол? Колкото до брат й Стан, нямаше абсолютно никакъв смисъл да търси мнението му — със сигурност щеше да й каже: „Вземай парите и бягай, момиче“. Пък и брат й бе последният човек, на когото би казала, че може да получи някакви пари.

Докато минаваше покрай старото начално училище на Хари в съзнанието й нахлуха светли спомени и тя мислено благодари на мистър Холкомби за всичко, което беше направил за сина й. Спря. Мистър Холкомби беше умен човек — все пак беше завършил Бристолския университет. Дали да не се обърне към него за съвет?

Влезе в празния училищен двор и си погледна часовника. Пет и пет. Всички деца вече си бяха тръгнали, така че мистър Холкомби може би също го нямаше.

Мина през двора, отвори вратата и пристъпи в познатия коридор. Тук времето сякаш беше спряло да тече — същите червени тухлени стени, само с още малко драсканици по тях, същите цветни рисунки по стените, само че дело на различни деца, същите футболни шапки, само че носени от различни отбори. Макар че там, където навремето бяха окачени училищните шапки, сега имаше противогази. Спомни си как беше дошла за първи път при мистър Холкомби, за да се оплаче от червените белези, които бе открила по гърба на Хари, докато го къпеше.

Изпод вратата на класната стая на мистър Холкомби се процеждаше светлина. Мейзи се поколеба, пое дълбоко дъх и почука.

— Да? — обади се жизнерадостният глас, който помнеше така добре.

Тя влезе. Мистър Холкомби пишеше нещо сред купчините книги на бюрото си. Щом я видя, скочи и възкликна:

— Каква приятна изненада, мисис Клифтън!

— Ами... — смутено каза Мейзи. — Съжалявам, че ви притеснявам, мистър Холкомби, но ми трябва съвет и не знам към кого друго да се обърна.

— Поласкан съм — каза учителят и й предложи да седне на мънищък стол, обикновено заеман от осемгодишни деца. — С какво мога да ви помогна?

Мейзи му разказа за срещата си с мистър Прендъргаст и предложението му да продаде участъка на Броуд стрийт за двеста паунда.

— Мислите ли, че цената е добра?

— Нямам представа — отвърна мистър Хол комби. — Нямам никакъв опит в тази област и се боя, че бих ви дал лош съвет. Всъщност си помислих, че идвате при мен по друг въпрос.

— По друг въпрос? — повтори Мейзи.

— Да. Надявах се, че сте видели обявата на таблото пред училището и искате да кандидатствате.

— За какво да кандидатствам?

— За една от новите програми на правителството за вечерно обучение, целяща да помогне на хора като вас, които са несъмнено интелигентни, но не са имали възможност да продължат образованието си.

Мейзи не искаше да признае, че дори да беше видяла обявата, нямаше да може да я прочете.

— Точно сега имам прекалено много работа, за да мисля за допълнителна — каза тя. — Покрай хотела и... и...

— Съжалявам — каза мистър Холкомби. — Защото според мен сте идеален кандидат. Аз лично ще водя повечето уроци и би ми доставило особено удоволствие да обучавам не друг, а майката на Хари Клифтън.

— Просто...

— Уроците ще са само по един час, два пъти седмично — продължи мистър Холкомби, който явно нямаше намерение да се отказва. — Часовете са вечерни и нищо не ви пречи да се откажете, ако решите, че това не е за вас.

— Много мило, че сте сетили за мен, мистър Холкомби. Може би друг път, когато не съм затрупана с толкова много неща.

Стана и се ръкува с учителя.

— Съжалявам, че не мога да ви помогна с вашия проблем, мисис Клифтън — каза той, докато я изпращаше към вратата. — Е, поне проблемът не е от неприятните.

— Благодаря, че ми отделихте от времето си, мистър Холкомби — отвърна Мейзи и си тръгна.

Навън спря и загледа таблото за обяви. Ужасно ѝ се искаше да можеше да чете.

Беше много притеснена, когато американската служебна кола спря пред Стил Хаус Лейн 27. Надяваше се, че съседите вече са затъмнили прозорците.

Докато слизаше по стълбището с новата червена копринена рокля с подплънки на раменете и стегната в кръста — подобни тоалети бяха много модни преди войната — видя, че майка ѝ и Стан я зяпат през прозореца.

Шофьорът слезе и почука на вратата. Като че ли не беше сигурен, че това е правилният адрес. Но когато Мейзи отвори, моментално разбра защо майорът е поканил точно тази красавица на танцовата забава. Отдаде ѝ елегантно чест и отвори задната врата на колата.

— Благодаря — каза тя. — Предпочитам да седя отпред.

След като потеглиха, попита шофьора откога работи за майор Мълхоланд.

— Откакто се помня, госпожо.

— Как така? — попита Мейзи.

— И двамата сме от Роли, Северна Каролина. Когато войната свърши, ще се върна у дома и ще продължа старата си работа във фабриката на майора.

— Не знаех, че майорът е собственик на фабрика.

— На няколко, госпожо. В Роли е известен като Краля на царевицата на кочан.

— Царевица на кочан? — повтори Мейзи.

— Такова нещо не сте виждали в Бристол, госпожо. За да оцениш наистина царевицата на кочан, тя трябва да е сварена, намазана с топящо се масло и изядена веднага — за предпочитане в Северна Каролина.

— И кой управлява фабриките, докато Кралят на царевицата на кочан се сражава с германците?

— Младият Джоуи, вторият му син. Сестра му Санди му помага.

— Значи има син и дъщеря?

— Двама сина и една дъщеря, госпожо, но за съжаление Майк младши беше убит на Филипините.

На Мейзи ѝ се искаше да попита ефрейтора за съпругата на Майк старши, но реши, че младият войник може да се смугне от въпроси по подобна тема, така че навлезе в по-безопасни води и го попита за родния му щат.

— Най-добрият от всичките четирийсет и осем — отвърна той и не спря да говори за Северна Каролина, докато не стигнаха до портала на базата.

Щом видя колата, дежурният незабавно вдигна бариерата и отдаде чест на Мейзи, докато минаваха през портала.

— Майорът нареди да ви отведе право в квартирата му, за да пийнете по нещо преди танците.

Колата спря пред малка сглобяема къща. Майк стоеше на прага да я посрещне. Мейзи скочи от колата преди шофьорът да успее да ѝ отвори вратата и бързо тръгна към него. Той се наведе и я целуна по бузата.

— Влизай, скъпа, искам да те запозная с някои колеги. — Взе палтото ѝ и добави: — Изглеждаш страхотно.

— Като някоя от вашите царевици на кочан ли? — попита тя.

— По-скоро като някоя от прасковите ни — отвърна той, докато я водеше към шумна стая, от която се чуваше смях и оживени разговори. — А сега да накараме всички да завиждат, защото ще открият, че съм с красавицата на бала.

Мейзи влезе в помещение, пълно с офицери и дамите им. Посрещнаха я повече от радушно и тя неволно се попита дали ако беше поканена на гости на английски майор от щаба на Уесекския полк на няколко километра по-нататък по пътя, щяха да я третират като равна.

Майк я запозна с всичките си колеги, в това число с командира на базата, който явно хареса избора му. Докато минаваше от група на група, Мейзи забеляза няколко снимки — по масите, лавиците за книги и над камината. Вероятно бяха снимки на жената на Майк и децата им.

Малко след девет гостите тръгнаха към гимнастическия салон, където беше забавата, но не и преди образцовият домакин да помогне на всички дами да облекат палтата си. Това даде на Мейзи възможност да разгледа по-внимателно снимката на прекрасната млада жена.

— Съпругата ми Абигейл — каза Майк. — Невероятна красавица, също като теб. Много я обичах. Умря от рак преди пет години. Да, ракът е онова, на което всъщност трябва да обявим война.

— Съжалявам — започна Мейзи. — Не исках да...

— Недей. Вече знаеш колко много общо имаме помежду си. Разбирам много добре как се чувстваш след загубата на съпруг и син. Но, по дяволите, тази вечер сме се събрали да празнуваме, а не да се съжаляваме. Хайде, скъпа, след като накарахме офицерите да завиждат, време е и низшите чинове да се изядат от яд.

Мейзи се разсмя. Излязоха от къщата и се вляха в групата жизнерадостни млади хора.

На дансинга младите буйни американци я накараха да се почувства така, сякаш ги е познавала цял живот. Непрекъснато я канеха на танц, а Майк не я изпускаше от поглед. Когато оркестърът засвири последния валс, тя не можеше да повярва колко бързо е минала вечерта.

След като аплодисментите утихнаха, всички останаха на дансинга. Оркестърът засвири мелодия, която бе непозната на Мейзи, но напомняше на всички останали в помещението, че страната им е във война. Мнозина от младите мъже, които стояха мирно с ръка на сърцето и въодушевено пееха „Знаме, обсипано със звезди“, нямаше да доживеят да отпразнуват следващия си рожден ден. Също като Хари. „Ама че ненужно пилеене на живот“, помисли си Мейзи.

Майк я покани да се върнат в квартирата му за по чашка, преди ефрейторът да я откара обратно до дома ѝ. Мейзи за първи път в живота си пиеше бърбън и питието бързо развърза езика ѝ.

— Майк, имам проблем — каза тя, след като се настани на дивана. — И тъй като имам само една седмица да го реша, бих искала да се възползвам от здравия ти фабрикантски разум.

— Слушам те, скъпа — каза Майк. — Но трябва да те предупредя, че ако става въпрос за англичани, така и не успях да се настроя на вашата вълна. Всъщност ти си първата, с която мога да се отпусна. Сигурна ли си, че не си американка?

Мейзи се разсмя, отпи от бърбън и си помисли, че вече е готова да направи много повече от това просто да сподели проблемите си с него.

— Всичко започна преди много години, когато притежавах заведение на Броуд стрийт, казваше се „При Тили“. Сега мястото е цялото в развалини, но някакъв човек ми предлага двеста паунда за терена.

— И какъв е проблемът?

— Нямам представа каква е реалната му цена.

— Е, едно нещо е сигурно — докато немците продължават бомбардировките, никой няма да строи нищо на онова място.

— Мистър Прендъргаст описа клиента си като търговец на недвижими имоти.

— Лично на мен ми намирисва повече на спекулант — каза Майк. — Някой, който купува опустошена земя на безценица, за да може след войната да направи удар. Честно казано, подобни типове са готови на всичко за бързи пари и си заслужават да бъдат ужилени.

— Но не е ли възможно двеста паунда да са почтена цена?

— Зависи от зестрата ти.

Мейзи се стегна.

— Не разбирам какво искаш да кажеш.

— Казваш, че цялата Броуд стрийт е била разрушена и че не е оцеляла нито една сграда, нали?

— Да. Но защо това може да направи малкия ми терен по-скъп?

— Ако онзи спекулант вече е сложил ръка на цялата останала земя на улицата, ти си в силна позиция да се пазариш. Всъщност можеш да му искаш много висока сума, защото твоят терен може да е единственият, който би му попречил да застрои всичко, ако го задържиш — макар че това ще е последното, което той би искал да научиш.

— И как да разбера дали имотът ми наистина е ценен?

— Кажи на банкера си, че няма да се съгласиш на по-малко от четиристотин паунда, и ще разбереш много бързо.

— Благодаря ти за съвета, Майк — каза Мейзи. Усмихна се, отпи още една глътка бърбън и припадна в обятията му.

28.

На следващата сутрин не можеше да си спомни кой я е докарал до вкъщи и как се е качила до стаята си.

— Аз те сложих да си легнеш — каза майка ѝ, докато ѝ наливаше чай. — Докара те един приятен млад ефрейтор. Дори ми помогна да те качим по стълбите.

Мейзи седна и започна да разказва на майка си за вечерта, като ясно даде да се разбере, че харесва Майк.

— Сигурна ли си, че не е женен? — попита майка ѝ.

— Стига, мамо! Това беше първата ни среща.

— Настоятелен ли е?

— Мисля, че ме покани на театър следващата седмица, но не съм сигурна нито за деня, нито за театъра — каза тя.

В този момент влезе брат ѝ Стан, седна и зачака да му поднесат каша. Изгълта я лакомо, а после си отвори една бира и я изпи на един дъх.

— Ще пия още една. Защото е неделя — заяви и се оригна оглушително.

Мейзи никога не говореше по време на сутрешния ритуал на Стан и обикновено тръгваше на работа преди той да успее да изкаже мнението си за всичко, което му мине през главата. Стана да тръгне за сутрешната служба в „Сейнт Мери“, но той изрева:

— Сядай! Искam да говоря с теб!

На Мейзи ѝ се искаше да излезе, без да му отговаря, но Стан като нищо можеше да я удари, ако се ядоса. Така че седна.

— Какво ще правиш с ония двеста лири, които се каниш да гушнеш? — попита той.

— Откъде знаеш?

— Мама ми разказа всичко снощи, докато ти беше в града да се въргаляш с онзи твой префърцунен американец.

Мейзи се намръщи на майка си, която изглеждаше смутена, но не каза нищо.

— За твоя информация, Стан, майор Мълхоланд е джентълмен и онова, което правя в свободното си време, не е твоя работа.

— Щом е американец, значи ти си тъпа кучка, от мен да го знаеш. Те не питат, мислят си, че всичко им се полага.

— Казваш го от личен опит, не се и съмнявам — отбеляза Мейзи хапливо.

— Янките са си янки — заяви Стан. — Искат само едно и когато го получат, се омитат у дома и оставят нас да довършваме работата. Както направиха през първата война.

Мейзи си даде сметка, че няма смисъл да продължава разговора, така че продължи да седи мълчаливо с надеждата, че на брат ѝ ще му мине бързо.

— Та какво ще правиш с парите? — попита Стан.

— Още не съм решила — отвърна Мейзи. — Във всеки случай това как харча парите си не ти влиза в работата.

— Влиза ми, и още как. Защото половината са мои — заяви Стан.

— И защо да са твои?

— Най-малкото защото живееш в къщата ми, така че ми се полагат. И да те предупредя, момиче, ако си мислиш да ми въртиш номера и ако не си получа дяла, така ще те посиня и почерня, че дори някое американско негро няма да те погледне.

— Гади ми се от теб, Стан — каза Мейзи.

— Ти само гледай как ще ти се догади, ако не снесеш парите, защото...

Мейзи стана, изтича по коридора, грабна палтото си и изхвърча навън, преди Стан да е успял да завърши тирадата си.

Щом погледна резервациите за обяд, Мейзи осъзна, че трябва да се погрижи двама от клиентите ѝ да бъдат настанени колкото се може по-далеч един от друг. Постави Майк Мълхоланд на обичайната му маса, а Патрик Кейси — чак в другия край на салона.

Не беше виждала Патрик от близо три години и се питаше дали се е променил. Още ли беше така неустойимо красив и беше ли запазил ирландския си чар, който така я бе запленил при първата им среща?

Единият от въпросите намери отговора си веднага щом той влезе в заведението.

— Много се радвам да ви видя след толкова време, мистър Кейси — каза тя и го поведе към масата му. Няколко жени на средна възраст се загледаха в красивия ирландец. — Този път дълго ли ще останете при нас? — попита, докато му подаваше менюто.

— Зависи от вас — отвърна Патрик, отвори менюто, но така и не го погледна.

Мейзи се надяваше, че никой не е забелязал как се изчервява. Обърна се и видя Майк Мълхоланд при рецепцията; никога не би позволил някой друг освен Мейзи да го отведе до масата му. Тя забърза към него и прошепна:

— Здравей, Майк. Запазила съм ти обичайната маса. Заповядай.

— Благодаря.

След като Майк насочи вниманието си към менюто (макар че всяка неделя винаги си поръчваше едно и също — супата на деня, варено телешко и йоркширски пудинг), тя мина през салона, за да вземе поръчката на Патрик.

През следващите два часа следеше внимателно двамата мъже, като в същото време се опитваше да наглежда и стотината други клиенти. Когато часовникът в салона удари три, бяха останали само двама души — Джон Уейн и Гари Купър, помисли си Мейзи, дебнещи кой ще посегне пръв към револвера като в каубойските филми. Тя сгъна сметката на Майк, постави я на поднос и му я занесе. Той плати, без да я поглежда, и каза:

— Великолепна храна, както винаги. Надявам се, че уговорката за театъра във вторник вечерта си остава?

— Великолепна уговорка, както винаги — подразни го Мейзи.

— Значи ще се видим в осем — каза той, стана, усмихна й се и тръгна към изхода.

След като Майк излезе, Мейзи занесе сметката на Патрик. Той провери всичко и остави голям бакшиш.

— Заета ли си утре вечер? — попита и й отправи онази усмивка, която тя помнеше така добре.

— Да. Ще ходя на вечерно училище.

— Майтапиш се — не повярва Патрик.

— Ни най-малко. И не бива да закъснявам, защото е първият урок. — Мейзи не му каза, че все още не е решила окончателно дали да се захваща с вечерното училище, или не.

— В такъв случай ще трябва да го отложим за вторник — рече Патрик.

— Вече имам уговорка за вторник.

— Наистина ли? Или го казваш само за да се отървеш от мен?

— Не, ще ходя на театър.

— Тогава сряда? Или това е вечерта за решаване на уравнения?

— Не, тогава се учи писане на съчинение и се чете на глас.

— Четвъртък? — почти отчаяно попита Патрик.

— Да, в четвъртък съм свободна — каза Мейзи.

— Олекна ми — рече Патрик. — Вече бях започнал да си мисля, че ще трябва да остана втора седмица само за да си уредя среща.

Мейзи се разсмя.

— И какво си намислил?

— Мислех си като за начало да идем...

— Мисис Клифтън.

Мейзи се обърна и видя управителя на хотела, мистър Хърст, да стои зад нея.

— Когато приключите с клиента — каза той, — ще бъдете ли така добра да се отбиете в кабинета ми?

Мейзи си мислеше, че е действала дискретно, но сега се уплаши, че може я изхвърлят. Политиката на компанията стриктно забраняваше хората от персонала да фамилиарничат с клиентите. Именно по този начин беше изгубила предишната си работа и тогава въпросният клиент бе не друг, а Пат Кейси.

Беше благодарна, че Патрик се измъкна от ресторанта без нито дума повече, и след като провери касата, се яви в кабинета на мистър Хърст.

— Седнете, мисис Клифтън. Трябва да обсъдя с вас един наистина сериозен въпрос.

Мейзи седна и впи пръсти в облегалките на стола.

— Виждам, че сте имали още един натоварен ден.

— Сто четирийсет и двама клиенти — отвърна Мейзи. — Почти рекорд.

— Не зная как ще ви намеря заместник — рече той, след което добави: — Но тези решения се вземат от управата, а не от мен, нали разбирате. В случая съм безсилен.

— Но на мен работата ми харесва — каза Мейзи.

— Не се и съмнявам, но трябва да ви кажа, че в това отношение съм съгласен с управата.

Мейзи се отпусна, готова да приеме участието си.

— Оттам ясно дадох да се разбере — продължи мистър Хърст, — че вече не искат да работите в ресторанта, и ми заръчаха да ви сменя колкото се може по-бързо.

— Но защо?

— Защото искат час по-скоро да постъпите в управата. Честно казано, Мейзи, ако беше мъж, вече щеше да управляваш някой от хотелите ни. Поздравления!

— Благодаря — отвърна Мейзи и веднага започна да си мисли за последствията.

— А сега да приключим с формалностите, става ли? — каза мистър Хърст, отвори чекмеджето на бюрото си и извади някакво писмо. — Ще трябва да го прочетеш внимателно. Вътре са подробностите около новата ти работа. След като го прочетеш, го подпиши, дай ми го и ще го върна в централата.

Именно тогава тя взе решението.

29.

Мейзи се боеше да не се покаже като глупачка.

Когато стигна училището, едва не се отказа — и щеше да го направи, ако не видя някаква друга жена, по-възрастна и от нея, да влиза в сградата. Тръгна след нея през вратата и по коридора и спря пред класната стая. Надникна вътре с надеждата да открие, че стаята е пълна и никой няма да я забележи. Имаше обаче само още седем души — двама мъже и пет жени.

Промъкна се в дъното на стаята и седна зад мъжете с надеждата, че ще стане невидима. Незабавно съжали за решението си — ако беше седнала до вратата, щеше да може да се измъкне по-лесно.

Наведе глава, когато вратата се отвори и в стаята влезе мистър Холкомби. Той зае мястото си зад бюрото пред черната дъска, подръпна реверите на дългата си черна роба и погледна надолу към учениците си. Усмихна се, когато забеляза мисис Клифтън на задния чин.

— Като начало ще напиша всички двайсет и шест букви от азбуката — започна той, — като ще искам да ги казвате, докато ги изписвам.

Взе парче тебешир и се обърна с гръб към класа. Написа буквата А на дъската и няколко гласа я произнесоха едновременно. Буквата В вече бе казана почти в хор, а при С се включиха всички, освен Мейзи. Когато учителят стигна до Z, Мейзи оформи буквата с устни, но без да я казва.

— А сега ще посочвам напосоки някоя буква и да видим дали ще я познаете.

При втория опит Мейзи назова повече от половината букви, а при третия вече водеше хора. Когато часът изтече, единствено мистър Холкомби можеше да се досети, че това е първият ѝ урок от двайсет години. И Мейзи изобщо не бързаше да си тръгва.

— За следващия урок в сряда — каза мистър Холкомби — искам всички да можете да изписвате буквите от азбуката в правилния им ред.

Мейзи смяташе да овладее азбуката до вторник, така че да не се изложи в клас.

— С онези, които не могат да се отбият с мен до кръчмата за питие, ще се видим в сряда.

Мейзи се измъкна от чина си и тръгна към изхода, докато останалите наобиколиха учителя с куп въпроси.

— Няма ли да дойдете в кръчмата, мисис Клифтън? — попита учителят точно когато Мейзи стигна до вратата.

— Благодаря, мистър Холкомби. С удоволствие — чу се да отговаря тя и се присъедини към останалите. Излязоха заедно и тръгнаха по улицата към „Шип Ин“.

Един по един учениците се разотидоха, докато накрая на бара останаха само двамата.

— Имате ли изобщо представа колко сте умна? — попита мистър Холкомби, след като ѝ поръча втори портокалов сок.

— Но аз напуснах училище на дванайсет и не мога нито да чета, нито да пиша.

— Може и да сте напуснали училище прекалено рано, но никога не сте преставали да се учите. А и тъй като сте майка на Хари Клифтън, вероятно накрая вие ще учите мен.

— Нима Хари ви е учил?

— Всеки ден, без да го осъзнава. Но пък аз знаех от самото начало, че е по-умен от мен. Само се надявах да успея да го насоча към Бристолската гимназия, преди да го е открил и той.

— И успяхте ли? — с усмивка попита Мейзи.

— На косъм беше — призна Холкомби.

— Последни поръчки! — извика барманът.

Мейзи погледна часовника зад бара. Не можеше да повярва, че вече е 21:30. Трябваше да спазват вечерния час и да затъмнят всички прозорци.

Изглеждаше естествено мистър Холкомби да я изпрати — в края на краищата се познаваха от толкова години. Докато вървяха по неосветените улици, той ѝ разказа още много истории за Хари, които я направиха щастлива и в същото време я натъжиха. Личеше си, че Хари липсва и на мистър Холкомби, и Мейзи се почувства виновна, че не му е благодарила още преди години.

— Знаете ли, не зная малкото ви име — каза Мейзи, когато стигнаха вратата на дома ѝ на Стил Хаус Лейн.

— Арнолд — отвърна той.

— Отива ви — рече тя. — Мога ли да ви наричам Арнолд?

— Разбира се.

— А вие трябва да ме наричате Мейзи. — Тя извади ключа и го пъкна в ключалката. — Лека нощ, Арнолд. Ще се видим в сряда.

Вечерта в театъра събуди у Мейзи много радостни спомени за дните, когато Патрик Кейси я водеше на театър всеки път, когато посещаваше Бристол. И точно когато споменът за Патрик бе избледнял и тя започна да се среща с друг мъж, с когото като че ли би могла да има бъдеще, този проклетник цъфна отново в живота ѝ. Вече ѝ беше казал, че има причина да иска да я види, и Мейзи не се съмняваше каква точно е тази причина. Не искаше да му позволява отново да внася смут в живота ѝ. Помисли си за Майк. Той бе един от най-милите и свестни мъже, на които беше попадала, и бе така простодушен в опитите си да скрие чувствата си към нея.

Едно от нещата, което бе научила от Патрик, бе никога да не закъснява за театър. Според него нямаше нищо по-смустващо от това да настъпваш хората, докато се мъчиш да се добереш в тъмното до неизбежните централни места след вдигането на завесата.

Влезе в театъра десет минути преди началото на представлението. Майк я чакаше във фойето с програма в ръка. Щом го видя, тя се усмихна и неволно си помисли как всеки път той успява да повдигне духа ѝ. Майк отвърна на усмивката и нежно я целуна по бузата.

— Не знам много за Ноъл Кауард — призна, докато ѝ подаваше програмата, — но пиесата била за мъж и жена, които не могат да решат за кого да се оженят.

Мейзи не каза нищо, докато влизаха в залата. Когато стигнаха до центъра на реда, се запита как Майк е успял да се сдобие с такива великолепни места за представление, билетите за което отдавна бяха продадени.

Щом светлините заглъхнаха и завесата се вдигна, той хвана ръката ѝ. Пусна я само когато на сцената излезе Оуен Неърс и

публиката избухна в аплодисменти. Мейзи бе завладяна от сюжета, макар приликата със собственото ѝ положение да бе прекалено голяма, за да се чувства комфортно. Магията обаче бе развалена от пронизителния вой на сирената, която заглуши думите на мистър Неърс. Публиката нададе колективен стон, актьорите забързано напуснаха сцената и вместо тях се появи директорът на театъра и бързо и ефективно организира план за евакуация, която би зарадвала сърцето на всеки старши сержант. Жителите на Бристол отдавна бяха запознати с въздушните визити на германците, които нямаха намерение да им възстановят цената на билетите.

Майк и Мейзи излязоха от залата и се спуснаха до мрачното, но познато убежище, което се бе превърнало едва ли не в дом за любителите на театъра. Зрителите заеха всички налични места за представлението без билети.

— Не мога да кажа, че това е точно моята представа за среща — отбеляза Майк и постла сакото си на каменния под.

— Когато бях млада — каза Мейзи, докато се настаняваше, — мнозина младежи се опитваха да ме смъкнат тук долу, но ти си първият, който успя.

Майк се разсмя, а тя започна да драска нещо върху програмата.

— Поласкан съм — каза той и нежно я прегърна през раменете, когато земята започна да се тресе. Бомбите падаха убийствено близко. — Никога не си била в Америка, нали, Мейзи? — попита я, за да откъсне вниманието ѝ от въздушното нападение.

— Никога не съм била и в Лондон — призна Мейзи. — Всъщност най-далечните места, до които съм стигала, са Уестън сюзър Меър и Оксфорд, а тъй като и двете пътувания се оказаха катастрофа, май е било по-добре да си остана у дома.

Майк отново се разсмя.

— С удоволствие бих ти показал Америка. Особено Юга.

— Май ще трябва да помолим немците да си вземат няколко дни почивка, преди да решим да го направим — отвърна Мейзи и в същото време сирената даде сигнал за отбой.

В убежището се чуха аплодисменти по случай края на неочаквания антракт, след което всички се върнаха в залата.

След като заеха местата си, на сцената излезе директорът и заяви:

— Представлението ще продължи без почивка. Но ако германците решат да ни навестят отново, ще се наложи да го отменим. Със съжаление трябва да ви съобщя, че няма да връщаме парите за билетите. Немски правила.

Неколцина зрители се разсмяха.

Секунди по-късно завесата отново се вдигна и Мейзи се унесе в историята. Когато актьорите се поклониха за последен път, цялата публика стана да ги поздрави не само за играта им, но и за поредната малка победа над Луфтвафе, както се изрази Майк.

— „Харви“ или „Пантри“? — попита той, докато вземаше програмата, на която всяка буква от заглавието на пиесата беше зачертана и написана отново отдолу, но в азбучен ред.

— „Пантри“ — отвърна Мейзи, която не искаше да признае, че е влизала в „Харви“ само веднъж в компанията на Патрик и през цялото време се оглеждаше с ужас, очаквайки да види дъщерята на лорд Харви Елизабет да вечеря с Хюго Барингтън.

Майк дълго разучава менюто, което изненада Мейзи, тъй като броят на предлаганите ястия бе оскъден. Обикновено той разказваше оживено за случки в базата или форта, както я наричаше, но не и тази вечер; нямаше го дори често повтаряното мърморене, че англичаните не разбират нищо от бейзбол. Мейзи започна да се притеснява да не би да му е лошо.

— Какво има, Майк? — попита тя.

Майк вдигна очи.

— Връщат ме в Щатите — каза ѝ точно когато сервитьорът се появи да ги попита дали вече ще поръчат.

Чудесно подбран момент, помисли си Мейзи, но поне това ѝ даваше малко време да помисли — и то не какво да избере за вечеря. След като поръчаха и сервитьорът ги остави, Майк опита отново.

— Назначават ме на канцеларска работа във Вашингтон.

Мейзи се наведе през масата и взе ръката му.

— Натиснах ги да ме оставят за още половин година... за да мога да съм с теб, но отхвърлиха молбата ми.

— Съжалявам да го чуя — рече Мейзи, — но...

— Моля те, Мейзи, не казвай нищо, защото и без това ми е трудно. Бог ми е свидетел, че мислих предостатъчно за това тази вечер.

Последва ново дълго мълчание.

— Давам си сметка, че се познаваме от съвсем кратко време, но чувствата ми не са се променили от първия ден, когато те видях.

Мейзи се усмихна.

— И се питах — продължи той, — надявах се, молах се, че може би ще се съгласиш да дойдеш в Америка с мен... като моя жена.

Мейзи изгуби дар слово.

— Страшно съм поласкана — успя най-сетне да каже, но не успя да измисли нищо друго.

— Разбира се, осъзнавам, че ще ти трябва време да си помислиш. Съжалявам, че разрухата на войната е несъвместима с изтънчеността на едно дълго ухажване.

— Кога заминаваш?

— В края на месеца. Така че ако кажеш да, можем да се оженим в базата и да отлетим за Америка като съпруг и съпруга. — Той се наведе и взе ръката ѝ. — Никога през живота си не съм се чувствал толкова сигурен.

Сервитьорът отново се появи до масата.

— За кого беше кълцаният дроб?

Мейзи не можа да мигне през цялата нощ и когато на сутринта слезе на закуска, разказа на майка си за предложението на Майк.

— Изобщо не се замисляй — бе незабавният отговор на мисис Танкок. — Никога няма да ти се отвори по-добра възможност да започнеш нов живот. А и нека си го кажем направо — добави тя, като погледна с тъга към снимката на Хари над камината, — вече няма причина да оставаш тук.

Мейзи се канеше да изрази резервите си, но в същия момент Стан нахълта и викна:

— Слагайте да ям, че ще закъснея за работа.

— И не си мисли, че съм забравил за стотачката, която ми дължиш — подметна след Мейзи, докато тя излизаше.

Когато мистър Холкомби влезе в класната стая точно в седем вечерта, Мейзи седеше на първия ред.

Ръката ѝ полетя нагоре няколко пъти през следващия час, сякаш бе досадна отличничка, която знае всички отговори и иска учителят да я забележи. Дори и да я забеляза, той не го показва с нищо.

— Можеш ли да идваш във вторник и четвъртък, Мейзи? — попита мистър Холкомби, докато вървяха с класа към кръчмата.

— Защо? — попита Мейзи. — Не съм ли достатъчно добра?

— Напротив — отвърна той. — Реших да те преместя в средния клас, преди тази тайфа да е получила комплекс за малоценност — добави, като кимна към съучениците ѝ.

— Но няма ли да се озова в непознати води, Арнолд?

— Надявам се, макар да не се съмнявам, че до края на месеца ще наваксаш и тогава ще те преместя в класа за напреднали.

Мейзи не отговори, макар да знаеше, че скоро ще ѝ се наложи да каже на Арнолд, че има други планове за края на месеца.

Отново останаха сами на бара и отново той я изпрати до Стил Хаус Лейн, само че този път, когато Мейзи извади ключа от чантата си, ѝ се стори, че той се опитва да събере кураж да я целуне. Определено не. Нима си нямаше достатъчно проблеми за решаване?

— Питам се — каза той, — коя ли книга ще прочетеш най-напред.

— Няма да е книга — отвърна Мейзи, докато пъхаше ключа в ключалката. — А писмо.

30.

Патрик Кейси закусва, обядва и вечеря в ресторанта на хотела в понеделник, вторник и сряда.

Мейзи предположи, че ще я заведе на вечеря в „Плимсол Лайн“ с надеждата, че това ще събуди стари спомени. Не беше стъпвала в онова заведение, откакто Патрик беше изчезнал в Ирландия. Оказа се права — и за поканата, и за спомените.

Мейзи бе твърдо решена да не се съблазни отново от чара и красотата му и възнамеряваше да му каже за Майк и плановите им за бъдещето. Но с напредването на вечерта откри, че ѝ е все по-трудно и по-трудно да повдигне темата.

— Е, как я караш, откакто за последно бях в Бристол? — попита Патрик, докато пиеха аперитивите си в бара. — Не че някой би могъл да пропусне факта, че въртиш най-добрия ресторант в града и в същото време успяваш да посещаващ вечерно училище.

— Да, всичко това ще ми липсва, когато... — тъжно започна тя.

— Когато какво? — попита Патрик.

— Курсът е само три месеца — каза Мейзи.

— Обзалагам се, че още след втория ти ще си онази, която ще води уроците — рече Патрик.

— Ами ти? С какво се занимаваше? — попита тя, когато метрдотелът дойде да им съобщи, че масата им е готова.

Патрик не отговори на въпроса ѝ, докато не се настаниха в тихия ъгъл на салона.

— Сигурно помниш, че преди три години бях издигнат до заместник-управител на компанията, поради което трябваше да се върна в Дъблин.

— Не съм забравила защо трябваше да се върнеш в Дъблин — донякъде прочувствено рече Мейзи.

— На няколко пъти се опитвах да се върна в Бристол, но след избухването на войната това се оказа почти невъзможно. По-лошото бе, че не можех дори да ти пиша.

— Е, този проблем може да бъде решен в най-скоро бъдеще.

— Когато ще можеш да ми четеш в леглото.

— А как върви компанията ти в тези тежки времена? — попита Мейзи, за да насочи разговора към по-безопасна територия.

— Всъщност доста ирландски компании се справят доста добре покрай войната. Ирландия е неутрална и това ни дава възможност да поддържаме делови отношения и с двете страни.

— Нима сте готови да правите бизнес с немците? — невярващо попита Мейзи.

— Не, като компания винаги ясно сме показвали на чия страна са предпочитанията ни, но едва ли ще се изненадаш, ако ти кажа, че доста от сънародниците ми с готовност въртят бизнес с германците. Заради това преживяхме две трудни години, но след като американците влязоха във войната, дори ирландците започнаха да вярват, че Съюзниците могат в крайна сметка да излязат победители.

Това беше шансът ѝ да каже на Патрик за един конкретен американец, но Мейзи не се възползва от него.

— И какво те води в Бристол сега? — попита тя.

— Най-просто казано, ти.

— Аз? — Мейзи бързо се опита да измисли някакъв убедителен начин да насочи отново разговора към не толкова лични теми.

— Да. Нашият управител ще се пенсионира в края на годината и президентът ми предложи да заема мястото му.

— Поздравления — каза Мейзи, облекчена, че вече са на сигурна почва. — А ти искаш да ме наемеш като твой заместник — добави, опитвайки се да го обърне на шега.

— Не. Искам да станеш моя съпруга.

Тонът на Мейзи се промени.

— Патрик, през тези три години не ти ли е минавало поне веднъж през главата, че в живота ми може да има и друг?

— Всеки ден — призна Патрик. — Точно затова дойдох да открия дали има някой друг.

Мейзи се поколеба.

— Да, има.

— И ти е предложил да се омъжиш за него?

— Да — прошепна тя.

— Прие ли предложението му?

— Но, но му обещах да му отговоря, преди да се върне в Америка в края на месеца — по-твърдо отвърна тя.

— Това означава ли, че все още имам шанс?

— Честно казано, Патрик, шансовете са против теб. Изчезна за близо три години, а после внезапно се появяваш най-неочаквано, сякаш не се е случило нищо.

Патрик не се опита да се защити, а докато сервитьорът поднасяше храната им, каза само:

— Де да беше така лесно.

— Патрик, винаги е било лесно. Ако ми беше поискал ръката преди три години, с най-голяма радост щях да скоча на първия кораб за Ирландия.

— Тогава не можех да ти поискам ръката.

Мейзи остави ножа и вилицата си, без да опита храната.

— Винаги съм се чудила дали си женен.

— Защо не ме попита тогава?

— Бях толкова влюбена в теб, Патрик, че бях готова да понеса дори това оскърбление.

— И да си мислиш, че съм се върнал в Ирландия само защото не бих могъл да ти предложа да ми станеш жена.

— Това промени ли се?

— Да. Брайони ме напусна преди повече от година. Срещна човек, който проявяваше към нея по-голям интерес, отколкото аз — нещо, което едва ли може да се нарече трудно.

— Господи, защо животът трябва винаги да е толкова сложен? — промълви Мейзи.

Патрик се усмихна.

— Съжалявам, че отново разстройвам живота ти, но този път няма да се откажа така лесно, не и докато ми остава и най-мъничък шанс.

Наведе се през масата и взе ръката ѝ. Секунди по-късно сервитьорът отново се появи, погледна с безпокойство недокоснатата храна и попита:

— Всичко наред ли е, сър?

— Не — отвърна Мейзи. — Не е.

Отново лежеше будна и мислеше за двамата мъже в живота си. За Майк, така надежден и мил, който щеше да ѝ остане верен до края на живота си, и за Патрик, така вълнуващ, така жив, с когото никога нямаше да изпита скука. През нощта промени на няколко пъти решението си; никак не ѝ помагаше фактът, че разполага с толкова малко време.

На сутринта майка ѝ беше безцеремонно категорична, когато Мейзи я попита за кого би се омъжила, ако е на нейно място.

— За Майк — без колебание отвърна тя. — Той е много по-надежден в дългосрочен план, а бракът е нещо дългосрочно. Пък и така или иначе, никога не бих се доверила на ирландец.

Мейзи обмисли думите ѝ и тъкмо щеше да ѝ зададе друг въпрос, когато Стан нахълта в стаята. Изгълта кашата си и отново започна да ѝ досажда.

— Днес няма ли да се виждаш с банкера?

Мейзи не отговори.

— Така си и мислех. Само гледай да се прибереш направо вкъщи със стотачката ми. Не го ли направиш, ще тръгна да те търся.

— Колко мило, че ви виждам отново, мадам — каза мистър Прендъргаст, докато водеше Мейзи към креслото малко след четири следобед. Изчака я да се настани и продължи: — Успяхте ли да помислите върху щедрото предложение на клиента ми?

Мейзи се усмихна. Само с една-единствена дума мистър Прендъргаст бе издал чии интереси защитава.

— Определено помислих — отвърна тя. — И ще ви бъда задължена, ако кажете на клиента си, че съм съгласна да продам терена за четиристотин паунда и нито пени по-малко.

Мистър Прендъргаст отвори уста.

— И тъй като има вероятност да напусна Бристол в края на месеца, може би ще бъдете така добър да му кажете, че моето *щедро* предложение ще важи само една седмица.

Мистър Прендъргаст затвори уста.

— Ще се опитам да мина по същото време другата седмица, за да ми кажете какво е решението на клиента ви. — Мейзи стана и му се усмихна сладко. — Приятен уикенд, мистър Прендъргаст.

Беше ѝ трудно да се съсредоточи върху думите на мистър Холкомби — и то не само защото средният курс се оказа доста труден от началния, за чието напускане тя вече съжаляваше. Когато вдигаше ръка, то бе по-често за да зададе въпрос, вместо да отговаря.

Ентусиазмът на Арнолд относно работата му беше заразен и той имаше истински талант да накара всички да се чувстват равни и да направи така, че и най-незначителният принос да изглежда важен.

След двацет минути преповтаряне на „основните неща“, както ги нарече, той каза на класа да обърне на с. 72 на „Малки жени“. Числата не бяха проблем за Мейзи и тя бързо намери нужната страница. След това мистър Холкомби вдигна една жена от третия ред и ѝ каза да прочете първия абзац, докато останалите следяха всяко изречение дума по дума. Мейзи постави пръст в началото на страницата и се опитваше отчаяно да следва текста, но бързо се обърка.

Когато учителят помоли един възрастен мъж на първия ред да прочете отново същия откъс, Мейзи успя да различи някои от думите, но се молеше Арнолд да не я вдига. Въздъхна с облекчение, когато друг ученик бе поканен да прочете абзаца. След като четящият си седна, Мейзи наведе глава, но това не ѝ помогна да се измъкне между капките.

— И накрая ще помоля мисис Клифтън да стане и да прочете същия абзац.

Мейзи се надигна неуверено от мястото си и се опита да се съсредоточи. Изрецитира целия абзац почти дума по дума, без нито веднъж да погледне към страницата. Нямаше нужда да го прави — от години ѝ се налагаше да запомня дълги и сложни поръчки.

Когато си седна, мистър Холкомби ѝ се усмихна топло и каза:

— Имате забележителна памет, мисис Клифтън. — Като че ли никой от останалите не схвана значението на думите му. — А сега бих искал да продължим с разглеждането на смисъла на някои думи от абзаца. Например на втория ред ще видите думата „обручване“, която вече е излязла от употреба. Може ли някой да ми даде по-модерен пример на дума със същото значение?

Няколко ръце се вдигнаха във въздуха и Мейзи щеше да е сред тях, ако не беше чула познатите тежки стъпки, приближаващи класната стая.

— Мис Уилсън — каза учителят.

— Годеж — каза мис Уилсън точно когато вратата се отвори с трясък и в стаята нахълта братът на Мейзи. Спря пред черната дъска и погледът му зашари от човек на човек.

— Какво ще обичате? — любезно попита мистър Холкомби.

— От теб нищо — рече Стан. — Дойдох да прибера онова, което ми се полага, така че си затваряй устата и си гледай работата, учителю, ако не искаш да си имаш неприятности.

Погледът му се спря върху Мейзи.

Мейзи беше решила да му каже на закуска, че ще трябва да изчака още седмица, за да разберат дали ценният клиент на мистър Прендъргаст ще приеме контрапредложението ѝ, но докато Стан вървеше решително към нея, разбра, че няма да успее да го убеди, че парите все още не са у нея.

— Къде са ми мангизите? — остро попита той.

— Още не съм ги взела — отвърна Мейзи. — Ще се наложи да изчакаш още седмица.

— Как пък не! — изръмжа Стан, сграбчи я за косата, при което тя изпищя от болка, и я измъкна от чина.

Докато я влачеше към вратата, класът седеше като хипнотизиран. Само един мъж застана на пътя му.

— Разкарай се, учителю.

— Мистър Танкок, съветвам ви да пуснете сестра си, освен ако не искате да си навлечете още по-големи неприятности от онези, които вече имате.

— От теб и от кого още? — изсмя се Стан. — Ако не се разкараш, ще те задавя със собствените ти зъби. Няма да ти е приятно, гарантирам ти.

Не видя летящия към слънчевия му сплит юмрук и се преви надве, така че можеше да бъде извинен, че не бе в състояние да посрещне втория удар в брадичката. Третият го просна на земята като отсечен дъб.

Стиснал корема си, Стан лежеше на пода и очакваше ритник. Учителят се извисяваше над него и го чакаше да се съвземе. Стан най-

сетне успя да се изправи и заотстъпва към вратата, без нито за миг да изпуска от поглед Холкомби. След като реши, че е на безопасно разстояние, погледна отново Мейзи, която все още лежеше свита на пода и хлипаше.

— По-добре не се прибирай у дома без парите ми, че лошо ти се пише! — изръмжа той. И без да каже нито дума повече, излезе и затръшна вратата.

Мейзи бе твърде уплашена, за да помръдне. Останалите ученици прибраха книгите си и тихомълком излязоха. Тази вечер никой нямаше да ходи в кръчмата.

Мистър Холкомби приклепна до Мейзи и сложи ръка на треперещите ѝ рамене.

— По-добре да пренощуваш при мен, Мейзи. Ще приготвя легло в свободната стая. Можеш да останеш колкото поискаш.

ЕМА БАРИНГТЪН
1941 — 1942

31.

— Шестдесет и четвърта и Парк — каза Ема, докато се качваше в таксито пред кантората на Сефтън Джелкс на Уолстрийт.

Седна на задната седалка и се опита да измисли какво да каже на баба Филис, когато — или ако — прекрачи прага ѝ, но радиото в колата гърмеше толкова силно, че не ѝ позволяваше да се съсредоточи. Понечи да помоли шофьора да намали звука, но вече беше научила, че нюйоркските таксиметрови шофьори страдат от избирателна глухота, макар рядко да бяха тъпи и никога — неми.

Докато слушаше коментатора, който с развълнуван тон описваше какво се е случило на някакво място на име Пърл Харбър, Ема се примири с мисълта, че първият въпрос на Филис ще е „какво те води в Ню Йорк“, последван от „откога си тук“ и „защо идваш да ме видиш чак сега“. Нямаше приемлив отговор за никой от въпросите, освен ако не беше готова да разкаже всичко — нещо, което искаше да избегне, защото не беше казала всичко дори на майка си.

А възможно ли бе да съществува някаква дългогодишна фамилна вражда, за която тя да не знае? Ами ако Филис беше саможива, разведена, омъжена отново или побъркана?

Спомняше си само, че беше виждала веднъж някаква коледна картичка, подписана от Филис, Гордън и Алистър. Дали единият беше съпруг, а другият син? На всичкото отгоре Ема не разполагаше с абсолютно никакво доказателство, че наистина е нейна внучка.

Когато таксито спря пред предната врата и Ема подаде четвърт долар на шофьора, увереността ѝ се беше стопила още повече.

Слезе от колата, погледна импозантната четириетажна сграда и на няколко пъти промени решението си дали да почука. Накрая реши да обиколи близките преки с надеждата, че ще успее да събере кураж. Докато вървеше по 64-та, неволно забеляза, че нюйоркчани бързат с обичайното си трескаво темпо, но че на лицата им е изписано безпокойство и шок. Някои поглеждаха към небето. Да не би да си мислеха, че следващото японско въздушно нападение може да е срещу Манхатън?

На ъгъла на Парк стоеше вестникарче и крещеше с пълно гърло: „Америка обявява война! Четете последните новини!“.

Реши, че едва ли би могла да избере по-лош ден за посещение при баба Филис. Може би щеше да е по-разумно да се върне в хотела и да го остави за утре? Но с какво утрешният ден можеше да е по-различен от днешния? Парите ѝ почти бяха свършили, а щом Америка вече беше във война, как можеше да се върне в Англия и най-вече при Себастиан, от когото изобщо не бе имала намерение да се отдели за повече от две седмици?

Изкачи петте стъпала към блестящата черна врата с голямо излъскано месингово чукче. Може би баба Филис бе излязла. Може би се беше преместила. Тъкмо се канеше да почука, когато забеляза на стената звънец с надпис „Доставки“. Натисна го и отстъпи крачка назад. Определено предпочиташе да се срещне с човека, който се занимаваше с доставките.

След секунди вратата се отвори и на прага застана висок, елегантно облечен мъж с черно сако, панталони на райе, бяла риза и сива вратовръзка.

— С какво мога да ви помогна, мадам? — попита той. Явно беше преценил, че Ема няма нищо общо с никакви доставки.

— Казвам се Ема Барингтън — каза тя. — Внучка съм на госпожа Филис Стюарт. Тя дали си е вкъщи?

— Вкъщи е, мис Барингтън. Понеделник следобед е времето, когато играе бридж. Ако бъдете така добра да влезете, ще уведомя мисис Стюарт, че сте тук.

— Мога да дойда и утре, ако не е удобно... — почна Ема, но той вече беше затворил вратата зад нея и се отдалечаваше по коридора.

Докато чакаше, Ема нямаше как да не забележи от коя страна са дошли Стюарт — в отсрещния край на коридора висеше портрет на принц Чарли Хубавеца, а до него имаше кръстосани мечове и герб на клана Стюарт. Тя закрачи бавно, възхищавайки се на картините на Пеплоу, Фъргюсън, Мактагарт и Рейбърн. Спомни си, че дядо ѝ лорд Харви има картина на Лорънс — висеше в кабинета на замъка Мългелри.

Икономът се върна със същата безстрастна физиономия. Може би не беше чул новината за Пърл Харбър.

— Мадам ще ви приеме в кабинета.

Колко много приличаше на Дженкинс — никакви излишни думи, същата отмерена походка, умение да показва почит, без да се подмазва. На Ема ѝ се прииска да го попита от коя част на Англия е, но знаеше, че той ще приеме това за вмешателство в личния му живот, така че го последва мълчаливо по коридора.

Канеше се да започне да се изкачва по стълбището, но икономът спря, дръпна решетката на асансьор и направи крачка настрана. Асансьор в частна къща? Ема се запита дали баба Филис не е инвалид. Асансьорът спря на третия етаж и Ема се озова в прекрасно обзаведен просторен кабинет. Ако не бяха уличният шум, клаксоните и полицейските сирени, човек можеше да си помисли, че е в Единбург.

— Моля изчакайте тук, мадам.

Ема остана до вратата, а икономът прекоси кабинета и застана до четири възрастни дами, които седяха около запалена камина и се наслаждаваха на чай и бисквити, докато слушаха внимателно радиото, което не трещеше.

Когато икономът обяви: „Мис Ема Барингтън“, всички се обърнаха към нея. Ема позна сестрата на лорд Харви много преди тя да стане да я посрещне — огненочервена коса, дяволита усмивка и неподправената атмосфера на човек с дълго родословие.

— Това не може да е малката Ема — заяви тя с едва доловим мелодичен шотландски акцент, докато бързаше към гостенката си. — Последния път, когато те видях, мило мое момиче, беше облечена в гимнастически екип, с къси бели чорапи и стик за хокей. Бях много загрижена за малките момчета от другия отбор.

Ема се усмихна — баба Филис имаше същото чувство за хумор като дядо ѝ.

— А виж се сега. Разцъфнала си и си се превърнала в такова прелестно създание!

Ема се изчерви.

— Какво те води в Ню Йорк, скъпа?

— Съжалявам, че се натрапвам по такъв начин, бабо Филис — започна Ема и погледна неспокойно към другите три дами.

— Не се безпокой за тях — отвърна Филис Стюарт. — След декларацията на президента си имат предостатъчно занимавки. Е, къде са ти куфарите?

— Куфарът ми е в хотел „Мейфлауър“ — отвърна Ема.

— Паркър — обърна се Филис към иконома, — прати някой да вземе нещата на мис Ема от „Мейфлауър“ и после пригответи главната стая за гости, защото след днешните новини имам чувството, че, хм... внучка ми ще остане известно време с нас.

Икономът сякаш се разтвори във въздуха.

— Но, бабо Филис...

— Никакво но — прекъсна я тя с вдигната ръка. — И няма да ме наричаш „бабо“. Е, всъщност наистина съм ти баба, но не искам това да ми се напомня, така че ще ти бъда благодарна, ако ме наричаш само Филис.

— Благодаря, бабо Филис — рече Ема.

Филис се разсмя.

— Ох! Ела сега да кажеш здрасти на приятелките ми. Ще бъдат очаровани да се запознаят с такава независима млада дама. Толкова плашещо модерна.

„Известно време“ се оказа повече от година и с всеки ден Ема все по-отчаяно копнееше да се върне при Себастиан, но можеше да следи порастването на сина си единствено от писмата, изпращани от майка ѝ и понякога от Грейс. Плака, когато научи за смъртта на дядо си — бе смятала, че той ще живее вечно. Опита се да не мисли за това кой ще поеме компанията и прие, че баща ѝ няма да има куража да се покаже отново в Бристол.

Филис едва ли щеше да успее да я накара да се почувства повече у дома си дори да беше собствената ѝ майка. Ема бързо откри, че тя е типична Харви, щедра до безобразие, и че думите „невъзможно“, „неприемливо“ и „непрактично“ като че ли са били заличени от речника ѝ още в ранна възраст. Главната стая за гости, както я наричаше Филис, представляваше цял апартамент с изглед към Сентръл Парк и се оказа приятна изненада за Ема след малката ѝ стаичка в „Мейфлауър“.

Втората изненада дойде, когато Ема слезе за вечеря в първия си ден тук и откри баба Филис облечена в огненочервена рокля, с чаша уиски и цигара в дълго цигаре. Усмихна се при мисълта, че тази жена бе нарекла нея модерна.

— Синът ми Алистър ще вечеря с нас — заяви тя, преди Паркър да има шанса да налее на Ема чаша „Харвис Бристол Крийм“. — Той е юрист и ерген — добави. — Два недостатъка, от които е малко вероятно да се възстанови. Но понякога може да е доста забавен, макар чувството му за хумор да е донякъде сухо.

Братовчедът Алистър пристигна няколко минути по-късно, облечен в официално сако за вечерята с майка си — типичен представител на англичани в чужбина.

Ема предположи, че е на около петдесет. Добрият му шивач беше успял умело да замаскира факта, че носи няколко излишни килограма. Чувството му за хумор може наистина да бе малко сухо, но иначе бе безспорно умен, забавен и добре информиран, макар че се разприказва малко повече за делото, върху което работеше в момента. Нямаше нищо чудно, когато гордата му майка сподели с Ема, че Алистър е станал младши съдружник в кантората след смъртта на съпруга ѝ. Ема предположи, че Филис е наясно защо синът ѝ не е женен.

Не беше сигурна дали превъзходната храна, отличното вино или просто американското гостоприемство ѝ помогнаха да се отпусне дотолкова, че накрая им разказа всичко, което ѝ се беше случило от последния път, когато Филис я бе виждала на хокейното поле в училище „Ред Мейдс“.

Когато стигна до причината да прекоси Атлантика въпреки всички рискове, двамата я зяпаха, сякаш виждаха пришълец от друга планета.

След като се справи с последната хапка плодова торта и насочи вниманието си към щедрата порция бренди, Алистър се зае да разпитва неочакваната гостенка, сякаш тя беше свидетел на противниковата страна в съдебната зала.

— Трябва да кажа, майко — рече накрая, докато сгъваше салфетката си, — че този случай изглежда далеч по-обещаващ от „Амелгамейтид Уайър“ срещу „Ню Йорк Илектрик“. С нетърпение очаквам да кръстосам шпага със Сефтън Джелкс.

— Защо ви е да си губите времето с Джелкс, след като е много по-важно да открием Хари и да изчистим името му? — попита Ема.

— Напълно съм съгласен — каза Алистър. — Но имам чувството, че едното ще доведе до другото.

Взе нейното копие на „Дневникът на един осъден“, но не го отвори, а само заразглежда гръбчето.

— Кой е издателят? — попита Филис.

— „Вайкинг Прес“ — отвърна Алистър, докато вадеше очилата си.

— Не друг, а Харолд Гинзбърг.

— Мислиш ли, че той и Макс Лойд са съучастници в тази измама? — обърна се Алистър към майка си.

— Определено не — отвърна тя. — Баща ти навремето ми каза, че се е срещал с Гинзбърг в съда. Помня, че го описа като сериозен противник, но и човек, който никога не би помислил да заобиколи закона, още по-малко да го наруши.

— В такъв случай имаме известен шанс, защото ако наистина е така, той няма да се зарадва да научи какво е скалъпено от негово име. Все пак ще се наложи да прочета книгата, преди да си уговоря среща с издателя. — Усмихна се на Ема. — Ще съм много любопитен да открия как ще реагира мистър Гинзбърг, като те види, Ема.

— А аз — обади се Филис — ще съм не по-малко любопитна да открия какво мисли Ема за Харолд Гинзбърг.

— Туш, майко — предаде се Алистър.

След като Паркър наля на Алистър второ бренди и запали пурата му, Ема се осмели да попита братовчед си какви според него са шансовете ѝ да ѝ позволят да посети Хари в Лейвънхам.

— Утре ще подготвя молба от твое име — обеща той, докато подръпваше енергично от пурата. — Да видим дали няма да се справя малко по-добре от твоя услужлив детектив.

— Моят услужлив детектив ли?

— Необичайно услужлив — потвърди Алистър. — Изумен съм, че след като е разбрал, че е замесен Джелкс, детектив Коловски изобщо се е съгласил да се срещне с теб.

— Аз пък изобщо не се изненадвам, че е бил услужлив — обади се Филис и намигна на Ема.

32.

— И твърдите, че тази книга е написана от съпруга ви?

— Не, мистър Гинзбърг — отвърна Ема. — С Хари Клифтън не сме женени, макар че аз съм майката на детето му. Но иначе да, Хари наистина е написал „Дневникът на един осъден“ в затвора Лейвънхам.

Харолд Гинзбърг махна очилата за четене от върха на носа си и се вгледа по-внимателно в младата жена, седяща от другата страна на бюрото му.

— Имам малък проблем с твърдението ви — каза той. — И смятам, че трябва да ви посоча, че всяко изречение в дневника е написано от ръката на мистър Лойд.

— Преписал е работата на Хари дума по дума.

— За да е възможно това, мистър Лойд би трябвало да е бил в една и съща килия с Том Брадшоу, което лесно може да се провери.

— Възможно е да са работили заедно в библиотеката — предположи Алистър.

— Ако успеете да го докажете — рече Гинзбърг, — това ще постави компанията ми, а следователно и мен, в доста незавидно положение, меко казано. При тези обстоятелства може би ще е по-разумно да потърся юридически съвет.

— Бихме желали още от самото начало ясно да посочим — намеси се Алистър, който седеше от дясната страна на Ема, — че дойдохме тук в духа на добрата воля, тъй като сметнахме, че ще пожелаете да се запознаете с историята на моята роднина.

— Единствената причина да се съглася да се срещна с вас — каза Гинзбърг — е, че съм голям почитател на покойния ви баща.

— Нямах представа, че сте се познавали.

— Не лично — отвърна Гинзбърг. — Той представляваше отсрещната страна в един диспут, в който беше замесено издателството. Излязох от съдебната зала, като ми се искаше да е на моята страна. Ако обаче искате да приема историята на вашата роднина — продължи той, — надявам се, че няма да имате нищо против да задам на мис Барингтън един-два въпроса.

— С радост ще отговоря на всичките ви въпроси, мистър Гинзбърг — каза Ема. — Но мога ли първо да ви попитам дали прочетохте книгата на Хари?

— Чета всички книги, които издаваме, мис Барингтън. Не мога да се преструвам, че намирам всички за добри или дори да ги дочета докрай, но в случая с „Дневникът на един осъден“ още след първата глава ми беше ясно, че ще стане бестселър. Освен това си отбелязах нещо на полето на страница двеста и единайсета. — Гинзбърг взе книгата и я прелисти, след което зачете: — „Винаги съм искал да бъда писател и в момента нахвърлям концепцията за първия от серия детективски романи, действието в които се развива в Бристол“.

— Бристол — прекъсна го Ема. — Как е възможно Макс Лойд да знае каквото и да било за Бристол?

— Има град на име Бристол и в Илинойс, родния щат на мистър Лойд, мис Барингтън — отвърна Гинзбърг. — Макс ми го каза, когато споделих с него, че бих искал да прочета първата книга от серията.

— Няма да се стигне дотам — заяви Ема.

— Той вече ми изпрати началните глави на „Сгрешена самоличност“ — каза Гинзбърг. — И трябва да ви уведомя, че са доста добри.

— И тези глави в същия стил като дневника ли са написани?

— Да. И преди да попитате, мис Барингтън, написани са и от същата ръка, освен ако не намекувате, че те също са преписани.

— Успял е да го направи веднъж и му се е разминало. Защо да не опита втори път?

— Разполагате ли с някакво доказателство, че мистър Лойд не е написал „Дневникът на един осъден“? — попита Гинзбърг, който явно започваше да се дразни.

— Да, сър. Аз съм онази „Ема“ от книгата.

— В такъв случай, мис Барингтън, трябва да се съглася с мнението на автора, че наистина сте голяма красавица и вече доказахте, че сте „енергична и борбена“, ако позволите да го цитирам.

Ема се усмихна.

— А вие сте един стар ласкател, мистър Гинзбърг.

— Както вече казах, енергична и борбена — отбеляза Гинзбърг и нагласи очилата за четене на носа си. — Въпреки това се съмнявам, че твърдението ви ще издържи в съда. Сефтън Джелкс може да извика на

банката на свидетелите половин дузина Еми, които ще се закълнат, че са познавали Лойд през целия си живот. Трябва ми нещо по-убедително.

— Мистър Гинзбърг, не намирате ли за твърде странен факта, че денят на пристигането на Том Брадшоу в Лейвънхам по една случайност съвпада с първия ден от дневника?

— Мистър Лойд обясни, че е започнал да води дневника си едва след като е станал библиотекар и е разполагал с повече свободно време.

— А как ще обясните, че не се споменава нито дума за последната му нощ в затвора или за сутринта, когато са го освободили? Той просто закусва в столовата и се явява в библиотеката за поредния си работен ден.

— Вашето обяснение какво е? — попита Гинзбърг, като я гледаше над стъклата на очилата си.

— Моето обяснение е, че човекът, написал дневника, още е в Лейвънхам и вероятно работи върху следващия си том.

— Това би могло лесно да се провери — рече Гинзбърг и повдигна вежда.

— Така е — съгласи се Алистър. — Вече пуснах молба да разрешат на мис Барингтън да отиде на свиждане на мистър Брадшоу и очаквам одобрението на директора на Лейвънхам.

— Мис Барингтън, ще ми позволите ли да ви задам още няколко въпроса, за да разчистим евентуалните съмнения? — попита Гинзбърг.

— Да, разбира се — отвърна Ема.

Старецът се усмихна, подръпна сакото си, намести очилата и се загледа в списъка въпроси в бележника си.

— Кой е капитан Джак Тарант, наричан понякога Стария Джак?

— Най-старият приятел на дядо ми. Участвали са заедно в Бурската война.

— Кой дядо по-точно?

— Сър Уолтър Барингтън.

Издателят кимна.

— Смятахте ли мистър Тарант за почтен човек?

— Абсолютно безукорен. Може да се каже, че той оказа най-голямо влияние върху живота на Хари.

— Но не е ли негова вината, че вие с Хари не сте женени?

— Този въпрос има ли отношение към темата? — незабавно се намеси Алистър.

— Подозирам, че след малко ще разберам — отвърна Гинзбърг, без да сваля поглед от Ема.

— Джак сметна, че е негов дълг да предупреди викария, че е възможно баща ми Хюго Барингтън да е баща и на Хари — със задавен глас каза Ема.

— Мистър Гинзбърг, нужно ли беше това? — озъби се Алистър.

— И още как — отвърна издателят. — Вече съм убеден, че авторът на тази книга е Хари Клифтън, а не Макс Лойд.

Ема се усмихна.

— Благодаря ви. Макар да не съм сигурна какво мога да направя по въпроса.

— Аз пък знам много добре какво ще направя по въпроса — рече Гинзбърг. — Като начало ще пусна колкото се може по-бързо редактирано издание с две основни промени — името на Хари Клифтън ще замести това на Макс Лойд на предната корица, а на задната ще има негова фотография... стига да притежавате такава, мис Барингтън.

— Имам няколко — отвърна Ема. — В това число и една на борда на „Канзас Стар“, докато влиза в пристанището на Ню Йорк.

— А, това обяснява и... — започна Гинзбърг.

— Но ако го направите — намеси се Алистър, — ще се отприщи истински ад. Джелкс ще заведе дело за клевета от името на клиента си и ще настоява за наказателни мерки.

— Да се надяваме — отвърна Гинзбърг. — Защото ако го направи, книгата моментално ще се върне на челно място в класациите и ще си остане там няколко месеца. Но ако не предприеме нищо, както и предполагам, това ще покаже, че той смята, че е единственият, който е виждал липсващата тетрадка, в която Хари Клифтън описва как се е озовал в Лейвънхам.

— Знаех си, че има и друга — обади се Ема.

— Определено има, и вашето споменаване на „Канзас Стар“ ме накара да осъзная, че ръкописът, който Макс Лойд ми изпрати като начални глави на „Сгрешена самоличност“, е просто разказ за случилото се с Хари Клифтън, преди да бъде осъден за престъпление, което не е извършил.

— Ще ми позволите ли да го прочета? — попита Ема.

Още щом влезе в кабинета на Алистър, Ема разбра, че е станало нещо лошо. Познатата приветлива усмивка бе заместена от намръщено чело.

— Няма да ми позволят да видя Хари, нали? — попита тя.

— Да — каза Алистър. — Молбата е отхвърлена.

— Но защо? Ти каза, че имам пълното право да му отида на свиждане.

— Сутринта се обадих на директора и му зададох абсолютно същия въпрос.

— И какво отговори той?

— Можеш да го чуеш лично, защото записах разговора — отвърна Алистър. — Слушай внимателно, защото в думите му има три важни следи.

И без да каже нищо повече, се наведе и натисна копчето на магнетофона „Грундиг“. Двете ролки се завъртяха.

— Поправително заведение Лейвънхам.

— Бих искал да разговарям с директора.

— Кой го търси?

— Алистър Стюарт. Адвокат от Ню Йорк.

Мълчание, последвано от сигнал за свободно. Отново мълчание, този път по-дълго.

— Свързвам ви, сър.

Ема седеше на ръба на стола.

— Добро утро, мистър Стюарт — разнесе се гласът на директора. — Аз съм директор Суонсън. С какво мога да ви бъда полезен?

— Добро утро, мистър Суонсън. Преди десет дни приготвих молба от име на моя клиентка, мис Ема Барингтън, да ѝ бъде позволено в качеството на близка да се види при първа възможност с Томас Брадшоу. Тази сутрин получих писмо от кабинета ви, че молбата е отхвърлена. Не намирам никакво законово основание за...

— Мистър Стюарт, молбата ви беше разгледана по обичайния начин, но не мога да удовлетвори искането ви, тъй като мистър Брадшоу вече не се намира в нашето заведение.

Отново настъпи дълго мълчание, макар Ема да виждаше, че ролките продължават да се въртят.

— И в коя институция е преместен? — попита накрая Алистър.

— Нямам право да разкривам подобна информация, мистър Стюарт.

— Но по закон клиентката ми има правото да...

— Затворникът подписа документ, с който се отказва от правата си. Мога да ви изпратя копие.

— Но защо му е трябвало да го прави? — хвърли стръвта Алистър.

— Нямам право да разкривам подобна информация — повтори директорът, без да се хваща на въдицата.

— А имате ли право да разкриете каквото и да било за Томас Брадшоу? — попита Алистър, като се мъчеше да овладее гласа си.

Отново последва пауза и макар ролките да се въртяха, Ема се запита дали директорът не е затворил телефона. Алистър постави пръст на устните си и гласът изведнъж зазвуча отново.

— Хари Клифтън беше освободен от затвора, но продължава да изтърпява присъдата си. — Отново мълчание. — А аз изгубих най-добрия библиотекар, който е имал този затвор.

Връзката прекъсна.

Алистър спря магнетофона и каза:

— Директорът направи всичко по силите си, за да ни помогне.

— Като спомена Хари по име ли? — попита Ема.

— Да. Но също така ни каза, че до съвсем неотдавна е работил в библиотеката на затвора. Това обяснява как Лойд се е добрал до дневниците.

Ема кимна, после каза:

— Но ти каза, че имало *три* важни следи. Коя е третата?

— Това, че Хари е бил освободен от Лейвънхам, но продължава да изтърпява присъдата си.

— Значи са го преместили в друг затвор — каза Ема.

— Не мисля — отвърна Алистър. — Вече сме във война и аз лично предполагам, че Том Брадшоу ще изтърпи остатъка от присъдата си във флота.

— Защо мислиш така?

— Всичко е описано в дневниците — обясни Алистър, взе от бюрото „Дневникът на един осъден“, отвори на отбелязана предварително страница и зачете: — „Първото, което ще направя след завръщането си в Бристол, ще бъде да постъпя във флота и да се сражавам срещу германците“.

— Но те никога не биха му позволили да се върне в Англия, преди да е изтърпял наказанието си.

— Не съм казвал, че ще постъпи в британския флот.

— Ох, господи — промълви Ема, когато проумя значението на думите му.

— Е, поне вече знаем, че Хари е все още жив — с приповдигнат тон рече Алистър.

— Искане ми се да беше останал в затвора.

ХЮГО БАРИНГТЪН
1942 — 1943

33.

Опелото на сър Уолтър беше в „Сейнт Мери Редклиф“ и покойният президент на „Барингтън Шипинг Лайн“ със сигурност щеше да се гордее, ако можеше да види църквата така препълнена и да чуе прочувствената възхвала на епископа на Бристол.

След службата опечалените се изредиха да поднесат съболезнованията си на сър Хюго, който стоеше край северната врата на църквата до майка си. Той можеше да обясни на онези, които го питаха, че дъщеря му е заседнала в Ню Йорк, макар че не можеше да им каже каква е причината да бъде там, и че синът му Джайлс, с когото се гордееше безкрайно, е в германски лагер за военнопленници във Вайнсберг — информация, която бе получил от майка си предишната вечер.

По време на службата лорд и лейди Харви, бившата съпруга на Хюго Елизабет и дъщеря им Грейс седяха на първия ред в църквата, възможно най-далеч от Хюго. Всички поднесоха съболезнованията си на опечалената вдовица, след което показно си тръгнаха, без да показват, че са го забелязали.

Мейзи Клифтън седеше в дъното на църквата с наведена глава и излезе веднага щом епископът даде последната си благословия.

Когато изпълнителният директор на компанията Бил Фрамптън пристъпи да стисне ръката на новия президент и да изрази съболезнованията си, Хюго му каза само:

— Очаквам да ви видя в кабинета си утре сутринта в девет.

Мистър Фрамптън се поклони.

След погребението бе даден прием в Барингтън Хол и Хюго се смеси с опечалените, някои от които скоро щяха да открият, че вече не работят за Барингтънови. След като и последният гост си тръгна, Хюго се качи в спалнята си и се преоблече за вечеря.

Влезе в трапезарията, водейки майка си под ръка, и след като я настави да седне, зае мястото на баща си начело на масата. По време на вечерята, докато наоколо нямаше прислуга, каза на майка си, че въпреки опасенията на баща си вече се е променил.

И продължи в същия дух: опитваше се да я убеди, че компанията е в сигурни ръце и че има вълнуващи планове за бъдещето.

На следващата сутрин в 9:23 часа Хюго мина със своето „Бугати“ през портала на корабостроителницата за първи път от две години. Паркира на мястото на президента и се качи в кабинета на баща си.

Когато излезе от асансьора на четвъртия етаж, видя Бил Фрамптън да крачи напред-назад по коридора пред кабинета му с червена папка под мишница. Но пък Хюго и без това беше възнамерявал да го кара да чака.

— Добро утро, Хюго — каза Фрамптън.

Хюго мина покрай него, без да му отговори.

— Добро утро, мис Потс — каза на старата си секретарка, сякаш изобщо не беше отсъствал. — Ще ти кажа кога съм готов да се видя с мистър Фрамптън — добави и влезе в кабинета.

Седна на бюрото на баща си — все още мислеше за него като за бюро на баща си и се запита колко ли дълго ще остане това чувство — и започна да чете „Таймс“. След влизането на американците и руснаците във войната много повече хора започваха да вярват в победата на Съюзниците. Накрая остави вестника и нареди:

— Извикайте мистър Фрамптън, мис Потс.

Изпълнителният директор влезе в кабинета на президента с усмивка на лице и каза:

— Добре дошъл отново, Хюго.

Хюго го изглежда безизразно и отвърна:

— Господин президент.

— Извинете, господин президент — каза мъжът, който бе член на борда на „Барингтънс“ още от времето, когато Хюго ходеше по къси панталонки.

— Бих искал да ме запознаете с финансовото състояние на компанията.

— Разбира се, господин президент. — Фрамптън отвори червената папка, която носеше, и тъй като президентът не му беше предложил да седне, остана прав.

— Баща ви — започна той — успя да преведе разумно компанията през тежките времена и въпреки няколкото удара, сред

които и нощните бомбардировки на германците в началото на войната, с помощта на държавни поръчки успяхме да издържим на бурята и би трябвало да сме в добра форма след края на този ужасен конфликт.

— Прескочете глупостите и говорете по същество — нареди му Хюго.

— Миналата година — продължи директорът, като обърна една страница, — компанията излезе с печалба от трийсет и седем хиляди и четиристотин паунда и десет шилинга.

— Не бива да забравяме и десетте шилинга, нали така — отбеляза Хюго.

— Баща ви мислеше точно по същия начин — каза Фрамптън, без да долови сарказма.

— А тази година?

— Резултатите от полугодieto показват, че можем да разчитаме на същите резултати като миналогодишните, а може би дори и на по-добри.

Обърна на следващата страница.

— Колко свободни места има в момента в борда? — попита Хюго.

Внезапната смяна на темата свари Фрамптън неподготвен и той трябваше да обърне няколко страници, преди да отговори.

— Три. За съжаление, лорд Харви, сър Дерек Сенклер и капитан Хейвънс напуснаха след смъртта на баща ви.

— Радвам се да го чуя — каза Хюго. — Спестяват ми труда да ги изхвърля лично.

— Да смятам ли, господин президент, че не желаете да записвам думите ви в отчета за срещата?

— Изобщо не ми пука дали ще го направите, или не — отвърна Хюго.

Изпълнителният директор сведе глава.

— А вие кога се пенсионирате? — зададе следващия си въпрос Хюго.

— След два месеца навършвам шейсет, но ако предвид обстоятелствата смятате...

— Какви обстоятелства?

— Тъй като тепърва проходите, така да се каже, вероятно ще можете да ме убедите да остана още една-две години.

— Браво на вас — рече Хюго и изпълнителният директор се усмихна за втори път тази сутрин. — Но недейте да се натоварвате заради мен. Два месеца ме уреждат напълно. Какво е най-голямото предизвикателство пред нас в момента?

— Наскоро кандидатствахме за голяма държавна поръчка да заемем търговския си флот на Военноморските сили — каза Фрамптън, след като се окопоти. — Не сме фаворитите, но мисля, че баща ви се представи доста добре, когато инспекторите посетиха компанията в началото на годината, така че вероятно ни разглеждат като сериозен кандидат.

— Кога ще разберем резултатите?

— Боя се, че няма да е скоро. Държавните служители не са пригодени за високи скорости — добави той и се разсмя на собствената си шега. — Освен това ви подготвих няколко доклада, за да бъдете в течение за първата ви среща на борда утре.

— Не мисля да свиквам много срещи на борда — каза Хюго. — Вярвам в едноличното ръководство, вземането на решения и отстояването им. Все пак можете да оставите докладите на секретарката ми. Ще ги прегледам, когато намеря време.

— Както желаете, господин президент.

Секунди след като Фрамптън напусна кабинета му, Хюго също излезе и докато минаваше покрай бюрото на мис Потс, каза:

— Отивам в банката.

— Да се обадя ли на мистър Прендъргаст, че желаете да се срещнете с него? — попита секретарката, докато бързаше след него по коридора.

— Категорично не — отвърна Хюго. — Искам да го изненадам.

— Имате ли някакви поръчки за мен, докато отсъствате, сър Хюго? — попита мис Потс, докато той влизаше в асансьора.

— Да. Като се върна, искам табелата на вратата да е сменена.

Мис Потс се обърна и погледна към вратата на кабинета. Върху златната табела пишеше *Сър Уолтър Барингтън, президент*.

Вратата на асансьора се затвори.

Докато влизаше в центъра на Бристол, Хюго си мислеше, че първите му няколко часа като президент са минали повече от чудесно.

Най-сетне всичко в света беше така, както трябваше да бъде. Паркира луксозната си кола пред „Национална провинциална банка“ на Корнстрийт, наведе се и взе от пода една кутия за обувки.

Влезе в банката, мина покрай рецепцията и тръгна право към кабинета на управителя. Почука небрежно и влезе. Стреснатият мистър Прендъргаст скочи на крака, а Хюго сложи кутията на бюрото му, разположи се в креслото срещу него и каза:

— Надявам се, че не съм прекъснал нещо важно.

— Разбира се, че не, сър Хюго — отвърна Прендъргаст, взираше се в кутията. — За вас съм на разположение по всяко време.

— Радвам се да го чуя, Прендъргаст. Какво ще кажете като за начало да ми кажете докъде стигнаха нещата с Броудстрийт?

Банкерът забърза през стаята, отвори един шкаф и извади от него дебела папка. Постави я на бюрото и започна да прелиства страниците.

— А, да — каза накрая. — Точно това търсех.

Хюго барабанеше нетърпеливо с пръсти по облегалката на креслото.

— От всички двайсет и два обекта, които прекратиха дейността си на Броудстрийт от началото на бомбардировките, седемнайсет вече приеха предложението ви за двеста паунда или по-малко за терените — Роланд цветарят, Бейтс касапинът, Мейкпийс...

— А мисис Клифтън? Тя прие ли предложението ми?

— За жалост не, сър Хюго. Мисис Клифтън каза, че няма да се съгласи на по-малко от четиристотин паунда, и ви даде срок до идния петък да приемете предложението ѝ.

— Виж я ти проклетницата. Е, можете да ѝ кажете, че двеста паунда е последното ми предложение. Тази жена никога не е имала на свое име и пукнат петак, така че не вярвам, че ще ни се наложи да чакаме твърде дълго, преди да се вразуми.

Прендъргаст се покашля леко по онзи начин, който Хюго помнеше много добре.

— Ако успеете да купите всички терени на улицата, с изключение на този на мисис Клифтън, четиристотин паунда могат да се окажат доста разумна цена.

— Тя блъфира. Достатъчно е просто да изчакаме.

— Щом казвате.

— Казвам. А и без това познавам подходящия човек, който да я убеди, че ще е по-разумно да се съгласи на двеста паунда.

Прендъргаст не изглеждаше особено убеден, но се задоволи да попита само:

— Мога ли да ви помогна с нещо друго?

— Да — каза Хюго и отвори кутията за обувки. — Можете да депозирате тези пари в личната ми сметка и да издадете нова чекова книжка.

— Разбира се, сър Хюго — отвърна Прендъргаст. — Ще ги преброя и ще ви издам разписка и чекова книжка.

— Но ще трябва и да изтегля незабавно една част, защото съм хвърлил око на една „Лагонда“ V12.

— Победителката от Льо Ман — каза Прендъргаст. — Но пък вие винаги сте били пионер в тази област.

Хюго се усмихна и стана.

— Обадете ми се веднага щом мисис Клифтън осъзнае, че ще получи само двеста лири и нито пени повече.

— Стан Танкок още ли работи при нас, мис Потс? — попита Хюго, когато се върна в кабинета си.

— Да, сър Хюго — отвърна секретарката му и влезе след него в кабинета. — Работи като товарач на пристанището.

— Искам да го видя незабавно — каза президентът и се плъосна в креслото си зад бюрото.

Мис Потс забързано излезе.

Хюго се загледа в натрупаните по бюрото папки, които би трябвало да прочете преди следващата среща на борда. Отвори най-горната — списък на исканията на трейдюниона след последната им среща с управата. Беше стигнал до точка четири (две седмици годишна платена отпуска), когато на вратата се почука.

— Танкок е тук, господин президент.

— Благодаря, мис Потс. Да влезе.

Стан Танкок влезе в кабинета, свали платненото си кепе и застана пред бюрото на президента.

— Искали сте да ме видите, шефе? — Гласът му бе малко нервен.

Хюго погледна набития небръснат докер, чието бирено шкембе не оставяше много място за гадаене къде отива по-голямата част от заплатата му в петък вечер.

— Имам работа за теб, Танкок.

— Да, шефе — вече по-обнадеждено каза Стан.

— Свързана е със сестра ти Мейзи Клифтън и терена, който притежава на Брод стрийт, където навремето беше заведението на Тили. Знаеш ли нещо за него?

— Да, шефе. Някакъв тип ѝ предложил за него двеста лири.

— Така ли? — каза Хюго, докато вадеше портфейла си от вътрешния си джоб. Измъкна шумоляща банкнота от пет паунда и я сложи на бюрото. Спомни си същото облизване на устните, същите свински очички като миналия път, когато беше подкупил това същество. — Танкок, искам да се погрижиш сестра ти да приеме предложението, но без да подозира, че имам нещо общо с това.

И плъзна петте паунда по бюрото.

— Няма проблем. — Стан вече не гледаше президента, а единствено банкнотата.

Хюго потупа портфейла си.

— Ще има още от тези в деня, в който тя подпише договора.

— Смятайте го за готово, шефе.

— Съжалявам за племенника ти — небрежно добави Хюго.

— Така му било писано — отвърна Стан. — Много си виреше носа, ако питате мен.

— Чух, че бил погребан в морето.

— Да, преди повече от две години.

— Как разбрахте?

— Корабният лекар дойде при сестра ми.

— И е потвърдил, че младият Клифтън е бил погребан в морето?

— Разбира се. Дори донесе писмо от някакъв негов другар, който бил на борда, когато Хари умрял.

— Писмо? — повтори Хюго и се наведе напред. — Какво пишеше в него?

— Нямам представа, шефе. Мейзи така и не го отвори.

— И какво стана с писмото?

— Още си е над камината.

Хюго извади още една банкнота от пет паунда.

— Бих искал да го видя.

34.

Хюго чу вестникарчето на ъгъла да вика името му и наби спирачките на новата си „Лагонда“.

— Синът на сър Хюго Барингтън е награден с орден за храброст в Тобрук. Прочетете цялата история!

Хюго изскочи от колата, пхна половин пени в ръката на вестникарчето и впери поглед в голямата фотография на сина си от времето, когато беше училищен капитан в Бристолската гимназия. Качи се в колата, изгаси двигателя и зачете.

Лейтенант Джайлс Барингтън от 1-ви батальон на Усекския полк, син на сър Хюго Барингтън, бе награден с Военния кръст след военните действия в Тобрук. Лейтенант Барингтън повел взвод от единайсет пехотинци през осемдесет метра открита пустиня, убил един германски офицер и петима други войници, след което превзел германски окоп и пленил 63 немски пехотинци от Африканския корпус на Ромел. Полковник Робъртсън от Усекския полк описа действията на лейтенант Барингтън като забележителна проява на лидерски качества и безкористна храброст пред многократно по-силен противник.

Капитан Алекс Фишър, командирът на взвода на лейтенант Барингтън, участвал в същата акция, е споменат в официалното комюнике наред с ефрейтор Тери Бейтс, касапин от Броуд стрийт. Лейтенант Джайлс Барингтън по-късно бил заловен от германците при превземането на Тобрук от Ромел. Нито Барингтън, нито Бейтс знаят за наградите си, тъй като в момента и двамата са военнопленници в Германия. Капитан Фишър е безследно изчезнал. Четете цялата история на страници 6 и 7.

Хюго подкара към къщи да съобщи новината на майка си.

— Колко щеше да се гордее Уолтър — каза тя, след като прочете статията. — Трябва да се обадя незабавно на Елизабет, ако не е чула новината.

Това беше първият път от много време, откакто някой бе споменал името на бившата му жена.

— Помислих си, че ще ви е интересно да научите, че мисис Клифтън носи годежна халка — каза Мичъл.

— Че кой би поискал да се ожени за тази кучка?

— Някой си мистър Арнолд Холкомби, както изглежда.

— Кой е той?

— Учител. Преподава английски в начално училище „Мериууд“. Всъщност навремето е преподавал и на Хари Клифтън, преди той да продължи в „Сейнт Бийд“.

— Но това беше преди години. Защо досега не сте споменавали това име?

— Срещнали са се повторно наскоро, когато мисис Клифтън започнала да посещава вечерно училище.

— Вечерно училище? — повтори Хюго.

— Да — потвърди Мичъл. — Учи се да чете и пише. Явно крушата си знае корена.

— Какво искате да кажете? — озъби се Хюго.

— На последния изпит в края на курса се е представила с най-добри резултати.

— Виж ти — рече Хюго. — Може би трябва да посетя мистър Холкомби и да му кажа с какво точно се е занимавала годеницата му през годините, през които не са поддържали контакт.

— Може би трябва да спомена също, че Холкомби е бил боксьор в отбора на Бристолския университет, както се е убедил от личен опит Стан Танкок.

— Мога да се грижа за себе си — отвърна Хюго. — Междувременно искам да държа под око една друга жена, която може да се окаже точно толкова опасна за бъдещето ми, колкото е Мейзи Клифтън.

Мичъл извади от вътрешния си джоб миниатюрен бележник и молив.

— Казва се Олга Петровски, живее в Лондон, на Лаундс стрийт четирийсет и две. Искam да знам всеки, с когото се среща, и най-вече дали е разговаряла с хора от предишната ви професия. Не спестявайте никакви подробности, колкото и тривиални или неприятни да ви се струват.

След като Хюго млъкна, бележникът и моливът изчезнаха. Хюго подаде на Мичъл плик — знак, че срещата е приключила. Мичъл го прибра в джоба на самото си и излезе.

Хюго се изненада колко бързо му омръзна да е президент на „Барингтънс“. Трябваше да присъства на безкрайни заседания, да чете безброй доклади, да преглежда протоколи, да прехвърля купища писма, на които се налагаше да отговаря. На всичкото отгоре всяка вечер на тръгване мис Потс му даваше куфарче, претъпкано с още хартии, които трябваше да е прегледал, преди да се върне на работното си място на следващата сутрин в осем.

Покани в борда трима приятели, сред които Арчи Фенуик и Тоби Дънстейбъл, с надеждата, че ще поемат част от товара. Те обаче рядко се появяваха на заседанията, макар че никога не пропускаха да си получават парите.

През следващите седмици Хюго започна да се появява в кабинета си все по-късно и по-късно и след като Бил Фрамптън му напомни, че до шестдесетия му рожден ден и пенсионирането му остават само няколко дни, капитулира и каза, че е решил да му позволи да остане на работа още две години.

— Много любезно от ваша страна да промените решението си, господин президент — отвърна Фрамптън. — Смятам обаче, че след близо четирийсет години служба на компанията дойде време да дам път на някой по-млад от мен.

Хюго отмени прощалното парти на Фрамптън.

Въпросният по-млад мъж се оказа Рей Комптън, заместник на Фрамптън, който беше в компанията само от няколко месеца и определено не беше навлязъл в работата. Когато Комптън представи годишните резултати на „Барингтънс“ на борда, Хюго за първи път

прие, че компанията е излязла на нула, и се съгласи с Комптън, че е дошло време да освободят част от докерите, преди да е станало невъзможно да изплащат заплатите им.

А докато финансите на „Барингтънс“ се топяха, бъдещето на държавата започваше да изглежда по-светло.

С изтеглянето на германските войски от Сталинград у британците за първи път се прокрадна надеждата, че Съюзниците могат да спечелят войната. Увереността в бъдещето започна да пуска корени в психиката, а театрите, клубовете и ресторантите из цялата страна отново започнаха да отварят врати.

Хюго изгаряше от желание да се върне в града и да продължи със стария си начин на живот, но докладите на Мичъл все така ясно даваха да се разбере, че е по-разумно да стои настрана от Лондон.

1943-та не започна добре за „Барингтънс“.

Имаше няколко отменени поръчки от клиенти, изгубили търпение, след като президентът не си правеше труда да отговаря на писмата им; неколцина кредитори започнаха да настояват да си получат парите, а един дори заплаши компанията със съд. И ето че една сутрин проблесна лъч светлина и накара Хюго да повярва, че ще реши всичките си непосредствени финансови проблеми.

Надеждите му бяха съживени от едно позвъняване на Прендъргаст.

Към банкера се беше обърнала компанията „Юнайтед Доминиън Риъл Естейт“, която проявяваше интерес към купуването на Броудстрийт.

— Сър Хюго, мисля, че е по-добре да не споменавам сумата по телефона — малко помпозно изрече Прендъргаст.

След четирийсет минути Хюго седеше в кабинета му. Дори той зяпна, когато чу колко са склонни да предложат.

— Двайсет и четири хиляди паунда? — повтори Хюго.

— Да — потвърди Прендъргаст. — И съм сигурен, че това е началното им предложение и че съм способен да ги накарам да качат на близо трийсет. Като имаме предвид, че първоначалните ви разходи бяха по-малко от три хиляди паунда, можем да ги смятаме за добра инвестиция. В супата обаче има муха.

— Муха ли? — не разбра Хюго. — В каква супа?

— Имам предвид мисис Клифтън — каза Прендъргаст. — Предложението важи само ако притежавате целия обект, в това число и нейния терен.

— Предложете й осемстотин — рязко нареди Хюго.

В отговор Прендъргаст се закашля, но предпочете да не напомня на клиента си, че ако се беше вслушал в съвета му, преди няколко месеца щяха да са приключили сделката с мисис Клифтън за четиристотин паунда и че ако тя случайно научи за офертата на „Юнайтед Доминиън“...

— Ще ви уведомя веднага щом се чуя с нея — каза той.

— Направете го — рече Хюго. — И тъй като и без това съм тук, трябва да изтегля пари от личната си сметка.

— Съжалявам, сър Хюго, но тази сметка в момента е на червено...

Хюго седеше на предната седалка на лъскавата си яркосиня „Лагонда“. Холкомби излезе от училището и тръгна през двора. Спря да поговори с разсилния, който боядисваше портала в лилаво и зелено — цветовете на училище „Мериууд“.

— Чудесна работа, Алф.

— Благодаря, мистър Холкомби.

— Обърни обаче повече внимание на глаголите. И гледай да не закъснееш в сряда.

Алф докосна фуражката си.

Холкомби тръгна по тротоара и се престори, че не вижда седящия зад волана Хюго. Хюго си позволи да се подсмихне презрително — всички се заглеждаха в новата му кола. Трима младежи, които се шляеха от другата страна на улицата, не можеха да откъснат погледи от нея вече близо половин час.

Хюго слезе от колата и застана на сред тротоара, но Холкомби отново го игнорира. Беше на не повече от крачка разстояние, когато Хюго каза:

— Може ли да поговорим, мистър Холкомби? Аз съм...

— Много добре знам кой сте — каза Холкомби и го подмина.

Хюго забърза след него.

— Просто си мислех, че трябва да знаете...

— Какво да знам? — попита Холкомби, рязко спря и се обърна към него.

— С какво си изкарваше хляба годеницата ви преди не толкова много време.

— Беше принудена да проституира, защото отказахте да плащате училищните такси на сина й... — Холкомби погледна Хюго право в очите. — На *вашия* син, когато му оставаха две години в Бристолската гимназия.

— Няма доказателство, че Хари Клифтън е мой син — ядосано заяви Хюго.

— Доказателството се оказа достатъчно за викария да откаже да ожени Хари и дъщеря ви.

— Откъде знаете? Не бяхте там.

— А вие откъде знаете? Та нали избягахте!

— Тогава ще ви кажа нещо, което със сигурност не знаете. — Хюго вече почти крещеше. — Този образец на добродетелност, с когото смятате да прекарате остатъка от живота си, ми отмъкна терен на Броуд стрийт, който беше мой.

— Нека и аз ви кажа нещо, което много добре знаете — отвърна Холкомби. — Мейзи ви изплати заема до последното пени заедно с лихвите, а вие я оставихте с по-малко от десет паунда на нейно име.

— Онази земя сега струва четиристотин паунда — каза Хюго и моментално съжали за думите си. — И ми принадлежи.

— Ако ви принадлежеше — отвърна Холкомби, — нямаше да се опитвате да купите терена за двойно по-висока сума.

Хюго беше бесен, че се е изпуснал и е разкрил интереса си към мястото, но не беше приключил.

— Знайте, че когато правите секс с Мейзи Клифтън, учителю, ще трябва да й плащате. За разлика от мен.

Холкомби вдигна юмрук.

— Давайте, ударете ме — подкани го Хюго. — За разлика от Стан Танкок, аз ще ви съдя, докато не останете без пукнатото пени.

Холкомби отпусна ръка и си тръгна, раздразнен, че е позволил на Барингтън да го изкара от нерви.

Хюго се усмихна. Усещаше, че е нанесъл решаващия удар.

Обърна се и видя, че хлапетата от другата страна на улицата се кикотят. Но пък те никога досега не бяха виждали „Лагонда“ в лилаво и зелено.

35.

Когато първият чек беше отхвърлен, Хюго просто игнорира случката и изчака няколко дни, след което го представи за втори път. Когато чекът се върна с печат „Справка в банката“, започна да приема неизбежното.

През следващите няколко седмици откри различни начини да заобикаля непосредствените финансови проблеми.

Най-напред отвори сейфа в кабинета си и извади стоте паунда, които баща му винаги пазеше за черни дни. Дните бяха повече от черни, а и на стареца определено никога не му се беше налагало да разчита на резерви, за да плаща на секретарката си. След като парите приключиха, Хюго с неохота се раздели с новата си „Лагонда“. Продавачът обаче любезно посочи, че лилавото и зеленото не са модните цветове на годината и тъй като сър Хюго се нуждае от пари в брой, може да му предложи само половината от първоначалната цена на автомобила, тъй като купето трябвало да се пребоядиса.

Хюго оцеля още месец.

При липсата на други налични средства започна да краде от майка си. Първо изчезнаха дребните, пръснати из къщата, последвани от монетите в портмонетата и банкнотите в кесиите.

Не мина много време преди да заложи малкия сребърен фазан, който години наред бе украсявал масата в трапезарията; последваха го родителите му, които също отлетяха в най-близката зложна къща.

След това Хюго продължи с бижутата на майка си. Започна с нещата, които тя нямаше да забележи. Карфица за яка и викторианска брошка, бързо последвани от кехлибарена огърлица, която тя рядко носеше, както и диадема с диаманти, която бе в семейството от повече от век и се носеше единствено на сватби и други церемониални случаи. Хюго не очакваше в близко бъдеще да има подобни събития.

Накрая се насочи към колекцията картини на баща си. Най-напред свали от стената един портрет на дядо си, нарисуван от младия Джон Сингър Сарджънт, но едва след като домакинят и готвачът

напуснаха, след като не бяха получавали заплати повече от три седмици. Дженкинс удобно умря месец по-късно.

Платното на Констабъл на баща му („Мелницата при Дънинг Лок“) бе последвано от това на Търнър на прадядо му („Лебеди по Ейвън“). И двете бяха в семейството вече повече от столетие.

Хюго успяваше да убеди самия себе си, че това не е кражба. В края на краищата беше наследник на баща си.

Този нередовен източник на средства помогна на компанията да оцелее и да отчете малка загуба през първото тримесечие — разбира се, ако не се брои напускането на още трима директори и неколцина други старши членове на персонала, които не бяха получили чековете със заплатите си в последния ден от месеца. Когато го питаха, Хюго стоварваше вината за временните затруднения върху войната. Един възрастен директор си тръгна с думите: „Баща ви никога не използва войната като извинение“.

Скоро дори движимото имущество започна да се стопява.

Хюго знаеше, че ако обяви за продан Барингтън Хол с неговите 72 акра паркове, целият свят ще разбере, че компанията, отбелязваща печалба в продължение на повече от сто години, е в несъстоятелност.

Майка му продължаваше да приема уверенията му, че проблемът е само временен и че скоро всичко ще се оправи. След време и самият той започна да вярва на собствената си пропаганда. Когато чековете започнаха да се връщат отново, мистър Прендъргаст му напомни, че все още има оферта за 3500 паунда за терените на Броуд стрийт, които, точни банкерът, можели да му донесат печалба от 600 паунда.

— А какво стана с трийсетте хиляди, които ми бяха обещани? — извика Хюго в телефонната слушалка.

— Офертата си остава, сър Хюго, но тя все така зависи от това дали ще купите терена на мисис Клифтън.

— Предложете й хиляда — викна той.

— Както желаете, сър Хюго.

Хюго тресна слушалката и се зачуди какво ли още може да отиде по дяволите.

Телефонът извънтя отново.

Хюго се беше скрил в едно ъглово сепаре на „Рейлуей Армс“ — хотел, който никога досега не бе посещавал и в който нямаше да стъпи в бъдеще. Поглеждаше нервно часовника си и се оглеждаше за Мичъл.

Частният детектив дойде в 11:34, само минути след като експресът влезе в гара Темпъл Мийдс. Настани се на мястото срещу клиента, от когото не беше получавал пари вече няколко месеца.

— Какво е толкова спешно, че не търпи отлагане? — остро попита Хюго, след като пред детектива се появи половин пинта бира.

— Съжалявам, че трябва да ви го съобщя, сър — започна Мичъл, след като отпи от питието си, — но полицията е арестувала приятеля ви Тоби Дънстейбъл.

Хюго изтръпна.

— Обвинили са го в кражбата на диамантите на Петровски, както и на няколко картини, сред които един Пикасо и един Моне, които се опитвал да пласира в „Агню“, салона за произведения на изкуството в Мейфеър.

— Тоби ще си държи езика зад зъбите — каза Хюго.

— Боя се, че не, сър. Научих от достоверен източник, че е предпочел да издаде съучастниците си в замяна на по-лека присъда. Явно от Скотланд Ярд имат повече интерес да арестуват човека зад престъплението.

Бирата на Хюго изведнъж изгуби вкуса си. След дълго мълчание частният детектив продължи:

— Реших, че може би ще искате да научите също, че мис Петровски е наела да я представлява кралският съветник сър Франсис Мейхю.

— Защо просто не остави полицията да се занимава със случая?

— Не се е обърнала към сър Франсис за грабежа, а по два други въпроса.

— По два други въпроса ли? — повтори Хюго.

— Да. Разбрах, че предстои повдигане на иск срещу вас за отмятане от обещание. Освен това мис Петровски ви съди за бащинство и твърди, че вие сте баща на дъщеря й.

— Никога няма да успее да го докаже!

— Според доказателствата, които ще представи пред съда, има разписка за годежен пръстен от „Бърлингтън Аркейд“, а домакинката и личната й прислужница са подписали показания, според които сте

живеели на Лаундс Скуеър четирийсет и две в продължение на повече от година.

За първи път от десетилетие Хюго се обърна към Мичъл за съвет.

— Какво да правя според вас?

— Ако на мен ми се случи да попадна в подобно положение, сър, бих напуснал незабавно страната.

— Как мислите, с колко време разполагам?

— Със седмица, дори по-малко.

При масата им се появи сервитьор.

— Един шилинг и девет пенса, сър.

Хюго не помръдна, така че Мичъл плати и каза:

— Задръжете рестото.

След като частният детектив отпътува обратно за Лондон, Хюго остана известно време на масата, като обмисляше възможностите. Сервитьорът се появи отново да го попита дали иска още едно питие, но Хюго дори не си направи труда да отговори. Накрая се надигна тежко и тръгна към изхода.

Насочи се към центъра, като непрекъснато забавяше крачка, докато най-сетне не измисли какво да прави. Няколко минути по-късно влезе в банката.

Прендъргаст вече не се изненадваше, че сър Хюго смята, че е на негово разположение по всяко време, но се смая, като забеляза, че президентът на „Барингтънс“ не си е направил труда да се обръсне тази сутрин.

— Имам проблем, който спешно трябва да се реши — каза Хюго, докато се настаняваше в креслото срещу управителя.

— Да, разбира се, сър Хюго. Кажете.

— Каква е най-голямата сума, за която можете да продадете имотите ми на Броуд стрийт?

— Но миналата седмица ви изпратих писмо, в което ви съобщих, че мисис Клифтън отказа последното ви предложение.

— Да, помня — каза Хюго. — Имам предвид останалите терени, без нейния.

— Все още има оферта за три хиляди и петстотин, но имам основания да смятам, че ако предложите на мисис Клифтън малко повече, тя ще отстъпи и предложението за трийсет хиляди паунда ще си остане в сила.

— Нямам никакво време — каза Хюго, без да се впуска в подробности.

— В такъв случай съм сигурен, че бих могъл да притисна клиента си да вдигне предложението си до четири хиляди, което пак ще ви осигури добра печалба.

— Ако приема тази оферта, ще искам уверението ви за едно нещо. — Мистър Прендъргаст си позволи да повдигне вежда. — Искам да съм сигурен, че клиентът ви няма и никога не е имал нещо общо с мисис Клифтън.

— Мога да ви дам такова уверение, сър Хюго.

— Ако клиентът ви е готов да ми плати четири хиляди, колко ще ми останат в сметката?

Мистър Прендъргаст отвори папката на сър Хюго, погледна баланса и каза:

— Осемстотин двайсет и четири паунда и десет шилинга.

Този път Хюго пропусна шегата с десетте шилинга.

— Значи искам незабавно да ми отпуснете осемстотин паунда. По-късно ще ви уведомя къде да изпратите и приходите от продажбата.

— Приходите от продажбата? — повтори Прендъргаст.

— Да — отвърна Хюго. — Реших да обявя за продан Барингтън Хол.

36.

Никой не го видя да напуска къщата.

Носеше куфар и беше с топъл вълнен костюм, яки кафяви обувки, които можеха да издържат цяла вечност, тежко палто и кафява филцова шапка. Някой случаен минувач спокойно можеше да го вземе за пътуващ търговец.

Отиде до най-близката автобусна спирка, която беше на около два километра, повечето от които негова земя, и се качи на автобус — начин на придвижване, който не бе използвал никога. Седна на задната седалка, без да изпуска куфара от поглед. Даде на кондуктора банкнота от десет шилинга, макар че билетът му струваше само три пенса — първата му грешка, а трябваше да избягва да привлича внимание към себе си.

Пътуването до Бристол обикновено му отнемаше около двайсет минути с неговата „Лагонда“, но днес продължи повече от час, преди най-сетне да стигнат автогарата. Хюго не беше нито първият, нито последният слязъл. Погледна си часовника — 14:38. Разполагаше с достатъчно време.

Тръгна нагоре към гара Темпъл Мийдс (никога не беше забелязвал наклона, но пък и никога не му се беше налагало да носи багажа си), нареди се на дълга опашка и си взе билет трета класа до Фишгард. Попита от кой перон ще тръгне влакът и след като научи, застана под един незапален газов фенер.

Когато влакът най-сетне пристигна, се качи и си намери място в средата на третокласното купе, което бързо се напълни. Не откъсваше поглед от куфара си на багажника.

Щом влакът потегли, си позволи да въздъхне с облекчение. Беше доволен, че Бристол изчезва в далечината. Настани се по-удобно и се замисли за решението, което бе взел. Утре по това време щеше да е в Корк. Нямах да се чувства в безопасност, докато кракът му не стъпеше на ирландска земя. Трябваше обаче да пристигнат в Суонси по разписание, ако искаше да се прекачи на влака за Фишгард.

Влакът пристигна в Суонси половин час преди заминаването на другия — време за чаша чай и кифла в бюфета на гарата. Не беше „Ърл Грей“, но Хюго бе прекалено уморен, за да му пука. Изпи го, излезе от бюфета и зачака влака за Фишгард на друг тъмен перон.

Влакът закъсняваше, но фериботът едва ли щеше да напусне пристанището, без да го изчака. След нощувка в Корк Хюго щеше да си плати място на първия кораб до Америка. Там можеше да започне нов живот с парите, които щеше да изкара от продажбата на Барингтън Хол.

Идеята, че домът на предците му отива на търг, го накара за първи път да си помисли за майка си. Къде щеше да живее тя след продажбата на къщата? Винаги можеше да иде при Елизабет в Имението. В края на краищата там имаше повече от достатъчно място. Ако ли не, можеше да се премести при Харви, които имаха три къщи, без да се броят многобройните хижи в именията им.

След това мислите му се насочиха към „Барингтън Шипинг Лайн“ — бизнес, изграден от две поколения Барингтън, който той бе провалил.

Помисли си за Олга Петровски. Радваше се, че няма да я види никога повече. След това се сети за Джайлс, който го беше отбягвал, след като се бе измъкнал от плен и се беше върнал в Бристол. Хората редовно го питаха за героичния му син и всеки път Хюго трябваше да измисля някаква нова история. Това вече нямаше да е необходимо — след като стигнеше Америка, пъпната връв най-сетне щеше да бъде отрязана, макар че в бъдеще (а Хюго бе твърдо решен това бъдеще да е далечно) Джайлс щеше да наследи фамилната титла плюс „всичко, което върви с нея“, макар то вече да не струваше и хартията, на която щеше да бъде написано.

Но най-вече Хюго мислеше за себе си — удоволствие, което беше прекъснато едва когато влакът пристигна във Фишгард. Той изчака всички да слязат, свали куфара си от багажника и излезе на перона.

Ориентира се по мегафоните: „Автобуси до пристанището! Автобуси до пристанището!“. Бяха общо четири. Хюго избра третия. Този път пътуването бе кратко и той нямаше как да не забележи терминала въпреки угасените светлини. Последва още една дълга опашка за билет трета класа, този път за ферибота до Корк.

На борда си намери кътче, в което не би се заврял никой уважаващ себе си котарак. Почувства се в безопасност едва когато чу двете изсвирвания на сирената и усети лекото поклащане, когато корабът се отдели от кея.

Щом фериботът заобиколи вълнолома, Хюго най-сетне изпита облекчение. Беше толкова изтощен, че положи глава върху куфара си и заспа дълбоко.

Не беше сигурен колко е спал, но по едно време някой го потупа по рамото. Той отвори очи и видя двама мъже, извисяващи се над него.

— Сър Хюго Барингтън? — попита единият.

Нямаше смисъл да отрича. Двамата го хванаха, изправиха го грубо и му казаха, че е арестуван. След което последва дълъг списък обвинения.

— Но аз пътувам за Корк — запротестира Хюго. — Вече не сме ли в международни води?

— Не — каза вторият полицаи. — Връщаме се във Фишгард.

Вратата на килията се отвори и някакъв мъж с униформа му донесе закуска на поднос — нито закуската, нито подносът, нито пък униформата бяха от онези, които сър Хюго бе свикнал да вижда рано сутрин. Един поглед към пържената филийка и залетите с олио домати му беше достатъчен, за да бутне подноса настрани. Зачуди се колко ли време ще мине, преди да почне да яде тази храна. Полицаят се върна след няколко минути, взе подноса, изнесе го и затръшна вратата.

Следващия път, когато вратата се отвори, в килията влязоха двама полицаи и го заведоха в някаква стая, където го очакваше Бен Уиншоу, юрисконсултът на „Барингтън Шипинг Лайн“.

— Ужасно съжалявам, господин президент.

Хюго поклати примирено глава и попита:

— Какво следва от тук нататък?

— Началникът на участъка ми каза, че след няколко минути ще повдигнат обвинение срещу вас. След това ще бъдете отведен в съда, където ще се явите пред съдията. Трябва само да пледирате невинен. Началникът ясно посочи, че ще се противопоставят на всяко искане за пускане под гаранция и ще посочат пред съдията, че сте били

арестуван при опит да напуснете страната с куфар, съдържащ осемстотин паунда. Боя се, че пресата ще го отрази.

Останаха да седят в стаята и да чакат появата на началника. Юрисконсултът предупреди Хюго, че трябва да е готов да прекара няколко седмици в затвора преди началото на процеса. Предложи имената на четирима кралски съветници, които биха могли да бъдат ангажирани да го защитават. Тъкмо се бяха спрели върху сър Гилбърт Грей, когато вратата се отвори и в стаята влезе някакъв сержант.

— Свободен сте да си вървите, сър — каза той, сякаш Хюго бе извършил някакво дребно пътно нарушение.

Случилото се бе удостоено само с един малък абзац на страница 9 на „Бристол Ивнинг Нюз“: „Почитаемият Тоби Дънстейбъл, втори син на единайсетия граф Дънстейбъл, умря от сърдечен удар в ареста на полицейския участък в Уимбълдън“.

По-късно Дерек Мичъл успя да попълни белите петна в историята.

Графът бе посетил сина си в килията само два часа преди Тоби да посегне на живота си. Дежурният полицаи чул остра размяна на реплики между баща и син, по време на която графът непрекъснато повтарял думи като „чест“, „фамилна репутация“ и „достойна постъпка в ситуация като тази“. По време на дознанието в Наказателния съд в Уимбълдън съдията попита въпросния полицаи дали по време на посещението на графа не е виждал между двамата да се предават някакви хапчета.

— Не, сър — отвърнал той. — Не видях.

По-късно същия следобед Наказателният съд бе оповестил заключението си, че става въпрос за смърт поради естествени причини.

37.

— Мистър Прендъргаст ви търси няколко пъти тази сутрин, господин президент — каза мис Потс, докато вървеше след сър Хюго в кабинета. — Последния път настоя, че било спешно.

Дори да беше изненадана да види президента небръснат и облечен във вълнен костюм, с който сякаш бе спал, не го показва с нищо.

Първата мисъл на Хюго бе, че Прендъргаст го търси спешно, за да му каже, че сделката за Броуд стрийт е пропаднала и че банката си иска обратно осемстотинте лири. Нямаше да е зле банкерът да премисли.

Мис Потс погледна бележника си.

— Танкок също мина и каза, че имал новини, които бихте искали да чуете.

Президентът не каза нищо.

— Но най-важното — продължи тя — е писмото, което оставих на бюрото ви. Според мен трябва да го прочетете незабавно.

Хюго започна да чете писмото още преди да седне. После го прочете за втори път, но пак не можеше да повярва. Погледна секретарката си.

— Моите поздравления, сър — каза тя.

— Свържете ме с Прендъргаст — отсече Хюго. — После искам да се видя с изпълнителния директор и с Танкок, в този ред.

— Да, господин президент — отвърна мис Потс и излезе забързано.

Докато чакаше да бъде свързан с Прендъргаст, Хюго прочете за трети път писмото от министъра на корабоплаването.

Уважаеми сър Хюго,
За мен е удоволствие да ви съобщя, че „Барингтън
Шипинг“ спечели договора за...

Телефонът на бюрото му извъня.

— Мистър Прендъргаст — каза мис Потс.

— Добро утро, сър Хюго. — В гласа на Прендъргаст отново се долавяше уважение. — Реших, че сигурно ще искате да знаете, че мисис Клифтън най-сетне се съгласи да продаде терена си на Броудстрийт за хиляда паунда.

— Но аз вече подписах договор за продажба на останалите терени на „Юнайтед Доминиън“ за четири хиляди.

— Въпросният договор е все още на бюрото ми — каза Прендъргаст. — За тяхно съжаление и за ваше щастие най-ранният час за среща с мен, на който можеха да се съгласят, е десет сутринта. Така че след като успях да уверя „Юнайтед Доминиън“, че притежавате и терена на мисис Клифтън, както и документите за всички други парцели на улицата, те написаха чек за цялата сума. Четирийсет хиляди паунда.

— Добра работа, Прендъргаст. Знаех си, че мога да разчитам на вас.

— Благодаря, сър. Сега остава само да подпишете договора с мисис Клифтън, след което ще мога да приема чека на „Юнайтед Доминиън“.

Хюго си погледна часовника.

— Вече минава четири. Първата ми работа утре сутринта ще е да мина през банката.

Прендъргаст се окашля.

— Това означава в девет часа, сър Хюго. И мога ли да запитам дали все още разполагате с осемстотинте паунда, които ви платих авансово в брой вчера?

— Да, у мен са. Какво значение има това?

— Смятам, сър Хюго, че би било почтено да платим на мисис Клифтън нейните хиляда паунда, преди да приемем чека на „Юнайтед Доминиън“. По-добре е да си спестим смущаващи въпроси за в бъдеще.

— Така е — съгласи се Хюго, докато гледаше куфара си. Изпитваше облекчение, че не е похарчил нито пени от парите.

— Това е всичко — каза Прендъргаст. — Нямам какво друго да добавя, освен да ви поздравя за сключването на една изключително изгодна сделка.

Мис Потс се появи на вратата.

— Изпълнителният директор чака да се види с вас, сър.

— Да влезе.

Комптън влезе веднага.

— Чу ли добрата новина, Рей? — попита Хюго.

— Да, господин президент. Дойде точно в най-подходящия момент.

— В смисъл?

— На следващото заседание на борда трябва да представите годишните резултати на компанията и макар че се налага да обявим сериозни загуби за тази година, новата поръчка гарантира, че догодина ще излезем на печалба.

— И то не само за една, а за цели пет — каза Хюго и размаха триумфално писмото от министъра. — Подготви дневния ред за заседанието на борда, но не включвай новината за държавната поръчка. Предпочитам да я известя лично.

— Както желаете, господин президент. Ще се погрижа съответните документи да са на бюрото ви утре по обед — каза Комптън и излезе.

Хюго прочете писмото на министъра за четвърти път.

— Трийсет хиляди годишно — каза на глас.

В същия миг телефонът иззвъня.

— Търси ви някой си мистър Фостър от агенция за недвижими имоти „Савилс“ — каза мис Потс.

— Свържете ме.

— Добро утро, сър Хюго. Казвам се Фостър, старши съдружник в „Савилс“. Помислих си, че няма да е зле да се срещнем и да обсъдим инструкциите ви за продажбата на Барингтън Хол. Какво ще кажете да обядваме в моя клуб?

— Няма да е нужно, Фостър. Промених решението си. Барингтън Хол вече не се продава — отвърна Хюго и затвори.

Прекара остатъка от следобеда в подписването на купчината писма и чекове, които му беше донесла секретарката. Минаваше шест, когато най-сетне сложи капачката на писалката си.

— Повикайте Танкок — каза Хюго, когато мис Потс се върна да вземе кореспонденцията.

— Да, сър — отвърна секретарката с леко неодобрение.

Докато чакаше Танкок, Хюго коленичи и отвори куфара. Загледа се в осемстотинте паунда, които щяха да му помогнат да оцелее в Америка, докато чака парите от продажбата на Барингтън Хол. Сега същите тези банкноти щяха да му донесат цяло състояние от Броудстрийт.

Когато на вратата се почука, той рязко затвори куфара и бързо седна зад бюрото.

— Танкок — оповести мис Потс, пусна посетителя и затвори вратата.

Докерът тръгна уверено през кабинета към бюрото на президента.

— Какво е толкова спешно, че не може да почака? — попита Хюго.

— Дойдох да прибера петачката, която ми дължите — заяви Танкок и го изгледа тържествуващо.

— Не ти дължа нищо — каза Хюго.

— Но аз уговорих сестра си да продаде онзи парцел, нали?

— Разбрахме се за двеста паунда, а сега ми се налага да й платя пет пъти повече, така че, както казах, не ти дължа нищо. Махай се от кабинета ми и се връщай на работа.

Стан не помръдна.

— Нося и онова писмо, което казахте, че искате.

— Какво писмо?

— Писмото, което Мейзи получи от доктора на американския кораб.

Хюго беше забравил за съболезнователното писмо от другаря на Хари Клифтън и не можеше да си представи какво значение има то сега, след като Мейзи се беше съгласила на продажбата.

— Ще ти дам един паунд за него.

— Казахте, че ще ми дадете петачка.

— Съветвам те да се махнеш от кабинета ми, ако не искаш да се простиш с работното си място, Танкок.

— Добре, добре — отстъпи Стан. — Можете да го получите срещу един паунд. Какво пък толкова?

Извади смачкан плик от задния си джоб и го подаде на президента. Хюго извади банкнота от десет шилинга от портфейла си и я сложи на бюрото.

Стан продължи да стои, докато Хюго прибираще портфейла във вътрешния си джоб.

— Можеш да вземеш писмото или парите — каза Хюго. — Ти си решаващ.

Стан грабна десетте шилинга и излезе, като мърмореше под нос.

Хюго се облегна и се замисли как ще похарчи част от печалбата от сделката за Броуд стрийт. След като минеше през банката и подпишеше всички необходими документи, щеше да пресече улицата до автокъщата. Беше хвърлил око на един двулитров „Астън Мартин“ с четири седалки, модел 1937. После щеше да разходи новата си кола през града до шивача си (не си беше поръчвал костюм от цяла вечност) и след като той му вземеше мерките, щеше обядва в клуба и да уреди огромната си сметка в бара. Следобед щеше да попълни колекцията вина в Барингтън Хол; можеше дори да помисли дали да не откупи от зложната къща някои от бижутата, които като че ли така липсваха на майка му. А вечерта...

На вратата се почука.

— Тръгвам — каза мис Потс. — Искам да мина през пощата преди седем, за да хвана последните пратки. Имате ли нужда от още нещо, сър?

— Не, мис Потс. Утре може да закъснея малко, имам среща с мистър Прендъргаст в девет часа.

— Да, господин президент — каза мис Потс.

След като вратата се затвори, очите му се спряха върху смачкания плик. Хюго взе сребърното ножче за писма, отвори плика и извади единствения лист. Погледът му се плъзна нетърпеливо по страницата.

Ню Йорк

8 септември 1939 г.

Скъпа майко,

... не умрях, когато „Девониън“ беше потопен... Бях изваден от морето... напразната мечта, че някога в бъдеще ще мога да докажа, че баща ми е Артър Клифтън, а не Хюго Барингтън... трябва да те помоля да пазиш тайната ми така, както пазеше своята толкова много години.

Твой любящ син,

Хари

Кръвта на Хюго се смрази. Всички триумфи от деня се изпариха за миг. Това не беше писмо, което би пожелал да прочете за втори път. Още по-малко би искал някой да научи за него.

Отвори горното чекмедже на бюрото си и извади кибрит. Запали една клечка, задържа писмото над кошчето за хартия и не го пусна, докато крехката черна пепел не се превърна в прах.

Бе сигурен, че е единственият, който знае, че Клифтън е все още жив, и смяташе това да си остане така. В края на краищата, ако Клифтън спазеше думата си и продължеше да се представя за Том Брадшоу, как някой би могъл да открие истината?

Изведнъж му призля. Ема беше в Америка. Дали не беше открила някак, че Клифтън е жив? Но това нямаше как да е възможно, тя не беше чела писмото. Трябваше да разбере защо е заминала за Америка.

Вдигна телефона и започна да набира номера на Мичъл, но чу стъпки в коридора. Остави слушалката — вероятно беше нощният пазач, който идваше да види защо в кабинета му още свети.

Вратата се отвори и Хюго зяпна жената, която се бе надявал да не види никога повече.

— Как успя да минеш през охраната на портала?

— Казах им, че имаме среща с президента. Дълго отлагана среща.

— Имаме? — попита Хюго. — Не си сама, така ли?

— Не съм. Нося ти един малък подарък. Не че можеш да подариш на някого нещо, което си е негово. — Сложи кошницата, която носеше, на бюрото на Хюго и повдигна тънката муселинова завивка. В кошницата имаше спящо бебе. — Реших, че е време да се запознаеш с дъщеря си — каза Олга и се дръпна настрана, та Хюго да се възхити на детето.

— И защо мислиш, че копелето ти ме интересува?

— Тъй като тя е и твое копеле — спокойно отвърна Олга, — мисля, че трябва да й осигуриш същия старт в живота, какъвто си осигурил на Ема и Грейс.

— И защо?

— Защото, Хюго — рече тя, — ти ми източи кръвта и трябва да си поемеш отговорността. Не можеш да приемеш, че винаги ще успяваш да се отървеш.

— Единственото, от което се отървах, си ти — с презрителна усмивка отвърна Хюго. — Така че можеш да се пръждосаш заедно с кошницата си, защото няма да си мръдна пръста за това бебе.

— В такъв случай може би ще трябва да се обърна към някой, който може и да е склонен да помръдне пръста си за него.

— И кой ще е този някой? — озъби се Хюго.

— Майка ти става като за начало, макар че тя е може би последният човек на света, който все още вярва на приказките ти.

Хюго скочи от мястото си, но Олга дори не трепна, а продължи:

— А ако не успея да убедя нея, следващата ми спирка би могла да е Имението, където ще седна на следобеден чай с бившата ти съпруга и ще си поговорим за факта, че се е развела с теб много преди да те срещна.

Хюго заобиколи бюрото, но това не спря Олга.

— А ако Елизабет не си е у дома, винаги мога да се отбия до замъка Мългелри и да представя на лорд и лейди Харви поредното ти отроче.

— И си мислиш, че ще ти повярват?

— Защо да не ми повярват?

Хюго пристъпи напред и спря само на няколко сантиметра от нея, но Олга още не беше приключила.

— И накрая мисля, че трябва да посетя и Мейзи Клифтън. Жена, на която се възхищавам, защото ако всичко, което съм чувала за нея...

Хюго я сграбчи за раменете и я разтресе. Остана изненадан, че тя изобщо не направи опит да се защити.

— Чуй ме, чифутко такава! — изкрещя той. — Ако дори посмееш да намекнеш на някого, че съм баща на това копеле, ще направя живота ти толкова мизерен, че ще ти се иска гестапо да те бяха замъкнали в някой концлагер заедно с родителите ти.

— Вече не можеш да ме уплашиш, Хюго — някак примирено рече Олга. — В живота ми остана само един стремеж — да се погрижа да не ти се размине за втори път.

— За втори път ли? — повтори Хюго.

— Да не мислиш, че не знам за Хари Клифтън и правата му върху фамилната титла?

Хюго я пусна и отстъпи крачка назад. Личеше му, че е потресен.

— Клифтън е мъртъв. Погребан в морето.

— Знаеш, че е жив, Хюго, колкото и да ти се иска всички останали да вярват, че не е.

— Но откъде знаеш, че...

— Зная, защото се научих да мисля като теб, да се държа като теб — и което е по-важно, да действам като теб. И точно затова реших и аз да наема частен детектив.

— Но това би трябвало да ти отнеме години... — започна Хюго.

— Не и ако попаднеш на човек, който е без работа и чийто единствен клиент е избягал за втори път и не му е плащал от половин година.

Олга се усмихна, когато Хюго сви юмруци — сигурен знак, че думите ѝ са попаднали в целта. Не трепна дори когато той вдигна ръка.

Първият удар се стовари в лицето ѝ и тя залитна назад, посягайки към счупения си нос, но в следващия миг вторият удар се заби в корема ѝ и тя се преви на две.

Хюго се разсмя и вдигна ръка да я удари трети път, но краката на Олга се подкосиха и тя се свлече на пода като кукла, чиито конци внезапно са били прерязани.

— Сега знаеш какво те чака, ако направиш глупостта да ми досаждаш отново — извика Хюго. — И ако не искаш още бой, разкарай се оттук, докато все още можеш. И си замъкни копелето обратно в Лондон.

Олга бавно се надигна на колене. От носа ѝ течеше кръв. Опита се да се изправи, но беше толкова слаба, че залитна напред и не падна само защото успя да се вкопчи в ръба на бюрото. Спря за момент и пое дълбоко дъх. Очите ѝ се взряха в нещо дълго, тънко и сребристо, което блестеше в кръга светлина, хвърлян от настолната лампа.

— Чу ли какво казах? — изрева Хюго, пристъпи напред, сграбчи я за косата и рязко дръпна главата ѝ назад.

С цялата сила, която успя да събере, Олга рязко изрита и заби токчето на обувката си в слабините му.

— Кучка! — изрева Хюго, но пусна косата ѝ и отстъпи, което ѝ даде миг да грабне ножа за писма и да го скрие в ръкава си. Обърна се

към мъчителя си.

Хюго отново тръгна към нея. Грабна от страничната маса един тежък стъклен пепелник и го вдигна високо, твърдо решен да ѝ нанесе удар, от който тя нямаше да се съвземе така лесно.

Тя измъкна ножа, сграбчи го с две ръце и насочи острието към сърцето му. Хюго се опита да се извърне, препъна се, изгуби равновесие и политна тежко към нея.

Последва миг тишина, а после той бавно се свлече на колене и нададе писък, който би събудил цялата преизподня. Олга го гледаше как сграбчва дръжката на ножа за писма. Стоеше като хипнотизирана, сякаш гледаше филм на забавен кадър. След секунди, които ѝ се сториха цяла вечност, Хюго рухна в краката ѝ.

Олга се взираше в ножа. Острието се беше забило в гърлото му и стърчеше отзад, от раната пръскаше кръв като от повреден пожарен кран.

— Помогни ми — изстена Хюго.

Олга коленичи до него. Хвана ръката на човека, когото някога бе обичала.

— С нищо не мога да ти помогна, скъпи. Но пък и никога не съм могла.

Дишането му ставаше накъсано. Олга се наведе, за да е сигурна, че ще чуе всяка нейна дума.

— Остават ти само няколко секунди живот — прошепна тя. — Не бих искала да влезеш в гроба, без да знаеш подробностите от последния доклад на Мичъл.

Хюго направи последен опит да заговори. Устните му се раздвижиха, но от устата му не излязоха никакви думи.

— Ема е намерила Хари — каза Олга. — И зная, че ще се зарадваш да разбереш, че той е жив и здрав. — Погледът на Хюго не се откъсваше от нея, докато тя се навеждаше все по-близо и по-близо, докато устните ѝ едва не докоснаха ухото му. — И той се връща в Англия, за да вземе полагащото му се наследство.

Едва след като ръката на Хюго се отпусна безжизнено, тя добави:

— А, пропуснах също да ти кажа, че се научих и да лъжа като теб.

На следващия ден „Бристол Ивнинг Поуст“ и „Бристол Ивнинг Нюз“ излязоха с различни заглавия на първите страници.

„Сър Хюго Барингтън прободен смъртоносно“ — гласеше голямото заглавие на „Поуст“, докато „Нюз“ предпочете да открие броя си с „Неизвестна жена се хвърля под лондонския експрес“.

Единствено главен полицейски инспектор Блейкмор, началникът на местния отдел за криминални разследвания, успя да се досети за връзката между двете събития.

Ема Барингтън
1942

38.

— Добро утро, мистър Гинзбърг — каза Сефтън Джелкс и стана зад бюрото си. — За мен е истинска чест да се срещна с човека, който издава Дороти Паркър и Греъм Грийн.

Гинзбърг кимна и стисна ръката му.

— И с вас, мис Барингтън — обърна се Джелкс към Ема. — Много се радвам да ви видя отново. Тъй като вече не представлявам мистър Лойд, надявам се, че можем да бъдем приятели.

Ема се намръщи и седна, като остави протегнатата ръка на адвокатата да увисне във въздуха. След като се настаниха, Джелкс продължи:

— Може би трябва да започна тази среща, като кажа, че според мен ще си струва тримата да се съберем за една открита и честна дискусия и да видим дали е възможно да намерим решение на нашия проблем.

— На вашия проблем — поправи го Ема.

Мистър Гинзбърг нацупи устни, но премълча.

— Сигурен съм — продължи Джелкс, като насочи вниманието си към Гинзбърг, — че ще искате да постъпите по най-добрия за всички ни начин.

— А този път това включва ли и Хари Клифтън? — попита Ема.

Гинзбърг се обърна към нея и я изгледа неодобрително.

— Да, мис Барингтън — каза Джелкс. — Всяко споразумение, до което евентуално можем да стигнем, със сигурност ще засяга мистър Клифтън.

— Също като миналия ли път, мистър Джелкс, когато сте си тръгнали точно когато е имал най-много нужда от вас?

— Ема — укорително се обади Гинзбърг.

— Следва да отбележа, мис Барингтън, че аз просто изпълнявах заръките на клиента си. Мистър и мисис Брадшоу ме увериха, че човекът, когото представлявам, е техният син, и аз нямах причина да се съмнявам в думите им. И, разбира се, не допуснах Том да бъде съден за...

— А после оставихте Хари да се оправя сам.

— В своя защита ще кажа, мис Барингтън, че когато най-сетне установих, че Том Брадшоу е всъщност Хари Клифтън, той ме умоляваше да продължа да го представлявам, тъй като не искаше вие да откриете, че е още жив.

— Това не е версията на Хари за случилото се — каза Ема и като че ли съжали за думите си веднага щом ги изрече.

Гинзбърг не се опита да скрие недоволството си. Изглеждаше като човек, който осъзнава, че е изиграл коза си твърде рано.

— Разбирам — рече Джелкс. — От малкото ви избухване трябва да заключа, че сте чели и по-ранната тетрадка?

— До последната дума — отвърна Ема. — Затова можете да престанете да се преструвате, че сте действали единствено в интерес на Хари.

— Ема — твърдо рече Гинзбърг, — трябва да се научите да не приемате нещата толкова лично и да се опитате да видите по-голямата картина.

— В която водещ нюйоркски адвокат се озовава в затвора за фалшифициране на доказателства и пречене на правосъдието ли? — отвърна Ема, без да откъсва нито за миг поглед от Джелкс.

— Моите извинения, мистър Джелкс — каза Гинзбърг. — Младата ми приятелка направо не е на себе си, когато стане дума за...

— И още как — почти извика Ема. — Защото мога да ви кажа точно какво би сторил този човек — тя посочи Джелкс, — ако Хари беше отишъл на електрическия стол. Щеше лично да дръпне шалтера, ако смяташе, че така ще спаси собствената си кожа.

— Това е прекалено! — възкликна Джелкс и скочи от стола си. — Вече подготвих обжалване, което недвусмислено ще покаже на съдебните заседатели, че полицията е арестувала погрешния човек.

— Значи през цялото време сте знаели, че става въпрос за Хари — каза Ема и се облегна назад.

Джелкс за момент онемя от упрека ѝ. Ема се възползва от мълчанието му.

— А сега нека ви кажа какво ще стане, мистър Джелкс. Когато напролет „Вайкинг“ издадат първата тетрадка на Хари, ще бъде свършено не само с репутацията и кариерата ви, но и също като Хари ще откриете от личен опит какво представлява животът в Лейвънхам.

В отчаянието си Джелкс се обърна към Гинзбърг.

— Мислех си, че е в интерес и за двете страни да стигнем до удовлетворяващо решение, преди цялата тази история да стане неуправляема.

— Какво предлагате, мистър Джелкс? — попита Гинзбърг, като се мъчеше да звучи помирително.

— Нима ще оставите този мошеник да се измъкне? — обади се Ема.

Гинзбърг вдигна ръка.

— Ема, най-малкото, което можем да направим, е да го изслушаме.

— Също както той е изслушал Хари ли?

Джелкс се обърна към Гинзбърг.

— Ако смятате, че ще успеете да не публикувате по-ранната тетрадка, мога да ви уверя, че ще си заслужава.

— Не мога да повярвам, че го приемате на сериозно — пак се обади Ема.

Джелкс продължи да говори на Гинзбърг, сякаш Ема я нямаше в стаята.

— Естествено, разбирам, че ако решите да не публикувате, това ще означава значителни пропуски за вас.

— Ако използваме за сравнение „Дневникът на един осъден“ — каза Гинзбърг, — говорим за над сто хиляди долара.

Сумата явно изненада Джелкс, защото той не отговори.

— Да не забравяме и двайсетте хиляди аванс, платен на Лойд — продължи Гинзбърг. — Тази сума трябва да се прехвърли на мистър Клифтън.

— Ако Хари беше тук, веднага щеше да ви каже, че изобщо не се интересува от парите, мистър Гинзбърг, а само иска този човек да се озове в затвора.

Гинзбърг изглеждаше ужасен.

— Моето издателство не си е изградило репутацията от скандални клюки, Ема, така че преди да взема окончателно решение дали да публикувам, или не, трябва да помисля как по-изтъкнатите ми автори биха реагирали на подобна публикация.

— Колко прав сте само, мистър Гинзбърг — възкликна Джелкс. — Репутацията е всичко.

— Вие пък откъде бихте могли да знаете? — остро попита Ема.

— Като стана въпрос за изтъкнати автори — малко помпозно продължи Джелкс, без да обръща внимание на думите ѝ, — сигурно знаете, че кантората ми има привилегията да представлява домакинството на Франсис Скот Фицджералд. — Облегна се в стола си. — Спомням си как Скоти ми казваше, че ако му се наложи да сменя издателя, би се насочил към „Вайкинг“.

— Нима ще се хванете на този номер? — обади се Ема.

— Ема, скъпа, има моменти, когато е разумно да се гледа в дългосрочен план.

— Колко дългосрочен имате предвид? Шест години ли?

— Ема, просто правя онова, което е в интерес на всички.

— На мен пък ми се струва, че правите онова, което в крайна сметка е във ваш интерес. Защото стане ли дума за пари, май не сте различен от него — заяви тя и посочи Джелкс.

Гинзбърг като че ли се обиди, но бързо възвърна самообладанието си и се обърна към адвоката.

— Какво имате предвид, мистър Джелкс?

— Ако се съгласите да не публикувате първата тетрадка в каквато и да било форма, с радост ще ви изплатя компенсация, еквивалентна на сумата, която сте спечелили за „Дневникът на един осъден“, като освен това ще ви възстановя изцяло двайсетте хиляди долара, които сте платили авансово на мистър Лойд.

— Мистър Гинзбърг, я направо ме целунете по бузата — предложи Ема. — Така той ще знае на кого да даде трийсетте сребърника.

— А Фицджералд? — попита Гинзбърг, без да ѝ обръща внимание.

— Ще ви отстъпя правата за публикуване на произведенията му за период от петдесет години при същите условия като тези за сегашния му издател.

Гинзбърг се усмихна.

— Подгответе договора, мистър Джелкс. С удоволствие ще го подпиша.

— И какъв псевдоним ще използвате при подписването? — поинтересува се Ема. — Юда ли?

Гинзбърг сви рамене.

— Бизнесът си е бизнес, скъпа. А и вие с Хари няма да останете с празни ръце.

— Радвам се, че го споменавате, мистър Гинзбърг — каза Джелкс, — защото от известно време държа у себе си чек за десет хиляди долара на името на майката на Хари Клифтън. Поради избухването на войната нямаше как да ѝ го изпратя. Мис Барингтън, може би ще бъдете така добра да го дадете на мисис Клифтън, когато се върнете в Англия?

И плъзна чека по бюрото.

— Никога нямаше да споменете за чека, ако не бях прочела за него в първата тетрадка, когато сте дали на Хари думата си — да изпратите на мисис Клифтън десет хиляди долара, ако той се съгласи да се представи за Том Брадшоу. — Ема стана и добави: — И двамата ме отвращавате. Надявам се никога вече да не попадам на някой от вас.

И без да каже нищо повече, ядосано се изнесе от кабинета. Чекът остана на бюрото.

— Упорито момиче — отбеляза Гинзбърг. — Но съм сигурен, че след време ще успея да я убедя, че сме взели правилното решение.

— Уверен съм, Харолд — рече Джелкс, — че ще се справиш с този дребен инцидент с цялото умение и такт, така характерни за издателство като твоето.

— Благодаря за милия комплимент, Сефтън — каза Гинзбърг, докато ставаше от мястото си и вземаше чека. — Ще се погрижа мисис Клифтън да получи това — добави той и го прибра в портфейла си.

— Знаех си, че мога да разчитам на теб, Харолд.

— Разбира се, че можеш, Сефтън. С нетърпение очаквам да се срещнем отново веднага щом договорът е готов.

— Ще бъде готов до края на седмицата, Харолд — каза Джелкс, докато излизаха заедно от кабинета. — Изненадан съм, че не сме правили бизнес досега.

— Така е — съгласи се Гинзбърг. — Но имам чувството, че това е само началото на едно дълго и плодотворно сътрудничество.

— Да се надяваме — отвърна Джелкс, когато стигнаха асансьора. — Ще ти се обадя веднага щом договорът бъде готов за подписване.

— Очаквам с нетърпение, Сефтън — каза Гинзбърг, стисна топло ръката му и влезе в кабината.

Когато асансьорът се спусна на партера, Гинзбърг излезе и първото, което видя, бе крачещата право към него Ема.

— Беше блестяща, мила моя — рече той. — Признавам, че за момент се зачудих дали малко не прекали с коментара за електрическия стол, но не. Правилно си го преценила.

Излязоха от сградата, хванати под ръка.

Ема прекара по-голямата част от следобеда в стаята си с първата тетрадка, в която Хари описваше времето преди да бъде пратен в Лейвънхам.

Докато прелистваше страниците и отново осъзнаваше, че той доброволно се е подложил на това, за да я освободи от всякакви задължения, които би могла да чувства към него, твърдо реши, че ако успее да открие отново този идиот, вече никога няма да го изпуска от поглед.

С благословията на мистър Гинзбърг тя се посвети изцяло на всеки аспект от издаването на преработеното издание на „Дневникът на един осъден“ — или първото издание, както винаги го наричаше. Присъстваше на редакторски срещи, обсъждаше обложката с шефа на художествения отдел, избра снимката за задната корица, написа кратка справка за Хари за вътрешната страна на обложката и дори участва в една търговска конференция.

Шест седмици по-късно кашоните с книги напуснаха печатницата, за да бъдат разпространени из книжарниците на цяла Америка с влакове, камиони и самолети.

В деня на премиерата Ема стоеше на тротоара пред „Дъбълдей“ и чакаше отварянето на книжарницата. Вечерта съобщи на Филис и на Алистър, че книгата била разграбена. В потвърждение на това само една седмица след излизането си „Дневникът на един осъден“ се появи в списъка на първите десет бестселъра в неделното издание на „Ню Йорк Таймс“.

Журналисти и редактори от цялата страна отчаяно се опитваха да се доберат до Хари Клифтън и Макс Лойд, за да ги интервюират. Хари обаче не можеше да бъде открит в никое изправително заведение в Америка, а Лойд „не беше на разположение за коментар“, както се

изрази „Таймс“. „Ню Йорк Нюз“ не бе толкова прозаичен и излезе със заглавие „Лойд се покри“.

В деня на премиерата от кабинета на Сефтън Джелкс излезе официално заявление, в което ясно се казваше, че кантората вече не представлява Макс Лойд. Макар че през следващите пет седмици „Дневникът на един осъден“ се изкачи на върха на класацията на „Ню Йорк Таймс“, Гинзбърг спази уговорката си с Джелкс и не публикува никакви откъси от по-ранната тетрадка.

Джелкс подписа договор, с който даваше на „Вайкинг“ изключителни права за публикуване на всички произведения на Ф. Скот Фицджералд за следващите петдесет години. Адвокатът смяташе, че е изпълнил своята част от уговорката и че след време историята ще омръзне на медиите и интересът им ще се насочи другаде. И може би щеше да се окаже прав, ако списание „Тайм“ не бе пуснало обширно интервю с наскоро пенсиониралия се детектив Карл Коловски от Полицейското управление на Ню Йорк.

„Мога да ви кажа — твърдеше Коловски, — че дотук са издали само скучните части. Само изчакайте да прочетете какво се е случило с Хари Клифтън, преди да пристигне в Лейвънхам.“

Историята гръмна в 18:00 ч. източно време и когато на следващата сутрин влезе в кабинета си, мистър Гинзбърг беше получил над сто телефонни обаждания.

Джелкс прочете интервюто в „Тайм“, докато пътуваше към Уолстрийт. Когато излезе от асансьора на двајсет и втория етаж, пред кабинета му го чакаха трима от съдружниците.

39.

— Кое да е първо? — попита Филис, държеше две писма. — Добрата новина или лошата?

— Добрата — без колебание отвърна Ема, докато размазваше масло по препечената филийка.

Филис остави едното писмо на масата, нагласи пенснето си и зачете другото:

Скъпа мисис Стюарт,

Току-що приключих „Дневникът на един осъден“ от Хари Клифтън. В днешния брой на „Уошингтън Поуст“ има великолепно представяне на книгата, което завършва с въпроса какво се е случило с мистър Клифтън, след като преди седем месеца е напуснал затвора Лейвънхам, където е излежал само една трета от присъдата си.

Поради причини, засягащи националната сигурност, не съм в състояние да навлизам в допълнителни детайли. Надявам се, че ще ме разберете.

Ако желае допълнителна информация относно лейтенант Клифтън, мис Барингтън, за която научих, че живее при Вас, е добре дошла да се свърже с този кабинет и аз с радост ще си уговоря среща с нея.

Доколкото това не нарушава Закона за държавната тайна, позволете да добавя колко много ми хареса дневникът на лейтенант Клифтън. Ако може да се вярва на слуховите в днешния брой на „Ню Йорк Поуст“, с нетърпение очаквам да науча какво се е случило с него, преди да бъде изпратен в Лейвънхам.

Искрено Ваш,

Джон Клевърдън (полк.)

Филис вдигна поглед и видя Ема да подскача като някаква тийнейджърка на концерт на Синатра. Паркър наля на мисис Стюарт втора чаша кафе, сякаш не се случваше нищо необичайно.

Внезапно Ема замръзна и попита:

— А лошата новина?

Филис взе другото писмо.

— Това е от Рупърт Харви. Втори братовчед, изваден от списъка на роднините.

Ема се изкиска в шепа. Филис я изгледа критично над пенснето си.

— Не се подигравай, дете. Да си член на голям клан си има своите преимущества, както скоро ще разбереш.

Скъпа братовчедке Филис,

Радвам се да получа вести от теб след толкова време. Беше много мило от твоя страна да насочиш вниманието ми към „Дневникът на един осъден“ от Хари Клифтън. Книгата ми достави огромно удоволствие. Братовчедката Ема явно е невероятна млада лейди.

За мен ще е удоволствие да помогна на Ема в нейната дилема. Във връзка с това — посолството има самолет, който ще лети до Лондон идния четвъртък, и посланикът се съгласи мис Барингтън да пътува с него и екипа му.

Ако Ема бъде така добра да се отбие през кабинета ми в четвъртък сутринта, ще се погрижа да подготвя всички необходими документи. Моля да ѝ напомниш да не забрави паспорта си.

Искрено твой,

Рупърт

Филис сгъна писмото и го прибра в плика.

— И каква е лошата новина? — попита Ема.

Филис сведе глава, тъй като не одобряваше демонстрацията на емоции.

— Нямах представа колко много ще ми липсваш, детето ми — тихо рече тя. — Ти си дъщерята, която никога не съм имала.

— Подписах договора тази сутрин — каза Гинзбърг и вдигна чашата си.

— Поздравления — рече Алистър и всички на масата вдигнаха чаши.

— Моля за извинение, но май аз съм единствената, която не разбира нищо — каза Филис. — Щом сте подписали договор, който не позволява на издателството ви да публикува по-ранната работа на Хари Клифтън, какво точно празнуваме?

— Фактът, че тази сутрин внесох сто хиляди долара на Сефтън Джелкс по сметката на фирмата — отвърна Гинзбърг.

— А аз получих чек за двацет хиляди долара от същия източник — каза Ема. — Колкото е авансът на Лойд за работата на Хари.

— Не забравяй също и чека за десет хиляди за мисис Клифтън, който ти не взе, но аз се погрижих за него — напомни й Гинзбърг. — Честно казано, в крайна сметка всички спечелихме от това, а след подписването на договора хубавите неща тепърва предстоят за следващите петдесет години.

— Възможно е — не отстъпваше Филис, — но аз съм доста ядосана, че позволихте на Джелкс да се измъкне с убийството.

— Мисля, че все още ще го откриете сред смъртниците, мисис Стюарт — отвърна Гинзбърг. — Макар да съм съгласен, че му отсрочихме екзекуцията с три месеца.

— Още повече ме объркахте — призна Филис.

— В такъв случай позволете да обясня — рече Гинзбърг. — Разбирате ли, договорът, който подписах днес, не беше с Джелкс, а с „Покет Букс“ — издателство, купило правата да публикува всички дневници на Хари с меки корици.

— Какво по-точно означава „меки корици“? — попита Филис.

— Мамо, меките корици ги има от години — обади се Алистър.

— Също като банкнотата от десет хиляди долара, но аз никога не съм виждала такава.

— Майка ви има право — рече Гинзбърг. — Всъщност именно това може да обясни защо Джелкс се хвана. Мисис Стюарт е представител на цяло поколение, което никога не би приело издаването на книги с меки корици и не би се докоснало до такива.

— Какво ви накара да осъзнаете, че Джелкс не е напълно запознат с идеята за книги с меки корици? — попита Филис.

— Франсис Скот Фицджералд — каза Алистър.

— Как така?

— Алистър ни каза — обясни Ема, — че ако Джелкс е готов да се срещне с нас в кабинета си без присъствието на юрист, това означава, че не е съобщил на съдружниците си, че съществува липсваща тетрадка, и че ако тя бъде публикувана, ще съсипе репутацията на кантората повече и от „Дневникът на един осъден“.

— Тогава защо Алистър не дойде на срещата, за да запише всичко казано от Джелкс? — попита Филис. — В края на краищата този тип е един от най-хлъзгавите адвокати в Ню Йорк.

— Именно това е причината да не пожелае да присъствам, майко. Не искахме да има нищо записано и бях убеден, че Джелкс ще е достатъчно арогантен да си помисли, че си има работа само с някакво си момиче от Англия и с издател, когото със сигурност може да подкупи. Иначе казано, хванахме го по бели гащи.

— Алистър, що за изрази?!

Алистър вече беше в разгара си.

— Обаче наистина гениалният ход бил направен от мистър Гинзбърг малко след като Ема излязла ядосано от стаята.

Ема го погледна озадачено.

— Той казал на Джелкс: „С нетърпение очаквам да се срещнем отново, след като договорът е готов“.

— И Джелкс направи точно това — каза Гинзбърг. — Веднага щом прочетох договора осъзнах, че е съставен по модела на онзи, който е подготвил за Ф. Скот Фицджералд — писател, издаван единствено с твърди корици. Нищо в договора не намеква, че не можем да издаваме с меки корици. Така че допълнителният договор, който подписах тази сутрин, позволява на „Покет Букс“ да издаде по-ранния дневник на Хари, без с това да нарушавам споразумението с Джелкс.

Гинзбърг кимна на Паркър да напълни отново чашата му с шампанско.

— Колко направихте? — попита Ема.

— Има моменти, в които прекалявате, млада лейди.

— Колко направихте? — попита и Филис.

— Двеста хиляди долара — призна Гинзбърг.

— Ще ви потрябват до последния цент — заяви Филис. — Защото след като книгата излезе на пазара, двамата с Алистър ще прекарате следващите две години в съда, за да се защитавате срещу цял куп дела за клевета.

— Не мисля — рече Алистър, след като Паркър му наля бренди. — Всъщност, майко, готов съм да се обзаложа на една от онези банкноти по десет хиляди, които не си виждала, че Сефтън Джелкс в момента кара последните си три месеца като старши съдружник на „Джелкс, Майърс и Абърнати“.

— Защо си толкова сигурен?

— Имам чувството, че Джелкс не е казал на партньорите си за първата тетрадка, така че когато „Покет Букс“ издадат дневника, той няма да има друг избор, освен да си подаде оставката.

— А ако не го направи?

— Тогава ще го изхвърлят — рече Алистър. — От кантора, която е безмилостна с клиентите си, не може да се очаква да бъде хуманна към съдружниците. А и не забравяй, че винаги има някой друг, който ламти да стане старши съдружник... Така че трябва да призная, Ема, че твоят случай е много по-интересен от „Амелгамейтид Уайър“...

— ... срещу „Ню Йорк Илектрик“ — довършиха останалите в един глас, докато вдигаха чаши към Ема.

— И ако някога промените решението си и предпочетете да се установите в Ню Йорк, млада лейди — рече Гинзбърг, — във „Вайкинг“ винаги ще има работа за вас.

— Благодаря, мистър Гинзбърг — отвърна Ема. — Но единствената причина да дойда в Америка бе да открия Хари, а сега научавам, че той е в Европа, а аз съм заседнала в Ню Йорк. Така че след като се срещна с полковник Клевърдън, ще отлетя за дома при сина ни.

— Хари Клифтън е страхотен късметлия да има до себе си човек като теб — с малко тъга рече Алистър.

— Ако някога се случи да го видиш, Алистър, ще разбереш, че късметлият съм аз.

40.

На следващата сутрин Ема се събуди рано и по време на закуската оживено бърбеше на Филис за това с какво нетърпение очаква да се прибере при Себастиан и семейството си. Филис кимаше, но почти не говореше.

Паркър взе багажа на Ема от стаята ѝ, свали го с асансьора и го остави в преддверието. Куфарите се бяха увеличили с два през престоя ѝ в Ню Йорк. Ема се запита дали на човек изобщо му се случва да се прибере с по-малко багаж, отколкото е имал на тръгване.

— Няма да слизам долу — каза Филис след няколко опита да се сбогува. — Само ще се покажа като глупачка. По-добре просто да си спомняш за старата баба Филис, която не обича да я прекъсват по време на бридж. Когато ни посетиш следващия път, скъпа, доведи Хари и Себастиан. Искам да видя мъжа, който е пленил сърцето ти.

От улицата пред къщата се чу клаксон на такси.

— Време е да вървиш — рече Филис. — Побързай.

Ема я прегърна за последен път и тръгна, без да поглежда назад.

Паркър я чакаше на входа. Куфарите вече бяха натоварени. Веднага щом я видя, той ѝ отвори вратата и побърза да отвори и задната врата на колата.

— Довиждане, Паркър — каза Ема. — И благодаря за всичко.

— За мен беше удоволствие — отвърна той. Тя тъкмо се канеше да се качи в таксито, когато Паркър добави: — Ако позволите дързостта ми, бихте ли ми позволили да направя едно наблюдение?

Ема го погледна малко изненадано.

— Разбира се.

— Толкова много ми хареса дневникът на мистър Клифтън, че се надявам скоро да се върнете в Ню Йорк заедно със съпруга си — каза Паркър.

Не след дълго влакът се носеше към столицата, а Ню Йорк остана далеч назад. Ема откри, че не може да чете или спи за повече от

няколко минути. В мислите ѝ непрекъснато нахлуваха Филис, мистър Гинзбърг, Алистър, мистър Джелкс, детектив Коловски и Паркър.

Помисли си какво трябва да свърши, след като пристигне във Вашингтон. Първо трябваше да иде в посолството на Великобритания и да подпише някакви формуляри, които ще ѝ позволят да пътува с посланика до Лондон благодарение на низвергнатия Рупърт Харви. „Не се подигравай, дете“ — чу укорителния глас на Филис, след което заспа. В сънищата ѝ се появи Хари, този път с униформа, усмихваше се. Ема се събуди със стряскане, очакваше да го види в купето.

След пет часа влакът влезе в Юнион Стейшън. Ема, естествено, имаше трудности с разтоварването на куфарите на перона. Притече ѝ се на помощ един носач, бивш военен с една ръка. Той ѝ намери такси, благодари за бакшиша и ѝ отдаде чест с лявата ръка. Още един от хората, чиято съдба бе решена от война, която не бе обявявал.

— До британското посолство — каза Ема, след като се настани в таксито.

Шофьорът я остави на Масачузетс авеню пред железен портал с флага на Великобритания. Двама млади войници забързаха да ѝ помогнат с багажа.

— При кого отивате, мадам? — Английски акцент с американски подбор на думите.

— При мистър Рупърт Харви — отвърна тя.

— Командир Харви. Разбира се — каза ефрейторът, взе нещата ѝ и я поведе към един кабинет в задната част на сградата.

Ема влезе в голямо помещение. Много хора, повечето с униформи, сновяха забързано във всички посоки. Никой не вървеше спокойно. От множеството се появи висок мъж и я поздрави с огромна усмивка.

— Аз съм Рупърт Харви — каза той. — Съжалявам за организирания хаос, но така е винаги, когато посланикът се връща в Англия. Този път е дори по-лошо, защото през последната седмица имаме и посетител, министър от кабинета. Всички документи са готови — добави той и се върна при бюрото си. — Само трябва да видя паспорта ви.

След като прелисти документите, я помоли да се подпише на три места.

— В шест вечерта от посолството ще тръгне автобус до летището. Гледайте да дойдете навреме, тъй като всички трябва да са на борда на самолета преди пристигането на посланика.

— Ще дойда навреме — отвърна Ема. — Мога ли да оставя нещата си тук, за да разгледам града?

— Няма проблем — каза Рупърт. — Ще поръчам някой да натовари багажа ви в автобуса.

— Благодаря — каза Ема.

Тя се канеше да тръгне, когато той добави:

— Между другото, книгата страшно ми хареса. И едно предупреждение от мен — министърът иска да поговори с вас в самолета. Мисля, че е бил издател, преди да влезе в политиката.

— Как се казва? — попита Ема.

— Харолд Макмилан.

Ема си спомни един от мъдрите съвети на мистър Гинзбърг. Всички ще искат тази книга — беше й казал той. — Няма издател, който да не отвори вратите си пред вас, така че не се ласкайте лесно. Опитайте се да се свържете с Били Колинс и Алън Лейн от „Пенгуин“. Не беше споменал нищо за Харолд Макмилан.

— Е, значи ще се видим в автобуса към шест — каза Рупърт Харви и изчезна в навалищата.

Ема излезе от посолството, стигна до Масачузетс авеню и си погледна часовника. Имаше малко повече от два часа преди срещата с полковник Клевърдън. Спря едно такси.

— Накъде, мис?

— Искам да видя всичко, което има за виждане в този град — отвърна тя.

— С колко време разполагате? Две години?

— Не, само с два часа — отвърна Ема. — Затова да побързаме.

Таксито се понесе по улицата. Първа спирка: Белият дом, 15 минути. Капитолият — 20 минути. Обиколка на мемориалите Вашингтон, Джеферсън и Линкълн — 25 минути. Препускане през Националната галерия — още 25 минути. Накрая стигнаха до Смитсъновия институт, но до срещата оставаха само 30 минути, така че Ема успя да обиколи само първия етаж.

— А сега накъде, мис? — попита шофьорът, когато тя скочи обратно в таксито.

Ема погледна адреса върху писмото на полковник Клевърдън.

— Адамс стрийт три хиляди двайсет и две — отвърна тя. — Точно навреме.

Когато таксито спря пред голямата сграда от бял мрамор, която заемаше цял блок между две пресечки. Ема даде на шофьора последната си петдоларова банкнота. След срещата щеше да ѝ се наложи да се връща пеша до посолството.

— Струваше си до последния цент — каза му тя.

Шофьорът докосна козирката на фуражката си и се ухили:

— Мислех си, че само американците правим такива обиколки.

Ема се качи по стъпалата, мина покрай двамата стражи, които гледаха право през нея, и влезе в сградата. Забеляза, че почти всички са облечени в различни оттенъци на жълто-кафявото, макар че малцина имаха бойни нашивки. Младата жена на рецепцията я насочи към стая 9197. Ема се присъедини към униформената маса, която вървеше към асансьорите. Когато излезе на деветия етаж, секретарката на полковник Клевърдън вече я чакаше.

— Полковникът в момента е на съвещание, но след няколко минути ще се срещне с вас — каза тя, докато вървяха по коридора.

Въведоха я в кабинета на полковника. След като седна, Ема се загледа в дебелия папка на бюрото. Запита се колко ли време ще трябва да чака, докато съдържанието ѝ бъде разкрито, също като писмото на Мейзи върху камината и тетрадките на бюрото на Джелкс.

Отговорът бе двайсет минути. Когато вратата най-сетне се отвори, в стаята нахълта висок атлетичен мъж на годините на баща ѝ, с пура в устата.

— Съжалявам, че ви накарах да чакате — каза той, докато се ръкуваше с нея. — Просто часовете в денонощието май не стигат. — Седна зад бюрото и ѝ се усмихна. — Джон Клевърдън. А вас бих ви познал навсякъде.

Ема го погледна изненадано.

— Вие сте точно такава, каквато ви е описал Хари в книгата си — обясни той. — Желаете ли кафе?

— Не, благодаря — отвърна Ема, като се мъчеше да не прозвучи нетърпеливо, докато поглеждаше към папката на бюрото на полковника.

— Дори не се налага да я отварям — каза той и започуква папката с пръст. — Повечето неща са написани от мен, така че мога да ви кажа всичко за Хари след излизането му от Лейвънхам. А сега, благодарение на дневниците му, всички знаем, че изобщо не е трябвало да влиза там. С нетърпение очаквам следващата книга, за да разбера какво е станало, преди да се озове в затвора.

— А аз с нетърпение очаквам да разбера какво се е случило с него, след като е излязъл от затвора — каза Ема с надеждата, че не е прекалено нетърпелива.

— Тогава да започваме по същество — рече полковникът и все пак отвори папката, за да си припомни. — Хари доброволно се включи в специалните части, които имам привилегията да командвам, в замяна на излежаването на присъдата си. Започна живота си във Въоръжените сили на САЩ като редови пехотинец, но неотдавна бе повишен и в момента е лейтенант. От няколко месеца действа в тила на противника. Работи с групи на съпротивата в окупирани страни и помага за предстоящия ни десант в Европа.

Чутото не се хареса на Ема.

— Какво всъщност означава в тила на противника?

— Не мога да ви кажа точно, защото невинаги е лесно да бъде открит, когато е на мисия. Често му се случва да прекъсне връзките с външния свят за дни наред. Мога обаче да ви кажа, че той и шофьорът му, ефрейтор Пат Куин, също питомец на Лейвънхам, се оказаха двама от най-ефективните агенти в групата ми. Приличат на ученици, на които им е даден гигантски химически набор и им е позволено да експериментират върху съобщителната мрежа на врага. Прекарват по-голямата част от времето си във взривяване на мостове, повреждане на железопътни релси и изваждане от строя на електропроводи. Специалността на Хари е предизвикването на разнобой в движението на германските части. На няколко пъти швабите едва не го спипаха, но засега успява да бъде поне на една крачка пред тях. Всъщност той се оказа такъв трън в петата им, че са обявили награда за главата му, която като че ли расте всеки месец. Последния път, когато проверих, възлизаше на трийсет хиляди франка.

Полковникът забеляза, че Ема е пребледняла като платно, и каза:

— Ужасно съжалявам. Не исках да ви тревожа, но понякога забравям зад това бюро на какви опасности се излагат момчетата ми

всеки ден.

— Кога Хари ще бъде освободен? — тихо попита Ема.

— Боя се, че трябва да изтърпи наказанието си.

— Но след като знаете, че е невинен, не можете ли поне да го пратите в Англия?

— Не мисля, че това ще промени особено нещата, мис Барингтън. Доколкото познавам Хари, той просто ще смени една униформа с друга веднага щом стъпи в родината си.

— Не и ако аз имам думата.

Полковникът се усмихна.

— Ще видя с какво мога да помогна — обеща ѝ, докато ставаше. Отвори вратата и ѝ отдаде чест. — Лек път до дома, мис Барингтън. Надявам се скоро и двамата да се озовете на едно и също място по едно и също време.

ХАРИ КЛИФТЪН

1945

41.

— Ще докладвам веднага щом ги открия, сър — каза Хари и затвори полевия телефон.

— Кого да откриеш? — попита Куин.

— Армията на Кертел. Полковник Бенсън смята, че може да са в долината от другата страна на този хребет — отвърна Хари и посочи.

— Има само един начин да разберем — отбеляза Куин и превключи шумно на първа скорост.

— Леко — каза му Хари. — Ако швабите са тук, не е нужно да се издаваме.

Куин остана на първа скорост и джипът бавно запълзя нагоре по склона.

— Спри тук — каза Хари, когато до превала останаха само петдесетина метра.

Куин дръпна ръчната и изключи двигателя. Двамата скочиха от колата и затичаха нагоре. Малко преди билото залегнаха и изпълзяха последните няколко метра.

Хари надникна надолу и дъхът му секна. Не му трябваше бинокъл, за да види с какво си имат работа. Легендарният Деветнайсети брониран корпус на фелдмаршал Кертел несъмнено се подготвяше за сражение. Танковете бяха подредени в редици докъдето стигаше погледът, а помощните части можеха да запълнят цял стадион. Хари прецени, че противникът е поне три пъти по-многоброен от Втора дивизия на Тексаските рейнджъри.

— Не мислиш ли, че използвахме достатъчно от деветте си живота през последната година? — прошепна Куин.

— Дотук преброих осем — каза Хари. — Така че мисля, че можем да си позволим още един риск.

И запълзя обратно преди Куин да може да си каже мнението.

— Имаш ли кърпичка? — попита Хари, когато Куин се настани зад волана.

— Тъй вярно, сър — отвърна той, извади кърпата от джоба си и му я подаде.

Хари я върза за антената на джипа.

— Да не би да си решил...

— ... да се предадем ли? Да, ако това е единственият ни шанс — отвърна Хари. — Така че карай бавно до превала, ефрейтор, след което продължи надолу към долината.

Хари наричаше Пат „ефрейтор“ само когато не искаше дълги дискусии.

— Към долината на смъртта — уточни Куин.

— Сравнението не е добро — отвърна Хари. — Надявам се да оцелеем и дори да успеем.

— Аз пък се виждам като мишена.

— Защото си ирландец — обясни Хари, докато започваха бавното спускане от другата страна. — И не превишавай разрешената скорост — добави в опит да разведри атмосферата.

Очакваше безочливото им натрапване да бъде посрещнато с град от куршуми, но явно любопитството на германците бе надделяло.

— Каквото и да става, Пат — твърдо каза Хари, — не си отваряй устата. И гледай да изглеждаш така, сякаш всичко е било замислено предварително.

Дори и да имаше мнение, Куин не го изказа, което беше крайно нехарактерно за него. Караше със спокойно темпо и не докосна спирачката, докато не стигнаха първата редица танкове.

Хората на фелдмаршала зяпаха втрещено двамата в джипа, но никой не помръдна. Накрая някакъв майор си проби път през редиците и тръгна право към тях. Хари скочи от джипа, застана мирно и отдаде чест с надеждата, че немският му ще се окаже на ниво.

— Кои сте вие, по дяволите? — попита майорът.

Хари бе очаквал точно този въпрос. Успя да запази външно спокойствие.

— Имам съобщение за фелдмаршал Кертел от генерал Айзенхауер, върховен командващ на Съюзните сили в Европа.

Хари знаеше, че щом чуе името Айзенхауер, майорът ще предпочете да не рискува и ще докладва на висшестоящите.

Без да каже нито дума повече, майорът се качи на задната седалка на джипа и посочи към една голяма палатка.

Щом стигнаха, майорът скочи от колата и нареди:

— Чакайте тук. — И влезе вътре.

Куин и Хари останаха в джипа, заобиколени от хиляди предпазливи очи.

— Ако погледите можеха да убиват... — прошепна Куин.

Хари пропусна думите му покрай ушите си.

Минаха няколко минути, преди майорът да се върне.

— Какво ще бъде, сър? — промърмори Куин. — Наказателен взвод или ще те покани на чашка шнапс?

— Фелдмаршалът се съгласи да се срещне с вас — каза майорът, без да си прави труда да скрие изненадата си.

— Благодаря, сър — отвърна Хари, слезе от джипа и го последва в палатката.

Фелдмаршал Кертел стана от мястото си зад дългата маса, на която беше разстлана карта с макети на танкове и войници. Около него имаше десетина офицери, всички с чин от полковник нагоре.

Хари застана мирно и отдаде чест.

— Име и чин? — попита фелдмаршалът, след като отговори на поздрава му.

— Клифтън, сър. Лейтенант Клифтън. Адютант на генерал Айзенхауер. — Хари забеляза Библия на малка сгъваема масичка до леглото на фелдмаршала. Германско знаме покриваше едната стена на палатката. Нещо липсваше.

— И защо му е на генерал Айзенхауер да изпраща адютанта си при мен?

Хари внимателно огледа човека, преди да отговори. За разлика от Гъобелс или Гьоринг, обветреното от битките лице на Кертел потвърждаваше, че той неведнъж е бил в първите редици на бойното поле. Единственият медал, който носеше, бе Железен кръст с дъбови листа. Хари знаеше, че го е спечелил като лейтенант в битката при Марна през 1918 година.

— Генерал Айзенхауер иска да знаете, че от другата страна на Клемансо има три пълни батальона от трийсет хиляди души, както и двайсет и две хиляди танка. На десния му фланг е Втора дивизия на Тексаските рейнджъри, в центъра се намира Трети батальон на Зелените куртки, а на левия им фланг е разположен батальон от Австралийската лека пехота.

От фелдмаршала можеше да стане великолепен играч на покер, защото лицето му не издаде нищо. Би трябвало да разбере, че

числеността е вярна, ако трите поделения наистина бяха по местата си.

— В такъв случай се очертава много интересна битка, лейтенант. Но ако целта ви е да ме смутите, не постигнахте успех.

— Това не влиза в инструктажа ми, сър — отвърна Хари, като хвърли поглед към картата, — защото предполагам, че не съм ви казал нищо ново, в това число и факта, че Съюзниците неотдавна овладяха летището във Вилхелмсбург. — Факт, който се потвърждаваше от малък американски флаг, забучен върху летището на картата. — Онова, което може би не знаете, сър, е, че на летището има готова за действие ескадрила бомбардировачи „Ланкастър“, очакваща заповед от генерал Айзенхауер да унищожи танковете ви, докато батальоните му напредват в боен строй.

Хари знаеше, че единствените самолети на летището са две разузнавателни машини, които си оставаха приковани към земята поради липса на гориво.

— Карайте по същество, лейтенант — каза Кертел. — Защо генерал Айзенхауер ви е изпратил при мен?

— Ще се опитам да си припомня точните думи на генерала, сър. — Хари заговори, сякаш цитираше посланието: — Няма съмнение, че тази ужасна война бързо приближава към края си и само заблуден човек с ограничен опит във военното дело би повярвал, че победата все още може да бъде негова.

Намекът за Хитлер не остана незабелязан за офицерите, наобиколили командира си. Точно тогава Хари осъзна какво липсва. В палатката на фелдмаршала не се виждаше нацистки флаг, нямаше и портрет на фюрера.

— Генерал Айзенхауер храни голямо уважение към вас и Деветнайсети корпус — продължи Хари. — Той не се съмнява, че хората ви ще жертват живота си за вас, каквито и да са изгледите за успех. Но той се пита — с каква цел, за бога? В това сражение вашите войници ще бъдат избити, ние също ще претърпим огромни загуби. Всички знаят, че до края на войната остават само седмици, така че какъв е смисълът от едно такова ненужно клане? Генерал Айзенхауер е чел книгата ви „Професионалният войник“, докато е бил в Уест Пойнт, сър, и едно изречение от нея е останало загнездено в съзнанието му през цялата му военна кариера.

Хари беше прочел мемоарите на Кертел две седмици преди това, когато разбра, че могат да се изправят срещу него, така че можеше да цитира изречението почти дума по дума.

— „Да пратиш хората си на ненужна смърт не е проява на лидерство, а на суетен стремеж към слава, който е недостоеен за един професионален войник.“ Това, сър, е нещо общо между вас и генерал Айзенхауер. Той гарантира, че ако оставите оръжието си, хората ви ще бъдат третираны достойно и с уважение, според изискванията на Женевската конвенция.

Очакваше отговорът на фелдмаршала да бъде: „Добър опит, млади човече, но можеш да кажеш на командващия жалката ти бригада от другата страна на хълма, че смятам да го изтрия от лицето на земята“. Кертел обаче го изненада.

— Ще обсъдя предложението на генерала с офицерите си — каза той. — Бъдете така добър да изчакате отвън.

— Разбира се, сър. — Хари отдаде чест, излезе от палатката и се върна при джипа.

Куин не каза нищо, когато се качи и седна до него.

Ясно беше, че офицерите на Кертел не са на едно мнение — откъм палатката се чуваха разгорещени гласове. Хари си представяше как се подмятат думи като чест, здрав разум, дълг, реализъм, унижение и саможертва. Но онази, от която се страхуваше най-много бе „блъфира“.

Мина почти час. Накрая майорът извика Хари в палатката. Кертел стоеше настрани от най-доверените си съветници. Изглеждаше уморен. Беше взел решение и дори някои от офицерите му да не бяха съгласни с него, нямаше да оспорват дадените заповеди. Не беше нужно да казва на Хари какво е решението.

— Сър, имам ли разрешението ви да се свържа с генерал Айзенхауер и да му съобща решението ви?

Фелдмаршалът кимна отсечено и офицерите му бързо излязоха, за да се погрижат заповедта му да бъде изпълнена.

Хари се върна при джипа заедно с майора и загледа как 23 000 души оставят оръжието си, излизат от танковете и се строят в колони по трима, за да се предадат. Единственият му страх беше, че след като бе заблудил фелдмаршала, няма да има същия успех със собствения си командир. Вдигна полевия телефон и само няколко секунди по-късно

полковник Бенсън отговори. Хари се надяваше, че майорът не е забелязал капчицата пот, която се стичаше по носа му.

— Откри ли с какъв противник си имаме работа, Клифтън? — бяха първите думи на полковника.

— Бихте ли ме свързали с генерал Айзенхауер, полковник? Обажда се лейтенант Клифтън, неговият адютант.

— Да не си се побъркал, Клифтън?

— Да, сър, ще изчакам, докато го намерите.

Сърцето му биеше така, сякаш току-що бе спринтирал сто метра. Запита се колко ли време ще е нужно на полковника да проумее какво всъщност става. Кимна на майора, но онзи не реагира. Дали не стоеше тук с надеждата да намери пукнатина в бронята му? Докато чакаше, Хари гледаше хилядите бойци. Някои бяха смутени, докато други като че ли изпитваха облекчение, докато се присъединяваха към онези, които вече бяха изоставили танковете и бяха положили оръжията си.

— Генерал Айзенхауер. Ти ли си, Клифтън? — каза полковник Бенсън след минута.

— Тъй вярно, сър. Аз съм при фелдмаршал Кертел и той прие предложението Деветнайсети корпус да свали оръжие и да се предаде по правилата на Женевската конвенция, за да се избегне ненужното клане, ако си спомням правилно думите ви, сър. Ако изпратите напред един от петте батальона, той ще е в състояние да извърши операцията без инциденти. Очаквам да дойда през хребета Клемансо с Деветнайсети корпус... — той си погледна часовника — около седемнайсет часа.

— Ще ви чакаме, лейтенант.

— Благодаря, сър.

Петдесет минути по-късно Хари прекоси хребета Клемансо за втори път този ден, следван от немските войски, сякаш беше магьосникът измамник от приказката. Когато 700 души и 214 танка обградиха Деветнайсети корпус, Кертел осъзна, че е бил измамен от англичанин и ирландец, чиито единствени оръжия бяха джип и носна кърпа.

Фелдмаршалът извади пистолет от пазвата си и Хари за миг си помисли, че ще го застреля. Кертел застана мирно, отдаде чест, опря пистолета в слепоочието си и дръпна спусъка.

Хари не изпита радост от смъртта му.

След като германците бяха пленени, полковник Бенсън предложи на Хари да поведе триумфално Деветнайсети вече неброниран корпус към лагера. Докато караха пред колоната, дори на лицето на Пат Куин цъфна усмивка.

Намираха се на по-малко от два километра от лагера, когато джипът попадна на германска мина. Хари чу оглушителната експлозия и си спомни пророческите думи на Пат „Не мислиш ли, че използвахме достатъчно от деветте си живота през последната година?“.

После — нищо.

42.

Разбираш ли, че си умрял?

Мигновено ли се случва? Дали просто изведнъж преставаш да бъдеш?

Беше сигурно само едно — образите, които се появяваха пред Хари като актьори в Шекспирова пиеса. Излизаха на сцената и след това напускаха, но той не можеше да каже със сигурност дали става въпрос за комедия, трагедия или историческа драма.

Главният герой не се променяше и се играеше от жена, която се представяше забележително, а останалите сякаш се явяваха и напускаха по нейна заповед. А после очите му се отвориха и до него стоеше Ема.

Когато Хари се усмихна, цялото ѝ лице грейна. Тя се наведе и го целуна нежно по устните.

— Добре дошъл у дома.

И в този момент той осъзна не само колко я обича, но и че вече нищо няма да е в състояние да ги раздели. Взе нежно ръката ѝ.

— Ще се наложи да ми помогнеш — започна той. — Къде съм? И откога съм тук?

— В Бристолската болница, от малко повече от месец. Известно време беше на косъм, но нямам намерението да те губя за втори път.

Хари стисна ръката ѝ и се усмихна. После отново потъна в дълбок сън.

Когато се събуди, беше тъмно и усети, че е сам. Опита се да си представи какво ли е станало с всички през последните пет години — в края на краищата те би трябвало да мислят, че е погребан в морето, досущ като в „Дванайсета нощ“.

Майка му беше ли прочела писмото, което ѝ бе написал? Джайлс беше ли използвал цветната си слепота, за да се измъкне от армията? Хюго беше ли се върнал в Бристол, след като се е убедил, че Хари вече не представлява заплаха за него? Живи ли бяха все още сър Уолтър

Барингтън и лорд Харви? Имаше и още една мисъл, която се връщаше отново и отново. Дали Ема не изчакваше удобен момент да му каже, че в живота ѝ има друг?

Внезапно вратата се отвори, вътре се втурна малко момче и с виковете „Тате, тате, тате!“ скочи на леглото му и го прегърна.

Ема се появи секунди по-късно и загледа как двамата мъже в живота ѝ се срещат за първи път.

Хари си спомни за собствената си снимка като момче, която майка му държеше над камината на Стил Хаус Лейн. Нямахше нужда да му кажат, че това е негово дете, и изпита тръпка, за каквато изобщо не бе подозирал, че е възможна. Вгледа се по-внимателно в момчето, което скачаше в леглото — светлата коса, сините очи и ъгловатата челюст, също като на бащата на Хари.

— Боже мой — промълви той и припадна.

Когато се свести, Ема седеше до леглото. Хари се усмихна и попита:

— След като вече се запознах със сина си, има ли и други изненади?

Ема се поколеба и се усмихна стеснително.

— Не знам откъде да започна.

— От началото, ако може — каза Хари. — Както с всяка добра история. Само не забравяй, че за последен път се видяхме на сватбата ни.

Ема започна с пътуването си до Шотландия и раждането на сина им Себастиан. Тъкмо натискаше звънеца на апартамента на Кристин в Манхатън, когато Хари заспа.

Когато се събуди отново, тя още беше до него.

Хари хареса описанието на Филис и Алистър и макар едва да си спомняше детектив Коловски, никога нямаше да забрави Сефтън Джелкс. Когато стигна до края на историята, Ема прекосяваше Атлантика със самолет на път за Англия, седнала до мистър Харолд Макмилан.

Даде му копие на „Дневникът на един осъден“.

— А какво стана с Пат Куин? — каза Хари.
На Ема ѝ бе трудно да намери подходящите думи.
— Убит е от мината, нали? — тихо попита Хари.
Ема наведе глава. Тази вечер Хари не каза нито дума повече.

Всеки ден носеше нови изненади — естествено, животът на всички беше продължил през петте години, откакто Хари не ги беше виждал.

Майка му дойде да го види на следващия ден. Хари страшно се зарадва и се почувства горд, че тя може великолепно да чете и пише и че е заместник-управител на хотела, но се натъжи, когато му призна, че така и не е отворила донесеното от д-р Уолас писмо, преди то да изчезне.

Хари смени темата.

— Виждам, че носиш годежен пръстен. А също и венчален.

Майка му се изчерви.

— Да, исках да те видя сама, преди да се срещнеш с пастрока си.

— С пастрока ми? — повтори Хари. — Познавам ли го?

— О, да — отвърна тя и щеше да му каже за кого се е омъжила, ако той не беше заспал отново.

Следващия път се събуди посред нощ. Запали нощната лампа и зачете „Дневникът на един осъден“. Усмихна се на няколко пъти, преди да стигне до последната страница.

Не се изненада на нищо от онова, което Ема му разказа за Макс Лойд, особено след повторната поява на Сефтън Джелкс на сцената. Но остана поразен, когато Ема му каза, че книгата моментално е станала бестселър и че продължението е пожънало още по-големи успехи.

— Продължение ли? — не разбра Хари.

— Първият ти дневник, за случилото се с теб, преди да попаднеш в Лейвънхам. Току-що излезе в Англия. Застана на върха на всички класации, също като в Америка. Това ми напомня, че мистър Гинзбърг продължава да ме пита кога може да очаква първия ти роман, за който намекваш в „Дневникът на един осъден“.

— Имам достатъчно идеи за поне пет-шест романа — отвърна Хари.

— Че тогава защо не започнеш да ги пишеш? — попита Ема.

Когато същия следобед се събуди, до него седяха майка му и мистър Холкомби. Държаха се за ръце като млади влюбени. Хари никога не беше виждал майка си толкова щастлива.

— Не може да сте пастрокът ми — запротестира Хари, докато двамата се здрависаха.

— Определено съм — отвърна мистър Холкомби. — Всъщност трябваше да поискам ръката на майка ти още преди двайсет години, но просто не мислех, че съм достатъчно добър за нея.

— И продължавате да не сте достатъчно добър, сър — каза Хари и се ухили. — Но пък това се отнася и за двама ни.

— Ако трябва да съм откровен, ожених се за майка ти заради парите ѝ.

— Какви пари? — учудено попита Хари.

— Десетте хиляди долара, които ни изпрати мистър Джелкс. С тях успяхме да си купим къща в провинцията.

— За което ще ти бъдем вечно благодарни — обади се Мейзи.

— Не благодарете на мен — рече Хари. — А на Ема.

И ако беше изненадан от откритието, че майка му се е омъжила за мистър Холкомби, това бе нищо в сравнение с шока, когато в стаята влезе Джайлс, облечен в униформата на лейтенант от Уесекския полк. И сякаш това не беше достатъчно, гърдите му бяха окичени с медали, сред които и Военният кръст. Но когато Хари го попита как го е заслужил, Джайлс смени темата.

— Смятам да се кандидатирам за парламента на следващите избори — заяви той.

— Кой избирателен район ти даде тази чест? — попита Хари.

— Бристолското пристанище — отвърна Джайлс.

— Но това е крепост на лейбъристите.

— Смятам да се кандидатирам като лейбърист.

Хари не се опита да скрие изненадата си.

— И какво е довело до тази рязка промяна? — попита той.

— Един ефрейтор, с когото служех на фронта, Бейтс...

— Да не говориш за Тери Бейтс?

— Да, познаваше ли го?

— Разбира се. Най-умното хлапе в класа ми в „Мериууд“, а също и най-добрият спортист. Напусна училище на дванайсет, за да започне работа при баща си — Бейтс и син, касапи.

— Именно затова се кандидатирам като лейбърист — каза Джайлс. — Тери имаше точно толкова право да отиде в Оксфорд, колкото ти или аз.

На следващия ден Ема и Себастиан дойдоха въоръжени с писалки, моливи, тефтери и гумичка. Ема заяви, че му е дошло време да зареже мисленето и да започне да пише.

През дългите часове, в които Хари не можеше да заспи или просто бе сам, мислите му се връщаха към романа, който смяташе да напише, ако не се беше спасил от Лейвънхам.

Започна да нахвърля скици на героите. Детективът му трябваше да е чешит, оригинален тип, за когото се надяваше да стане част от ежедневието на читателите, подобно на Поаро, Холмс или Мегре.

Накрая се спря на името Уилям Уоруик. Уилям беше втори син на граф Уоруик, отказал възможността да следва в Оксфорд, за най-голямо отвращение на баща си, защото искал да стане полицаи. Героят му в общи линии се основаваше на приятеля му Джайлс. След три години патрулиране по улиците на Бристол Бил, както е известен на колегите си, щеше да стане детектив инспектор, подчинен на главен инспектор Блейкмор — същия, който се бе намесил, когато вуйчото на Хари Стан беше арестуван и несправедливо обвинен за кражба на пари от сейфа на Хюго Барингтън.

Лейди Уоруик, майката на Бил, щеше да бъде изградена по образа на Елизабет Барингтън; Бил щеше да има приятелка на име Ема, а дядовците му лорд Харви и сър Уолтър Барингтън щяха да се появяват на страниците само от време на време, за да предложат мъдрите си съвети.

Всяка вечер Хари четеше изписаните през деня страници и всяка сутрин кошчето до леглото трябваше да бъде изпразвано.

Хари винаги очакваше с нетърпение посещенията на Себастиан. Синът му беше пълен с енергия, любознателен и хубав като майка си, както го дразнеха всички.

Себастиан често задаваше въпроси, които никой друг не смееше да зададе — какво е да си в затвора? Колко немци си убил? Защо двамата с мама не сте женени? Хари успяваше да се измъкне от повечето, но виждаше, че детето е твърде умно, и се боеше, че не след дълго ще го хване натясно.

Всеки път, когато бе сам, Хари продължаваше да работи върху плана на романа си.

Докато работеше като помощник-библиотекар в Лейвънхам, беше прочел над сто криминалета и имаше чувството, че някои от образите, на които бе попаднал в затвора и в армията, могат да му осигурят материал за доста романи — Макс Лойд, Сефтън Джелкс, директор Суонсън, Хеслер, полковник Клевърдън, капитан Хейвънс, Том Брадшоу и Пат Куин. Особено Пат Куин.

През следващите няколко седмици се потопи в някакъв собствен свят, но трябваше да признае, че начинът, по който някои от посетителите му бяха прекарвали последните пет години, беше по-странен и от художествена измислица.

Когато мина да го види сестрата на Ема, Грейс, Хари не й каза, че изглежда много пораснала от последния път, когато я бе виждал; но пък по онова време Грейс беше все още ученичка. Сега караше последна година в Кеймбридж и изпитите й наближаваха. Разказа му с гордост, че в продължение на две години е работила в една ферма и се върнала в университета едва след като се убедила, че войната е спечелена.

Хари се натъжи, когато научи от лейди Барингтън за кончината на съпруга й сър Уолтър — човека, на когото се възхищаваше най-много след Стария Джак.

Вуйчо му Стан така и не дойде да го види.

Дните отминаваха и Хари мислеше дали да не повдигне темата за бащата на Ема, но имаше усещането, че дори споменаването на това

име е табу.

А една вечер, след като докторът каза на Хари, че скоро ще го изпишат, Ема легна до него на леглото и му каза, че баща ѝ е мъртъв.

Когато завърши разказа си, Хари рече:

— Никога не си била добра в преструвките, скъпа, така че може би е време да ми кажеш защо цялата фамилия е така на тръни.

43.

На следващата сутрин Хари се събуди и откри, че майка му и цялата фамилия Барингтън са насядали около леглото му.

Единствените отсъстващи бяха Себастиан и вуйчо му Стан; явно беше решено, че нито единият, нито другият може да допринесе особено за сериозния разговор.

— Докторът каза, че можеш да се прибереш у дома — рече Ема.

— Чудесна новина — отвърна Хари. — Само че къде е „у дома“? Ако това означава да се върна в Стил Хаус Лейн при вуйчо ми Стан, предпочитам да остана в болницата... или дори в затвора.

Никой не се разсмя.

— Аз живея в Барингтън Хол — каза Джайлс. — Защо не се преместиш при мен? Бог ми е свидетел, че има достатъчно стаи.

— Както и библиотека — вметна Ема. — Така няма да имаш извинение да не работиш върху романа си.

— И ще можеш да идваш на гости на Ема и Себастиан, когато пожелаеш — добави Елизабет Барингтън.

Известно време Хари не отговори.

— Всички сте много мили — най-сетне рече той. — Моля ви, не мислете, че не съм благодарен, но не мога да повярвам, че е бил нужен цял семеен съвет, който да реши къде ще живея.

— Искаме да поговорим с теб по един друг въпрос — обади се лорд Харви, — и семейството ме помоли аз да говоря от името на всички.

Хари се изправи в леглото си и насочи цялото си внимание към дядото на Ема.

— Възникна сериозен въпрос относно бъдещето на имуществото на Барингтън — започна лорд Харви. — Условиата в завещанието на Джошуа Барингтън се оказаха същински юридически кошмар, съизмерим единствено с „Джарндайс срещу Джарндайс“^[1], и може да се окаже също толкова разоряващ.

— Но аз нямам интерес нито към титлата, нито към имуществото — каза Хари. — Единственото ми желание е да докажа, че Хюго

Барингтън не е мой баща, за да мога да се оженя за Ема.

— Амин — отвърна лорд Харви. — Възникнаха обаче някои усложнения, с които трябва да те запозная.

— Направете го, сър, защото не виждам къде може да има проблем.

— Ще се опитам да обясня. След ненавременната смърт на Хюго поговорих с лейди Барингтън. Тя трябваше да плати два тежки данъка наследство, а аз прехвърлих седемдесетте, така че й казах, че би било разумно двете ни компании „Барингтънс“ и „Харвис“ да обединят силите си. Разбираш, че това стана по време, когато все още те смятахме за мъртъв. Затова изглеждаше, че всички спорове около това кой ще наследи титлата и имуществото са решени, макар и нещастно, и че е възможно Джайлс да застане начело на фамилията.

— И все още може да го направи, ако питате мен — рече Хари.

— Проблемът е, че се намесиха и други заинтересовани страни и сега усложненията далеч не се ограничават с хората в тази стая. След убийството на Хюго аз станах президент на обединената компания и поканих Бил Фрамптън да се върне като изпълнителен директор. Без много фанфари „Барингтън Харви“ изплати на акционерите си доста добри дивиденди през последните две години, въпреки пречките от страна на хер Хитлер. След като разбрахме, че си още жив, се обърнахме за юридическа консултация към кралски съветник сър Данвърс Баркър, за да сме сигурни, че не нарушаваме условията в завещанието на Джошуа Барингтън.

— Ако бях отворила по-рано писмото... — тихо промълви Мейзи.

— Сър Данвърс ни увери — продължи лорд Харви, — че ако се откажеш от претенциите си върху титлата или имуществото, можем да продължим да работим по същия начин като през предишните две години. Той дори състави необходимия документ.

— Ако някой ми даде писалка, с радост ще го подпиша — каза Хари.

— Де да беше така лесно — рече лорд Харви. — И сигурно щеше да бъде, ако „Дейли Експрес“ не надуши историята.

— Боя се, че в случая вината е моя — обади се Ема. — След успеха на книгата ти от двете страни на Атлантика медиите са

полудели от желание да разберат кой ще наследи титлата на Барингтън — сър Хари или сър Джайлс?

— Тази сутрин в „Нюз Кроникъл“ излезе карикатура — рече Джайлс. — Дватамата с теб като противници на рицарски турнир, Ема седи на подиума с кърпичка в ръка, мъжете дюдюкат, а жените крещат окуражително.

— Какъв е намекът? — попита Хари.

— Цялата нация е разделена — каза лорд Харви. — Мъжете като че ли се интересуват само от това кой ще получи титлата и имуществото, а всички жени искат да видят за втори път Ема пред олтара. Всъщност вие двамата изместихте дори Кари Грант и Ингрид Бергман от първите страници.

— Но нали след като подписа документа и се откажа от претенциите, публиката ще изгуби интерес и ще насочи вниманието си другаде?

— Би могло да стане така, ако не беше замесен и кралският хералдмайстор.

— Кой е пък той? — попита Хари.

— Кралският представител, когато трябва да се реши кой следва да наследи дадена титла. В деветдесет и девет процента от случаите той просто изпраща удостоверяващо писмо на следващия наследник. В редките случаи, когато има разногласия, препоръчва въпросът да бъде уреден в кабинета на съдията.

— Само не ми казвайте, че се е стигнало дотам — рече Хари.

— Боя се, че стигна. Съдия Шоукрос отсъди в полза на Джайлс, но само при условие, че след като се възстановиш напълно, писмено ще се откажеш от правата си върху титлата и имуществото, като позволиш те да преминат от баща на син.

— Е, вече съм напълно възстановен, така че да си уредим среща със съдията и да решим въпроса веднъж завинаги.

— Не бих искал нищо повече — рече лорд Харви, — но се боя, че това решение вече ни е отнето.

— Този път от кого? — попита Хари.

— От един лейбърист от Камарата на лордовете, лорд Престън — каза Джайлс. — Научил историята от пресата и зададе писмен въпрос на министъра на вътрешните работи с искане да определи кой от нас следва да стане барон. След това даде пресконференция, на

която твърдеше, че нямам право да наследя титлата, защото истинският кандидат лежи в безсъзнание в някаква болница в Бристол и не е в състояние да изкаже становището си.

— Какво му пука на някакъв лейбърист дали титлата се наследява от мен или от Джайлс?

— Когато от пресата му зададоха същия въпрос — отвърна лорд Харви, — той заяви, че ако Джайлс наследи титлата, това ще бъде класически пример на класови предразсъдъци и че е съвсем справедливо синът на докера да може да предяви претенциите си.

— Но в това няма никаква логика — каза Хари. — Защото ако аз съм син на докер, Джайлс така или иначе ще наследи титлата.

— Няколко души писаха до „Таймс“ и изказаха абсолютно същото мнение — рече лорд Харви. — Но тъй като предстоят избори, министърът на вътрешните работи се измъкна от въпроса и каза на благородния си приятел, че ще отнесе въпроса до кабинета на председателя на Камарата на лордовете. Лорд канцлерът пък го прехвърли на Правната комисия и седем учени мъже дебатираха надълго и нашироко и накрая взеха решение с четири срещу три гласа. В твоя полза, Хари.

— Но това е безумно. Защо не са се обърнали към мен?

— Ти беше в безсъзнание — напомни му лорд Харви. — Пък и така или иначе, те обсъждаха закона, а не мнението ти, така че решението им си остава, освен ако не бъде отхвърлено след обжалване в Камарата на лордовете.

Хари нямаше думи.

— Така че положението е следното — продължи лорд Харви. — Сега ти си сър Хари и мажоритарен акционер в „Барингтън Харви“, а също така собственик на имотите на Барингтън и, както е посочено в оригиналното завещание, на всичко, което върви към титлата.

— В такъв случай ще обжалвам решението на Правната комисия и ясно ще заявя, че желая да се откажа от титлата — твърдо заяви Хари.

— Иронията е в това, че не можеш — рече Джайлс. — Единствено аз мога да обжалвам решението, но нямам намерение да го правя, освен ако не получа благословията ти.

— Разбира се, че имаш благословията ми — каза Хари. — Но се сещам и за едно много по-лесно решение.

Всички го погледнаха.

— Мога просто да се самоубия.

— Не става — отсече Ема и седна на леглото до него. — Вече опита на два пъти и виж докъде стигна.

[1] Съдебно дело от романа „Студеният дом“ на Чарлз Дикенс, което е толкова сложно и заплетено, че разносните по него изяждат имуществото, за което се спори. — Б.пр. ↑

44.

Ема нахълта в библиотеката с писмо в ръка. Тъй като рядко прекъсваше Хари, докато пишеше, той разбра, че трябва да е нещо важно, и остави писалката си.

— Съжалявам, скъпи — каза тя, докато сядаше, — но се появи нещо важно и дойдох да го споделя с теб.

Хари се усмихна на жената, която обожаваше. Представата ѝ за важно можеше да варира от това, че Себ е полял котката с вода, до „обаждат се от кабинета на председателя на Камарата на лордовете и искат да говорят спешно с теб“. Облегна се и зачака да разбере в коя категория ще попадне тази новина.

— Току-що получих писмо от баба Филис — каза тя.

— Пред която всички благоговеем — подразни я Хари.

— Не се подигравай — сгълча го Ема. — Тя повдигна въпрос, който може да ни помогне да докажем, че папа не е твой баща.

Този път Хари пропусна остроумната забележка.

— Знаем, че ти и майка ти сте с кръвна група нулева отрицателна — продължи Ема. — Ако моят баща е с положителен резус-фактор, той не може да бъде твой баща.

— Обсъждали сме това неведнъж — напомни ѝ Хари.

— Но ако успеем да докажем, че кръвната група на баща ми се различава от твоята, бихме могли да се оженим. Естествено, стига все още да искаш да се ожениш за мен.

— Само не тази сутрин, скъпа — с престолено отегчение отвърна Хари. — Разбираш ли, тъкмо съм на път да извърша убийство.

Тя се усмихна.

— Както и да е, нямаме представа коя кръвна група е бил баща ти, защото въпреки значителния натиск от страна на майка ти и на сър Уолтър той упорито отказваше да се подложи на тест. Така че може би ще се наложи да ѝ отговориш и да ѝ обясниш, че този въпрос ще трябва да си остане загадка.

— Не е задължително — упорито заяви Ема. — Защото баба Филис следи внимателно случая и смята, че може да намери решение,

за което не сме се замисляли.

— Следи, като всяка сутрин си купува „Бристол Ивнинг Поуст“ от будката на ъгъла на Шейсет и пета, нали?

— Не, тя чете „Таймс“, дори да е с една седмица закъснение — не се предаваше Ема.

— И какво? — попита Хари, на когото вече му се искаше да продължи със своето убийство.

— Казва, че учените вече могат да установят кръвната група много след смъртта на човек.

— Скъпа, да не си намислила да наемем Бърк и Хеър^[1] да ексхумират тялото?

— Не — отвърна Ема. — Но тя също посочва, че когато баща ми бил убит, артерията му била срязана, така че върху килима и дрехите му е попаднало голямо количество кръв.

Хари стана, прекоси стаята и вдигна телефона.

— На кого се обаждаш? — попита Ема.

— На главен детектив инспектор Блейкмор, който се занимаваше със случая. Може да е малко вероятно, но се кълна, че никога вече няма да се подигравам на баба ти Филис.

— Нещо против да пуша, сър Хари?

— Разбира се, че не, главен инспектор.

Блейкмор запали цигара и вдиша дълбоко.

— Отвратителен навик — рече той. — Сър Уолтър е виновен.

— Сър Уолтър? — повтори Хари.

— Рали^[2], не Барингтън.

Хари се разсмя и седна на стола срещу детектива.

— С какво мога да ви помогна, сър Хари?

— Предпочитам да ме наричате мистър Клифтън.

— Както желаете, сър.

— Надявах се, че бихте могли да ми дадете известна информация относно смъртта на Хюго Барингтън.

— Боя се, че това зависи от човека срещу мен, защото мога да водя този разговор със сър Хари Барингтън, но не и с мистър Хари Клифтън.

— Защо не с мистър Клифтън?

— Защото мога да обсъждам детайли по случаи като този единствено с членове на семейството.

— В такъв случай ще се върна отново на сър Хари.

— И как мога да ви помогна, сър Хари?

— Когато Барингтън е бил убит...

— Не беше убит — каза главният инспектор.

— Но от публикациите във вестниците останах с впечатление...

— Важното е онова, което не се съобщава във вестниците. Но ако трябва да съм честен, журналистите нямаха възможност да огледат местопрестъплението. Ако го бяха направили — каза Блейкмор, преди Хари да успее да зададе следващия си въпрос, — щяха да забележат ъгъла, под който ножът за писма е влязъл във врата на сър Хюго и е прекъснал артерията му.

— Това важно ли е?

— Когато огледах тялото, забелязах, че острието на ножа сочи нагоре, а не надолу. Ако искам да убия някого — продължи Блейкмор, като стана от мястото си и взе една линейка, — и ако съм по-висок и по-тежък от жертвата си, щях да вдигна ръка и да нанеса удар надолу, ето така. Но ако съм по-нисък и по-лек, и най-вече ако се защитавам — Блейкмор коленичи пред Хари и погледна нагоре към него, насочвайки линейката към врата му, — това би могло да обясни ъгъла, под който е влязло острието. От тази позиция дори е възможно той сам да е паднал върху острието, което ме накара да заключа, че е далеч по-вероятно да е бил убит при самозащита, а не предумишлено.

Хари се замисли върху думите на главния инспектор.

— Използвахте думите „по-нисък и по-лек“, както и „самозащита“ — рече той. — Да не би да намекувате, че смъртта на Барингтън може да е дело на жена?

— От вас би станал първокласен детектив — каза Блейкмор.

— А знаете ли коя е въпросната жена? — попита Хари.

— Имам известни подозрения — призна Блейкмор.

— Тогава защо не сте я арестували?

— Защото е доста трудно да арестуваш човек, който по-късно се хвърля под влака.

— Боже мой — промълви Хари. — И през ум не ми е минавало, че между тези два инцидента може да има връзка.

— Защо да ви минава? По това време дори не сте били в Англия.

— Да, но след като излязох от болницата, издирих всеки вестник, в който се споменава за смъртта на сър Хюго. Успяхте ли да откриете коя е била дамата?

— Не, тялото беше в такова състояние, че не можеше да се идентифицира. Но един колега от Скотланд Ярд, с когото работих навремето по един случай, ми каза, че сър Хюго живеел с някаква жена в Лондон в продължение на повече от година и че тя родила дъщеря малко след като той се върнал в Бристол.

— Става дума за детето, открито в кабинета на Барингтън ли?

— Същото — отвърна Блейкмор.

— И къде е то сега?

— Нямам представа.

— Можете ли поне да ми кажете името на жената, с която е живял Барингтън?

— Не, нямам право — отвърна Блейкмор и угаси цигарата си в препълнения пепелник. — Не е тайна обаче, че сър Хюго е използвал услугите на частен детектив, който в момента е безработен и може би ще е склонен да говори срещу скромно възнаграждение.

— Накуцващият мъж — рече Хари.

— Роджър Мичъл, адски добър полицаи, докато не го освободиха като инвалид.

— Има обаче един въпрос, на който Мичъл няма да може да отговори, а предполагам, че вие ще можете. Казахте, че ножът за писма е прекъснал артерията. Това вероятно означава, че е имало много кръв?

— Наистина имаше — отвърна главният инспектор. — Когато пристигнах, сър Хюго лежеше в локва кръв.

— Имате ли представа какво е станало с костюма, който е носел сър Хюго в момента на смъртта си? Или с килима?

— Не, сър. След като случаят се приключи, всички лични вещи на покойния се връщат на най-близките му роднини. Колкото до килима, той си беше в кабинета, когато приключих с разследването.

— Много ми помогнахте, главен инспектор. Изключително съм ви благодарен.

— За мен бе удоволствие, сър Хари. — Блейкмор стана и изпрати Хари до вратата. — Позволете да споделя, че „Дневникът на един осъден“ ми хареса много и макар обикновено да не обръщам внимание

на слухове, прочетох, че може би пишете детективски роман. След днешния разговор очаквам с нетърпение да го прочета.

— Какво ще кажете да ви пратя чернова, за да споделите с мен мнението си на професионалист?

— В миналото, сър Хари, вашето семейство не се интересуваше особено от професионалното ми мнение.

— Позволете да ви уверя, че мистър Клифтън определено се интересува — отвърна Хари.

След като излезе от полицейското управление, Хари отиде до Имението, за да разкаже новината на Ема. Тя го изслуша внимателно и когато той приключи, го изненада с първия си въпрос.

— Инспектор Блейкмор каза ли ти какво е станало с момиченцето?

— Не, това като че ли не го интересуваше особено. Но пък защо да го интересува?

— Защото тя може да е Барингтън и съответно моя сестра!

— Ама че глупаво от моя страна — промълви Хари и я прегърна. — Изобщо не ми мина през ума.

— Защо да ти минава? — попита Ема. — Ти самият си имаш предостатъчно грижи. Защо като начало не се обадиш на дядо ми и не го попиташ дали знае какво е станало с килима? Остави тревогите за момиченцето на мен.

— Аз съм голям късметлия, да знаеш — рече Хари и я пусна с неохота.

— Хайде, действай — подкани го Ема.

Но когато Хари се обади на лорд Харви, той каза:

— Килимът ли? Смених го няколко дни след като полицията приключи с разследването.

— И къде е сега? — попита Хари.

— Лично го хвърлих в пещите на корабостроителницата и го гледах как изгаря, докато не стана на пепел — отвърна лорд Харви.

На Хари му идеше да изругае, но се въздържа.

Когато седнаха да обядват, попита мисис Барингтън дали знае какво се е случило с дрехите на сър Хюго. Елизабет му отговори, че е заръчала на полицията да се отърве от тях както намери за добре.

След обяда Хари се върна в Барингтън Хол и се обади в местното полицейско управление. Попита дежурния сержант дали може да си спомни какво се е случило с дрехите на сър Хюго Барингтън след приключването на разследването.

— Всичко трябва да е записано в дневника, сър Хари. Ако ми дадете секунда, ще проверя.

Секундите се оказаха повечко, но накрая сержантът отново се обади.

— Как само лети времето — рече той. — Забравих колко отдавна бе този случай. Успях да намеря детайлите, които ви интересуват.

Хари затаи дъх.

— Изхвърлили сме ризата, бельото и чорапите, но сме предали едно сиво палто, една кафява филцова шапка, един тъмнозелен костюм от туид и чифт кафяви кожени спортни обувки на мис Пенхалигън, която раздава всички непоискани вещи от името на Армията на спасението. Тя не е от лесните — добави сержантът, без да се впуска в подробности.

На табелката на тезгяха пишеше „Мис Пенхалигън“.

— Това е изключително непорядъчно, сър Хари — заяви жената зад тезгяха. — Изключително непорядъчно.

Хари се радваше, че бе взел Ема със себе си.

— Но може да се окаже невероятно важно за двама ни — каза той и хвана Ема за ръка.

— Не се съмнявам в това, сър Хари, но въпреки всичко е изключително непорядъчно. Не мога да си представя какво ще си помисли началникът ми.

Хари пък не можеше да си представи, че мис Пенхалигън си има началник. Тя им обърна гръб и започна да изучава подредената редица класьори на лавицата, по която не се допускаше да падне нито прашинка. Накрая извади един класьор с надпис 1943 и го постави на тезгяха. Отвори го и прелисти няколко страници, преди да открие онова, което търсеше.

— Като че ли никой не е поискал кафявата филцова шапка. Всъщност тук пише, че тя все още е в склада. Палтото е било дадено

на някой си мистър Стивънсън, костюмът е попаднал у лице, известно като Стария Джоуи, а кафявите обувки — у мистър Уотсън.

— Имате ли представа къде бихме могли да открием тези джентълмени? — попита Ема.

— Рядко могат да се открият поотделно — отвърна мис Пенхалигън. — През лятото никога не се отдалечават много от общинския парк, а през зимата ги настаняваме в нашия приют. Сигурна съм, че по това време на годината ще ги откриете в парка.

— Благодаря, мис Пенхалигън — каза Хари и я дари с топла усмивка. — Изключително много ни помогнахте.

Мис Пенхалигън грейна.

— За мен бе удоволствие, сър Хари.

— Може пък в крайна сметка да свикна с обръщението „сър Хари“ — каза той на Ема, докато излизаха от сградата.

— Не и ако още храниш надежди да се ожениш за мен — отвърна тя. — Защото аз нямам желание да бъда лейди Барингтън.

Хари го забеляза да лежи на една пейка в парка с гръб към тях. Беше завит със сиво палто.

— Извинете, че ви досаждам, мистър Стивънсън — каза Хари, като го докосна леко по рамото, — но се нуждаем от помощта ви.

Човекът протегна мръсна ръка, но не се обърна. Хари пусна половин کرونا в шепата му. Мистър Стивънсън захапа монетата и обърна глава, за да разгледа Хари по-добре.

— Какво искате?

— Търсим Стария Джоуи — меко рече Ема.

— Ефрейторът заема пейка номер едно поради възрастта и чина си. Това е пейка номер две и ще заема пейка номер едно, след като Стария Джоуи умре, което означава, че няма да чакам дълго. Мистър Уотсън е на пейка номер три, така че ще получи пейка номер две, когато аз получа пейка номер едно. Вече го предупредих, че ще има да чака дълго, преди да се озове на пейка номер едно.

— А случайно да знаете дали Стария Джоуи все още притежава зелен костюм от туид? — попита Хари.

— Никога не го сваля — отвърна мистър Стивънсън. — Направо е станал част от него — добави и се изкиска. — Той получи костюма,

на мен се падна палтото, а мистър Уотсън взе обувките. Казва, че малко го стягали, но не се оплаква много. Никой от нас не поиска шапката.

— И къде можем да намерим пейка номер едно? — попита Ема.

— Където си е била винаги — на естрадата, под козирката. Джоуи я нарича палат. Но малко не е наред с главата поради факта, че още страда от шока от бойното поле. — Мистър Стивънсън им обърна гръб поради факта, че вече си беше изработил половината корона.

На Хари и Ема не им бе трудно да открият естрадата и Стария Джоуи, който се оказа единственият наоколо. Седеше като глътнал бастун в средата на пейка номер едно, сякаш беше трон. Ема успя да разпознае стария костюм на баща си и без да вижда избледнелите петна кръв, но се запита как ли ще успеят да убедят бездомника да се раздели с него.

— Какво искате? — подозрително попита Стария Джоуи, когато те изкачиха стъпалата на естрадата и нахълтаха в кралството му. — Ако сте хвърлили око на пейката ми, забравете, защото собствеността е по-силна от закона, както винаги напомням на мистър Стивънсън.

— Не, не искаме пейката ви — любезно рече Ема, — но се питахме дали не желаете нов костюм.

— Не, благодаря, мис, с този съм си много добре. Топли ме, така че не искам друг.

— Но ние ще ви дадем нов, който ще бъде също толкова топъл — каза Хари.

— Стария Джоуи не е направил нищо лошо — отвърна той и се обърна към тях.

Хари зяпна медалите на гърдите му, както и нашивката, която бе зашил на ръкава си.

— Нужна ми е помощта ви, ефрейтор — рече той.

Стария Джоуи скочи, застана мирно и отдаде чест.

— Щикът е сложен, сър, само заповядайте и момчетата са готови за атака.

Хари се засрами.

На следващия ден Ема и Хари се върнаха с дебело палто, нов вълнен костюм и обувки за Стария Джоуи. Мистър Стивънсън обикаляше наперено парка с новия си блейзър и сив панталон, а мистър Уотсън от пейка номер три остана възхитен от двуредното си

спортно сако и кавалерийски бричове, но тъй като не се нуждаеше от други обувки, помоли Ема да ги даде на мистър Стивънсън. Ема предаде останалите дрехи от гардероба на сър Хюго на благодарната мис Пенхалигън.

Хари напусна парка с изцапания с кръв зелен костюм от туид на сър Хюго Барингтън.

Професор Инчкейп изучава известно време петната от кръв през микроскопа, след което изказа мнението си.

— Ще трябва да направя още няколко теста, преди да дам окончателен отговор, но дотук съм сигурен, че ще съм в състояние да ви кажа от каква кръвна група са тези петна.

— Слава богу — каза Хари. — Колко време ще ви е нужно, за да получите резултатите?

— Два дни, предполагам — отвърна професорът. — Най-много три. Ще ви се обадя веднага щом ги получа, сър Хари.

— Да се надяваме, че ще се обадите на мистър Клифтън.

— Обадих се в кабинета на председателя на Камарата на лордовете — рече лорд Харви — и ги уведомих, че се провеждат тестове на кръвта от дрехите на Хюго. Ако кръвната група е положителна, лорд канцлерът със сигурност ще поиска от Правната комисия да преразгледа решението си в светлината на новите доказателства.

— Но ако не получим резултатите, за които се надяваме, тогава какво? — попита Хари.

— Лорд канцлерът ще насрочи дебат в дневния ред на Парламента след изборите. Но да се надяваме, че резултатите на професор Инчкейп ще направят това ненужно. Между другото, Джайлс знае ли какво правиш?

— Не, сър, но днес ще прекараме следобеда заедно, така че ще мога да го уведомя.

— Само не ми казвай, че ще те агитира предизборно.

— Боя се, че да, макар много добре да знае, че ще гласувам за торите. Все пак го уверих, че майка ми и вуйчо ми Стан ще го

подкрепят.

— Не позволявай пресата да научава, че няма да гласуваш за него, защото журналистите търсят всякакви поводи да забият клин помежду ви. Не им е изгодно да сте близки приятелчета.

— Още една причина да се надявам, че професорът ще ни даде подходящите резултати, с които да се сложи краят на тази мъка.

— Дано — заключи лорд Харви.

Уилям Уоруик тъкмо се канеше да разреши престъплението, когато телефонът иззвъня. Хари още държеше пистолета, докато прекосяваше библиотеката и вдигаше слушалката.

— Обажда се професор Инчкейп. Мога ли да говоря със сър Хари?

За един жесток миг художествената измислица се смени с реалността. На Хари не му беше нужно да чува какви са резултатите.

— На телефона — отвърна той.

— Боя се, че новините не са такива, на каквито се надявахте — каза професорът. — Кръвната група на сър Хюго е с отрицателен резус-фактор, така че възможността той да е ваш баща не може да се отхвърли въз основа на тези сведения.

Хари набра номера на Ашкомб Хол.

— Харви — отговори така познатият глас.

— Обажда се Хари, сър. Боя се, че ще се наложи да се обадите на лорд канцлера и да му кажете, че ще има дебат.

[1] Убийци от началото на 19 в., които продавали труповете на жертвите си на професор по анатомия. — Б.пр. ↑

[2] Сър Уолтър Рали (1554 — 1618) — английски аристократ, авантюрист, поет и учен, за когото се твърди, че донесъл тютюна и картофите от Новия свят в Англия. Осъден на смърт за съучастничество в заговор срещу крал Джеймс. — Б.пр. ↑

45.

Джайлс бе така увлечен в предизборната си кампания за Камарата на представителите от Бристолското пристанище, а Хари бе така погълнат от работа покрай издаването на „Уилям Уоруик и случаят със слепия свидетел“, че когато получи поканата да обядват в неделя в извънградската къща на лорд Харви, и двамата си помислиха, че става дума за някакво семейно събиране. Когато обаче се появиха в Ашкомб Хол, от другите членове на семейството нямаше и следа.

Лоусън не ги заведе в дневната или трапезарията, а право в кабинета на Негово Благодорие. Откриха лорд Харви зад бюрото му, пред което бяха разположени два стола. Домакинът явно не беше в настроение за празни приказки.

— От кабинета на председателя на Камарата на лордовете ми съобщиха, че за шести септември е насрочен парламентарен дебат, който ще определи кой от вас двамата ще наследи фамилната титла. Разполагаме с два месеца за подготовка. Аз ще открия дебата от първия ред и очаквам отпор от страна на лорд Престън.

— Какво се опитва да постигне той? — попита Хари.

— Искане да срина системата на наследяване и, което му прави чест, изобщо не се церемони по въпроса.

— Може би ако успея да се срещна с него и го запозная със становището си... — започна Хари.

— Той не се интересува нито от теб, нито от становището ти — каза лорд Харви. — Ще използва дебата просто като трибуна, за да изрази своите известни на всички виждания за принципа на унаследяване.

— Но ако му пиша...

— Аз вече му писах — каза Джайлс. — И той не си направи труда да ми отговори, макар да сме от една партия.

— Според него въпросът е много по-важен от един частен случай — каза лорд Харви.

— Подобна непримиримост не го ли поставя в лоша позиция спрямо останалите лордове? — попита Хари.

— Не е задължително — отвърна лорд Харви. — Навремето Рег Престън беше активист на един трейдюнион, докато Рамзи Макдоналд не му предложи място в Камарата на лордовете. Винаги е бил много добър оратор и откакто седна на червените скамейки, се превърна в човек, когото не можеш да си позволиш да подценяваш.

— Имаш ли някаква представа как ще се раздели камарата? — попита Джайлс.

— Правителствените активисти ми казват, че нещата ще са на кантар. Лейбъристите ще застанат зад Рег, защото не могат да си позволят да подкрепят наследствения принцип.

— А торите? — попита Хари.

— Повечето ще подкрепят мен — ако не за друго, то защото не биха понесли да видят как се нанася удар по принципа на собствената им територия. Естествено, ще има и един-двама заблудени, за които ще трябва да се погрижа.

— Ами либералите? — попита Джайлс.

— Един бог знае, макар да обявиха, че ще гласуват свободно.

— Свободно? — не разбра Хари.

— В смисъл, че няма да има натиск от партийното ръководство — обясни Джайлс. — Всеки представител може да реши на чия страна да застане.

— И накрая, да не забравяме и независимите — продължи лорд Харви. — Те ще изслушат аргументите на двете страни и след това ще решат накъде ги насочва съвестта им. Така че ще открием как смятат да гласуват едва когато се стигне до разделянето на групи.

— С какво можем да помогнем? — попита Хари.

— Ти, Хари, си писател, а ти, Джайлс, си политик. В тези си качества можете да ми помогнете за подготвянето на речта ми. Всеки принос от ваша страна е добре дошъл. Ще нахвърляме основните неща, докато обядваме.

Докато вървяха към трапезарията, нито Джайлс, нито Хари не помислиха да споменават на домакина си такива дребни неща като предстоящите избори и премиери на нови книги.

— Кога излиза книгата ти? — попита Джайлс, докато пътуваха обратно към Барингтън Хол.

— На двайсети юли — отвърна Хари. — Иначе казано, след изборите. Издателите искат да направя турне из страната и да раздавам автографи, а също и да дам няколко интервюта за пресата.

— Внимавай — предупреди го Джайлс. — Журналистите изобщо няма да те питат за книгата, а само за мнението ти кой следва да наследи титлата.

— Колко пъти трябва да им казвам, че единственият ми интерес е към Ема и че съм готов да жертвам всичко, за да мога да прекарам остатъка от живота си с нея? — попита Хари, на когото вече му идваше до гуша. — Можеш да задържиш имуществото, титлата и всичко, което върви с нея, стига аз да имам Ема.

„Уилям Уоруик и случаят със слепия свидетел“ се прие добре от критиците, но Джайлс се оказа прав. Журналистите като че ли не се интересуваха от амбициозния млад детектив от Бристол, а от най-близкия приятел на автора Джайлс Барингтън и шансовете му да си върне фамилната титла. Всеки път, когато Хари им казваше, че не се интересува от титли, това само ги убеждаваше още повече в противното.

Относно „битката за наследството на Барингтън“, както я кръстиха журналистите, всички вестници, с изключение на „Дейли Телеграф“ подкрепяха красивия, дързък, утвърдил се сам, популярен и умен възпитаник на гимназията, израснал, както непрекъснато се напомняше на читателите, по задните улици на Бристол.

Хари използваше всяка възможност да напомни на същите журналисти, че Джайлс му е съученик от Бристолската гимназия, че сега е депутат лейбърист от Бристолското пристанище, че е носител на Военния кръст от Тобрук, че е бил първенец по крикет през първата си година в Оксфорд и че определено не е избирал произхода си. Вярната му подкрепа на приятеля му само го направи още по-популярен сред пресата и обществеността.

Въпреки че беше избран в Камарата на представителите с над три хиляди гласа преднина и вече бе заел мястото си на зелените скамейки, Джайлс знаеше, че след по-малко от месец на червените пейки в другия край на коридора ще се проведе дебат, който ще реши бъдещето му, както и бъдещето на Хари.

Хари бе свикнал да се буди от щастливото чуруликане на птиците в дърветата около Барингтън Хол, от Себастиан, който се втурваше в библиотеката неканен и без предупреждение, или от гласа на Ема, дошла за закуска след ранния си сутрешен галоп.

Днес обаче беше различно.

Събуди се от уличните светлини, шума на трафика и Биг Бен, който биеше неуморно на всеки петнайсет минути, за да му напомни колко часа остават, преди лорд Харви да даде начало на дебата, след който напълно непознати му хора щяха да гласуват и да решат неговото и на Джайлс бъдеще.

Взе дълга вана, тъй като беше твърде рано да слиза за закуска. След като се облече, звънна в Барингтън Хол, но икономът му каза, че мис Барингтън вече е тръгнала за гарата. Хари бе озадачен. Защо ѝ беше на Ема да хваща толкова ранен влак, щом имаха уговорка да се видят чак на обяд? Когато малко след седем влезе в дневната, изобщо не се учуди да види Джайлс да чете сутрешните вестници.

— Дядо ти станал ли е? — попита Хари.

— Много преди нас, струва ми се. Когато слязох малко след шест, в кабинета му вече светеше. Отмине ли веднъж тази ужасна история, какъвто и да е резултатът, трябва да го накараме да отиде за няколко дни в замъка Мългелри. Заслужил си е почивката.

— Добра идея — съгласи се Хари и се тръшна в най-близкото кресло. Миг по-късно скочи, защото влезе лорд Харви.

— Време е за закуска, момчета. Никога не е разумно да се ходи на бесилото с празен стомах.

Въпреки максимата на лорд Харви и тримата не ядоха много. Мислите им бяха заети от предстоящия ден. Лорд Харви опита няколко ключови фрази, а Хари и Джайлс правеха последни предложения какво да се добави или махне от речта му.

— Искате ми се да можех да кажа на Техни Благородия колко много допринесохте и двамата — рече старецът, след като добави две

изречения към бележките си. — Добре, момчета, време е да сложим щиковете и да излизаме от окопите.

И двамата бяха нервни.

— Надявах се, че ще можете да ми помогнете — каза Ема. Не можеше да го погледне в очите.

— Ще ви помогна, стига да мога, мис — отвърна той.

Ема все пак го погледна. Макар да бе гладко избръснат и с лъснати обувки, той носеше риза с орфана яка и износен костюм с торбести панталони.

— Когато баща ми умря... — Ема така и не можеше да събере сили да каже „беше убит“, — ... полицията е намерила в кабинета му новородено момиченце. Имате ли някаква представа какво се е случило с него?

— Не — отвърна мъжът, — но тъй като полицията не е могла да намери близки роднини, детето най-вероятно е попаднало в някоя църковна мисия и е било обявено за осиновяване.

— А да знаете в кое сиропиталище се е озовало? — попита Ема.

— Не, но винаги мога да поразпитам, ако...

— Колко ви дължеше баща ми?

— Трийсет и седем паунда и единайсет шилинга.

Ема отвори чантата си и извади две нови банкноти от по пет паунда.

— Ще уредя останалото, когато се срещнем отново.

— Благодаря, мис Барингтън — каза Мичъл и стана, решил, че срещата е приключила. — Ще се свържа с вас веднага щом науча нещо.

— Само още един въпрос — спря го Ема. — Знаете ли името на момиченцето?

— Джесика Смит — отвърна той.

— Защо Смит?

— Защото винаги дават тази фамилия на деца, които никой не иска.

Лорд Харви се заключи в кабинета си на третия етаж на Куин Тауър за остатъка от сутринта. Дори не слезе да обядва с Хари, Джайлс и Ема, а предпочете сандвич и чисто уиски, докато преговаряше речта си за стотен път.

Джайлс и Хари седяха на зелените скамейки в централното лоби на Камарата на представителите, разговаряха дружески и чакаха Ема. Хари се надяваше, че всеки, който ги види — лордове, представители и журналисти — ще разбере повече от ясно, че са приятели.

Хари непрекъснато си поглеждаше часовника — знаеше, че трябва да са седнали в галерията на посетителите в Камарата на лордовете преди лорд канцлерът да е заел мястото си.

Позволи си да се усмихне, когато видя Ема да влиза забързано в централното лоби малко след един. Джайлс махна на сестра си и двамата станаха да я посрещнат.

— Къде ходиш? — попита Хари още преди да се наведе да я целуне.

— Ще разказвам, докато обядваме — обеща Ема и хвана двамата под ръка. — Но първо искам да ми кажете какви са новините.

— Май повечето смятат, че нещата са на кантар — каза Джайлс, докато водеше гостите си към трапезарията за посетители. — Но и без това скоро ще научим съдбата си — добави по-мрачно.

Камарата на лордовете бе пълна много преди Биг Бен да удари два пъти и когато лорд канцлерът на Великобритания влезе в залата, по скамейките нямаше нито едно свободно място. Лорд Харви погледна към отсрещната страна и видя Рег Престън, който му се усмихваше като лъв, току-що видял обяда си.

Техни Благородия станаха на крака, докато лорд канцлерът заемаше мястото си. Той се поклони на събралото се множество и комплиментът му бе върнат, с което работата на Камарата започна.

Лорд канцлерът отвори подвързаната в червена кожа папка със златни пискюли.

— Почитаеми лордове, събрали сме се да решим дали мистър Джайлс Барингтън или мистър Хари Клифтън има право да наследи

титлата, имотите и личните вещи на покойния сър Хюго Барингтън, барон, защитник на мира.

Лорд Харви погледна нагоре и видя Хари, Ема и Джайлс на първия ред в галерията за посетители. Беше посрещнат от топлата усмивка на внучка си и успя да прочете по устните ѝ: „Успех, дядо!“.

— Призовавам лорд Харви да открие дебата — каза лорд канцлерът и седна.

Лорд Харви се изправи от мястото си на първия ред и стисна чантата си, за да се овладее, докато колегите му от задните места поздравяваха своя благороден и доблестен приятел с окуражителни възгласи. Огледа залата. Даваше си сметка, че му предстои да изнесе най-важната реч в живота си.

— Почитаеми лордове — започна той, — заставам днес пред вас като представител на моя роднина мистър Джайлс Барингтън, член на другата камара, в законните му претенции към титлата на Барингтън и всичките имоти на рода му. Почитаеми лордове, позволете да ви запозная с обстоятелствата, довели този случай до вашето внимание. През хиляда осемстотин седемдесет и седма година Джошуа Барингтън бил направен барон от кралица Виктория за приноса му в корабната индустрия, която включвала „Барингтън Лайн“ и флот от океански кораби, който и до днес е с основна база в пристанището на Бристол. Джошуа бил петото дете от деветчленно семейство и напуснал училище на седемгодишна възраст, без да може да чете и пише, за да започне живота на чирак в компанията „Колдуотър Шипинг“, където скоро всички разбрали, че е необикновено дете. На трийсетгодишна възраст получил удостоверение за майстор, а на четирийсет и две бил поканен в борда на компанията, която изпитвала тежък период. През следващите десет години той спасил компанията буквално без ничия помощ и остана неин президент през следващите двайсет и две години.

— Почитаеми лордове, трябва да знаете и малко повече за човека сър Джошуа, за да разберете защо сме се събрали днес тук, тъй като самият той със сигурност не би пожелал подобно нещо — продължи лорд Харви. — На първо място сър Джошуа бе богобоязлив човек и държеше изключително на думата си. За него едно ръкостискане бе равносилно на подписан договор. Къде се дянаха тези хора днес, почитаеми лордове?

В залата отново проехтяха одобрителни възгласи.

— Но подобно на толкова много успели хора, почитаеми лордове, на сър Джошуа му бе нужно малко повече време, за да приеме собствената си смъртност. — Това изказване предизвика спорадичен смях. — И когато дойде време да направи своето първо и единствено завещание, той вече бе изпълнил седемдесетгодишния си договор със създателя. Това не му попречи да подходи към задачата с обичайната си енергия и въображение. За целта той се обърна към сър Айзая Уолдгрейв, водещия кралски съветник в страната, който подобно на вас, милорд — сър Харви се обърна към президиума, — завърши юридическата си кариера като лорд канцлер. Споменавам това, почитаеми лордове, за да наблегна, че завещанието на сър Джошуа има законна тежест и авторитет, които не позволяват оспорването му от неговите потомци. В това завещание той оставя всичко на своя първороден син Уолтър Барингтън, моя най-стар и най-скъп приятел. Това включва титлата, компанията, именията и, както се казва дословно, „всичко, което върви към тях“. Този дебат, почитаеми лордове, не е за валидността на последната воля и завещание на сър Джошуа, а само за това кой може с право да бъде негов наследник. И сега, почитаеми лордове, бих желал да помислите върху нещо, което изобщо не е минавало през богобоязливия ум на сър Джошуа — възможността някой негов наследник да стане баща на извънбрачен син.

Огледа залата и продължи:

— Хюго Барингтън стана наследник, когато по-големият му брат Николас бе убит, докато се сражаваше за родината си при Ипър през хиляда деветстотин и осемнайсета. Хюго наследи титлата през четирийсет и втора след смъртта на баща си сър Уолтър. Когато се стигне до гласуване, почитаеми лордове, вие ще бъдете призовани да решавате между внука ми мистър Джайлс Барингтън, който е законният син от брака между покойния сър Хюго Барингтън и единствената ми дъщеря Елизабет Харви, и мистър Хари Клифтън, който се явява законен син на мисис Мейзи Клифтън и покойния Артър Клифтън... Позволете, почитаеми лордове, да поговоря малко за внука си, Джайлс Барингтън. Той завърши Бристолската гимназия, след което бе приет в колежа Брейсъноус в Оксфорд, но предпочете да сложи край на студентския живот и да постъпи в Уесекския полк малко

след избухването на войната. Докато служеше в Тобрук като млад лейтенант, бе награден с Военния кръст при отбраната на града срещу Африканския корпус на Ромел. По-късно бе заловен и затворен в лагер за военнопленници при Вайнсберг в Германия, откъдето избяга, за да се върне в Англия и отново да се присъедини към полка си до края на военните действия. На парламентарните избори се кандидатира и беше избран в Парламента като представител на Бристолското пристанище.

От отсрещните скамейки се надигнаха одобрителни възгласи.

— След смъртта на баща си той наследи титлата без никакви диспути, тъй като всички смятаха, че Хари Клифтън е бил погребан в морето малко след обявяването на войната. Но животът си прави шеги, почитаеми лордове. Внучката ми Ема, с нейната последователност и твърда решимост, бе човекът, който откри, че Хари все още е жив, и неволно даде началото на поредицата събития, които ни събраха днес тук.

Лорд Харви погледна към галерията и се усмихна топло на внучка си.

— Почитаеми лордове, няма спор, че Хари Клифтън е роден преди Джайлс Барингтън. Ще посоча обаче, че няма сигурно и безспорно доказателство, че Хари Клифтън е резултат от връзка между сър Хюго Барингтън и мис Мейзи Танкок, станала по-късно мисис Артър Клифтън. Мисис Клифтън не отрича, че е имала полов контакт с Хюго Барингтън веднъж и само веднъж през хиляда деветстотин и деветнайсета година. Няколко седмици по-късно обаче тя се омъжила за мистър Артър Клифтън и след това родила дете, записано в акта за раждане като Хари Артър Клифтън.

Огледа отново залата.

— И тъй, почитаеми лордове, от една страна имаме Джайлс Барингтън, законния син на сър Хюго Барингтън, а от друга — Хари Клифтън, който по една случайност би могъл да е потомък на сър Хюго, докато за Джайлс Барингтън подобни съмнения не съществуват. Бихте ли поели подобен риск, почитаеми лордове? Ако да, позволете ми да добавя само още един фактор, който би могъл да ви помогне да решите чия страна да вземете в края на този дебат. Хари Клифтън, който днес седи в галерията на посетителите, неведнъж ясно и недвусмислено е заявявал собствената си позиция. Той няма желание

да поема товара, както сам се изразява, на титлата, а предпочита тя да бъде наследена от най-близкия му приятел Джайлс Барингтън.

Няколко глави се обърнаха нагоре към Джайлс и Ема Барингтън, които седяха в галерията от двете страни на Хари Клифтън. Хари кимна и лорд Харви продължи едва след като вниманието на цялата камара отново се насочи към него.

— И тъй, почитаеми лордове, когато давате гласа си днес, ви призовавам да вземете предвид желанието на Хари Клифтън и намеренията на сър Джошуа Барингтън и да решите в полза на внука ми Джайлс Барингтън. Благодаря на камарата за вниманието.

Лорд Харви седна на пейката сред бурни овации и ръкомахане. Хари беше сигурен, че успехът е на негова страна.

Когато залата се успокои, лорд канцлерът стана и каза:

— Давам думата на лорд Престън.

Хари погледна абсолютно непознатия човек, който бавно се надигаше от срещуположните скамейки. Лорд Престън бе висок не повече от метър и петдесет и пет и набитото му мускулесто тяло и червендалестото му лице красноречиво показваха, че е бил работник през по-голямата част от живота си, а заядливото му изражение намекваше, че не се бои от никого.

Рег Престън изглежда за момент срещуположните скамейки като редник, който наднича над окопа, за да разгледа по-добре противника.

— Почитаеми лордове, бих искал да започна, като поздравя лорд Харви за блестящата и затрогваща реч. Позволявам си обаче да посоча, че именно блестящите й качества са нейната слабост, която носи семената на неуспеха. Изказването на благородния лорд бе наистина вълнуващо, но постепенно започна да звучи все повече и повече като реч на адвокат, който много добре си дава сметка, че защитава слаба кауза.

Думите му въдвориха тишина, каквато лорд Харви не бе успял да постигне.

— Почитаеми лордове, нека разгледаме някои от фактите, които почитаемият лорд Харви бе така добър да изложи. Никой не оспорва, че младият Хюго Барингтън е имал сексуална връзка с Мейзи Танкок шест седмици преди тя да се омъжи за Артър Клифтън. Или че девет месеца по-късно, с точност почти до ден, е родила син, записан удобно като Хари Артър Клифтън. Е, това решава много удобно въпросния

малък проблем, нали така, почитаеми лордове? Като изключим неудобния факт, че ако мисис Клифтън беше заченала в деня на сватбата си, синът ѝ се е родил седем месеца и дванайсет дни след нея.

Продължи съвсем сериозно:

— Почитаеми лордове, аз с готовност бих приел тази възможност, но ако аз като комарджия имах възможността да избирам между девет месеца и седем месеца и дванайсет дни, щях да зная на кое да заложа и не мисля, че крупиятата ми предлагат голяма възможност за избор.

От страната на лейбъристите се чу смях.

— И ще добавя също, почитаеми лордове, че детето се е родило с тегло четири килограма и сто грама. Това определено не ми прилича на недоносче.

Този път смехът бе още по-силен.

— Нека разгледаме и още нещо, което явно е убягнало на живия ум на лорд Харви. Хюго Барингтън, подобно на баща си и дядо си, е страдал от наследствено заболяване, известно като цветна слепота. Същото се отнася и за сина му Джайлс. Както и за Хари Клифтън. Изборът се стеснява още повече, почитаеми лордове.

Последва още смях и лордовете и от двете страни започнаха да обсъждат полугласно думите му. Лорд Харви гледаше мрачно, очаквайки следващия удар.

— Да стесним избора още мъничко, почитаеми лордове. Великият доктор Милн от болницата „Сейнт Томас“ открил, че ако и двамата родители са с кръвна група с отрицателен резус-фактор, децата им също ще бъдат с такъв. Кръвната група на сър Хюго Барингтън е нулева отрицателна. На мисис Клифтън също. И тук имаме изненада, защото Хари Клифтън също е с нулева отрицателна, а носители на тази кръвна група са едва дванайсет процента от жителите на страната. Мисля, че крупиятата изплащат залозите, почитаеми лордове, защото единственият друг кон в състезанието така и не се яви на старта.

Последва още смях и лорд Харви се умърлуши още повече. Ядоса се, че е пропуснал да отбележи, че Артър Клифтън също е бил нулева отрицателна.

— А сега позволете да засегна един въпрос, почитаеми лордове, по който напълно споделям мнението на уважаемия лорд Харви. Никой

няма правото да поставя под въпрос завещанието на сър Джошуа Барингтън, особено като се има предвид великолепната му юридическа обосновка. Ето защо е достатъчно само да решим какво означават думите „първороден“ и „най-близък роднина“. Повечето от присъстващите тук са наясно с твърдите ми позиции относно наследствения принцип. — Престън се усмихна и добави: — Аз го смятам за *безпринципен*.

Този път смехът беше само от едната страна на камарата, докато седящите на отсрещните скамейки запазиха ледено мълчание.

— Почитаеми лордове, ако решите да игнорирате юридическия прецедент и да се намесвате в историческата традиция само заради собственото си удобство, ще дискредитирате наследствената концепция и след време цялата тази сграда със сигурност ще се срина върху лордските ви глави — каза той и посочи към скамейките срещу себе си. — И тъй, нека се спрем върху двамата младежи, въвлечени в този тъжен диспут — диспут, който не е по тяхна вина, ако позволите да добавя. Твърди се, че Хари Клифтън предпочита титлата да бъде наследена от приятеля му Джайлс Барингтън. Изключително достойно от негова страна. Но пък и няма съмнение, че Хари Клифтън е достоен човек. Но, почитаеми лордове, ако продължим в тази посока, всеки наследствен лорд в тази страна ще може в бъдеще да реши кой от потомците му да го наследи. А това, почитаеми лордове, е задънена улица.

В камарата се беше възцарила тишина и лорд Престън успя да сниши гласа си почти до шепот.

— Дали този достоен млад мъж Хари Клифтън има някакъв друг скрит мотив, когато казва на целия свят, че иска приятелят му Джайлс Барингтън да бъде признат за първороден?

Погледите на всички бяха приковани в лорд Престън.

— Разбирате ли, почитаеми лордове, англиканската църква не е позволила на Хари Клифтън да се ожени за своята любима Ема Барингтън, сестрата на Джайлс Барингтън, защото не се е съмнявала, че двамата имат един и същи баща.

Хари никога не бе мразил някого толкова силно.

— Виждам, че скамейките на епископите днес са заети — продължи Престън и кимна към представителите на духовенството. — За мен ще е особено интересно да науча становището на църквата по

този въпрос, защото тя не може да избере и двете неща едновременно. — Двама-трима епископи го погледнаха с безпокойство. — И докато съм на темата за произхода на Хари Клифтън, ще си позволя да добавя, че като кандидат за депутат той по абсолютно нищо не отстъпва на Джайлс Барингтън. Израснал по задните улици на Бристол, той успява въпреки всички пречки да спечели място в Бристолската гимназия, а пет години по-късно и стипендия в колежа Брейсъноус в Оксфорд. И младият Хари дори не е чакал обявяването на войната, когато е напуснал университета с намерението да стане доброволец, но не успял, тъй като корабът му бил торпилиран от немска подводница, което накарало лорд Харви и останалите членове на фамилията Барингтън да повярват, че той е намерил смъртта си в морето... Но всеки, който е чел трогателните думи на мистър Клифтън в „Дневникът на един осъден“, знае как той е попаднал в армията на Съединените щати, където е награден със Сребърна звезда, преди да бъде тежко ранен от немска мина само седмици преди края на войната. Но германците така и не са успели да убият Хари Клифтън, почитаеми лордове. Ние също не бива да го правим.

Сред лейбъристите се разрази същинска буря и лорд Престън трябваше да изчака, докато залата утихне.

— И накрая, почитаеми лордове, следва да се запитаме защо сме се събрали днес тук. Ще ви кажа защо. Защото Джайлс Барингтън обжалва решението на седем водещи юридически умове в страната — поредното нещо, което лорд Харви пропусна да спомене в искрената си реч. Аз обаче ще ви напомня, че Правната комисия стигна до решението, че титлата следва да се наследи от Хари Клифтън. Ако смятате да отхвърлите това решение, почитаеми лордове, първо трябва да сте сигурни, че комисията е допуснала фундаментална грешка в преценката си.

— И тъй — започна заключителната част на речта си Престън, — когато пускате гласа си, за да определите кой от двамата следва да наследи титлата на Барингтън, не основавайте решението си върху това кое ви е удобно, а на здравия разум. Защото така ще гласувате не в полза на Джайлс Барингтън, както предложи лорд Харви, а на Хари Клифтън, тъй като ако не потеклото му, то вероятностите са на негова страна. И позволете да приключа, почитаеми лордове, с

предложението когато влезете да гласувате, да вземете със себе си съвестта си и да оставите политическите си възгледи в тази зала.

Лорд Престън си седна под силните овации на поддръжниците си; неколцина лордове от отсрещната страна също кимаха одобрително.

Лорд Харви написа до опонента си бележка, в която го поздравяваше за блестящата реч. Според традицията двамата останаха на местата си, за да изслушат възгледите на останалите членове, поискали да вземат думата.

И от двете страни имаше няколко непредвидени изказвания, които само засилиха неувереността на лорд Харви за изхода от гласуването. Речта, която бе изслушана с най-голямо внимание от всички, бе на епископа на Бристол и бе недвусмислено подкрепена от неговите благородни и духовни другари, които седяха на скамейките до него.

— Почитаеми лордове — каза той, — ако в своята мъдрост гласувате в полза на мистър Джайлс Барингтън като наследник на титлата, ние няма да имаме друг избор, освен да оттеглим възражението на църквата срещу брака между мистър Хари Клифтън и мис Ема Барингтън. Защото ако решите, че Хари не е син на Хюго Барингтън, пред този съюз не може да има никакви пречки.

— Но как ще гласуват? — прошепна лорд Харви на колегата си, седящ до него на първия ред.

— Моите колеги и аз няма да гласуваме, тъй като смятаме, че нямаме право да вземаме политическо или юридическо решение по този въпрос — каза епископът.

— А морално? — обади се лорд Престън достатъчно високо, за да го чуят от скамейките на епископите.

Лорд Харви най-сетне откри нещо, по което и двамата бяха на едно мнение.

Друга реч, която изненада Хари, бе изнесена от независимия лорд Хъджис, бивш президент на Британската медицинска асоциация.

— Почитаеми лордове, трябва да съобщя на камарата, че последните медицински изследвания в болницата „Мурфийлдс“ показват, че цветната слепота може да се предава единствено по майчина линия.

Лорд канцлерът отвори червената си папка и направи поправка в бележките си.

— И следователно твърдението на лорд Престън, че цветната слепота на сър Хюго Барингтън може да се разглежда като доказателство, че Хари Клифтън е негов син, е невярно и следва да бъде отхвърлено като най-обикновено съвпадение.

Когато Биг Бен удари десет пъти, все още имаше неколцина, които искаха лорд канцлерът да им даде думата, и той благоразумно реши да остави дебата да продължи по естествения си път. Последният оратор седна на мястото си няколко минути след три сутринта.

Когато най-сетне се стигна до гласуване, раздърпаните и изтощени членове излязоха от камарата и тръгнаха към лобито за гласуване. Хари, който още беше в галерията, забеляза, че лорд Харви е задрямал. Никой не коментира. В края на краищата той не беше напуснал мястото си от тринайсет часа.

— Да се надяваме, че ще се събуди навреме, за да гласува — рече Джайлс и се изкиска, но смехът му секна, когато дядо му се отпусна още повече на скамейката.

Един квестор бързо излезе да извика линейка, а двама разпоредители се втурнаха в залата и внимателно качиха лорд Харви на носилка.

Хари, Джайлс и Ема бързо излязоха от галерията за посетители и се втурнаха по стълбите. Стигнаха долу точно когато качваха лорд Харви на линейката.

Гласуването приключи. Никой не искаше да си тръгне, преди да е чул резултата от преброяването. Представителите и от двете страни бяха озадачени, че не виждат лорд Харви на мястото му на първия ред.

Из залата плъзнаха слухове и когато научи новината, лорд Престън побеля като платно.

Минаха още няколко минути, преди четиримата дежурни квестори да влязат в залата и да съобщят резултатите. Вървяха в крачка като гвардейци, каквито и бяха, и спряха пред лорд канцлера.

Камарата се смълча.

Старшият квестор вдигна листа и заяви високо:

— Гласуващи за отдясно, двеста седемдесет и три гласа. Гласуващи против отляво, двеста седемдесет и три гласа.

В залата и в галерията горе настъпи истински пандемониум, лордове и посетители чакаха напътствия как да се продължава нататък. Всички осъзнаваха, че решаващият глас ще е на лорд канцлера. Той седеше сам на мястото си с непроницаема физиономия, без да обръща внимание на шума и суматохата, и търпеливо чакаше духовете да се успокоят.

След като всички млъкнаха, лорд канцлерът бавно стана, нагласи перуката си, подръпна реверите на обшитата си със златни нишки черна роба и се обърна към камарата. Всички погледи бяха приковани в него. Щастливците, успели да си намерят пропуск за галерията за посетители, се наведоха в очакване над перилата. В галерията за видни гости имаше три празни места.

— Почитаеми лордове — започна лорд канцлерът. — Слушах с интерес всички ваши изказвания в този продължителен и изключително интересен дебат. Обмислих аргументите, представени така красноречиво и прочувствено от всички групи на Камарата, и в момента съм изправен пред дилема. Бих искал да споделя тревогите си с всички вас. При нормални обстоятелства, когато се стигне до подобен вот, не бих се поколебал да подкрепя решението на Правната комисия, която реши с четири срещу три гласа, че титлата на Барингтън следва да бъде наследена от Хари Клифтън. Всъщност би било безотговорно от моя страна да постъпя другояче. Почитаемите лордове обаче може би не знаят, че малко след началото на гласуването лорд Харви, който започна дебата, се почувства зле и не беше в състояние да даде вота си. За всички нас е ясно как щеше да гласува той и макар с нищожна преднина, щеше да се стигне до решение титлата да бъде отсъдена на внука му Джайлс Барингтън.

Замълча и огледа залата.

— Почитаеми лордове, сигурен съм, че Камарата ще се съгласи, че предвид тези обстоятелства окончателното ми решение ще изисква Соломонова мъдрост.

От двете страни на залата се чуха приглушени одобрителни възгласи.

— Аз обаче трябва да съобщя на Камарата — продължи лорд канцлерът, — че все още не съм решил кой син да разреже на две и на

кого да възстановя полагащото му се по рождение.

Тук-там се чу смях, който помогна да се намали натрупалото се напрежение.

— Ето защо, почитаеми лордове — каза той, след като вниманието на всички отново се насочи към него, — ще обявя решението си по случая Барингтън срещу Клифтън в десет часа тази сутрин.

И седна, без да каже нито дума повече. Главният разпоредител удари три пъти жезъла си в пода, но звукът бе заглушен от надигналата се глъчка.

— Камарата ще се събере отново в десет сутринта — извика разпоредителят, — и лорд канцлерът ще произнесе решението си по случая Барингтън срещу Клифтън. Всички да станат!

Лорд канцлерът се изправи, поклони се на присъстващите и всички отвърнаха на поклона му.

Главният разпоредител отново удари три пъти с жезъла си и извика:

— Камарата се разпуска!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.